

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Ο λαϊκιστικός λόγος στη Δυτική Ευρώπη:
Ανάλυση Λόγου και Μεταφραστικές Προκλήσεις
Το γαλλικό Rassemblement National και το ισπανικό VOX
ως μελέτες περίπτωσης

Populist discourse in Western Europe:
Critical Discourse Analysis and Translation Challenges
Case study: Rassemblement National and VOX

Μπαμπαλούκας Νικόλαος, Ξ2020310

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Εξάμηνο Γ'

Επιβλέπων: Σωτήριος Λίβας

Κέρκυρα, Ακαδ. Έτος: 2021-2022

Στον πατέρα μου, τη μητέρα μου, τα αδέρφια μου

Cuiusvis hominis est errare: nullius nisi insipientis perseverare in errore.

Cicero, Philippicae XII.5

*ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος
Ὅμηρος, Ιλιάδα, (9.63-9.64)*

Abstract

The following was written as a postgraduate thesis within the framework of the Master's Programme 'Science of Translation' offered by the Department of Foreign Languages, Translation and Interpretation of the Ionian University. The thesis was submitted during the academic year 2021-22 and the third semester of the aforementioned Master's Program. The main focus of this thesis is the analysis of the kind of political discourse that we would define as populist, while, alongside this analysis, a reference is made to the translation of populist discourse and specifically to the challenges that it can pose to the subject performing the translation. The thesis revolves around the political discourse communicated by the political leaders of two parties of the so-called Popular Right or Extreme Right in France and Spain. The consequent translation of their words into Greek is worth commenting, due to the very nature of populist discourse. What led the writer of this thesis to delve into such a topic is personal experience of two years of abrupt and unpredictable rearrangements in each individual's perception of itself and of the surrounding events, as well as in the way the body politic itself perceives its existence. These rearrangements will have both medium- and long-term consequences. Let us not forget the global economic recession of 2008 and its impact on the collective psyche of the body politic. The historical context requires us to reflect on the choices we have made so far and to rethink who we want to be in the years to come. That is why a paper on populism can only be considered timely.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	7
1. Τα κείμενα και οι μεταφράσεις τους, τα κόμματα και οι ομιλητές	9
1.1. Εισαγωγική αναφορά στα κείμενα	9
1.2. Τα κόμματα και οι ομιλητές: Μια σύντομη παρουσίαση	11
1.2.1. Το κόμμα Vox	11
1.2.2. Ο πρόεδρος Santiago Abascal	15
1.2.3. Το κόμμα Rassemblement National (Εθνική Συσπείρωση)	17
1.2.4. Η πρόεδρος Marine Le Pen	24
1.3. Τα κείμενα	27
1.3.1. Κείμενο πρώτο – Πρωτότυπο	27
1.3.2. Κείμενο πρώτο – Μετάφρασμα	37
1.3.3. Κείμενο δεύτερο – Πρωτότυπο	52
1.3.4. Κείμενο δεύτερο – Μετάφρασμα	66
2. Λαϊκισμός και Κριτική Ανάλυση Λόγου – Ανάλυση των κειμένων	90
2.1. Έννοιες και ορισμοί	90
2.1.1. Λαϊκισμός	90
2.1.2. Κριτική Ανάλυση Λόγου (Critical Discourse Analysis)	94
2.2. Ανάλυση των κειμένων – Στοιχεία λαϊκιστικής ρητορικής στον λόγο του Rassemblement National και του VOX	95
2.2.1. Στοιχεία λαϊκιστικής ρητορικής στον λόγο του Rassemblement National και του VOX	97
3. Σχολιασμός επί των μεταφρασμάτων και μεταφραστικές προκλήσεις	107
3.1. Θεωρητική οριοθέτηση των μεταφρασμάτων	107
3.2. Μεταφραστικές προκλήσεις	109
α' Η έλλειψη γραμματικής συνεκτικότητας (coherence) και νοηματικής συνοχής (cohesion)	110
β' Οι νεολογισμοί	111
γ' Οι έμμεσες ή άμεσες αναφορές στην τρέχουσα πολιτική πραγματικότητα	112
δ' Οι ιστορικές αναφορές	112
ε' Οι αναφορές στο σύστημα πολιτικής διακυβέρνησης και τη θρησκεία	113
στ' Η φοβική ρητορική	115
Επίλογος	116
Βιβλιογραφία	120

Πρόλογος

Η εργασία που ακολουθεί συντάχτηκε ως μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου για το Γ' εξάμηνο και το ακαδημαϊκό έτος 2021-22. Κεντρικό αντικείμενο της εργασίας είναι η ανάλυση του πολιτικού εκείνου λόγου που θα χαρακτηρίζαμε *λαϊκιστικό* (*populist discourse*), ενώ, πλάι στην ανάλυση αυτή, πραγματοποιείται και αναφορά στη μετάφραση πολιτικού λόγου και συγκεκριμένα στις προκλήσεις που έθεσαν τα δύο υπό πραγμάτευσιν κείμενα σε εμάς. Κι αυτό, γιατί η εργασία κινείται γύρω από τον πολιτικό λόγο που εκφέρουν δύο πολιτικοί αρχηγοί οι οποίοι εκπροσωπούν δύο κόμματα της λεγόμενης Λαϊκής Δεξιάς ή Ακροδεξιάς στη Γαλλία και την Ισπανία. Η συνεπαγόμενη μετάφραση των λεγομένων τους στα Ελληνικά δεν γινόταν να μείνει ασχολίαστη και εκτός του γενικότερου *territorium* της εργασίας. Γιατί, όμως, είναι ένα τέτοιο θέμα επίκαιρο, θα αναρωτηθεί κανείς. Και γιατί τώρα;

Αυτό που οδήγησε τον υποφαινόμενο να καταπιαστεί με ένα τέτοιο θέμα είναι η προσωπική εμπειρία και η βίωση δύο έντονων χρόνων απότομων και απρόβλεπτων ανακατατάξεων και αναθεωρήσεων στη σχέση του κάθε ατόμου, αλλά και του πολιτικού σώματος (*body politic*) εν συνόλω, με τον εαυτό του και με το περιβάλλον γίνεσθαι. Οι ανακατατάξεις και αναθεωρήσεις αυτές θα έχουν τόσο μεσοπρόθεσμες όσο και μακροπρόθεσμες συνέπειες. Ας μην ξεχνάμε και την παγκόσμια οικονομική ύφεση του 2008 και τις επιπτώσεις που αυτή είχε στον συλλογικό νου του πολιτικού σώματος. Η ιστορική συγκυρία επιβάλλει να αναλογιστούμε τις μέχρι τώρα επιλογές μας και να ξανασκεφτούμε το ποιοι θέλουμε να είμαστε στα επόμενα χρόνια. Γι' αυτό και μια εργασία για τον λαϊκισμό δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί επίκαιρη.

Και γιατί επίκαιρη; Γιατί η παρατηρούμενη απαξίωση της πολιτικής διαδικασίας, η εσωστρέφεια και η ιδιώτευση μπορούν να αποτελέσουν χρυσή ευκαιρία για πολιτικές δυνάμεις που έχουν ως μόνο τους σκοπό το ρεσάλτο στην κρατική μηχανή και το προσωπικό και βραχυπρόθεσμο χρηματικό κέρδος. Οι δυνάμεις αυτές χρησιμοποιούν ρητορικά πυροτεχνήματα και βαρύγδουπες λέξεις για να προσελκύσουν τους απογοητευμένους ψηφοφόρους των παραδοσιακών δυνάμεων. Ωστόσο, τέτοιου είδους δυνάμεις συνήθως εξαρτώνται από *extra muros* γεωστρατηγικούς παίκτες σε υπερθετικό βαθμό, κάτι που μπορεί να αποβεί πολύ επικίνδυνο για τα ίδια τα κράτη, αν οι δυνάμεις αυτές κατορθώσουν να καταλάβουν την εξουσία. Ανεξαρτησία και ανεξάρτητα κράτη δεν υπάρχουν, όμως το να μετατραπεί μια χώρα μέσα από νόμιμες εκλογικές διαδικασίες σε κράτος-μαριονέτα στα χέρια άλλης χώρας ή σε προσωπικό πορτοφόλι και επιτραπέζιο ψυχαγωγικό παιχνίδι ενός δικτάτορα μόνο ως κακό σενάριο μπορεί να ιδωθεί. Δυστυχώς, όμως, η περιθωριοποίηση των

λαϊκιστών πολιτικών από τους συνήθεις και μετριοπαθείς πολιτικούς δρώντες ενισχύει έτι περισσότερο την πεποίθηση ενός μέρους του εκλογικού σώματος ότι κάποιοι «τα λένε όπως πρέπει και γι' αυτό τους πολεμούν». Η εργασία είναι επίκαιρη και για έναν άλλο λόγο: διότι οι λαϊκιστές πολιτικοί ζουν για τις μεγάλες τραγωδίες, κεφαλαιοποιώντας τις με εξωφρενικό τρόπο για να τις εξαργυρώσουν αργότερα στην κάλπη. Όπως θα δούμε στα κείμενά μας, οι δύο πολιτικοί χρησιμοποιούν ένα λεξιλόγιο που μάλλον μια δική τους ροπή προς τη βία δηλώνει, παρά μια ροπή τους προς το μέτρον. Και η οικονομική και δημοσιονομική ύφεση του 2008, σε συνδυασμό με την υγειονομική κρίση που ξέσπασε το 2019, είναι βούτυρο στο ψωμί τέτοιων πολιτικών δρώντων.

Καθώς κλείνουμε αυτόν τον πρόλογο, ας ειπωθεί πως η εργασία κάθε άλλο παρά δάφνες τελειότητας και αρτιότητας διεκδικεί. Οι όποιες παραλείψεις, αστοχίες και τα όποια λάθη βαρύνουν αποκλειστικά τον υποφαινόμενο. Η εργασία, επίσης, δεν έχει διδακτικό σκοπό ούτε προσβλέπει στο να πείσει. Συνιστά περισσότερο μια προειδοποίηση, μολονότι ως προειδοποίηση στηρίζεται σε προσωπικά μας βιώματα και σε προσωπικές μας εντυπώσεις και δικά μας συμπεράσματα και -ως εκ τούτου- το όποιο λάθος είναι αναμενόμενο.

1. Τα κείμενα και οι μεταφράσεις τους, τα κόμματα και οι ομιλητές

1.1. Εισαγωγική αναφορά στα κείμενα

Τα κείμενα που πρόκειται να ακολουθήσουν αποτελούν δείγματα πολιτικού λόγου που εκφωνήθηκαν μεταξύ των τελών του 2020 και των αρχών του 2021. Τα κείμενα επιλέχτηκαν επί τη βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, καθώς η συνάφεια μεταξύ τους ήταν η προφανής προϋπόθεση, προκειμένου να έχει κάποιο νόημα η συγκριτική τους ανάλυση. Τα κριτήρια που καθόρισαν την τελική επιλογή ήταν τα εξής:

- **η χρονική συγκυρία της πανδημίας του SARS-CoV-2:** οι λόγοι εκφωνήθηκαν ενώ η πανδημία αποτελούσε μια σύγχρονη πραγματικότητα
- **το κοινό:** το ακροατήριο αποτελούνταν από ψηφοφόρους και/ή μέλη του εκάστοτε κόμματος, επομένως το λαϊκιστικό ύφος θα ήταν πιο εύκολα διακριτό, τουλάχιστον στη γλώσσα
- **η μικρή χρονική απόσταση:** το ένα κείμενο εκφωνήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2020 και το άλλο τον Απρίλιο του 2021
- **το θέμα της συζήτησης:** οι λόγοι έχουν εκφωνηθεί με αφορμή τις περιφερειακές εκλογές στις δύο χώρες. Ο ένας λόγος εκφωνείται μετά και ο έτερος πριν τις εκλογές
- **η συγκυρία της ανθρωπιστικής και μεταναστευτικής κρίσης:** εκατομμύρια ανθρώπων έχουν εγκαταλείψει τις χώρες τους σε Μέση Ανατολή και Βόρεια και Κεντρική Αφρική, στοχεύοντας σε ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρώπη, με πολλούς εκ των ανθρώπων αυτών να έχουν χάσει τη ζωή τους διασχίζοντας τη Μεσόγειο ή και τα χερσαία σύνορα των χωρών της Ε.Ε.
- **η παρακμή των πολιτικών θεσμών στην Ευρώπη και η αξιοσημείωτη εκλογική άνοδος των εκφραστών του λαϊκιστικού λόγου τα τελευταία 10 χρόνια:** όπως τονίσαμε και παραπάνω, δεν πρόκειται να επιμείνουμε στο αν οι ομιλητές

εκφράζουν την Άκρα Δεξιά ή οτιδήποτε άλλο, γιατί μας ενδιαφέρει μόνο ο λαϊκιστικός λόγος ως φαινόμενο

- **το συγκρίσιμο προσωπικό παρελθόν των ομιλητών:** και οι δύο προέρχονται από οικογένειες πολιτικοποιημένες, ενώ οι γονείς τους, συγκεκριμένα ο πατέρας τους, έχουν υποστεί έμμεσες ή άμεσες απειλές κατά της ζωής τους από πολιτικούς αντιπάλους, δύο παράγοντες, δηλαδή, οι οποίοι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στις μελλοντικές επιλογές αμφοτέρων
- **η ισχύς των συγκεκριμένων κομμάτων και τα υψηλά ποσοστά τους:** η ανάλυση του λαϊκιστικού λόγου αποκτά πολύ διαφορετικό βάρος όταν το αντικείμενο της έρευνας απολαμβάνει υψηλά ποσοστά δημοτικότητας, κάτι που ανακλάται στην περίπτωση μας στα εκλογικά αποτελέσματα στις δύο υπό εξέταση χώρες
- **η γεωγραφική προέλευση:** τα δύο κόμματα δραστηριοποιούνται σε δύο χώρες της Δυτικής Ευρώπης με αρκετά κοινά στην ιστορία τους και ακόμη περισσότερα στη γλώσσα τους, πράγμα που κάνει την σύγκριση ακόμη πιο εύλογη.

Οι παραπάνω λόγοι καθόρισαν την τελική επιλογή και άξιζε να αναφερθούν. Ο αναγνώστης ας γνωρίζει πως δεν απεικονίζονται ούτε και εξετάζονται όλα τα κριτήρια κατά την ανάλυση των πολιτικών λόγων, ωστόσο και μόνο η παρουσία συγκεκριμένων κριτηρίων, υπό μορφήν καταστασιακού υποστρώματος, αρκεί για να δικαιολογήσει και να «νομιμοποιήσει» κάθε απόπειρα σύγκρισης. Παρακάτω ακολουθούν τα κείμενα, συνοδευόμενα από το μετάφρασμά τους στην ελληνική γλώσσα. Σημειώνουμε ότι το ισπανικό κείμενο αποτελεί προϊόν απομαγνητοφώνησης δικής μας, ενώ το γαλλικό παρατίθεται αυτούσιο, όπως αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του κόμματος, διατηρώντας τη στίξη και την ορθογραφία του.

1.2. Τα κόμματα και οι ομιλητές: Μια σύντομη παρουσίαση

1.2.1. Το κόμμα Vox

Το Vox (φωνή στα λατινικά) είναι ένα ισπανικό πολιτικό κόμμα που ιδρύθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2013 και η ίδρυσή του ανακοινώθηκε επισήμως στις 16 Ιανουαρίου 2014.¹ Το κόμμα έχει χαρακτηριστεί ως λαϊκιστικό δεξιό και ακροδεξιό. Πρόεδρός του είναι ο Santiago Abascal², πρώην μέλος του Λαϊκού Κόμματος (Partido Popular), το οποίο και υπηρέτησε από διάφορες θέσεις μεταξύ 1994 και 2013. Γενικός Γραμματέας είναι ο Javier Ortega Smith, Ισπανοαργεντινός δικηγόρος που ξεκίνησε την πολιτική του καριέρα από το Vox το 2013. Παρακάτω, θα πούμε λίγα λόγια για την ιστορία και την ιδεολογία του κόμματος πιο αναλυτικά.

Το Vox προέκυψε ως αποτέλεσμα της αποχώρησης από το Λαϊκό Κόμμα διαφόρων προσωπικοτήτων, με περισσότερο συντηρητικές απόψεις από εκείνες της επίσημης γραμμής. Οι εν λόγω αποστάτες, ως μέλη ενός νέου πολιτικού σχηματισμού πλέον, μίλησαν το 2014 για συνταγματική αναθεώρηση με στόχο ένα περισσότερο συγκεντρωτικό κράτος και την κατάργηση της νομοθετικής, εκτελεστικής και διοικητικής αυτονομίας των Αυτόνομων Κοινοτήτων³⁴. Την ίδια χρονιά προκηρύχθηκε και δημοψήφισμα για τη ανεξαρτησία της Καταλονίας⁵⁶, με το οποίο το Vox ήταν αντίθετο. Μάλιστα, ύστερα και από το δεύτερο δημοψήφισμα του 2017, το κόμμα

¹ <https://www.libertaddigital.com/espana/politica/2014-01-14/nace-el-partido-politico-de-abascal-y-ortega-lara-1276508230/> Πρόσβαση στις 10/10/2021

² <https://www.europapress.es/nacional/noticia-vox-elige-tercera-vez-santiago-abascal-presidente-20180310172233.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

³ <https://www.reuters.com/article/us-spain-politics-idUSBREA0F1HM20140116> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁴ Η Ισπανία διοικητικά χωρίζεται σε 17 αυτόνομες κοινότητες και δύο αυτόνομες πόλεις, ομοιάζοντας με το σύστημα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, ως έχει σήμερα. Το σύστημα αυτό πολιτικής αυτονομίας το προβλέπει το Σύνταγμα του 1978, όπως διαβάζουμε [εδώ](#) και [εδώ](#). Ωστόσο, δεν ορίζεται ως ομοσπονδία, καθώς διατηρεί την ενότητά της και νοείται σε κάθε περίπτωση ως ενιαίο κράτος, απλώς υπάρχει ευρεία αποκέντρωση εξουσιών σε κοινότητες (*comunidades autónomas*) με το δικό τους κοινοβούλιο, τη δική τους επίσημη γλώσσα (όπου η γλώσσα διαφέρει από την επίσημη ισπανική γλώσσα), και την δική τους περιφερειακή πολιτική. Η αυτονομία των περιφερειών, καθώς και τα σημερινά σύνορά τους, ανάγονται στον Μεσαίωνα και τα διάφορα βασίλεια του 14^{ου} αιώνα, κατά βάση. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Φράνκο (1936-1975), το συγκεντρωτικό κράτος ήταν ο κανόνας.

⁵ Την Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2014 διεξήχθη ένα μη δεσμευτικό δημοψήφισμα για την αυτοδιάθεση της Καταλονίας, γνωστό και ως Διαδικασία Συμμετοχής των Πολιτών για το Πολιτικό Μέλλον της Καταλονίας (*Procés De Participació Ciutadana Sobre El Futur Polític De Catalunya*). Αν και αναφέρεται επίσης ως «δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της Καταλονίας», η ψηφοφορία χαρακτηρίστηκε ως σφυγμομέτρηση από την κυβέρνηση της Καταλονίας, από τη στιγμή που μια «[λαϊκή διαβούλευση μη δημοψηφισματικού χαρακτήρα](#)» για το ίδιο θέμα και για την ίδια ημερομηνία είχε ανασταλεί με απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ισπανίας.

⁶ <https://www.bbc.com/news/world-europe-29390774> Πρόσβαση στις 10/10/2021

προχώρησε σε μήνυση κατά της Κυβέρνησης της Κοινότητας της Καταλονίας. Η κίνηση αυτή οδήγησε σε εκρηκτική αύξηση στα ποσοστά του⁷.

Αξιοσημείωτο είναι ότι σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση του νέου κόμματος έπαιξε μια αριστερίστικη ένοπλη οργάνωση από το Ιράν, η οποία έχει ως στόχο να ρίξει το καθεστώς Χομεϊνί και να εγκαθιδρύσει, κατά τα λεγόμενα των μελών της, ένα δημοκρατικότερο καθεστώς⁸. Έχουμε, λοιπόν, το πολλαπλό παράδοξο της χρηματοδότησης ενός ακροδεξιού ισλαμοφοβικού ευρωπαϊκού κόμματος, από μία αριστερών πεποιθήσεων ένοπλη οργάνωση, προερχόμενη από την ισλαμική Μέση Ανατολή.

Σε ότι αφορά στα εκλογικά αποτελέσματα, το 2014 έφτασαν κοντά στο να εκλέξουν Ευρωβουλευτή⁹. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2018 «απέκτησαν» βουλευτή στο κοινοβούλιο της Εξτρεμαδούρα¹⁰, κι αυτό υπήρξε η πρώτη επιτυχία εντός των τειχών. Στις 2 Δεκεμβρίου 2018 κέρδισαν 12 θέσεις στο

⁷ <https://www.publico.es/politica/afiliacion-partido-ultraderechista-vox-aumenta-20-40-dias.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁸ <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-vox-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadrass-abascal/> Πρόσβαση στις 24/08/2021. Η οργάνωση Mujahedīn-e-Khalq ή Sāzmān-e Mojāhedīn-e Khalq-e Īrān (سازمان مجاهدين خلق ايران) αλλιώς και Ιεροί Μαχητές του Λαού του Ιράν σε ελεύθερη μετάφραση, είναι μια αριστερίστικη οργάνωση που οι ρίζες της πάνε πίσω στο 1965 και την περίοδο της κυριαρχίας του σάχη Μοχάμεντ Ρεζά Παχλαβί (محمد رضا پهلوی) και της διαβόητης μυστικής αστυνομίας Σαβάκ (ساواک). Το 1953 οι ΗΠΑ και η Βρετανία βοήθησαν τον Σάχη να ανέβει στην εξουσία ως μόνος κυρίαρχος, ύστερα από πραξικόπημα κατά του εκλεγμένου πρωθυπουργού Μοχάμεντ Μοσαντέκ (مصدق محمد) με αποτέλεσμα να γεννηθούν διάφορες ομάδες και οργανώσεις που είτε ήταν κατά της μοναρχίας είτε ζητούσαν επιστροφή στις παραδόσεις του Ισλάμ. Το πραξικόπημα είναι μαύρη σελίδα στην διπλωματική ιστορία των δύο δυτικών χωρών, καθώς ήταν ηλίου φαεινότερο πως στόχος ήταν η ληστρική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της χώρας, που είχε ήδη ξεκινήσει από τις αρχές του 20ου αιώνα με τον Βρετανό κεφαλαιούχο William Knox d' Ancy και την αποικιοκρατική συμφωνία του με τον τότε Σάχη της Περσίας, μέσω της οποίας ο Ντ' Ανσί αποκτούσε δικαιώματα εκμετάλλευσης στα 3/4 της επικράτειας της χώρας (Σταμπολής 2019:88 και 226-244). Τελικά, το 1979 έγινε η γνωστή Ιρανική Επανάσταση, η οποία έδιωξε τους Δυτικούς, αλλά εγκαθίδρυσε ένα άτεγκτο θρησκευτικό καθεστώς, ακυρώνοντας κάθε προσπάθεια εκδυτικισμού που -καλώς ή κακώς- είχε κάνει ο δικτατορικά διακυβερνών σάχης. Η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν που ιδρύθηκε το 1979 υπάρχει ως καθεστώς έως σήμερα. Τέλος, σε ό,τι αφορά την οργάνωση που εν συντομία αποκαλείται και MEK, ως έχει υπόψιν του ο αναγνώστης ότι τόσο η Ε.Ε. από το 2009 όσο και οι Η.Π.Α. από το 2012 δεν τη συμπεριλαμβάνουν πλέον στη λίστα με τις τρομοκρατικές οργανώσεις. Επιπλέον, ως ληφθεί υπόψιν και το ότι το Ιράν ήταν το 2011 ένας από τους κυριότερους προμηθευτές αργού πετρελαίου στην Ισπανία, με αποτέλεσμα η τελευταία να πληγεί σημαντικά από τις ευρωπαϊκές κυρώσεις κατά της μεσανατολικής χώρας. Επομένως, η χρηματοδότηση ενός απορρυθμιστικού κόμματος από μια αντικυβερνητική ένοπλη οργάνωση μοιάζει με έναν μοχλό πίεσης ενάντια στην κυβέρνηση της Ισπανίας, που θεωρεί το Ιράν φίλη χώρα. Ο αναγνώστης ως βγάλει τα δικά του συμπεράσματα, βέβαια.

⁹ <https://www.libertaddigital.com/espana/2014-05-26/tristeza-y-decepcion-en-vox-tras-los-resultados-de-las-elecciones-europeas-1276519600/> Πρόσβαση στις 24/08/2021

¹⁰ <https://www.regiondigital.com/noticias/extremadura/298894-los-ex-populares-juan-antonio-morales-y-antonio-pozo-se-incorporan-a-vox.html> Ο συγκεκριμένος βουλευτής, ονόματι Juan Antonio Morales, ήταν μέλος του Λαϊκού Κόμματος.

κοινοβούλιο της Ανδαλουσίας, εκλέγοντας για πρώτη φορά υποψήφιο σε επίπεδο Αυτόνομης Κοινότητας¹¹, με αποτέλεσμα να βρεθούν και με ένα μέλος στη Γερουσία. Στις εθνικές βουλευτικές εκλογές του Απριλίου 2019 πήραν το 10.26% των ψήφων και εξέλεξαν 24 αντιπροσώπους στο Κοινοβούλιο (Congreso de los Diputados)¹². Την ίδια χρονιά εξέλεξαν και τρεις Ευρωβουλευτές, αποσπώντας το 6.2% της προτίμησης του εκλογικού σώματος. Στις πρόσφατες εκλογές της 4^{ης} Μαΐου 2021 για την Κοινότητα της Μαδρίτης¹³ απέσπασαν το 9,15% και 12 έδρες, και στις αντίστοιχες εκλογές της 14^{ης} Φεβρουαρίου 2021 στην Κοινότητα της Καταλονίας¹⁴ έλαβαν το 7.67% και για πρώτη φορά εισήλθαν στο τοπικό κοινοβούλιο, κερδίζοντας 11 έδρες. Το κείμενο στο οποίο θα επικεντρωθούμε στην εργασία μας αφορά τις εκλογές της 4^{ης} Μαΐου 2021 για την Κοινότητα της Μαδρίτης.

Η ιδεολογία και οι θέσεις του κόμματος, για τα οποία μιλήσαμε ήδη επιγραμματικά, χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, από τον τυπικό μανιχαϊσμό του λαϊκισμού (ο λαός εναντίων των «ελίτ»). Το κόμμα θεωρείται πως ανήκει στο ακροδεξιό φάσμα του πολιτικού τόξου. Πιο αναλυτικά, το Vox μιλά συχνά για την ανάγκη αυστηρότερης νομοθεσίας σε κάποια ζητήματα, μιλά για επαναφορά «του νόμου και της τάξης», στέκεται απέναντι στον φεμινισμό και τα σχετικά κινήματα, είναι κατά των εκτρώσεων και της ευθανασίας¹⁵ και εκφράζει μια γενικότερη ρητορική ισλαμοφοβίας, μολονότι, θεωρητικά, αντιτίθεται μόνο σε ακραία δόγματα όπως αυτό του σαλαφισμού (Casals Meseguer 2020:31-32). Επιπρόσθετα, είναι κατά του γάμου ομόφυλων ζευγαριών, αλλά στηρίζει λύσεις όπως το σύμφωνο συμβίωσης¹⁶. Όπως θα φανεί και στον υπό ανάλυση πολιτικό λόγο, το Vox είναι αντίθετο προς την λεγόμενη «γκέι ιδεολογία», θεωρώντας πως οι οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ λειτουργούν πατερναλιστικά και συγκαταβατικά απέναντι στους ομοφυλόφιλους. Στην οικονομία, ασπάζεται τον οικονομικό νεοφιλελευθερισμό και το «μικρό κράτος»¹⁷, πράγμα ασυνήθιστο για κόμμα τέτοιας φύσης. Συνήθως τέτοιοι πολιτικοί σχηματισμοί προτείνουν σχέδια που θυμίζουν τον κρατικό παρεμβατισμό και προστατευτισμό των αρχών του 20^{ου} αιώνα. Για να ολοκληρώσουμε την παρουσίαση των θέσεων του Vox, θα παραθέσουμε εδώ μερικά από τα 100 μέτρα που έχουν επίσημα προταθεί μέσω της ιστοσελίδας του,

¹¹ <https://web.archive.org/web/20181203062733/https://www.bbc.com/news/world-europe-46422036> Πρόσβαση στις 24/08/2021

¹² Για τους θεσμούς, βλέπε σχόλια στο μετάφρασμα του λόγου του Abascal.

¹³ www.bocm.es/boletin/CM_Orden_BOCM/2021/05/20/BOCM-20210520-42.PDF Πρόσβαση στις 25/08/2021

¹⁴ <https://web.archive.org/web/20210228164833/https://resultats.parlament2021.cat/resultados/0/catalunya> Πρόσβαση στις 25/08/2021

¹⁵ <https://english.elpais.com/politics/2021-04-29/far-right-vox-commits-to-blocking-access-to-abortion-and-euthanasia-in-madrid.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹⁶ https://www.antena3.com/programas/espejo-publico/noticias/santiago-abascal-matrimonio-gay_201904085cab27ca0cf20c65964a5468.html Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹⁷ <https://panampost.com/vanessa-araujo/2018/12/06/partido-mas-liberal-vox/> Πρόσβαση στις 10/10/2021

διατηρώντας το λεκτικό ύφος όσο καλύτερα μπορούμε¹⁸: «Αναστολή του καθεστώτος αυτονομίας της Καταλονίας μέχρι την ολοκληρωτική ήττα του πραξικοπήματος και ξεκαθάρισμα με απόδοση αστικών και ποινικών ευθυνών. Απονομιμοποίηση των κομμάτων, ενώσεων ή ΜΚΟ που επιδιώκουν να καταστρέψουν την εδαφική ενότητα του έθνους και την εθνική κυριαρχία του. Μείωση του γενικού φορολογικού συντελεστή των εταιρειών στο 20% με περαιτέρω μείωση της τάξης του 5% εάν τα κέρδη δεν δύνανται να διανεμηθούν μέσα στην εταιρεία ως αποθεματικά. Δημοσίευση στοιχείων σχετικά με ιθαγένεια και καταγωγή στις στατιστικές εγκληματικότητας. Αναστολή ισχύος της συνθήκης Σένγκεν, έως ότου υπάρξουν ευρωπαϊκές εγγυήσεις ότι δεν θα χρησιμοποιείται αυτή από εγκληματίες για να διαφύγουν της δικαιοσύνης (όπως έκαναν οι αυτονομιστές πραξικοπηματίες) και ότι δεν χρησιμοποιείται από τις μαφίες της παράνομης μετανάστευσης για τη λαθραία εισαγωγή ανθρώπων. Να τερματιστεί το φαινόμενο «ανοίξαμε και σας περιμένουμε»: κάθε μετανάστης που έχει εισέλθει παράνομα στην Ισπανία θα στερείται εφ' όρου ζωής το δικαίωμα να νομιμοποιήσει την κατάστασή του και, ως εκ τούτου, να λαμβάνει οποιοδήποτε βοήθημα τη δημόσια διοίκηση. Αποτελεσματική δίωξη των μαφιών του υπαίθριου εμπορίου, όχι μόνο των διακινητών, αλλά και των παραγωγών και διανομέων». Όπως καταλαβαίνει εύκολα κανείς, οι στόχοι του κόμματος είναι εν πολλοίς μη ρεαλιστικοί και χρησιμεύουν μονάχα για να προκαλείται εντύπωση στο ακροατήριο.

Σχετικά με την εξωτερική πολιτική, θυμίζουμε ότι το κόμμα είχε για αρκετό διάστημα στενές σχέσεις με το ιταλικό Lega Nord του Ματέο Σαλβίνι, αλλά οι δρόμοι τους χώρισαν τον Μάρτιο του 2021, όταν ο Σαλβίνι δήλωσε εμμέσως πως το Vox στρέφεται εναντίον «των δικαιωμάτων και των ελευθεριών»¹⁹. Επίσης, υποστήριξε την υποψηφιότητα του Ντόναλντ Τραμπ στις αμερικανικές προεδρικές εκλογές του 2020²⁰. Τον Ιούλιο του 2021, ο Σαντιάγο Αβασκάλ συνυπέγραψε με τη Μαρίν Λεπέν του γαλλικού Rassemblement National και τον Βίκτορ Όρμπαν του ουγγρικού Fidesz δήλωση αντίθεσης σε ενδεχόμενη ομοσπονδοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης²¹. Το κόμμα Vox έχει πάρει και θέση για την ισραηλινοπαλαιστινιακή διαμάχη, παίρνοντας το μέρος του κράτους του Ισραήλ²², πράγμα που έρχεται σε πλήρη αντίφαση με τις πατριωτικές

¹⁸ <https://www.voxespana.es/noticias/100-medidas-urgentes-de-vox-para-espana-20181006> Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹⁹ https://www.elconfidencial.com/mundo/europa/2021-03-30/salvini-dice-que-ya-no-tiene-relacion-con-vox-porque-esta-a-favor-de-los-derechos-y-libertad_3013880/ Πρόσβαση στις 10/10/2021

²⁰ https://www.abc.es/espana/abci-entrega-trumpismo-202003010320_noticia.html Πρόσβαση στις 25/09/2021

²¹ <https://www.elmundo.es/espana/2021/07/02/60deefeb21efa0f95e8b4643.html> Πρόσβαση στις 25/09/2021

²² <https://www.europapress.es/nacional/noticia-vox-muestra-apoyo-israel-condena-ataque-terrorismo-yihadista-pais-defiende-fronteras-20210517125330.html> Πρόσβαση στις 26/08/2021

αναφορές στην ανακατάληψη της Ιβηρικής από τους Άραβες το 1492²³, την οποία ακολούθησαν μαζικές απελάσεις Σεφαρδιτών Εβραίων στο όνομα μιας πολιτικής «καθαρισμού» της χώρας από τους «απίστους». Πρόκειται για το παράδοξο της όψιμης αναγνώρισης κάποιας πολιτισμικής συγγένειας με τους Ισραηλινούς και Εβραίους, η οποία συγγένεια κάνει τους τελευταίους συμμάχους της Ευρώπης κατά του Ισλάμ. Η δαιμονοποίηση, βέβαια, της αραβικής-μουσουλμανικής περιόδου της ισπανικής Ιστορίας και η παρουσίαση της Ανακατάληψης της χερσονήσου από τους Άραβες ως μέγιστη ηθική νίκη της χριστιανοσύνης ξεκινά από τον 19^ο αιώνα ακόμη (García-Sanjuán 2019:135-138), και το Vox δείχνει να βαδίζει στα ίδια μονοπάτια του εθνικισμού, αν και με τα απαραίτητα ξεστρώματα που επιβάλλει η οικονομική και η γεωπολιτική ανάγκη.

1.2.2. Ο πρόεδρος Santiago Abascal

Σε αυτό το σημείο χρειάζεται να κάνουμε μια παρουσίαση του προέδρου του Vox, του Σαντιάγο Αβασκάλ. Είναι κεντρική προσωπικότητα του κόμματος, συνιδρυτής του και με καταγωγή από πολιτική και βαθιά πολιτικοποιημένη οικογένεια.

Ο Σαντιάγο Αβασκάλ γεννήθηκε στο Μπιλμπάο στις 14 Απριλίου 1976. Ο πατέρας και ένας εκ των παππούδων του ήταν πολιτικοί, ο μὲν μέλος του Λαϊκού Κόμματος και ο δε δήμαρχος της πόλης του Αμούριο (Amurrio) επί δικτατορίας Φράνκο. Ο πατέρας του, Σαντιάγο Αβασκάλ Εσκούθα (Santiago Abascal Escuza, 1949-2017), συνδεόταν με τους συντηρητικούς Καρλιστές²⁴ και μεταδικτατορικά είχε ενταχθεί στο κόμμα τους (*Unión Nacional Española -Εθνική Ισπανική Ένωση*). Υπηρέτησε το Λαϊκό Κόμμα επί 35 χρόνια, μέχρι το 2015, όταν και το εγκατέλειψε, εντασσόμενος κι αυτός στο νέο κόμμα του γιού του, Σαντιάγο. Η πολιτική του στάση τον είχε φέρει άλλοτε αντιμέτωπο με την τρομοκρατική οργάνωση της Χώρας των Βάσκων, την ETA²⁵.

Ο Αβασκάλ ξεκίνησε την πολιτική του καριέρα σε ηλικία 18 ετών. Σε ηλικία 23 ετών κατάφερε να εκλεγεί δημοτικός σύμβουλος της πόλης

²³ <https://www.thenationalnews.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172> Πρόσβαση στις 10/10/2021

²⁴ Ο Καρλισμός είναι παραδοσιακό πολιτικό κίνημα στην Ισπανία, το οποίο επιδιώκει τη δημιουργία μιας ξεχωριστής γραμμής της δυναστείας των Βουρβόνων στον ισπανικό θρόνο. Αυτή η γραμμή προέρχεται από τον δον Κάρλος-Μαρία, κόμη της Μολίνα (1788-1855) και η ίδρυσή της προέκυψε λόγω της διαφοράς σχετικά με τον νόμο περί διαδοχής, αλλά και εξαιτίας της εκτεταμένης δυσανεξίας με τη γραμμή διαδοχής του Αλφόνσο του Οίκου των Βουρβόνων. Το κίνημα έφτασε στη μεγαλύτερη ακμή του τη δεκαετία του 1830.

²⁵ Η ETA (Βασκικά: Euskadi Ta Askatasuna, που σημαίνει *Βασκική Γη Και Ελευθερία*) ήταν βασκική αυτονομιστική οργάνωση, που δρούσε στη Ισπανία. Υιοθετώντας πολλές φορές βίαιες μεθόδους στην εκστρατεία για αναγνώριση αυτόνομου βασκικού κράτους, χαρακτηρίστηκε από τις ΗΠΑ και την ΕΕ ως τρομοκρατική οργάνωση. Την άνοιξη του 2018 ανακοίνωσε την οριστική της διάλυση.

Λιόδιο (Llodio) στην επαρχία Άλαβα της Χώρας των Βάσκων. Το 1996 εντάχθηκε στην επαρχιακή επιτροπή του Λαϊκού Κόμματος στην πόλη Άλαβα και το 1999 έγινε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της. Τον Νοέμβριο του 2000 εξελέγη πρόεδρος της επιτροπής νεολαίας του Λαϊκού Κόμματος στη χώρα των Βάσκων (*Nuevas Generaciones del PP*), θέση την οποία κατείχε μέχρι και το 2005. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου υπήρξε, επίσης, μέλος του Εθνικού Εκτελεστικού Συμβουλίου του Λαϊκού Κόμματος. Από το 2000 έως το 2013 διετέλεσε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής του Λαϊκού Κόμματος στην Αυτόνομη Κοινότητα της Χώρας των Βάσκων, και από το 2005 Γραμματέας Παιδείας του Λαϊκού Κόμματος στην ίδια Αυτόνομη Κοινότητα²⁶.

Η ανοδική πολιτική του καριέρα ανακόπηκε προσωρινά το 2009, όταν στάθηκε στο πλευρό της Μαρία Σαν Χιλ (María San Gil) στην εσωτερική διαμάχη εντός του Λαϊκού Κόμματος και παίρνοντας το μέρος της στη σύγκρουσή της με τον Μαριάνο Ραχόι, που έλαβε χώρα επεισοδιακά το 2008²⁷. Έτσι, επήλθε ρήξη με το τοπικό Λαϊκό Κόμμα και ο ίδιος αποφάσισε να δοκιμάσει την τύχη του στη Μαδρίτη. Υπό την τότε πρόεδρο της Αυτόνομης Κοινότητας της Μαδρίτης Εσπεράνθα Αγίρε (Esperanza Aguirre), διορίστηκε το 2010 πρόεδρος της Υπηρεσίας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, θέση στην οποία παρέμεινε ως το 2012. Τον Νοέμβριο του 2013 εγκατέλειψε το κόμμα λόγω αγεφύρωτων διαφορών με την ηγεσία του και ίδρυσε ένα νέο πολιτικό κόμμα. Έγινε πρόεδρος του Vox το 2014.

Εξάλλου, όπως παραδέχτηκε ο ίδιος σε συνέντευξή του, οπλοφορεί φέροντας πάντα ένα Smith & Wesson. Αρχικά, στόχος του ήταν να μπορεί να προστατεύσει τον πατέρα του, ο οποίος απειλούνταν από την ETA. Τώρα, όμως, το κάνει για να προστατεύσει τα παιδιά του, όπως δηλώνει²⁸.

Εν κατακλείδι, έχουμε να κάνουμε με έναν πολιτικό που προσέχει πολύ την εικόνα του, που μεγάλωσε μέσα σε ένα ιδιαιτέρως καθοριστικό για εκείνον πολιτικό περιβάλλον και που είναι προσηλωμένος στην επιτυχία της πολιτικής του καριέρας, δίνοντας βάρος στη σημειολογία, τόσο στον γλωσσικό, όσο και στον οπτικό λόγο του, μέσα από το Twitter ή το Instagram. Ενδεικτικά, έχει ενδιαφέρον το πόσο σπάνια χρησιμοποιεί όρους και λέξεις στη βασκική και καταλανική γλώσσα στα κοινωνικά δίκτυα, καθώς αποφεύγει μέχρι και τη χρήση ευρέως αποδεκτών από άλλους πολιτικούς όρων. Επί παραδείγματι, ο όρος για το Καταλανικό Κοινοβούλιο είναι *Generalitat de Catalunya* ή *Generalitat* και είναι ο μόνος πολιτικός που έχει αναφερθεί στον θεσμό μεταφράζοντάς τον στα ισπανικά (*Generalidad de Cataluña* ή *Generalidad*), όσες φορές έχει αναφερθεί σε αυτόν στο Twitter (Mendez Santos, 2020:70-71).

²⁶ <https://www.eitb.eus/es/noticias/politica/detalle/6035014/biografia-santiago-abascal-quien-es-presidente-vox-santi-abascal/> Πρόσβαση στις 25/08/2021

²⁷ https://www.infolibre.es/noticias/politica/2020/01/19/episodios_para_entender_crisis_entr_e_genova_vasco_102913_1012.html Πρόσβαση στις 25/08/2021

²⁸ https://www.elespanol.com/reportajes/entrevistas/20170505/213729141_0.html Πρόσβαση στις 25/08/2021

1.2.3. Το κόμμα Rassemblement National (Εθνική Συσπείρωση)

Η Εθνική Συσπείρωση (*Rassemblement National*), πρώην Εθνικό Μέτωπο (*Front National*) είναι ένα γαλλικό ακροδεξιό κόμμα. Ιδρύθηκε το 1972 έχοντας ως στόχο την ενοποίηση πολλών γαλλικών εθνικιστικών κινημάτων της εποχής. Το 1973 το κόμμα ίδρυσε ένα κίνημα νεολαίας, το Εθνικό Μέτωπο Νεολαίας (*Front national de la jeunesse*). Ο Ζαν-Μαρί Λεπέν υπήρξε ηγέτης του κόμματος από την ίδρυσή του και το αναμφισβήτητο κέντρο εξουσίας του κόμματος μέχρι την παραίτησή του το 2011. Παρά την περιθωριοποίηση του κόμματος κατά τα πρώτα δέκα χρόνια της δράσης του, από το 1984 και εξής αποτελεί τον κύριο εκπρόσωπο του δεξιού εθνικισμού στη Γαλλία. Τον Μάρτιο του 2018 μετονομάστηκε από «Εθνικό Μέτωπο» σε «Εθνική Συσπείρωση».

Το αρχικό κόμμα του Εθνικού Μετώπου είναι αυτό από το οποίο πρέπει να ξεκινήσουμε, πριν πούμε οτιδήποτε άλλο. Το κόμμα ιδρύεται, όπως είπαμε, το 1972 ως Εθνικό Μέτωπο για τη Γαλλική Ενότητα (*Front national pour l'unité française*). Οι ιδεολογικές ρίζες του κόμματος μπορούν να εντοπιστούν τόσο στον Πουζαντισμό²⁹, ένα λαϊκιστικό κίνημα διαμαρτυρίας ενάντια στη φορολογία των μικρών επιχειρήσεων που ιδρύθηκε το 1953 από τον χαρτοπώλη και πλανόδιο πωλητή Πιερ Πουζάντ, στο κόμμα του οποίου είχε ενταχθεί ο Λεπέν τη δεκαετία του '50 (Milza 2002:123), όσο και στη δεξιά απογοήτευση για την απόφαση του Γάλλου προέδρου Charles de Gaulle να εγκαταλείψει την υπόσχεσή του παραχωρώντας ανεξαρτησία στην Αλγερία.

Κατά τη διάρκεια των προεδρικών εκλογών του 1965, ο Λεπέν προσπάθησε ανεπιτυχώς να συσπειρώσει την ψήφο της Δεξιάς γύρω από

²⁹ Ο Pierre Poujade είχε γεννηθεί στο Saint-Céré της Γαλλίας το 1920 και είχε σπουδάσει στο Collège Saint-Eugène d'Aurillac, ένα ρωμαιοκαθολικό ιδιωτικό σχολείο. Το 1928, μετά τον θάνατο του πατέρα του, δεν μπορούσε να πληρώσει τα δίδακτρα και εγκατέλειψε το σχολείο για να εργαστεί ως εργάτης (Milza, 2002:115). Υπήρξε συμπαθών του φασιστικού και αντισημιτικού *Parti Populaire Français* του Jacques Doriot και κολλούσε αφίσες του κόμματος στη γενέτειρά για τις βουλευτικές εκλογές του 1946 (Milza, 2002:116). Στις 23 Ιουλίου 1953, μαζί με μια ομάδα περίπου 20 ατόμων, ο Πουζάντ εμπόδισε τους επιθεωρητές της εφορίας να ελέγξουν το εισόδημα ενός άλλου καταστηματούχου. Αυτή ήταν η αρχή ενός κινήματος φορολογικής διαμαρτυρίας των καταστηματάρχων, αρχικά στο διαμέρισμα Lot, στη συνέχεια στο διαμέρισμα Aveyron και τελικά σε ολόκληρο το νότιο τμήμα της περιφέρειας Massif Central. Αποτέλεσμα ήταν η ίδρυση της Ένωσης για την Υπεράσπιση Εμπόρων και Βιοτεχνών (*Union de Défense des Commerçants et Artisans -UDCA*) το φθινόπωρο της ίδιας χρονιάς. Το κίνημα συγκέντρωσε δυσαρεστημένους από όλους τους πολιτικούς ορίζοντες. Ο Πουζάντ ήταν δεινός ρήτορας και χρησιμοποιούσε μια γλώσσα απλή και λαϊκή, πάνω στην οποία στήριξε τον δικό του λόγο αργότερα ο Ζαν-Μαρί Λεπέν (Milza, 2002:117-120). Το κόμμα ριζοσπαστικοποιήθηκε προοδευτικά, απέσπασε ένα 11,6% των ψήφων στις βουλευτικές εκλογές της 2^{ας} Ιανουαρίου 1956 (Milza, 2002:122) και υποστήριξε το αποικιακό καθεστώς της Αλγερίας. Μετά το 1958 και την άνοδο του Ντε Γκωλ στην εξουσία, η επιρροή του Πουζάντ ξεθώριασε. Ο Πουζάντ υποστήριξε πολιτικούς του μετριοπαθούς φάσματος στις δεκαετίες '80 και '90 και πέθανε το 2003, έχοντας [δηλώσει](#) έναν χρόνο πριν πως προτιμάει «να σπάσει το πόδι του», παρά να συνεργαστεί με τον Λεπέν.

τον δεξιό υποψήφιο πρόεδρο Ζαν-Λουί Τιξιέ-Βινιανκούρ³⁰. Κατά τη διάρκεια των τελών της δεκαετίας του 1960 και των αρχών της δεκαετίας του 1970, η γαλλική Ακροδεξιά αποτελούνταν κυρίως από μικρά ακραία κινήματα όπως το *Occident*, η *Groupe Union Défense* (GUD) και το *Ordre Nouveau* (ON).

Ενώ το *Ordre Nouveau* (Νέα Τάξη) είχε συμμετάσχει σε ορισμένες τοπικές εκλογές ήδη από το 1970, στο δεύτερο συνέδριό του τον Ιούνιο του 1972 αποφάσισε να ιδρύσει ένα νέο πολιτικό κόμμα για τις βουλευτικές εκλογές του 1973. Το κόμμα ιδρύθηκε στις 5 Οκτωβρίου 1972 με την ονομασία Εθνικό Μέτωπο για τη Γαλλική Ενότητα (*Front national pour l'unité française*) ή Εθνικό Μέτωπο. Προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ευρύ κίνημα, το *Ordre Nouveau* προσπάθησε να διαμορφώσει το νέο κόμμα με βάση το πιο καθιερωμένο Ιταλικό Κοινωνικό Κίνημα (*Movimento Sociale Italiano-MSI*), το οποίο εκείνη την εποχή φαινόταν να δημιουργεί έναν ευρύ συνασπισμό για την ιταλική δεξιά. Το Εθνικό Μέτωπο υιοθέτησε μια γαλλική εκδοχή της τρίχρωμης φλόγας του MSI ως λογότυπό του (Shields 2007:159). Ο Λεπέν επιλέχθηκε για να γίνει ο πρώτος πρόεδρος του κόμματος, καθώς θεωρούνταν μια σχετικά μετριοπαθής φιγούρα της Ακροδεξιάς (Shields 2007:170, Milza 2002:231). Ο Λεπέν, παρότι δεινός ρήτορας που είχε εντυφώσει στις λαϊκιστικές τεχνικές του λόγου του Πουζάντ, θα αργήσει πολύ να ξεχωρίσει πολιτικά.

Μέχρι τον Οκτώβριο του 1982 ο Λεπέν υποστήριζε την προοπτική συμμαχιών με την κυρίαρχη Δεξιά, υπό την προϋπόθεση ότι το Εθνικό Μέτωπο δεν θα υποχρεωνόταν να μαλακώσει τη θέση του σε βασικά ζητήματα. Στις δημοτικές εκλογές του 1983, η κεντροδεξιά Συσπείρωση για τη Δημοκρατία (*Rassemblement pour la République-RPR*)³¹ και η κεντρώα Ένωση για τη Γαλλική Δημοκρατία (*Union pour la démocratie française-UDF*)³² σχημάτισαν συμμαχίες με το Εθνικό Μέτωπο σε πολλές πόλεις (Shields 2007:195). Το πιο αξιοσημείωτο αποτέλεσμα σημειώθηκε στο 20^ο διαμέρισμα του Παρισιού, όπου ο Λεπέν εξελέγη στο τοπικό

³⁰ Ο Jean-Louis Tixier-Vignancour (1907-1989) ήταν Γάλλος δικηγόρος και ακροδεξιός πολιτικός. Εξελέγη στην Εθνοσυνέλευση το 1936 και αρχικά συνεργάστηκε με το δωσιλογικό καθεστώς του Βισύ πριν φύγει για την Τυνησία το 1941. Αφού ένα στρατιωτικό δικαστήριο κήρυξε τον Τιξιέ-Βινιανκούρ ακατάλληλο να κατέχει δημόσιο αξίωμα για δέκα χρόνια για τις δραστηριότητές του στις αρχές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, εντάχθηκε στην εθνικιστική ομάδα *Jeune Nation*, αλλά αποχώρησε το 1954, αντιτιθέμενος στη χρήση βίας από αυτήν. Επανεξελέγη στην Εθνοσυνέλευση το 1956, αλλά έχασε την έδρα του κατά τις πρώτες βουλευτικές εκλογές της Πέμπτης Δημοκρατίας. Ο Τιξιέ-Βινιανκούρ ήταν υποψήφιος στις γαλλικές προεδρικές εκλογές του 1965, με διευθυντή της εκστρατείας του τον Λεπέν, αλλά απέτυχε, συγκεντρώνοντας μόλις το 5,2% των ψήφων. Είχε επίσης διατελέσει δικηγόρος του συγγραφέα Louis-Ferdinand Céline το 1948.

³¹ Κόμμα που ίδρυσε ο Ζακ Σιράκ το 1976. Βλ. σχόλιο 52 της εργασίας μας.

³² Πρώην κεντροδεξιό πολιτικό κόμμα στη Γαλλία. Ιδρύθηκε το 1978 ως εκλογική συμμαχία για να υποστηρίξει τον πρόεδρο Valéry Giscard d'Estaing, προκειμένου να αντισταθμίσει την επικράτηση των γκωλικών στην πολιτική δεξιά στη Γαλλία. Το όνομα αυτό επιλέχθηκε λόγω του τίτλου του βιβλίου του Ζισκάρ ντ' Εστέν το 1976, *Démocratie française*. Το κόμμα συγκέντρωσε χριστιανοδημοκράτες, φιλελεύθερους και ριζοσπάστες και μη γκωλικούς συντηρητικούς, και αυτοχαρακτηριζόταν ως κεντρώο

συμβούλιο αποσπώντας το 11% των ψήφων. Σε επαναληπτικές εκλογές στην πόλη Ντρε (Dreux) τον Οκτώβριο, το Μέτωπο απέσπασε το 17% των ψήφων. Υπό το δίλημμα της ήττας ή της διαπραγμάτευσης με το Εθνικό Μέτωπο, RPR και UDF συμφώνησαν να σχηματίσουν τοπικά συμμαχίες με το Εθνικό Μέτωπο και μαζί κέρδισαν τον δεύτερο γύρο με 55% των ψήφων (Milza 2002:384-385). Τα γεγονότα στο Ντρε αποτέλεσαν σημείο αναφοράς για την άνοδο του κόμματος, καθώς η συνεργασία με κόμματα μετριοπαθή νομιμοποίησε την παρουσία του στο πολιτικό προσκήνιο. Δημοσκοπήση της εταιρίας SOFRES τότε, έδειχνε το 56% των ψηφοφόρων του Σιράκ θετικούς στο ενδεχόμενο συνεργασίας με τον Λεπέν και την Άκρα Δεξιά. Το 1983 το Μέτωπο σημείωσε πολλές άλλες εκλογικές επιτυχίες, όπως εκείνες στην επαρχία Τρινιτέ-Συρ-Μερ (σύνολο 12% και 51% στην πόλη Τρινιτέ, τη γενέτειρα του Λεπέν) (Milza 2002:386).

Στις βουλευτικές εκλογές του 1986 αποσπών το 9.8% των ψήφων. Μεγάλη έκπληξη προκάλεσε και το ποσοστό στις προεδρικές εκλογές του 1988, όπου ο Λεπέν απέσπασε το 14,4% του συνόλου, καταρρίπτοντας κάθε ρεκόρ. Ως λόγοι για την άνοδό του μπορούν να θεωρηθούν η παρουσία ξένων μεταναστών, η ανασφάλεια, η αποβιομηχάνιση, η ανεργία και η αστικοποίηση (Milza 2002:393). Λίγα χρόνια αργότερα κερδίζει την απόλυτη πλειοψηφία (και συνεπώς τη δημαρχία) σε τρεις πόλεις στις δημοτικές εκλογές του 1995, στην Τουλόν, τη Μαρινιάν και την Οράνζ (Shields 2007:260). Στις βουλευτικές εκλογές του 1997 το Μέτωπο σημείωσε το καλύτερο αποτέλεσμα όλων των εποχών με 15,3% στη μητροπολιτική Γαλλία, επιβεβαιώνοντας πως αποτελούσε την τρίτη σημαντικότερη πολιτική δύναμη (Shields 2007:264). Για τις προεδρικές εκλογές του 2002, οι δημοσκοπήσεις είχαν προβλέψει δεύτερο γύρο μεταξύ του τότε προέδρου Σιράκ και του υποψηφίου του Σοσιαλιστικού Κόμματος Λιονέλ Ζοσπέν. Η έκπληξη, επομένως, ήταν μεγάλη όταν ο Λεπέν υπερίσχυσε του Ζοσπέν κατά 0,7% στον πρώτο γύρο, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση και περνώντας στον δεύτερο γύρο (Shields 2007:281). Η προεκλογική εκστρατεία είχε επικεντρωθεί σε θέματα νόμου και τάξης, πράγμα στο οποίο είχαν συμβάλει και τα μέσα ενημέρωσης, μέσω της υπερπροβολής διάφορων βίαιων περιστατικών (Shields 2007:283). Παρ' όλα αυτά, ο Σιράκ δεν χρειάστηκε καν να διεξάγει προεκλογική εκστρατεία για τον δεύτερο γύρο, καθώς οι εκτεταμένες διαμαρτυρίες κατά της υποψηφιότητας Λεπέν που εκφράστηκαν στα μέσα ενημέρωσης και από μέρους της κοινής γνώμης κορυφώθηκαν την ημέρα της Πρωτομαγιάς, με αποκορύφωμα συγκεντρώσεις χιλιάδων διαδηλωτών σε όλη την επικράτεια. Ο Σιράκ αρνήθηκε να συζητήσει με τον Λεπέν και η παραδοσιακή τηλεοπτική εκπομπή πολιτικού διαξιφισμού ακυρώθηκε. Τελικά, ο Σιράκ κέρδισε τον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών με το πρωτοφανές ποσοστό του 82,2% των ψήφων. Από αυτό το σημείο και μετά, το κόμμα υποχωρεί και περνάει από μία φάση παρακμής, με φωτεινή εξαίρεση το 9,8% στις ευρωεκλογές του 2004 (Shields 2007:288-300 και Jenkins 2017:235).

Ο Ζαν-Μαρί Λεπέν ανακοίνωσε τον Σεπτέμβριο του 2008 πως επρόκειτο να αποχωρήσει από την προεδρία του κόμματος το 2010³³. Σε ότι αφορά τις διαδικασίες του κόμματος, αξίζει εδώ να αναφερθεί πως πρόκειται για αυστηρά αρχηγικό κόμμα, με μια απaráβατη ιεραρχία όπου μοναδικός επικεφαλής είναι ο πρόεδρος, στον οποίο δεν τολμά να φέρει κανείς αντίρρηση. Ο πρόεδρος αποφασίζει για τη σύγκληση του πολιτικού γραφείου και του (εντελώς τυπικού) συνεδρίου του κόμματος. Εκείνος χαράζει την πολιτική γραμμή και παίρνει όλες τις αποφάσεις.

Η κόρη του Λεπέν, Μαρίν, και ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος του Εθνικού Μετώπου Μπρουνό Γκολνίς διεκδίκησαν την προεδρία για να διαδεχθούν τον Λεπέν, με την υποψηφιότητα της Μαρίν να υποστηρίζεται από τον πατέρα της. Στις 15 Ιανουαρίου 2011 ανακοινώθηκε ότι η Μαρίν Λεπέν είχε λάβει τα δύο τρίτα των ψήφων που απαιτούνταν για να γίνει η νέα ηγέτιδα του Εθνικού Μετώπου³⁴. Επιδίωξε να το μετατρέψει σε ένα μετριοπαθές κόμμα, αμβλύνοντας την ξενοφοβική του εικόνα. Οι δημοσκοπήσεις έδειξαν αύξηση της δημοτικότητας του κόμματος υπό την Μαρίν Λεπέν και στις καντονικές εκλογές³⁵ του 2011 το κόμμα κέρδισε το 15% των ψήφων (από 4,5% το 2008). Ωστόσο, λόγω του γαλλικού εκλογικού συστήματος, το κόμμα κέρδισε μόνο 2 από τις 2.026 έδρες. Στις προεδρικές εκλογές του 2012 οι δημοσκοπήσεις έδειχναν τη Μαρίν Λεπέν ως σοβαρή διεκδικήτρια της προεδρίας, ενώ μερικές δημοσκοπήσεις έδειχναν ότι θα μπορούσε να κερδίσει τον πρώτο γύρο των εκλογών. Τελικά, η Λεπέν ήρθε τρίτη στον πρώτο γύρο, συγκεντρώνοντας 17,9%, την καλύτερη επίδοση που είχε ποτέ σε προεδρικές εκλογές για το Μέτωπο εκείνη την εποχή. Στις βουλευτικές εκλογές του 2012, το Εθνικό Μέτωπο κέρδισε δύο έδρες³⁶. Η μία εξ αυτών κερδήθηκε από τη Μαριόν Μαρεσάλ Λεπέν, την εγγονή του Ζαν-Μαρί Λεπέν. Στις δημοτικές εκλογές του 2014 εξέλεξε δημάρχους και δημοτικούς συμβούλους σε περισσότερες από 200 πόλεις, γεγονός που χαρακτηρίστηκε δικαίως μεγάλη επιτυχία³⁷. Στις προεδρικές εκλογές του 2017 η Λεπέν πέρασε στον δεύτερο γύρο, όπου και ηττήθηκε, με τον Εμανουέλ Μακρόν του *En Marche!* να αποσπά το 66,1%

³³ <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/2798961/French-far-right-leader-Jean-Marie-Le-Pen-sets-retirement-date.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

³⁴ <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-12198370> Πρόσβαση στις 26/08/2021

³⁵ Οι εκλογές στα καντόνια διεξάγονται με σύστημα δύο γύρων, παρόμοιο με αυτό που εφαρμόζεται στις βουλευτικές και προεδρικές εκλογές της χώρας. Οι σύμβουλοι εκλέγονται από μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες (καντόνια). Εκλέγεται ο υποψήφιος που εξασφαλίζει τις ψήφους τουλάχιστον του 25% των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων του καντονιού και πάνω από το 50% του συνολικού αριθμού των ψήφων που πράγματι δόθηκαν στον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας. Εάν κανένας υποψήφιος δεν πληροί αυτές τις προϋποθέσεις, τότε διεξάγεται δεύτερος γύρος ψηφοφορίας μία εβδομάδα αργότερα.

³⁶ <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/9337631/Marion-Le-Pen-becomes-youngest-French-MP-in-modern-history.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

³⁷ <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/10717592/Far-Right-Front-National-makes-historic-gains-in-French-municipal-elections.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

έναντι του δικού της πολύ υψηλού 33,9%³⁸, ενώ στις τελευταίες περιφερειακές εκλογές του 2021, που θεωρούνται προθέρμανση για τις προεδρικές του 2022, το κόμμα της Λεπέν κατόρθωσε να αποσπάσει αξιοσημείωτα υψηλά ποσοστά μόνο στην περιφέρεια Προβηγκίας-Άλπεων-Κυανής Ακτής (*Provence-Alpes-Côte d'Azur* ή *PACA*). Εκεί ο υποψήφιος Τιερί Μαριανί³⁹ αναδείχθηκε δεύτερος στον δεύτερο γύρο λαμβάνοντας το 42.7% των ψήφων⁴⁰. Φυσικά, το ότι λέμε πως τα ποσοστά δεν ήταν άξια λόγου δεν σημαίνει πως ήταν αμελητέα, καθώς το κόμμα συγκέντρωνε παντού ποσοστά άνω του 20%. Απλώς οι αριθμοί δεν είναι οι αναμενόμενοι για κόμμα, ο ηγέτης του οποίου πιστεύει ότι έχει σοβαρές πιθανότητες να κερδίσει την προεδρία στις εκλογές του 2022.

Η αλλαγή του ονόματος, τώρα, έγινε στα πλαίσια της απομάκρυνσης από το παρελθόν του Εθνικού Μετώπου. Κατά την ολοκλήρωση του συνεδρίου του κόμματος στη Λιλ στις 11 Μαρτίου 2018, η Μαρίν Λεπέν πρότεινε τη μετονομασία του κόμματος σε *Rassemblement national* (Εθνική Συσπείρωση), διατηρώντας τη φλόγα ως λογότυπό του⁴¹. Η επιλογή ονόματος τέθηκε σε ψηφοφορία μεταξύ των μελών. Το όνομα είχε ήδη χρησιμοποιηθεί παλαιότερα για άλλο κόμμα, το *Rassemblement National Français* με επικεφαλής τον δικηγόρο της ριζοσπαστικής δεξιάς Τιξιέ Βινιακούρ⁴², την προεδρική εκστρατεία του οποίου είχε αναλάβει το 1965 ο Ζαν-Μαρί Λεπέν. Αξιοπρόσεκτο είναι ότι ο Στιβ Μπάνον, σύμβουλος του Ντόναλντ Τραμπ πριν και μετά τις εκλογές του 2016, είχε δηλώσει σε εκείνο το συνέδριο τα εξής: «Ας σας λένε ρατσιστές, ας σας λένε ξενόφοβους ή εθνικιστές. Να φέρετε τους χαρακτηρισμούς αυτούς σαν παράσημα. Γιατί μέρα με τη μέρα γινόμαστε ισχυρότεροι. Η ιστορία είναι με το μέρος μας και θα μας βγάλει νικητές». Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, ο λόγος αυτός σήκωσε στο πόδι την αίθουσα, η οποία και χειροκρότησε σύσσωμη τον ομιλητή⁴³.

³⁸ <https://www.nytimes.com/2017/05/07/world/europe/why-macron-won-france.html>

Πρόσβαση στις 10/10/2021

³⁹ Ο Thierry Mariani (1958-) είναι Γάλλος πολιτικός που υπηρετεί ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Ευρωβουλευτής) από το 2019. Προηγουμένως διετέλεσε υπουργός αρμόδιος για τις μεταφορές υπό τον υπουργό Οικολογίας, Αειφόρου Ανάπτυξης, Μεταφορών και Στέγασης από το 2010 έως το 2012 (με τον τίτλο του υφυπουργού μέχρι το 2011). Πρώην μέλος των Ρεπουμπλικανών (LR), κατεβαίνει στις εκλογές ως ανεξάρτητος από το 2019. Ο Μαριανί εντάχθηκε στη λίστα της Εθνικής Συσπείρωσης για τις εκλογές του 2019 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στις περιφερειακές εκλογές του 2021 ηγήθηκε της λίστας του κόμματος στην περιφέρεια Προβηγκίας-Άλπεων-Κυανής Ακτής. Παρόλο που προηγούνταν στις δημοσκοπήσεις τόσο στον πρώτο, όσο και στον δεύτερο γύρο της ψηφοφορίας, γεγονός που θα τον καθιστούσε τον πρώτο πρόεδρο περιφερειακού συμβουλίου που πρόσκειται στην Εθνική Συσπείρωση, κατέλαβε τη δεύτερη θέση.

⁴⁰ [https://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Regionales/elecresult_regionales-2021/\(path\)/regionales-2021/](https://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Regionales/elecresult_regionales-2021/(path)/regionales-2021/) Πρόσβαση στις 26/08/2021

⁴¹ https://www.lemonde.fr/politique/live/2018/03/11/congres-du-front-national-suivez-en-direct-le-discours-de-marine-le-pen_5269149_823448.html Πρόσβαση στις 26/08/2021

⁴² Βλ. υποσημείωση 30.

⁴³ <https://www.france24.com/en/20180311-france-usa-bannon-le-pen-national-front-racist-badge-honour-populist-pep-talk-lille-trump?ref=tw> Πρόσβαση στις 10/10/2021

Για την ιδεολογία της Εθνικής Συσπείρωσης μπορούμε να πούμε αρκετά πράγματα, αν και ήδη έχει σκιαγραφηθεί ένα πλαίσιο και ο αναγνώστης μπορεί να καταλάβει πού πρόσκειται το κόμμα, αν διατρέξει την ιστορία του και τα βιογραφικά των εμπλεκόμενων σε αυτή. Το κόμμα έχει κατηγοριοποιηθεί ως ακροδεξιό, λαϊκιστικό και εθνικιστικό. Το 2002 ο Ζαν-Μαρί Λεπέν μιλούσε για επαναφορά της θανατικής ποινής (Shields 2007:282), ενώ εξ αρχής το κόμμα ήταν ενάντιο στην εισροή μεταναστών (Shields 2007:177-185). Η μετανάστευση έχει συχνά συνδεθεί στον λόγο της Λεπέν με την τρομοκρατία⁴⁴, ενώ το 2011 δήλωνε ότι το κάλυμμα του προσώπου για τις γυναίκες δεν ήταν παρά «η κορυφή του παγόβουνου», αναδεικνύοντας την παρουσία του Ισλάμ στη Γαλλία ως αδιαμφισβήτητο πρόβλημα. Δημοσιογράφοι του καναλιού Al Jazeera δημοσίευσαν μάλιστα οπτικοακουστικό ντοκουμέντο με μέλη του κόμματος να συναγελάζονται με εκπροσώπους ρατσιστικής οργάνωσης που καλεί σε απέλαση όλων των μουσουλμάνων από την Ευρώπη⁴⁵. Το κόμμα είναι επίσης ευρωσκεπτικιστικό, με τον Ζαν-Μαρί Λεπέν να έχει δηλώσει στο παρελθόν πως η Γαλλία πρέπει να αποχωρήσει από την ΕΕ και να υιοθετήσει εκ νέου το γαλλικό φράγκο (Shields 2007:282), κάτι που πήρε πίσω η Μαρίν Λεπέν το 2019, εγκαταλείποντας οριστικά τέτοια σχέδια⁴⁶. Ακόμη, η Λεπέν έχει δηλώσει την αντίθεσή της στο δικαίωμα κατοχής διπλής υπηκοότητας⁴⁷. Σχετικά με την ισότητα των φύλων, τον αντισημιτισμό και τον φεμινισμό, το κόμμα έχει κάνει στροφή 180 μοιρών, απαρνούμενο επισήμως παλαιότερη σχετική ρητορική, ευελπιστώντας να βελτιώσει το κοινωνικό του προφίλ. Μάλιστα, η Εθνική Συσπείρωση δεν συμφώνησε στο να ποινικοποιηθεί η γυναικεία πορνεία, καθώς κάτι τέτοιο θα έθετε σε κίνδυνο τις εργαζόμενες στον χώρο⁴⁸. Ως προς την οικονομία, το κόμμα αντιτίθεται στην ελεύθερη αγορά και επιθυμεί περισσότερο μία οικονομία προστατευτισμού και κρατικού παρεμβατισμού⁴⁹.

Στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, το κόμμα αντιτίθεται στην ενταξιακή προοπτική της Τουρκίας (Shields 2007:299). Ο Λεπέν διαφώνησε με τους πολέμους του Περσικού το 1991 και του Ιράκ το 2003 (Shields 2007:315). Είχε, μάλιστα, επισκεφτεί τον Σαντάμ Χουσεΐν στη Βαγδάτη το 1990⁵⁰ και τον χαρακτήριζε τότε ως «καλό φίλο». Οι σχέσεις με τη Ρωσία είναι επίσης καλές, καθώς το κόμμα χρηματοδοτείται από τη Ρωσία του

⁴⁴ <https://www.nytimes.com/2015/11/18/world/europe/marine-le-pens-anti-islam-message-gains-influence-in-france.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁴⁵ <https://www.aljazeera.com/news/2018/12/16/frances-national-rally-links-to-violent-far-right-group-revealed/> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁴⁶ <https://www.lefigaro.fr/politique/2019/01/16/01002-20190116ARTFIG00326-le-rn-abandonne-la-sortie-de-l-euro.php> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁴⁷ <https://www.spiegel.de/international/europe/madame-rage-marine-le-pen-s-populism-for-the-masses-a-772875.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁴⁸ <https://web.archive.org/web/20170828184142/http://www.frontnational.com/2016/04/projet-de-lutte-contre-la-prostitution-la-morale-feministe-depourvue-defficacite/> Πρόσβαση στις 26/08/2021

⁴⁹ <https://theconversation.com/the-european-far-right-actually-right-or-left-or-something-altogether-different-6796> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁵⁰ <https://www.nytimes.com/2002/04/23/news/a-consistent-opponent-of-immigration-le-pen-based-appeal-on-fears-about.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

Βλαντίμιρ Πούτιν, τον οποίο η Μαρίν Λεπέν θεωρεί ως φωτεινή ελπίδα για την Ευρώπη⁵¹. Η Λεπέν έχει δηλώσει, μάλιστα, πως η προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσική Ομοσπονδία το 2014 ήταν «απόλυτα νόμιμη»⁵². Οι σχέσεις με τη Ρωσία, βέβαια, πάνε πολύ πίσω, καθώς ο Λεπέν έχει δώσει και κοινή συνέντευξη τύπου το 1996 με τον ακραίο Βλαντίμιρ Ζιρινόφσκι⁵³, ο οποίος ήταν αντιπρόεδρος της Ρωσικής Δούμας⁵⁴ ως το 2011 και είναι πρόεδρος του Φιλελεύθερου Δημοκρατικού Κόμματος Ρωσίας (*ЛДПР-Либерально-демократическая партия России*), ενός κόμματος που ιδρύθηκε το 1992 και λέγεται πως γεννήθηκε με σκοπό να αποτελέσει κόμμα-μαριονέτα, ελεγχόμενο από την KGB⁵⁵. Η εκπομπή *Spécial Investigation* του καναλιού Canal+ που προβαλλόταν από το 2002 έως και το 2016 είχε κάνει ένα πολύ ενδιαφέρον και αποκαλυπτικό αφιέρωμα στις σχέσεις Εθνικού Μετώπου-Ρωσίας⁵⁶. Και τα δύο βίντεο είναι στην κατοχή του γράφοντος, καθώς οι κανόνες του διαδικτύου και της πλατφόρμας στην οποία έχουν ανεβεί μπορεί να μην επιτρέψουν την προβολή τους στο μέλλον.

Άξιο αναφοράς είναι και πως το κόμμα διαθέτει δική του ομάδα ασφαλείας η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες που εκμαιεύσαμε (και δεν ευρίσκονται πια στη σελίδα του κόμματος), είναι υπό την ευθύνη του προέδρου. Αποστολή της είναι «η προστασία και η ασφάλεια» των στελεχών του κόμματος. Αυτή η ασφάλεια «εξασφαλίζεται από μια ομάδα επαγγελματιών που εδρεύει στην πρωτεύουσα και από εθελοντές στα τμήματα των διαμερισμάτων και των περιφερειών»⁵⁷. Για την ομάδα αυτή είχε διαταχθεί έρευνα το 2002 από την Εθνοσυνέλευση⁵⁸, καθώς μέλη της

⁵¹ <https://web.archive.org/web/20150211084552/https://www.independent.co.uk/news/world/europe/40m-of-russian-cash-will-allow-marine-le-pens-front-national-to-take-advantage-of-rivals-woes-in-upcoming-regional-and-presidential-elections-9888509.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁵² <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/marine-le-pen-crimea-russia-putin-ukraine-illegal-annexation-france-front-national-fn-a7507361.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁵³ <https://www.youtube.com/watch?v=hxeKAAiZEQ0> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁵⁴ Η Κρατική Δούμα (*Государственная дума*) είναι η κάτω βουλή της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσίας, ενώ η άνω βουλή είναι το Συμβούλιο της Ομοσπονδίας της Ρωσίας. Τα κεντρικά γραφεία της Δούμας βρίσκονται στο κέντρο της Μόσχας, λίγα βήματα από την πλατεία Μανέζναγια (*Манежная площадь*). Τα μέλη της αναφέρονται ως αναπληρωτές. Η Δούμα αντικατέστησε το Ανώτατο Σοβιέτ, ως αποτέλεσμα του νέου συντάγματος που θεσπίστηκε από τον Μπόρις Γιέλτσιν στον απόηχο της ρωσικής συνταγματικής κρίσης του 1993, και εγκρίθηκε από το ρωσικό λαό με δημοψήφισμα. Η λειτουργία της ορίζεται στο [Σύνταγμα της Ρωσικής Ομοσπονδίας](#).

⁵⁵ Βλέπε [εδώ](#).

⁵⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=vVyQg9Db6SY> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁵⁷ https://web.archive.org/web/20071127015653/http://www.frontnational.com/organigram_mes_autres.php Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁵⁸ <https://www.assemblee-nationale.fr/rap-reso/r0902.asp> Πρόσβαση στις 10/10/2021

έλεγχαν τις ταυτότητες των διαδηλωτών, πράγμα που αποτελεί έργο της αστυνομίας και συνιστά αντιποίηση αρχής⁵⁹.

1.2.4. Η πρόεδρος Marine Le Pen

Η Marion Anne Perrine Le Pen ή απλώς Μαρίν Λεπέν γεννήθηκε στο Neuilly-sur-Seine στις 5 Αυγούστου 1968 και είναι η μικρότερη κόρη του πολιτικού και πρώην αλεξιπτωτιστή της Λεγεώνας των Ξένων⁶⁰ Ζαν-Μαρί Λεπέν. Σπούδασε Ποινικό Δίκαιο στο πανεπιστήμιο Panthéon-Assas (Paris II). Είναι δικηγόρος στο επάγγελμα και υπήρξε μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Παρισίων από το 1992 ως το 1998.

Ένα γεγονός που αξίζει να αναφερθεί και αφορά στα πρώτα χρόνια της ζωής της και τη σημάδεψε υπήρξε η βομβιστική επίθεση κατά του πατέρα της το 1976. Η επίθεση έλαβε χώρα στο ισόγειο του σπιτιού της. Για το γεγονός αυτό έχει κάνει λόγο η ίδια στο βιβλίο της με τίτλο *À contre flots (Ενάντια στο ρεύμα)*⁶¹.

Η πολιτική της καριέρα, τώρα, ακολουθούσε μια σταθερά ανοδική πορεία. Στην ηλικία των 18 ετών, το 1986, γίνεται μέλος του Εθνικού Μετώπου και το 1998 εκλέγεται περιφερειακή σύμβουλος στην περιφέρεια Nord-Pas-de-Calais. Το 2000 έγινε πρόεδρος της οργάνωσης *Général Le Pen* που είχε ως αποστολή την βελτίωση της δημόσιας εικόνας του κόμματος και την αντιμετώπιση της εναντίον του πολεμικής. Τον Ιούνιο του 2002 κατεβαίνει στις βουλευτικές εκλογές και λαμβάνει το 32,30% στην περιοχή της Lens. Το 2004 εκλέγεται ευρωβουλευτρια και το 2007 αναλαμβάνει θέση εκτελεστικής αντιπροέδρου στο κόμμα. Την ίδια χρονιά αναλαμβάνει και την προεκλογική εκστρατεία του πατέρα της στις προεδρικές εκλογές, στις οποίες εκείνος έλαβε το 10,44% στον πρώτο γύρο. Τη χρονιά εκείνη η Λεπέν θα κατορθώσει να εκλεγεί ξανά βουλευτρια

⁵⁹ https://web.archive.org/web/20040914154657/http://www.radiofrance.fr/chaines/france-info/chroniques/dossier/index.php?m=3&chro_diff_id=3439&imp=1 Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁶⁰ https://web.archive.org/web/20120224022357/http://www.rfi.fr/francais/actu/articles/081/article_45894.asp Πρόσβαση στις 28/8/2021. Ο Ζαν-Μαρί Λεπέν είχε υπηρετήσει στην Ινδοκίνα, όπου και έφτασε μετά την πανωλεθρία των Γάλλων στο Dien Bien Phu στο βόρειο Βιετνάμ το 1954. Η ήττα αυτή οδήγησε στην αποχώρηση των Γάλλων από τη Νοτιοανατολική Ασία και στη διαίρεση του Βιετνάμ κατά μήκος του 17^{ου} παράλληλου. Αρκετά χρόνια αργότερα, οι ΗΠΑ θα αναγκάζονταν και αυτές να εγκαταλείψουν ηττημένες την περιοχή. Η μάχη του Dien Bien Phu και ο αμερικανικός πόλεμος του Βιετνάμ είναι κεφάλαια της ευρύτερης ιστορίας του Ψυχρού Πολέμου και της ιδεολογικής πόλωσης που εκείνος προκάλεσε. Θα μπορούσαμε κιόλας να πούμε πως ο Ψυχρός Πόλεμος δεν τελείωσε ποτέ, αν σκεφτούμε πως οι συμμαχίες που σφυρηλατήθηκαν τότε δεν έχουν, σε γενικές γραμμές, εξαφανιστεί, ενώ και οι πρωταγωνιστές (Κίνα, Ρωσία, ΗΠΑ) εξακολουθούν να βρίσκονται σε ανταγωνιστική σχέση μεταξύ τους και να αγωνίζονται για τη διεύρυνση της σφαίρας επιρροής τους βασισμένοι σε προϋπάρχουσες «φιλίες» για την προστασία της ενεργειακής τους αυτονομίας και του γεωστρατηγικού βάθους τους.

⁶¹ Δείγμα του, το πρώτο κεφάλαιο, [εδώ](#).

στην Εθνοσυνέλευση⁶². Το 2010 θα εκφράσει την επιθυμία της να διεκδικήσει την προεδρία του Μετώπου⁶³. Ο πατέρας της είχε ήδη προαναγγείλει τη διάθεση να αποχωρήσει εντός του έτους. Εξελέγη πρόεδρος στις 16 Ιανουαρίου 2011 με 67.65% αντί του έτερου υποψηφίου Bruno Gollnisch. Η Λεπέν έχει διεκδικήσει τη γαλλική προεδρία δύο φορές, με πρώτη αναμέτρηση εκείνη της 22^{ης} Απριλίου 2012 όταν και τερμάτισε στην τρίτη θέση με 17.90% πίσω από Ολάντ και Σαρκοζί. Το 2017, όπως αναφέραμε και παραπάνω, ηττήθηκε στον δεύτερο γύρο από τον Εμανουέλ Μακρόν, λαμβάνοντας το 33.9% των ψήφων.

Τον Απρίλιο του 2015, έπειτα από δηλώσεις του πατέρα της και κάποια αμφιλεγόμενα σχόλια για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τις μειονότητες, η Μαρίν ζήτησε αλλαγή του καταστατικού ώστε να είναι δυνατόν να διαγραφεί από το κόμμα ο πατέρας της, ο οποίος διατελούσε ισόβιος πρόεδρος επί τιμή⁶⁴.

Σε πιο προσωπικό ιδεολογικοπολιτικό επίπεδο, η Λεπέν έχει εκφράσει ενίοτε απόψεις ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες και δηλωτικές του ιδεολογικού προσανατολισμού της ίδιας και του κόμματός της. Επί παραδείγματι, το 2010 προέβη σε σύγκριση της δημόσιας προσευχής μουσουλμάνων σε πάρκα και δρόμους της Γαλλίας με τη Γερμανική Κατοχή του 1940-1944, λέγοντας ουσιαστικά πως η δημόσια λατρεία για τους μουσουλμάνους κοστίζει πολιτισμικά στο γαλλικό λαό. Πάντως, έχει απομακρυνθεί αρκετά από τον εξτρεμισμό που χαρακτήριζε τον πατέρα της και προσπαθεί να παρουσιάσει ένα πιο ήρεμο και μετριοπαθές πρόσωπο, κάτι που καθρεφτίζεται και στα αποτελέσματα των εκάστοτε εκλογικών αναμετρήσεων.

Στην οικονομία, η Μαρίν Λεπέν υποστηρίζει τον προστατευτισμό⁶⁵ και τον διαχωρισμό επενδυτικών τραπεζικών δραστηριοτήτων και λιανικής τραπεζικής. Επίσης, είναι αντίθετη στην ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας⁶⁶.

Στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, η Λεπέν έχει κατορθώσει να απομακρυνθεί από ακραίες οργανώσεις, όπως ήταν η ελληνική Χρυσή Αυγή. Αξιοσημείωτο είναι ότι στις ελληνικές εθνικές εκλογές του 2015 υποστήριξε τον συνασπισμό αριστερών και ακροαριστερών πολιτικών σχηματισμών ΣΥΡΙΖΑ⁶⁷. Ο ευρωσκεπτικισμός του κόμματος έχει αναφερθεί αναλυτικά και πιο πάνω, στην παρουσίαση της Εθνικής Συσπείρωσης.

⁶² <https://web.archive.org/web/20101120154359/http://www.elections-presidentielles-2017.fr/candidats-2012/marine-le-pen/> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁶³ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/8617647.stm> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁶⁴ <https://www.bbc.com/news/world-europe-32290500> Πρόσβαση στις 28/08/2021

⁶⁵ <https://archive.ph/20120906014455/http://www.nationspresse.info/?p=116192>

Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁶⁶ <https://web.archive.org/web/20110825013929/http://www.frontnational.com/?p=6524>

Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁶⁷ https://www.lemonde.fr/politique/article/2015/01/20/marine-le-pen-oui-nous-esperons-la-victoire-de-syriza_4559743_823448.html Πρόσβαση στις 10/10/2021

Επίσης, μιλήσαμε εκτενώς για το πώς η Μαρίν Λεπέν προσπαθεί να προσεγγίσει τη Ρωσία και για την άποψή της για τον Βλαντίμιρ Πούτιν.

Κλείνοντας, θα λέγαμε πως η Μαρίν Λεπέν είναι μια πολύ σημαντική προσωπικότητα της γαλλικής πολιτικής σκηνής της τελευταίας δεκαετίας. Μάλιστα, η βιογραφία της παρουσιάζει κοινά σημεία με τον έτερο πολιτικό για τον οποίο θα γίνει λόγος στην παρούσα εργασία. Ο λόγος, βέβαια, που στην περίπτωση της Μαρίν Λεπέν σταθήκαμε λίγο περισσότερο στο ιδεολογικό κομμάτι είναι γιατί η ίδια κληρονόμησε έναν πολιτικό σχηματισμό με μακρά ιστορία και κατάφερε να τον ανανεώσει και αναμορφώσει, αφήνοντας την προσωπική της σφραγίδα, σε αντίθεση με την περίπτωση του Σαντιάγο Αβασκάλ, ο οποίος δημιούργησε ένα εντελώς νέο κόμμα, έχοντας την ευελιξία να θέσει εξ αρχής τους επιθυμητούς ιδεολογικούς πυλώνες. Ένας μακρόβιος πολιτικός σχηματισμός δεν μπορεί να αλλάξει πρόσωπο εύκολα και, αν το κάνει, θα πρέπει να αλλάξει πλευρά με τέτοιο τρόπο ώστε να μη ζημιωθεί πολιτικά. Η Λεπέν κατάφερε και την αλλαγή και την πολιτική ενίσχυση και αυτό δεν είναι εύκολο έργο.

1.3. Τα κείμενα

1.3.1. Κείμενο πρώτο – Πρωτότυπο

Discurso de Santiago Abascal en el Mitin Patriota de VOX en Móstoles (18 abril 2021)

Mitin patriota de VOX con el presidente Santiago Abascal y Rocío Monasterio, la candidata para la Presidencia de la Comunidad de Madrid. Acto de campaña electoral en el municipio de Móstoles, Madrid, del 18 de abril de 2021.

<https://www.youtube.com/watch?v=JEz7NP4uAkY>

Nosotros sabemos lo que nos jugamos el 4 de mayo. Y no nos jugamos un puñado de escaños. No nos jugamos un punto en el IRPF, no nos jugamos unas pocas subvenciones de más o de menos.

El 4 de mayo nos jugamos el asalto comunista a la Comunidad de Madrid y por esto hemos querido empezar esta campaña en Móstoles, como la empezamos en Covadonga en las elecciones generales. Porque Móstoles es un símbolo de la fuerza del pueblo de Madrid, que no se va a dejar arrebatar ni la libertad ni la convivencia ni la patria, por parte de aquellos que han pactado con todos los enemigos de nuestra nación y del orden constitucional.

Y por esto, en los actos de VOX veis como se enarbolan las banderas de España. Porque esa es la que nos identifica todos. Es verdad que hoy hay por ahí banderas venezolanas, cubanas e incluso estadounidenses, de gentes que saben que VOX siempre recibe a las personas con los brazos abiertos. Pero en estas elecciones nos jugamos muchísimo más que los resultados de un partido político.

¡No soy saludado!

Buenos días a todos y a todas y a todes que están por ahí lejos intentando hacer ruido.

De vez en cuando hay que relajarse, porque lo que tenemos que oír y lo que tenemos que leer en los periódicos...

Y claro, tener un gobierno de tontos y, entonces, de tontas, parece una maldición. Pero no es lo que tenemos exactamente. Además de esto tenemos un gobierno de individuos peligrosos que no creen en el orden constitucional, que no creen en las libertades, que no creen que hay que ir a las elecciones a decir la verdad a la gente sobre las propuestas electorales y sobre las políticas de pactos.

Eso es a lo que nos enfrentamos el 4 de mayo. No afrontamos unas elecciones regionales. Afrontamos una encrucijada para toda España en la que los madrileños vais a decidir por el resto de los españoles. Una encrucijada esencial en la que nos jugamos el principio del fin del gobierno de Pedro Sánchez y que el del Moño se tenga que retirar de la política y sea Cuba-Venezuela o que los comunistas acaben asaltando las instituciones de Madrid.

Y esto no es palabrería. Tenemos un gobierno que ha incitado desde el Consejo de Ministros a la violencia en Vallecas a través de dos sujetas peligrosas, dos ministras que ha dejado ahí el machito alfa y que dijeron a la gente de Vallecas que tenía que ir apedrearnos, que tenía que ir apedrear a los propios vecinos de Vallecas, a 15.000 que nos habían votado. Como se lo dijeron ayer a los de Móstoles que tenían que apedrear a los 20.000 ciudadanos de Móstoles que votaron a VOX en noviembre. Bien, pues el Gobierno incitó a la violencia en Vallecas. El Gobierno amparó la violencia a través de ese ministro Grande-Marlaska al que ya hemos puesto una querrela y sentaremos delante de un juez, porque él ya no es un juez, es otra cosa. Y el Gobierno después en sede parlamentaria ha justificado la violencia. Los portavoces de los dos partidos del Gobierno.

Primero salió el leninista peligroso, el delegado de las fuerzas armadas revolucionarias de Colombia. Sí, suena raro, ¿verdad? Pues, salió a la tribuna del Parlamento, porque es el secretario general del partido comunista. Es el abogado de las FARC, de una organización narcoterrorista en Colombia. ¿Sabéis lo que dijo a la tribuna? Que habíamos ido a Vallecas a insultar a los vecinos, a los que nos habían votado, y a tirarles piedras y ladrillos. Lo dijo en la tribuna un diputado. No tienen ningún empacho en mentir, porque ya sabéis lo que piensan los leninistas: contra las almas, la mentira y contra los cuerpos, la violencia. Y esto es lo que han practicado sistemáticamente: la mentira en las urnas en el Congreso de los Diputados y la violencia en las calles contra VOX. En Vallecas, en este estado, en Vic o en cualquier otro sitio donde puedan intentar amedrentarnos. Pero se han encontrado con nosotros y con vosotros, se han encontrado con el partido de los valientes, con el partido que no les tiene miedo, que no les pide perdón y que no les pide permiso. Y que ha levantado todas las banderas arrojadas al suelo por la derechista cobarde. Nosotros no pedimos permiso para pisar un centímetro del suelo de nuestra patria. Ni permiso ni perdón. No pedimos permiso para ir a todos los barrios, a todas las calles, a todas las provincias y a todos los pueblos de España. Y, además, no parece que se nos quiera tan mal.

Porque ¿dónde están los demás? ¿Dónde están los demás partidos políticos? Grabando sus vídeos, encerrados en hoteles, ponen unas pocas sillas y juntan a los suyos que los llevan en autobús de un acto al otro. No se atreven a ir a la calle y de hablar claramente y de estar con vosotros. Y cuando va el criminal de Galapagar, el que incita la violencia, se disfraza

con una sudadera, porque va a Vallecas. Como si la gente fuera imbécil. Como si se pudieran olvidar de lo que dijo antes de irse de Vallecas y luego baja de Galapagar, después de darle instrucciones al mayordomo para que le limpie la piscina y le corte los setos y se pone una sudadera para aparecer como los demás. Cínico, mentiroso y criminal.

Enfrentamos un gobierno que incita al odio. Un gobierno obsesionado con hacer leyes que nos impidan ser libres. Un gobierno que entre otras cosas dice que de nuestra historia sólo hay una versión y que es la suya. VOX no tiene ninguna versión para vosotros. Aquí cada uno tendrá la versión que quiera. La versión de VOX es de la libertad, que cada uno se acerca a la historia de España con los libros que lea o con lo que haya escuchado en su casa. Sin que ningún político le tenga que decir lo que piensa. Y va Sánchez a la tribuna del Congreso la semana pasada a reivindicar la Segunda República y en la misma frase reivindica la Constitución del 78. Es decir, el inicio de la frase amenaza al rey y en la siguiente dice lo contrario. Pero quizá hay una cosa en la que esté diciendo lo mismo. Porque el partido socialista dio un golpe de estado violento a esa Segunda República que ahora invoca y acabó convirtiéndola en un régimen criminal que precipitó el enfrentamiento entre españoles. Y después reivindica la Constitución de 78. ¿Será que la quieren en la misma manera y en los mismos términos que a la Segunda República? ¿Será que quieren hacer lo mismo? Pues parece que sí. Porque ¿con quién han pactado? Con todos los enemigos de la unidad de España, con todos los enemigos de la libertad, es decir los comunistas, y con todos los enemigos del orden constitucional de la libertad y de la vida de la gente, con comunistas, con terroristas y con separatistas.

Y eso no es lo que votaron los españoles. Eso no es lo que votaron los socialistas. Eso no es lo que votó la buena gente socialista de Móstoles cuando apoyó a Pedro Sánchez. Porque Sánchez dijo conmigo a pactar con ninguno de ellos. Lo dijo en viernes en el último mitin y es lo que hizo el lunes. ¿Cómo se puede ser tan mentiroso, tan cínico y tan psicópata como para mentir a la gente de esa manera? ¿Cómo luego se rasga las vestiduras cuando decimos que preside un gobierno ilegítimo? Pues claro que es ilegítimo mentir a la gente. Sería legal y habría que convertirlo en ilegal. ¿Qué es esto que los políticos vengan aquí y digan “vamos a hacer esto” y luego digan lo contrario? Y no tenemos ninguna responsabilidad, sólo política hasta después de cuatro años. O vamos a pactar con estos o con los otros. Y luego hacemos todo lo contrario. Y no tenemos ninguna responsabilidad y luego hacemos los ofendidos cuando dicen que somos un gobierno ilegítimo. Pues bien, a eso nos enfrentamos, a un gobierno que ha amparado y que ha instigado la violencia y que incita al guerracivilismo, que amenaza al rey y al orden constitucional. Ya un gobierno que en este estado de alarma ilegal ha vulnerado los derechos y libertades fundamentales de 47 millones de españoles.

Y además para nada. Para nada. Cien mil muertos a la cabeza del mundo en la incidencia de la epidemia. La mayor ruina del mundo, China, a la cabeza ante que se la ponen de rodillas. Y España a la cola. España en el precipicio de cabeza, con el peor gobierno en 80 años, le dije a la tribuna del Congreso. Nos quedamos cortos en 800. Para 100.000 muertos, para llevar a un millón de españoles al paro, para encerrarnos en nuestras casas, durante tres meses. Para imponerles un toque de queda como si fuéramos niños, como si la gente no pudiera caminar por la calle con medidas de seguridad sanitaria después de las once. Con cierres de barrios, con cierres de calles, con cierres de provincias, con los españoles confinados, con los derechos fundamentales vulnerados, mientras los ilegales entraban, algunos infectados. Montaban en los aviones que pagáis con vuestros impuestos, con estos que os suben a la vez que os prohíben trabajar y los diseminan por toda España. O en la semana santa que llegaban los turistas, a los que damos la bienvenida, por cierto, porque también los necesitan muchos compatriotas para salir adelante con sus puestos de trabajo. Y podrían circular por toda España: unos días estaban en Madrid, otros días pueden en otra provincia y a los otros a la siguiente en función de donde hubiesen reservado sus vacaciones. Y los españoles mientras tanto en nuestras casas. Por eso nosotros decimos que basta ya, que exigimos libertad de circulación, de reunión, de manifestación. Fin de los toques de queda con las medidas de seguridad sanitaria que sean necesarias. Con los aforos que sean precisos. Pero exigimos libertad y que el tribunal constitucional se posicione ya inmediatamente sobre los dos recursos que presentó VOX en el congreso de los diputados frente al constitucional y sobre los que no ha dicho nada. Frente al estado de alarma que era de excepción encubierto y frente al estado de alarma perpetuo en el que todavía estamos.

Y Sánchez no ha ido cada quince días como sigue la constitución para ampliarlo. Pues eso es lo que exigimos. Y ante todo eso que nos encontramos, pues que, aunque algunos pensáis que no, estamos solos. Y sólo queda VOX. Porque ante un gobierno que vulnera derechos fundamentales, que incita la violencia, que amenaza el orden constitucional, que ataca a la familia, ¿en qué nos encontramos? Porque de repente algunos no tienen claro que con este gobierno hay que mantener distancia infinita: ellos ahí, pues nosotros al otro lado. Si el Gobierno que hace esto dice “¡arriba!” nosotros “¡abajo!”.

Lo digo porque está el Partido Popular y el señor Casado, implorándole a Sánchez que haga una legislación especial, para darles a sus Comunidades Autónomas mecanismos para seguir vulnerando y limitando los derechos y libertades fundamentales de las personas: de circulación, de reunión, de manifestación, de trabajo, de inviolabilidad de domicilio. Hemos visto muchas cosas estos días. Por cierto, Comunidades Autónomas del PP, que en algunos casos han ido más allá en las restricciones de libertades que las comunidades autónomas del Partido Socialista. Y esto hay que decirlo alto y

claro, porque es verdad. ¿Qué hace el señor Casado, implorándole a Sánchez una “foto de familia” vacunándose juntos? Sale a la tribuna, hace un discurso durísimo, eleva la voz más que yo, y después le pide una foto: “Vacunémonos juntos! Señor Sánchez denos tranquilidad”. No, nosotros damos tranquilidad a los españoles estando lejos de Pedro Sánchez. Y con Sánchez, ni nos vacunamos, ni heredamos ni acudimos una fiesta.

El mismo Casado acaba de aprobar la ley Herodes desde Pablo Iglesias, la herencia envenenada y liberticida y antifamilia de Pablo Iglesias. La ley que permite que, a través de funcionarios o de subvencionados de las ONGs de asistentes sociales, arrebate en la patria potestad a los hijos sobre sus padres. A los padres que no quieren que a sus hijos se les enseñen porquerías, que no quieren respetar la infancia y la inocencia. Porque a los niños se les puede matar en dos formas, un infanticidio se puede realizar en dos maneras: una matar al niño y la otra matar a su inocencia, que es exactamente lo que hace la izquierda, enseñándoles ideologías y porquerías en los colegios.

Y acceso, el partido popular se pone en perfil, tanto el señor Casado, como en este caso la señora Ayuso que dice que no hay ningún problema en Madrid con eso y que esto del pin parental es una cosa de VOX.

No. El problema está en las leyes del PP, de Cifuentes, que aquí no ha gobernado el PSOE y que ha impuesto las mismas leyes de género y educativas que permiten a los lobbies entrar a los colegios a enseñar a nuestros hijos cosas que nosotros no queremos que conozcan o que pensamos que no es pronto para que conozcan. Si el señor Casado quiere que a sus hijos les eduque Iglesias, él sabrá. Pero a los nuestros no les educa Iglesias. Y la señora Ayuso, pues bueno, todavía no tiene hijos, pero estoy seguro que cuando los tenga entenderá lo que estamos diciendo. Que Rocío tiene cuatro, yo tengo otros cuatro y los hemos tenido porque los queremos. Y porque les queremos dar lo mejor. Y no va haber ONG, institución, estado, partido u organización que quiera más a los hijos que lo que los queremos en las familias. A nuestros hijos no los tocan, todo a valerles un asistente social, ni una ley liberticida. Nos van a tener que mandar a una policía política para educar a nuestros hijos. Quieren proteger a nuestros hijos los que no protegen a las menores tuteladas en Baleares. Quieren proteger a nuestros hijos esos que callan ante los abusos sexuales del ex marido de una presidenta de una comunidad. Esos van a proteger a la infancia. La verdad es que este tema ha mejorado. Mira, que he dicho cosas... Mira, que he dicho cosas, pero igual me quedo corto y no digo algunas de las que pienso.

Por eso sabemos qué es lo que nos jugamos el 4 de mayo. Nosotros no estamos con bromas. Estas no son unas elecciones regionales. El Partido Popular está pensando si tiene unos escaños más o menos. Nosotros sólo estamos pensando en cómo evitamos el asalto comunista de la Comunidad de Madrid. Y por eso, sabemos cuál es la función social y política de VOX en

estas elecciones. Nosotros hemos planteado nuestras diez medidas fundamentales muy claras. Tenemos nuestras propuestas. Y son todas importantes, muy importantes. Pero todas cobran poco valor al lado de la importancia de que los comunistas no entren en el Gobierno de la Comunidad de Madrid. Nuestra función política y social es evitar este asalto. Los votos, los apoyos que vayan a VOX en estas elecciones van a servir para impedir el asalto comunista de Madrid, vamos a por la victoria, vamos a intentar ganar. Si no logramos la mayoría, nos apoyaremos en los que quieran impedir ese asalto. Y si no logramos ganar apoyaremos a los que estén en disposición de impedirlo. Nosotros hemos sido claros sobre nuestra política de pactos, sobre a quién pediremos el apoyo o a quien apoyaremos en función de los resultados. Pero esos a los que quizás tenemos que apoyar aún no han dicho si van a aceptar nuestros votos.

Porque el señor Casado dijo en octubre “hasta aquí hemos llegado”. Nos lo dijo a nosotros. Con un discurso más duro contra VOX y contra lo que pensáis que el que hace el propio Pedro Sánchez ese día. No, lo que dijo de mi es lo de menos. Lo grave es cómo atacó y demonizó las ideas de VOX. Y por lo tanto les preguntamos: ¿Se acabó o no se acabó? ¿Hasta aquí hemos llegado o hasta aquí no hemos llegado? ¿Por qué también le dijo a Sánchez el otro día “hasta aquí hemos llegado” y un minuto después le pidió una foto? No se puede tener muy en cuenta lo que dice.

Y digo todo esto porque yo sé que en vuestro entorno hay muchas personas que tienen dudas en estas elecciones. Ya sé que los que estáis aquí más cerquita no. Vosotros sois los activistas que lo tenéis claro y hacéis de alta voz en todas partes. No, pero si es verdad ya lo sabéis. En vuestro entorno hay dudas, hay personas que apoyaron a VOX y ahora tienen dudas porque les han dicho “no, el voto útil...”. Aquí cuentan todos los votos. No os dejéis llevar por ningún tipo de engaño matemático. Y menos aún por ningún tipo de engaño de aquellos a los que se les dieron 186 escaños y mantuvieron todas y cada una de las políticas de la izquierda, todas y cada una de las políticas de la izquierda. Hay que votar seguro, hay que entregar el voto a quien te dé confianza, a quien te diga la verdad, a quien te garantice qué va a hacer con los votos. Lo digo porque señor Casado ha dicho... Bueno, señor Casado ha dicho y lo han filtrado, que no quieren que haya representantes de VOX en el Gobierno de Madrid.

Pero no seáis torpes, no vendáis la piel de oso antes de cazarlo, no os empecéis a repartir los sillones antes de ganar las elecciones, no podéis repartir Madrid antes de ganar y antes de asegurar a los madrileños que hemos impedido el asalto comunista. Después ya veremos cuales son las fórmulas. Un poquito menos de mezquindad y un poco más de patriotismo, por favor.

Pero el señor Casado arrima la ascua a su sardina y dice, que votara a Isabel Díaz Ayuso. Es votar a Pablo Casado para presidente del Gobierno. Y como yo creo que muchos de los que estáis aquí no queréis votar a Pablo

Casado para presidente del gobierno, yo os digo que si queréis otro presidente del Gobierno tenéis que elegir a Rocío Monasterio, que ha estado absolutamente sola en el parlamento de la comunidad de Madrid recibiendo los reproches de la izquierda e incluso también los de la presidenta Ayuso, que le reprochó a Rocío agriamente, por cierto. Que hablara de los “menas” en esos términos. Y se puso sensible y dijo que eran menores. Pues si son menores, con sus padres en sus países y si son mayores y delincuentes, en las cárceles de sus países. Pero no aquí, costando cuatro mil siete cientos euros por mena a los madrileños. No aquí costando un dineral que hace falta a los españoles y además generando inseguridad en las calles. Yo sé por qué estáis aquí. También porque estáis hasta los cojones, como ha dicho el señor.

(Εδώ παρεμβάλλεται μη κατανοητό ηχητικό μεταξύ 22:22-22:26. Απευθύνεται στο κοινό αυθόρμητα και το ηχητικό κομμάτι δεν αποτελεί μέρος του εκφωνούμενου λόγου)

Decía que sabemos por qué estáis aquí. Yo lo he dicho esos días, yo lo repito. Rocío Monasterio y yo no hemos venido aquí a defender nuestras ideas. Hemos venido a defender las vuestras, lo que pasa que coinciden con las vuestras. Pero nosotros no hemos hecho un cálculo estadístico, no hemos hecho una encuesta. “A ver, qué piensa la gente, a ver, qué quieren oír”. Eso lo hacen otros, por lo tanto, no nos da las gracias. Os las damos a vosotros porque estar aquí, en esta tribuna o en la tribuna en el Congreso de los Diputados o en la del Parlamento de Madrid, permitiéndonos el desahogo de decir todo lo que vosotros queráis decir, algunos en términos más castizos, es algo que os tenemos que agradecer.

Así que el agradecimiento es mutuo, de verdad no nos veáis como los salvadores o algo parecido. Porque realmente, entre todos vosotros, nosotros lo que somos es los afortunados. De poder echarlesnos a la cara y decirles tres o cuatro cosas que no les ha dicho nadie hace mucho tiempo y qué es lo que vamos a seguir diciéndoles. Entre otras, como se lo hemos dicho en el Parlamento... Porque estar en el Parlamento, a pesar del orgullo que representa y la satisfacción a decir algunas cosas, es incómodo. Yo muchos días hablo con los diputados en el Congreso y salen de allí con mal cuerpo por las cosas que oyen. Esto es claro. Si uno que es diputado está en el Congreso y oye todo tipo de insultos, de demonizaciones y después entra en las redes sociales y ve todo lo que se dice de nosotros, pues sale a la calle agachado. Pensando que le va caer alguna teja, que alguien le va a agredir y nosotros salimos a la calle ¡y nos encontramos esto! Mientras que los que nos insultan no pueden salir a la calle porque no son capaces a mirar a la gente a la cara, porque ya no representan a nadie, han engañado a los españoles, a los ciudadanos, a los trabajadores, han engañado absolutamente a todo el mundo.

Esa izquierda pija, esa izquierda caviar, esa izquierda acomodada, esa izquierda que hace mucho que traiciona los trabajadores, que quiso decir

que les representaba, cuando nunca les ha representado, intentando dividirnos en clases sociales. Como lo de las clases sociales ya no les funciona, porque las gentes más humildes votan a partidos que no son de izquierda, pues ya se inventan la división hombre-mujer, el enfrentamiento de padres contra hijos con esta ley de infancia, de los que contaminan mucho con los que contaminan poco, buscan todo tipo de elementos para enfrentar y dividir a la sociedad. Esa es la estrategia del marxismo cultural.

Nosotros ya sabemos cómo son. Entonces no nos da ningún miedo. Hay otros a los que les levantan la bandera de un lobby, el que sea, y se ponen nerviosos y la ponen a estar al ayuntamiento. Y nosotros decimos que los homosexuales no necesitan la bandera de ningún lobby, porque tienen la bandera de España, y los que son homosexuales que están hoy aquí, escuchándonos, se sienten representados por nosotros. Y los inmigrantes, sobre todo los que han venido legalmente, no necesitan ninguna ONG izquierdista que les victimice, porque están aquí, sintiéndose compatriotas con nosotros y codo con codo levantando nuestro país.

Y los trabajadores, todos estos que están preocupados por su salario, porque no les permite llegar a fin del mes, todos esos que ven que su abuela tiene una pensión de viudedad que no le alcanza a vivir cómodamente después de haber sostenido y levantado a una familia, todos estos que ven en las familias con preocupación a los jóvenes sin futuro, a los parados sin prestación, ¿qué piensan cuando ven que la prioridad del ayuntamiento es levantar una bandera de colorines o pintar de colorines los pasos de cebra o poner en el paso de cebra una falda para que hombres y mujeres se sientan integrados en la sociedad cuando crucen el paso de cebra? Pero de verdad eso importa a los trabajadores, de verdad esas tontadas de la izquierda importan a alguien.

Por eso, ni Podemos ni el PSOE son capaces a venir a Móstoles, a una plaza, y de hablar aquí con vosotros. Son absolutamente incapaces, porque han traicionado a los trabajadores, han traicionado a los asalariados, han traicionado a los jóvenes, han traicionado a las mujeres, diciéndoles que necesitaban protección. Por eso sale Gabilondo, lo ha recordado Rocío, a decir que la prioridad de su gobierno es que sea paritario. Es decir que, si hay doce consejeros, vosotros ya sabéis que si son seis es mejor, que la mitad sean hombres y la mitad mujeres. Y ¿por qué no todas mujeres? Y ¿por qué no todos hombres? Que busquen a los doce mejores o los seis mejores, que es lo que vamos a hacer nosotros. Eso es que quieren proteger a las mujeres.

Sueltan a los “menas”, después de llamarles, de traerles, de prometerles un falso futuro, de condenarles a jugarse la vida en muchos casos. De prometerles un paraíso que no pueden entregar y no podemos dar a nuestros hijos. Y les condenan a la calle, a la delincuencia y al gueto. Y a las mujeres, a las personas mayores y a los más jóvenes, a la inseguridad en las calles y en los barrios. Ya todos esos que protegen a las mujeres,

cuando VOX dice “cadena perpetua” para los violadores, para los criminales sexuales, dicen “no, hay que reinsertar.” Entran por una puerta de la cárcel y salen por la otra para violar, siendo responsables ellos y los que les han soltado, poniendo en riesgo a la sociedad. Nosotros lo vamos a decir todo con claridad. La izquierda es que no defiende ni a los trabajadores ni a nadie. Defiende a las élites globalistas. Defiende a los pudientes y defiende a una casta política.

Y por eso defiende en el estado de bienestar de los políticos, que no es el estado de bienestar de la gente. Por eso, cuando hablamos del despilfarro, se ponen todos nerviosos. Por eso, cuando en el Congreso de los Diputados decimos que no hacen falta 35 comisiones, que valen con tantas comisiones como ministerios, se enfadan todos con nosotros. Y cuando decimos que hacen comisiones para poder colocar a cada uno de sus diputados y que tengan un plus de ingresos, arremeten todos contra nosotros. Nos llaman populistas, nos llaman de todo. Y nosotros decimos que no, que nosotros decimos que los impuestos de los españoles son para las cosas importantes, son para la emergencia social y no para financiar partidos políticos, sindicatos, organizaciones empresariales o para hacer un estado autonómico gigantesco. Y por eso se anunció que VOX el primero de mayo, el Día del Trabajador estará apoyando al Sindicato Solidaridad en las calles, disputándole a la izquierda esa falsa representación de los trabajadores y representando de verdad a la gente que madruga, a la gente que se levanta a levantar el país, a la gente que peor lo está pasando y a la que más agradecidos tenemos que estar. El 1 de mayo estaremos en las calles, diciendo que los trabajadores no son ni izquierdistas ni de derecha. Son españoles, quieren bienestar, quieren seguridad y quieren verdad.

Y VOX puede estar en las calles precisamente por la verdad. Por la autenticidad.

Dicen ahora que se juegan en el centro las elecciones. Lo ha dicho Gabilondo y Sánchez. Entonces hablan bajito para pactar después pactar con todos los malos y lo dicen también los del centro centrado. Por cierto, lo de estos es muy grave. ¿Os acordáis lo que hizo el PNV con Rajoy? Que le apoyó los presupuestos y ¿al día siguiente le apoyó una moción de censura contra Rajoy? Pues Ciudadanos lo ha superado. Estaban en el Gobierno con Ayuso y contra el mismo Gobierno hicieron una moción de censura. Ahora sale su candidato a decir que pactarán con Ayuso con condiciones. Y para eso nos han llevado a estas elecciones, para eso tenéis que estar todos aquí, cuando podéis estar tomando un vinito, con vuestra familia paseando o en misa o haciendo lo que os diera la gana. Nos han condenado a todos a estas elecciones agónicas. En las que nos jugamos la libertad y el futuro de España y Madrid. Y lo han hecho los que han traicionado a los madrileños, a los murcianos, a los castellanoleoneses y apunto han estado hacerlo con los andaluces. Situando a media España en una situación de estrés y de riesgo, de que los poderes regionales cayeran en manos de este gobierno

socialcomunista o mejor dicho socialdelincuente. Eso lo ha hecho Ciudadanos, la veleta naranja, convertido hoy en el puñal naranja como sabe este señor de aquí atrás.

Tenedlo en cuenta: las elecciones no se juegan en el centro ni en términos políticos de profesores de universidad. Se juegan en la verdad.

Y ha dicho Rocío con claridad que no todo lo que decimos os gusta. Es imposible que os guste. Hoy Rocío ha estado tanto unos pases con Morante de la Puebla a un toro y no a todo el mundo le gustan los toros. Y algunos les disgustan mucho, pero nadie de los que esté aquí se puede sentir engañado. He puesto sólo ese ejemplo, podría poner cualquier otro. ¿Por qué? Porque Rocío y yo venimos a defender lo que pensamos. Y coincide con vosotros en gran medida. Hay muchas personas... Bueno, algunos entusiastas decís que el cien por cien. Estáis más de acuerdo con VOX que yo. Y no es broma. Otros están de acuerdo con la mayoría. Otros con la mitad más uno, que son muy matemáticos. Y algunos sólo con unas dos cosas, pero son las importantes para ellos. Pero en lo que todos estáis de acuerdo es en que VOX se presenta tal y como es, os dice la verdad y no os engaña. Y nosotros decimos que las elecciones se ganan en la verdad, en la autenticidad. Y por eso podemos salir a las calles y ellos no pueden hacerlo.

Adelante españoles de Móstoles, ¡banderas en alto con la valentía que siempre habéis demostrado, sin miedo a nada ni a nadie!

¡Viva España!

1.3.2. Κείμενο πρώτο – Μετάφρασμα

Ομιλία του Santiago Abascal στην Πατριωτική Συγκέντρωση του VOX στην πόλη Μόστολες (18 Απριλίου 2021)

Πατριωτική συγκέντρωση του VOX με τον πρόεδρο Santiago Abascal και την Rocío Monasterio, υποψήφια για την Προεδρία της Κοινότητας της Μαδρίτης. Προεκλογική συγκέντρωση της 18^{ης} Απριλίου 2021 στο δήμο Μόστολες της Μαδρίτης.

Εμείς ξέρουμε τι διακυβεύεται στις 4 Μαΐου. Και το διακύβευμα δεν είναι μερικές έδρες. Ούτε είναι κάποια μικρή αλλαγή στον φόρο εισοδήματος⁶⁸ ή η χορήγηση μερικών επιδομάτων.

Στις 4 Μαΐου το διακύβευμα είναι η κομμουνιστική επίθεση για την κατάληψη της Κοινότητας της Μαδρίτης, γι' αυτό και επιλέξαμε να ξεκινήσουμε την εκστρατεία αυτή από το Μόστολες⁶⁹, όπως την είχαμε ξεκινήσει από την Κοβαδόγκκα⁷⁰ στις εθνικές εκλογές. Γιατί το Μόστολες είναι ένα σύμβολο της δύναμης του λαού της Μαδρίτης, ο οποίος δεν θα επιτρέψει σε εκείνους που έχουν συνάψει συμφωνίες με όλους τους εχθρούς του έθνους μας και της συνταγματικής τάξης να του αρπάξουν μέσα από τα χέρια του⁷¹ ούτε την ελευθερία, ούτε το δικαίωμα στην συνύπαρξη μέσα στην κοινότητα ούτε και την πατρίδα.

⁶⁸ Στο πρωτότυπο λέει «*un punto en el IRPF*», δηλαδή κυριολεκτικά «μια τελεία στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων». Η απόδοση που εν τέλει επιλέξαμε αποδίδει - ενδεχομένως - καλύτερα την έννοια του ασήμαντου και ανάξιου συζήτησης θέματος που κρύβει η λέξη *punto* σε αυτό το συγκεκριμένο.

⁶⁹ Ο γαλλικός στρατός του Ναπολέοντα Βοναπάρτη εισέβαλε στην Ισπανία στις 16 Φεβρουαρίου 1808 υπό το πρόσχημα της ενίσχυσης των γαλλικών στρατευμάτων της υπό γαλλική κατοχή Πορτογαλίας. Η Μαδρίτη έπεσε στα χέρια του στρατού του Ναπολέοντα Βοναπάρτη στις 26 Μαρτίου 1808. Στις 2 Μαΐου του ίδιου χρόνου έλαβε χώρα στην πόλη μία λαϊκή εξέγερση εναντίων των γαλλικών στρατευμάτων κατοχής με οδομαχίες στη Πουέρτα ντελ Σολ (Puerta del Sol) και άλλα σημεία της πόλης. Οι κάτοικοι του Μόστολες εξεγέρθηκαν κι αυτοί λίγο αργότερα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις οδομαχίες έλαβε μέρος και η Αυτοκρατορική Φρουρά του Ναπολέοντα, η οποία αποτελούνταν από άνδρες προερχόμενους από την Αίγυπτο (Μαμελούκοι) και από τη Μέση Ανατολή. Οι άνδρες αυτοί πολεμούσαν με τις δικές τους παραδοσιακές στολές και η όψη και παρουσία τους ξυπνούσε μνήμες της αραβικής κατοχής της Ιβηρικής (711-1492). Αυτές τις μνήμες επιχειρεί να ανασύρει εδώ ο ομιλητής, συγκρίνοντας υπόρρητα τους αντιπάλους του με εισβολείς που φέρουν ξένες ιδεολογίες και εξυπηρετούν «αντι-ισπανικά» συμφέροντα. Πρόκειται για ένα μείγμα αναφορών στον Εμφύλιο (1936-1939) και στην απελευθέρωση από τους Άραβες με την κατάληψη της πόλης της Γρανάδας το 1492 και την ολοκλήρωση της Reconquista, καθώς μιλά και για κομμουνιστές. Η γενικότερη ρητορική του ομιλητή, αλλά και του κόμματος, βρίθκει αναφορών στο «ένδοξο ιστορικό παρελθόν».

⁷⁰ Από εκεί θεωρείται πως ξεκίνησε η χριστιανική Ανακατάληψη (Reconquista) της Ιβηρικής από τους Άραβες, με τη μάχη της Κοβαδόγκκα το 718/722 μεταξύ του στρατού του Πελάγιου του Βησιγόθου και του στρατού του Χαλιφάτου των Ομεϋαδών.

⁷¹ Επιλέξαμε την μετάφραση αυτή, γιατί το ρήμα *arrebatar* σημαίνει *αρπάζω κάτι, κλέβω*, και η φράση «αρπάζω την ελευθερία» δεν είναι δόκιμη στα ελληνικά. Χρηιαζόταν μία προσθήκη που να αποδίδει πλήρως το νόημα.

Και γι' αυτό βλέπετε την ισπανική σημαία⁷² να κυματίζει στις εκδηλώσεις του VOX. Γιατί αυτή είναι που προσδιορίζει την ταυτότητα όλων μας. Είναι αλήθεια ότι σήμερα βλέπουμε εδώ σημαίες της Βενεζουέλας, της Κούβας, ακόμη και των Ηνωμένων Πολιτειών, τις οποίες κρατούν άνθρωποι που γνωρίζουν ότι το VOX δέχεται τον καθένα πάντα με ανοιχτές αγκάλες. Αλλά σε αυτές τις εκλογές διακυβεύονται πολύ περισσότερα από τα αποτελέσματα ενός πολιτικού κόμματος.

Δεν χαιρέτησα!

Καλημέρα σε όλους και όλες, και σε εσάς εκεί πίσω που προσπαθείτε να κάνετε θόρυβο.

Πότε πότε πρέπει να χαλαρώνει κανείς, γιατί με όλα αυτά που ακούμε και διαβάζουμε στις εφημερίδες...

Βέβαια⁷³, το να έχουμε μια κυβέρνηση ανόητων, ανδρών και γυναικών φυσικά, μοιάζει με κατάρρα. Αλλά το πράγμα δεν έχει έτσι ακριβώς. Πέραν της ανοησίας, έχουμε και μια κυβέρνηση επικίνδυνων ατόμων που δεν πιστεύουν στη συνταγματική τάξη, που δεν πιστεύουν στις ελευθερίες, που δεν πιστεύουν ότι πρέπει να πάμε στις εκλογές και να πούμε στο λαό την αλήθεια για τις εκλογικές προτάσεις και για τις πολιτικές συνεργασίες.

Και αυτό έχουμε να αντιμετωπίσουμε στις 4 Μαΐου. Δεν έχουμε μπροστά μας απλά και μόνο τις περιφερειακές εκλογές. Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα σταυροδρόμι για ολόκληρη την Ισπανία και εσείς, ο λαός της Μαδρίτης, καλείστε να αποφασίσετε για τους υπόλοιπους Ισπανούς. Ένα σταυροδρόμι πολύ κρίσιμο στο οποίο διακυβεύεται η αρχή του τέλους της Κυβέρνησης του Πέδρο Σάντσεθ, και η παραίτηση αυτού με την αλογοουρά⁷⁴ από την πολιτική, γιατί, έτσι όπως πάμε, είτε θα γίνουμε Κούβα και Βενεζουέλα ή θα καταλήξουμε σε εισβολή των κομμουνιστών στους θεσμούς της Μαδρίτης.

Και δεν πρόκειται απλά για λόγια. Έχουμε μια κυβέρνηση που μέσα από το Υπουργικό Συμβούλιο υποκίνησε τη βία στο Βαγιέκας⁷⁵ μέσω δύο

⁷² Η σημαία στην Ισπανία δεν είναι ένα σύμβολο που μπορεί κανείς να επικαλείται με περηφάνια με την ίδια ευκολία που το κάνει κανείς σε άλλες χώρες. Κατ' αντιστοιχία με την Ελλάδα, η χρήση και η επίκληση της σημαίας έχει συνδεθεί με ακραίες ιδεολογίες του δεξιού φάσματος και με τη δικτατορία του Φράνκο. Ο ομιλητής έρχεται για να «σώσει» τον λαό από αυτόν τον περιορισμό επί της «εθνικής υπερηφάνειας» του, απελευθερώνοντάς τον από την «ντροπή» του. Τα εισαγωγικά τα βάζουμε γιατί δεν επιθυμούμε να πάρουμε θέση περί του τι πιστεύει ο μέσος Ισπανός, αφού εξ ορισμού κάθε άτομο σκέφτεται διαφορετικά και βλέπει τα πράγματα διαφορετικά. Το VOX, βέβαια, δεν αναγνωρίζει παρά έναν ενιαίο κι αδιαίρετο ισπανικό *populus*.

⁷³ Στο προφορικό κείμενο είναι συχνή η χρήση του παρατακτικού *y* (=και) κατά την αλλαγή θέματος ή παραγράφου, ωστόσο για λόγους εκφραστικούς προσπαθούμε να το αποφύγουμε όσο είναι δυνατόν. Είναι δείγμα έντονης προφορικότητας και δείχνει πως ο ομιλητής απλά κάνει ανάγνωση πρόχειρων σημειώσεων, χωρίς να σκέφτεται αν όντως όλες τους συνδέονται λογικά, ώστε το *και* να ταιριάζει ως σύνδεσμος.

⁷⁴ Ειρωνική αναφορά στον Πάμπλο Ιγκλέσιας.

⁷⁵ Στις 7 Απριλίου 2021 στην κοινότητα του Βαγιέκας ξέσπασαν βίαια επεισόδια μεταξύ της αστυνομίας, οπαδών του VOX και ομάδων που αυτοπροσδιορίζονται ως αντιφασιστικές. Κατά τη διάρκεια των επεισοδίων έγινε ρίψη επικίνδυνων αντικειμένων,

επικίνδυνων υποκειμένων, δύο Υπουργών που το κυρίαρχο αρσενικό⁷⁶ άφησε εκεί και οι οποίες είπαν στους κατοίκους του Βαγιέκας ότι έπρεπε να μας λιθοβολήσουν, ότι έπρεπε να λιθοβολήσουν τους ίδιους τους κατοίκους του Βαγιέκας, τους 15.000 που μας ψήφισαν. Ακριβώς όπως είπαν χθες στους κατοίκους του Μόστολες ότι έπρεπε να λιθοβολήσουν τους 20.000 πολίτες που ψήφισαν το VOX το Νοέμβριο. Λοιπόν, η Κυβέρνηση υποκίνησε τη βία στο Βαγιέκας. Η κυβέρνηση ενθάρρυνε τη βία μέσω αυτού του Υπουργού, του Γκράντε-Μαρλάσκα⁷⁷, εναντίον του οποίου έχουμε ήδη καταθέσει μήνυση και θα τον φέρουμε ενώπιον δικαστή, διότι αυτός δεν είναι πλέον δικαστής, είναι κάτι άλλο.

Και η Κυβέρνηση δικαιολόγησε στη συνέχεια τη βία στο κοινοβούλιο. Οι εκπρόσωποι των δύο κυβερνητικών κομμάτων.

Πρώτος από όλους ο επικίνδυνος αυτός λενινιστής, ο αντιπρόσωπος των επαναστατικών ενόπλων δυνάμεων της Κολομβίας. Ναι, ακούγεται παράξενο, έτσι δεν είναι; Λοιπόν, βγήκε στο βήμα του Κοινοβουλίου, επειδή είναι ο γενικός γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος⁷⁸. Είναι ο δικηγόρος του FARC⁷⁹, μιας τρομοκρατικής οργάνωσης εμπόρων ναρκωτικών στην Κολομβία⁸⁰. Ξέρετε τι είπε από το βήμα; Ότι είχαμε πάει στο Βαγιέκας με σκοπό να προσβάλουμε τον κόσμο στις γειτονιές, αυτούς που μας είχαν ψηφίσει, και για να τους πετάξουμε πέτρες και τούβλα. Ένα μέλος του Κοινοβουλίου το είπε αυτό από το βήμα. Δεν έχουν κανέναν ενδοιασμό να πουν ψέματα, γιατί ξέρετε τι σκέφτονται οι λενινιστές: ενάντια στις ψυχές το ψέμα και ενάντια στο σώμα η βία⁸¹. Και αυτό είναι

με αποτέλεσμα τον τραυματισμό 35 ατόμων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονταν και 21 αστυνομικοί: <https://www.lavanguardia.com/politica/20210408/6634802/cargas-policiales-llegada-abascal-monasterio-vallecas-madrid.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

⁷⁶ Πιθανότατα αναφέρεται στον Πρωθυπουργό.

⁷⁷ Ο Σαντιάγκο Αβασκάλ κατηγόρησε προσωπικά τον Υπουργό Εσωτερικών Fernando Grande-Marlaska Gómez για ολιγωρία της αστυνομίας: <https://www.vozpopuli.com/espana/insultos-agresiones-vallecas-vox.html>. Ο Fernando Grande-Marlaska Gómez είναι δικαστής στο επάγγελμα και διατελεί Υπουργός Εσωτερικών από τις 7 Ιουνίου 2018 μέχρι σήμερα.

⁷⁸ Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ισπανίας κατέχει 5 έδρες στο Κοινοβούλιο.

⁷⁹ Οι Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις Κολομβίας - Λαϊκός Στρατός (*Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia - Ejército del Pueblo*), γνωστές με το ακρωνύμιο FARC ή FARC-EP, είναι μια μαρξιστική-λενινιστική επαναστατική αντάρτικη οργάνωση στην Κολομβία, η οποία συμμετείχε στον εμφύλιο πόλεμο της Κολομβίας, που άρχισε το 1964 και τελείωσε (τυπικά τουλάχιστον) το 2016. Η οργάνωση αποτελούσε αρχικά τον ένοπλό βραχίονα του εγχώριου Κομμουνιστικού Κόμματος.

⁸⁰ Αναφέρεται στον Ενρίκε Σαντιάγο (Enrique Santiago), Γενικό Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ισπανίας (*Partido Comunista de España / PCE*), ο οποίος είναι δικηγόρος στο επάγγελμα και υπήρξε μέλος της ομάδας νομικών συμβούλων της οργάνωσης Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις Κολομβίας - Λαϊκός Στρατός (*Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia - Ejército del Pueblo / FARC-EP*) στα πλαίσια της σύναψης ειρηνευτικών συμφωνιών του 2016 μεταξύ της κολομβιανής κυβέρνησης του Juan Manuel Santos και της οργάνωσης που δρούσε στο έδαφος της Κολομβίας από το 1964.

⁸¹ Δεν είναι βέβαιο ποιος το έχει πει αυτό, ωστόσο το συγκεκριμένο ρητό είχε αποδοθεί στον Σεργκέι Νετσάγιεφ (Сергѣй Геннадіевич Нечάев, 1847-1882), κομμουνιστή θεωρητικό της επανάστασης και εκπρόσωπο του ρωσικού Μηδενισμού. Ο Νετσάγιεφ είχε θέσει ως σκοπό της ζωής του την καταστροφή του ρωσικού status quo της εποχής του.

που εφαρμόζουν συστηματικά: ψέματα στην κάλπη στη Βουλή των Αντιπροσώπων⁸² και βία στους δρόμους κατά του Vox. Οπουδήποτε μπορούν να προσπαθήσουν να μας εκφοβίσουν, στο Βαγιέκας, σε αυτήν εδώ την περιοχή, στο Βικ ή οπουδήποτε αλλού. Όμως έπεσαν πάνω σε εμάς και σε εσάς⁸³, συναντήθηκαν με το κόμμα των γενναίων, με το κόμμα που δεν τους φοβάται, που δεν ζητάει από αυτούς ούτε συγγνώμη ούτε και την άδεια τους. Το οποίο κόμμα σήκωσε ψηλά τις σημαίες που η δειλή Δεξιά πέταξε κάτω. Δεν θα ζητήσουμε άδεια για να πατήσουμε στο έδαφος της πατρίδας μας. Ούτε άδεια ούτε συγγνώμη. Δεν θα ζητήσουμε την άδεια για να πάμε σε όλες τις γειτονιές, όλους τους δρόμους, όλες τις επαρχίες και όλες τις πόλεις της Ισπανίας. Εξάλλου, δεν φαίνεται ότι είμαστε και πολύ ευπρόσδεκτοι, έτσι κι αλλιώς.

Γιατί, πού βρίσκονται οι άλλοι; Πού είναι τα άλλα πολιτικά κόμματα; Ηχογραφούν τα βίντεό τους κλεισμένοι σε ξενοδοχεία, στήνουν μερικές καρέκλες και μαζεύουν τους δικούς τους ανθρώπους που τους μεταφέρουν με λεωφορεία από τη μια εκδήλωση στην άλλη. Δεν τολμούν να βγουν στον δρόμο και να μιλήσουν καθαρά και να βρεθούν μαζί σας. Και όταν πηγαίνει εκεί ο εγκληματίας από το Γκαλαπαγάρ, εκείνος που υποκινεί τη βία, μεταμφιέζεται φορώντας ένα φούτερ, επειδή πηγαίνει στο Βαγιέκας. Λες και οι άνθρωποι είναι ηλίθιοι. Λες και θα μπορούσαν να ξεχάσουν αυτά που είπε πριν φύγει από το Βαγιέκας. Και μετά φεύγει από το Γκαλαπαγάρ, αφού δώσει εντολή στον μπάτλερ να καθαρίσει την πισίνα του και να κουρέψει τους φράχτες του, και φοράει μια μπλούζα για να φαίνεται σαν όλους τους άλλους⁸⁴. Κυνικός, ψεύτης και εγκληματίας.

Θεωρούσε, μάλιστα, ότι στην προσπάθεια για την επίτευξη του σκοπού κάθε μέσο είναι θεμιτό, από την αυτοθυσία και τον φανατισμό, μέχρι το ψέμα και τον καταναγκασμό. Πέθανε σε ηλικία 35 ετών στη φυλακή και είναι ο συγγραφέας του βιβλίου *Η Κατήχηση του Επαναστάτη*, στο οποίο και υποτίθεται πως περιέχεται το ρητό (δεν καταφέραμε να το επιβεβαιώσουμε). Η απόδοση του ρητού στον Νετσάγιεφ είχε γίνει από ένα περιοδικό που κυκλοφορούσε στην Αργεντινή του 1930, το *Criterio*, (Vol. 3, Nr 147, σελ. 22). Βλ. και σύνδεσμο: https://books.google.de/books?id=nsVOAQAAIAAJ&newbks=1&newbks_redir=0&printsec=frontcover&dq=%22Contra%20los%20cuerpos,%20la%20violencia%22&q=%22Contra%20los%20cuerpos,%20la%20violencia%22&hl=de&redir_esc=y

⁸² Πρόκειται για την Κάτω Βουλή του Ισπανικού Κοινοβουλίου, με την Γερουσία να αποτελεί την Άνω Βουλή. Ιστορικά ανάγεται στο 1834 και το βασιλικό διάταγμα που όριζε τη διμορφία στη Γενική Συνέλευση του βασιλείου με τον διαχωρισμό στην Άνω Βουλή των Αριστοκρατών (*Estamento de Próceres*) και την Κάτω Βουλή των Προκουρατόρων (*Estamento de Procuradores*). Το δεύτερο σώμα απαρτιζόταν από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους των πόλεων της Ισπανίας και σύντομα μετονομάστηκε σε Βουλή των Αντιπροσώπων. Απαγορεύθηκε επί δικτατορίας του στρατηγού Φράνκο και επανήλθε με την ισπανική μετάβαση στη δημοκρατία το 1977 εκ νέου ως Κάτω Βουλή.

⁸³ Στο πρωτότυπο λέει «συναντήθηκαν» (*se han encontrado*), ωστόσο θεωρήσαμε ότι η φράση που επιλέξαμε αποδίδει καλύτερα τον συναισθηματισμό της στιγμής.

⁸⁴ Προσωπική επίθεση (*ad hominem*) στον Πάμπλο Ιγκλέσιας (*Pablo Iglesias*), πρώην Γενικό Γραμματέα του κόμματος *Podemos* (2014-2021), ο οποίος έχει πλέον αποσυρθεί από την πολιτική. Αναφέρεται στο [σπίτι](https://www.youtube.com/watch?v=pz4cblEikeA) που ο Ιγκλέσιας αγόρασε στο προάστιο *Galapagar* της Μαδρίτης, αλλά και στο βίντεο που ο ίδιος ο Ιγκλέσιας ανέβασε, προσπαθώντας να αποδομήσει την ρητορική θυματοποίησης του *VOX* σχετικά με τα γεγονότα στο *Vallecas* (<https://www.youtube.com/watch?v=pz4cblEikeA>). Κατηγορεί τον Πάμπλο Ιγκλέσιας για

Έχουμε απέναντί μας μια κυβέρνηση που υποκινεί το μίσος. Μια κυβέρνηση εμμονική με τη θέσπιση νόμων που μας εμποδίζουν να είμαστε ελεύθεροι. Μια κυβέρνηση που, μεταξύ άλλων, λέει ότι υπάρχει μόνο μια εκδοχή της ιστορίας μας και αυτή είναι η δική της. Το VOX όμως, δεν σας επιβάλλει καμία εκδοχή. Εδώ, ο καθένας θα έχει την εκδοχή που θέλει. Η εκδοχή του VOX είναι αυτή της ελευθερίας, ότι ο καθένας προσεγγίζει την ιστορία της Ισπανίας με τα βιβλία που ο ίδιος έχει διαβάσει ή με αυτά που έχει ακούσει μέσα στο σπίτι του. Χωρίς κανέναν πολιτικό να χρειάζεται να του πει τι να σκεφτεί. Και ο Σάντσεθ ανέβηκε στο βήμα της Βουλής την περασμένη εβδομάδα για να υπερασπιστεί τη Δεύτερη Ισπανική Δημοκρατία και μέσα στην ίδια πρόταση κατέληξε να υπερασπίζεται το Σύνταγμα του '78⁸⁵. Με άλλα λόγια, στην αρχή της πρότασης απειλεί τον βασιλιά⁸⁶ και στην επόμενη λέει το αντίθετο. Αλλά, ίσως υπάρχει ένα πράγμα στο οποίο δεν υπάρχει αντίφαση. Διότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα πραγματοποίησε βίαιο πραξικόπημα κατά της Δεύτερης Δημοκρατίας που τώρα επικαλείται και κατέληξε να την μετατρέψει σε ένα εγκληματικό καθεστώς που επιτάχυνε την αντιπαράθεση μεταξύ των Ισπανών. Και στη συνέχεια δικαιώνει το Σύνταγμα του '78. Μήπως θέλουν να κάνουν κάτι ανάλογο με αυτό που συνέβη στη Δεύτερη Δημοκρατία και με τους ίδιους όρους; Μήπως θέλουν να κάνουν το ίδιο; Έτσι φαίνεται. Εξάλλου, με ποιον έχουν συνάψει συμφωνίες; Με όλους τους εχθρούς της ενότητας της Ισπανίας, με όλους τους εχθρούς της ελευθερίας, δηλαδή τους κομμουνιστές, και με όλους τους εχθρούς της συνταγματικής τάξης, της ελευθερίας και της ζωής των ανθρώπων, με τους κομμουνιστές, τους τρομοκράτες και τους αυτονομιστές⁸⁷.

τις στιλιστικές του επιλογές, θεωρώντας ότι προσποιούνταν τον «απλό πολίτη» μέσω του ντυσίματός του.

⁸⁵ Το Ισπανικό Σύνταγμα του 1978 (ισπανικά: Constitución Española) είναι ο ισχύων υπέρτατος νόμος του Βασιλείου της Ισπανίας. Επικυρώθηκε μέσω δημοψηφίσματος στις 6 Δεκεμβρίου 1978 και υπογράφηκε από τον Βασιλιά Χουάν Κάρλος Α΄ στις 27 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. Η υπογραφή του σηματοδοτεί την ισπανική μετάβαση στη δημοκρατία, έπειτα από μια σειρά γεγονότα που ακολούθησαν το θάνατο του Φρανθίσκο Φράνκο το 1975. Το Σύνταγμα ορίζει ότι ο Βασιλιάς της Ισπανίας είναι ο αρχηγός του κράτους. Ωστόσο, τα καθήκοντα του βασιλιά είναι απλώς συμβολικά και εκείνος δεν φέρει καμία εκτελεστική εξουσία. Η κυβέρνηση, της οποίας ο πρόεδρος είναι χρισμένος από το Κογκρέσο των Αντιπροσώπων, κατευθύνει την εκτελεστική εξουσία, ενώ η δικαστική εξουσία ασκείται από τους δικαστές.

⁸⁶ Δεύτερη Ισπανική Δημοκρατία (ισπανικά: Segunda República) ονομάζεται η περίοδος κατά την οποία η Ισπανία λειτούργησε υπό το καθεστώς αβασιλευτής προεδρικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας από το 1931 μέχρι το 1939. Ιστορικά τοποθετείται μεταξύ της Ισπανικής Παλινδρόμησης και της δικτατορίας του στρατηγού Φράνκο που επιβλήθηκε στη χώρα μετά τον Ισπανικό Εμφύλιο, θύμα του οποίου υπήρξε η ίδια. Πολύ καλή πηγή των γεγονότων που οδήγησαν στον Εμφύλιο, αλλά και του ίδιου του Εμφυλίου (1936-1939) είναι το εξής βιβλίο: Antony Beevor, *The Battle for Spain*, Penguin 2006. Το βιβλίο αυτό το συμβουλευτήκαμε στο περιθώριο της παρούσας εργασίας.

⁸⁷ Η κυβέρνηση του Πέδρο Σάντσεθ αποτελεί συνεργασία μεταξύ του Σοσιαλιστικού Κόμματος του ίδιου του Σάντσεθ, και του συνασπισμού Unidas Podemos/UP, που απαρτίζεται από το κόμμα Podemos, το κομμουνιστικό και αριστερό Izquierda Unida, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ισπανίας και το καταλανικό En Comú Podem, το οποίο, μεταξύ άλλων, υπερασπίζεται το καθεστώς αυτονομίας των περιφερειών της Ισπανίας. Είναι η

Δεν ψήφισε αυτό ο ισπανικός λαός, όμως. Δεν είναι ψήφισαν αυτό οι σοσιαλιστές. Οι καλοί σοσιαλιστές κάτοικοι του Μόστολες δεν ψήφισαν κάτι τέτοιο όταν υποστήριξαν τον Πέδρο Σάντσεθ. Επειδή ο Σάντσεθ είπε σε εμένα να μην κάνουμε συμφωνία με κανέναν από αυτούς. Το είπε σε εμένα την Παρασκευή, στην τελευταία συνεδρίαση, και πήγε και το έκανε τη Δευτέρα. Πώς μπορείτε να είστε τόσο ψεύτης, τόσο κυνικός και τόσο ψυχοπαθής, ώστε να λέτε τέτοια ψέματα στον κόσμο; Πώς μπορείτε στη συνέχεια να διαρρηγνύετε τα ιμάτιά σας όταν λέμε ότι είστε επικεφαλής μιας παράνομης κυβέρνησης; Φυσικά και είναι παράνομο να λέτε ψέματα στο λαό. Μοιάζει να είναι νόμιμο και θα έπρεπε να γίνει παράνομο. Τι είναι αυτό το πράγμα που οι πολιτικοί έρχονται εδώ πέρα και λένε «θα κάνουμε αυτό» και μετά λένε το αντίθετο; Και δεν έχουμε καμία ευθύνη, απλώς ασκούμε πολιτική μέχρι να περάσουν τέσσερα χρόνια. Λέμε πως θα συμφωνήσουμε είτε με αυτούς είτε με τους άλλους. Και μετά πάμε και κάνουμε το αντίθετο. Και δεν έχουμε καμία ευθύνη και μετά κάνουμε ότι προσβληθήκαμε όταν λένε ότι είμαστε μια παράνομη κυβέρνηση. Λοιπόν, αυτό είναι που αντιμετωπίζουμε, μια κυβέρνηση που έχει υποστηρίξει και έχει υποκινήσει τη βία και υποκινεί εμφυλιοπολεμικό κλίμα, που απειλεί τον βασιλιά και τη συνταγματική τάξη. Ήδη έχουμε μια κυβέρνηση που σε αυτή την παράνομη κατάσταση συναγερμού έχει παραβιάσει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες 47 εκατομμυρίων Ισπανών.

Και μάλιστα για το τίποτα. Για το τίποτα. Εκατό χιλιάδες νεκροί, με αποτέλεσμα να βρισκόμαστε παγκοσμίως μεταξύ των χωρών που έχουν πληγεί περισσότερο από την επιδημία⁸⁸. Το μεγαλύτερο ερείπιο του κόσμου, η Κίνα, είναι στην κορυφή και κοντεύει να γονατίσει. Και ακολουθεί η Ισπανία. Η Ισπανία στο χείλος του γκρεμού, με τη χειρότερη κυβέρνηση των τελευταίων 80 ετών, το είπα και από το βήμα της Βουλής. Για 100.000 νεκρούς, για να μείνουν άνεργοι ένα εκατομμύριο Ισπανοί, για να κλειδωθούμε στα σπίτια μας για τρεις μήνες. Για να επιβάλλουν απαγόρευση κυκλοφορίας σαν να ήμασταν παιδιά, σαν να μην μπορούσαν τάχα οι άνθρωποι να περπατήσουν στο δρόμο με υγειονομικά μέτρα ασφαλείας μετά τις έντεκα η ώρα. Με κλείσιμο γειτονιών, με κλείσιμο δρόμων, με κλείσιμο επαρχιών, με περιορισμό των Ισπανών, με παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενώ εισέρχονταν οι παράνομοι, μερικοί από αυτούς μολυσμένοι. Ανέβαιναν στα αεροπλάνα που πληρώνετε με τους φόρους σας, αυτούς που σας βάζουν την ίδια στιγμή που σας απαγορεύουν να δουλέψετε, και τους διέσπειραν σε όλη την Ισπανία. Ή και κατά τη διάρκεια της εβδομάδας του Πάσχα, όταν έφταναν οι τουρίστες, τους οποίους, παρεμπιπτόντως, καλωσορίζουμε, γιατί τους χρειάζονται και πολλοί συμπατριώτες μας για να προχωρήσουν με τις δουλειές τους. Και εκείνοι μπορούσαν να μετακινούνται σε όλη την Ισπανία: κάποιες μέρες

πρώτη ευρεία κυβέρνηση συνεργασίας μετά το 1939 και την πτώση της Δεύτερης Δημοκρατίας.

⁸⁸ Οι νεκροί τον Αύγουστο του 2021, όταν πρωτογράφονταν αυτές οι γραμμές, περίπου 4 μήνες μετά την ομιλία, ήταν σχεδόν 80.000 <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>

ήταν στη Μαδρίτη, άλλες μέρες μπορεί να ήταν σε άλλη επαρχία και την επομένη κάπου αλλού, ανάλογα με το πού είχαν κλείσει τις διακοπές τους. Και οι Ισπανοί, εν τω μεταξύ, στα σπίτια μας. Γι' αυτό λέμε ότι φτάνει πια, απαιτούμε ελευθερία μετακίνησης, ελευθερία συνάθροισης, ελευθερία διαδηλώσεων. Τέλος στην απαγόρευση της κυκλοφορίας, με τήρηση των απαραίτητων μέτρων υγείας και ασφάλειας. Με την καθορισμένη κάθε φορά χωρητικότητα. Όπως και να έχει, απαιτούμε ελευθερία και να πάρει άμεσα θέση το Συνταγματικό Δικαστήριο για τις δύο προσφυγές που υπέβαλε το VOX στη Βουλή κατά του Συνταγματικού Δικαστηρίου και για τις οποίες δεν έχει ειπωθεί τίποτα. Προσφυγές με θέμα την κατάσταση συναγερμού, η οποία είχε ονομαστεί έκτακτη, και την διαρκή κατάσταση συναγερμού στην οποία εξακολουθούμε να βρισκόμαστε.

Και ο Σάντσεθ δεν εμφανιζόταν εκεί κάθε δεκαπενθήμερο, όπως απαιτεί το Σύνταγμα, για να επικυρώσει παράταση των μέτρων. Αυτό, λοιπόν, απαιτούμε. Και μπροστά σε όλα αυτά βρισκόμαστε, λοιπόν, κι αν και κάποιοι από εσάς νομίζετε ότι δεν είμαστε, στην πραγματικότητα είμαστε μόνοι. Και το μόνο που απομένει είναι το Vox. Επειδή, μπροστά σε μια κυβέρνηση που παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα, που υποκινεί τη βία, που απειλεί τη συνταγματική τάξη, που επιτίθεται στην οικογένεια, πού βρισκόμαστε; Γιατί, ξαφνικά, για κάποιους δεν φαίνεται ξεκάθαρο το ότι πρέπει να κρατάμε μεγάλες αποστάσεις αυτή την Κυβέρνηση: αυτοί είναι εκεί και εμείς είμαστε στην άλλη πλευρά. Αν η κυβέρνηση που το κάνει αυτό λέει "εμπρός!", εμείς λέμε "όχι!".

Το λέω αυτό επειδή το Λαϊκό Κόμμα και ο κύριος Κασάδο⁸⁹ παρακαλούν τον Σάντσεθ να δημιουργήσει ειδική νομοθεσία για να δώσει στις Αυτόνομες Κοινότητες τους απαραίτητους μηχανισμούς για να συνεχίσουν να παραβιάζουν και να περιορίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των ανθρώπων: την ελευθερία της μετακίνησης, την ελευθερία του συνέρχεσθαι, την ελευθερία της διαδήλωσης, την ελευθερία της εργασίας, το απαραβίαστο της κατοικίας. Έχουμε δει πολλά πράγματα αυτές τις μέρες. Παρεμπιπτόντως, οι Αυτόνομες Κοινότητες όπου κυβερνά το Λαϊκό Κόμμα σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν προχωρήσει σε πιο εκτεταμένους περιορισμούς των ελευθεριών σε σχέση τις Αυτόνομες Κοινότητες του Σοσιαλιστικού Κόμματος. Και αυτό πρέπει να ειπωθεί δυνατά και καθαρά, γιατί είναι αλήθεια. Τι κάνει ο κ. Κασάδο, που παρακαλούσε τον Σάντσεθ για μια «οικογενειακή φωτογραφία» όπου εμβολιάζονται μαζί; Ανεβαίνει στο βήμα, βγάζει έναν πολύ σκληρό λόγο,

⁸⁹ Το Λαϊκό Κόμμα (Ισπανικά: Partido Popular, PP) είναι συντηρητικό πολιτικό κόμμα στην Ισπανία. Πολλάκις εκφράζει θέσεις του ισπανικού εθνικισμού ενώ στον οικονομικό τομέα θεωρείται νεοφιλελεύθερο. Ιδρύθηκε το 1989 μετά την επανίδρυση της Λαϊκής Συμμαχίας που είχε ενσωματώσει κατά τη διάρκεια της ισπανικής μετάβασης στη δημοκρατία πολλούς τέως πολιτικούς της δικτατορίας του Φράνκο. Ο Πάμπλο Κασάδο (Pablo Casado Blanco, 1981-) είναι Ισπανός δικηγόρος και πολιτικός, νυν πρόεδρος του Λαϊκού Κόμματος. Διατελεί μέλος του κόμματος από το 2003 και έχει υπάρξει σύμβουλος του τέως πρωθυπουργού Χοσέ Μαρία Αθνάρ, βουλευτής στο κοινοβούλιο της Περιφέρειας της Μαδρίτης και το ισπανικό κοινοβούλιο και υπεύθυνος επικοινωνίας του Μαριάνο Ραχόι.

υψώνει τη φωνή του πιο δυνατά κι από μένα ακόμη και μετά ζητάει μια φωτογραφία: «Ας εμβολιαστούμε μαζί! Κύριε Σάντσεθ, φέρτε μας την ηρεμία που χρειαζόμαστε». Όχι, εμείς φέρνουμε στους Ισπανούς ηρεμία όσο είμαστε μακριά από τον Πέδρο Σάντσεθ. Και με τον Σάντσεθ δεν εμβολιαζόμαστε, δεν θέλουμε πάρε-δώσε και δεν συμμετέχουμε σε φιέστες.

Ο ίδιος ο Κασάδο μόλις ενέκρινε τον νόμο-Ηρώδη του Πάμπλο Ιγκλέσιας, τη δηλητηριώδη και ελευθεροκτόνο κληρονομιά του Πάμπλο Ιγκλέσιας, η οποία στρέφεται κατά της οικογένειας. Έναν νόμο που επιτρέπει, μέσω δημοσίων υπαλλήλων ή κοινωνικών λειτουργιών επιδοτούμενων από ΜΚΟ να αφαιρείται στην πατρίδα μας η γονική εξουσία επί των παιδιών. Στρέφεται έτσι ενάντια στους γονείς που δεν θέλουν τα παιδιά τους να διδάσκονται βλακείες, τέτοιες που δεν φανερώνουν σεβασμό στην παιδική ηλικία και στην αθωότητα. Επειδή τα παιδιά μπορεί κανείς να τα σκοτώσει με δύο τρόπους, η παιδοκτονία μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο τρόπους: ο ένας είναι να σκοτώσει κανείς το παιδί και ο άλλος είναι να σκοτωθεί η αθωότητά του, δηλαδή ακριβώς αυτό που κάνει η αριστερά, διδάσκοντάς τους ιδεολογίες και ανοησίες στα σχολεία⁹⁰.

Και επιπλέον, νίπτει τας χείρας του το Λαϊκό Κόμμα, τόσο ο κ. Κασάδο, όσο και στην προκειμένη περίπτωση η κ. Αγιούσο⁹¹ που λέει ότι στη Μαδρίτη δεν υπάρχει κανένα τέτοιο πρόβλημα και ότι αυτός ο νόμος είναι μία πρόταση του Vox.

Όχι. Το πρόβλημα βρίσκεται στους νόμους του Λαϊκού Κόμματος, της Θιφουέντες⁹², γιατί εδώ δεν κυβερνούσε το Σοσιαλιστικό Κόμμα και γιατί το ίδιο το Λαϊκό Κόμμα έχει επιβάλει αυτούς τους ίδιους νόμους για το φύλο και την Εκπαίδευση που επιτρέπουν στα λόμπι να μπαίνουν στα σχολεία για να διδάσκουν στα παιδιά μας πράγματα που δεν θέλουμε να

⁹⁰ Στην πραγματικότητα πρόκειται για αίτημα για ρητή εξουσιοδότηση εκ μέρους των γονέων ενός μαθητή, ώστε να εκείνος συμμετάσχει σε δραστηριότητες που διοργανώνει ο εκπαιδευτικός φορέας, όταν οι δραστηριότητες αυτές έχουν περιεχόμενο που αφορά ηθικά, σεξουαλικά ή συνειδησιακά ζητήματα. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες που προβλέπονται είναι συμπληρωματικές και εντάσσονται στο πρόγραμμα του σχολείου. Βλέπε και ένα σχετικό [άρθρο](#). Το Λαϊκό Κόμμα ήταν αυτό που προώθησε την εφαρμογή τέτοιου νόμου στην περιοχή της Μούρθια και το VOX στήριξε την πρωτοβουλία, με την οποία όμως είναι κάθετα αντίθετος ο συνασπισμός Σοσιαλιστικού Κόμματος και Ουνίδας Ποδέμος που αποτελεί την κεντρική κυβέρνηση. Το κόμμα Ουνίδας Ποδέμος, μάλιστα, εκ μέρους του τότε αντιπροέδρου της κυβέρνησης Πάμπλο Ιγκλέσιας, στάθηκε απέναντι στην εφαρμογή του λεγόμενου *pin parental* με το επιχείρημα ότι μία τέτοια παρέμβαση στα σχολεία θα ενισχύσει τα στερεότυπα και θα συμβάλει στη διαιώνιση των διακρίσεων λόγω φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού κλπ.

⁹¹ Η Isabel Natividad Díaz Ayuso (1978-) είναι Ισπανίδα πολιτικός που υπηρετεί ως πρόεδρος της Κοινότητας της Μαδρίτης από το 2019. Μέλος του Λαϊκού Κόμματος, αντιπρόεδρος επικοινωνίας και εκπρόσωπος του παραρτήματος του κόμματος στη Μαδρίτη, ήταν η υποψήφια πρόεδρος της Κοινότητας της Μαδρίτης ενόψει των περιφερειακών εκλογών της Μαδρίτης το 2019. Αν και το κόμμα της έχασε τις περιφερειακές εκλογές για πρώτη φορά από τον Μάιο του 1991, η ίδια αργότερα εξελέγη πρόεδρος από το κοινοβούλιο της Μαδρίτης (Asamblea de Madrid).

⁹² Η María Cristina Cifuentes Cuencas (1964-) είναι πρώην Ισπανίδα πολιτικός από το Λαϊκό Κόμμα. Διετέλεσε Πρόεδρος της Κοινότητας της Μαδρίτης από τις 24 Ιουνίου 2015 έως την παραίτησή της στις 25 Απριλίου 2018.

ξέρουν ή που πιστεύουμε ότι είναι πολύ νωρίς για να μάθουν. Αν ο κ. Κασάδο θέλει τα παιδιά του να εκπαιδευτούν από τον Ιγκλέσιας, αυτός ξέρει καλύτερα. Αλλά τα δικά μας δεν θα τα εκπαιδεύσει ο Ιγκλέσιας. Και η κυρία Αγιούσο, ναι, δεν έχει ακόμα παιδιά, αλλά είμαι σίγουρος ότι όταν αποκτήσει, θα καταλάβει τι λέμε. Η Ροθίο⁹³ έχει τέσσερα, εγώ έχω άλλα τέσσερα και τα έχουμε γιατί τα αγαπάμε. Και επειδή θέλουμε να τους δώσουμε το καλύτερο. Και καμία ΜΚΟ, κανένα ίδρυμα, κράτος, κόμμα ή οργάνωση δεν θα αγαπήσει τα παιδιά περισσότερο από ό,τι εμείς τα αγαπάμε μέσα στις οικογένειές μας. Δεν θα αγγίξουν τα παιδιά μας, ούτε για να τους επιβάλουν έναν κοινωνικό λειτουργό, ούτε και έναν ελευθεροκτόνο νόμο. Θα πρέπει να μας στείλουν μια αστυνομία πολιτικής ιδεολογίας για να εκπαιδεύσει τα παιδιά μας. Θέλουν να προστατεύσουν τα παιδιά μας εκείνοι που δεν προστατεύουν τους ανηλίκους υπό επιτροπεία στις Βαlearίδες Νήσους⁹⁴. Αυτοί που σιωπούν μπροστά σε περίπτωση σεξουαλικής κακοποίησης εκ μέρους του πρώην συζύγου κάποιας προέδρου κάποιας κοινότητας⁹⁵ θέλουν να προστατεύσουν τα παιδιά μας. Θα προστατεύσουν τα παιδιά. Η αλήθεια είναι πως έχει υπάρξει βελτίωση στο θέμα αυτό. Κοιτάξτε, έχω πει πράγματα... Κοιτάξτε, έχω πει πράγματα, αλλά θα συγκρατηθώ και δεν θα πω κάποια από αυτά που σκέφτομαι.

Γι' αυτό, ξέρουμε τι διακυβεύεται στις 4 Μαΐου. Δεν αστειευόμαστε. Αυτές δεν είναι απλώς περιφερειακές εκλογές. Το Λαϊκό Κόμμα σκέφτεται μόνο αν θα έχει μερικές έδρες παραπάνω ή παρακάτω. Εμείς σκεφτόμαστε μόνο πώς θα αποτρέψουμε την κομμουνιστική επίθεση στην Κοινότητα της Μαδρίτης. Και γι' αυτό, γνωρίζουμε ποιος είναι ο κοινωνικός και πολιτικός ρόλος του Vox σε αυτές τις εκλογές. Έχουμε καθορίσει με μεγάλη σαφήνεια τα δέκα θεμελιώδη μέτρα που θα λάβουμε. Έχουμε προτάσεις. Και είναι όλες σημαντικές, πολύ σημαντικές. Αλλά όλα αυτά έχουν μικρότερη αξία από όση έχει η αποτροπή της εισόδου των κομμουνιστών στην Κυβέρνηση της Κοινότητας της Μαδρίτης⁹⁶. Η πολιτική και κοινωνική μας αποστολή είναι να αποτρέψουμε αυτή την επίθεση. Οι ψήφοι, η υποστήριξη που θα λάβει το Vox σε αυτές τις εκλογές θα χρησιμεύσουν για να αποτραπεί η κομμουνιστική επίθεση στη Μαδρίτη, θα πάμε για τη νίκη, θα προσπαθήσουμε να κερδίσουμε. Εάν δεν επιτύχουμε πλειοψηφία, θα

⁹³Πρόκειται για την Ροθίο Μοναστέριο (Rocio Monasterio), υποψήφια του κόμματος για την προεδρία της Κοινότητας της Μαδρίτης.

⁹⁴ Η κυβέρνηση είχε αρνηθεί να προχωρήσει σε εξεταστική επιτροπή σχετικά με καταγγελίες σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων εντός του Ιδρύματος Κοινωνικών Υποθέσεων της Μαγιόρκα (Institut Mallorquí d'Afers Socials). Βλέπε και τον παρακάτω σύνδεσμο με το σχετικό άρθρο: https://www.abc.es/espana/abci-baleares-rechaza-nuevo-investigador-abusos-menores-tutelados-202103301859_noticia.html.

⁹⁵Ενδεχομένως αναφέρεται στην περίπτωση του πρώην συζύγου της νυν αντιπροέδρου της Κοινότητας της Βαλένθια. Ο πρώην σύζυγός της καταδικάστηκε πρόσφατα με πενταετή κάθειρξη για σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκου, όπως διαβάζουμε σε σχετικό [δημοσίευμα](#). Και πάλι, έχουμε επίθεση ad hominem με υπόρρητη επίθεση στην πρώην σύζυγο του δράστη, αφού το αξίωμά της δίνει στην είδηση «αξία» και στη ίδια «ευθύνη» για τα πεπραγμένα του συζύγου της.

⁹⁶ Δείγμα λαϊκιστικού λόγου: οι προτάσεις μας είναι σημαντικές, αλλά θα τις συζητήσουμε άλλη ώρα, τώρα κινδυνεύουμε.

βασιστούμε σε όσους θέλουν να αποτρέψουν αυτή την επίθεση. Και αν δεν καταφέρουμε να κερδίσουμε, θα υποστηρίξουμε αυτούς που είναι σε θέση να την αποτρέψουν. Ξεκαθαρίσαμε ότι αφορά τις πολιτικές συνεργασίες μας, από ποιον θα ζητήσουμε υποστήριξη ή ποιον θα υποστηρίξουμε ανάλογα με τα αποτελέσματα. Όμως, εκείνοι που μπορεί να χρειαστεί να υποστηρίξουμε δεν έχουν ακόμη δηλώσει αν θα δεχτούν τις ψήφους μας.

Γιατί ο κ. Κασάδο δήλωσε τον Οκτώβριο ότι «ως εδώ πια έχουμε φτάσει». Μας το είπε. Με μια ομιλία εναντίον του Vox και εναντίον όσων σκέφτεστε, ακόμη πιο σκληρή και από αυτή που έκανε ο ίδιος ο Πέδρο Σάντσεθ εκείνη την ημέρα. Όχι, αυτό που είπε για μένα είναι το λιγότερο. Αυτό που είναι σοβαρό είναι ο τρόπος με τον οποίο επιτέθηκε και δαιμονοποίησε τις ιδέες του Vox. Και γι' αυτό σας ρωτάμε: Τελείωσε ή όχι; Τελείωσε; Φτάσαμε ως εδώ ή δεν φτάσαμε ως εδώ; Γιατί είπε και στον Σάντσεθ τις προάλλες «ως εδώ έχουμε φτάσει» και ένα λεπτό αργότερα του ζήτησε μια φωτογραφία; Αυτά που λέει δεν μπορεί κανείς να τα λάβει και πολύ υπόψη.

Και τα λέω όλα αυτά, επειδή γνωρίζω ότι στο περιβάλλον σας υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που έχουν αμφιβολίες σε αυτές τις εκλογές. Ξέρω ότι αυτό δεν ισχύει για εσάς που έχετε μαζευτεί εδώ πιο κοντά. Εσείς είστε οι ακτιβιστές που έχετε αποφασίσει ήδη και δίνετε δυναμικό παρών παντού. Όμως, όχι, αλλά αν είναι αλήθεια, το ξέρετε ήδη. Στο περιβάλλον σας υπάρχουν αμφιβολίες, υπάρχουν άνθρωποι που υποστήριξαν το Vox και τώρα έχουν αμφιβολίες επειδή τους είπαν «μα όχι, η χαμένη ψήφος...». Όλες οι ψήφοι μετράνε εδώ. Μην αφήνετε τον εαυτό σας να παρασυρθεί από κάθε είδους μαθηματικά τεχνάσματα. Και ακόμη λιγότερο από κάθε είδους απάτες από εκείνους που έλαβαν 186 έδρες και διατήρησαν κάθε μία από τις πολιτικές της Αριστεράς, κάθε μία από τις πολιτικές της Αριστεράς. Πρέπει να ψηφίσετε με σιγουριά, πρέπει να δώσετε την ψήφο σας σε όποιον σας δίνει εμπιστοσύνη, σε όποιον σας λέει την αλήθεια, σε όποιον σας εγγυάται τι πρόκειται να κάνει με τις ψήφους σας. Το λέω αυτό επειδή ο κ. Κασάδο είπε... Λοιπόν, ο κ. Κασάδο έχει πει, και έτσι έχει διαρρεύσει, ότι δεν θέλουν εκπροσώπους του Vox στην Κυβέρνηση της Μαδρίτης.

Αλλά μην είστε αδέξιοι, μην πουλάτε το τομάρι πριν να πιάσετε τον λαγό, μη μοιράζετε τις έδρες πριν κερδίσετε τις εκλογές, δεν μπορείτε να μοιράσετε τη Μαδρίτη πριν κερδίσετε και πριν διαβεβαιώσετε τους κατοίκους της Μαδρίτης ότι έχουμε αποτρέψει την κομμουνιστική επίθεση. Στη συνέχεια θα δούμε και τα τυπικά. Ας δείξουμε λιγότερη μικροπρέπεια και περισσότερο πατριωτισμό, παρακαλώ.

Όμως, ο κ. Κασάδο παίρνει την κατάσταση στα χέρια του και δηλώνει ότι θα ψήφιζε την Ισαμπέλ Ντίας Αγιούσο. Το οποίο σημαίνει αυτόματα ψήφος στον Πάμπλο Κασάδο για την προεδρία της Κυβέρνησης. Καθώς πιστεύω ότι πολλοί από εσάς εδώ δεν θέλετε να ψηφίσετε τον Πάμπλο Κασάδο για πρόεδρο της Κυβέρνησης, σας λέω ότι αν θέλετε έναν άλλο πρόεδρο της Κυβέρνησης πρέπει να εκλέξετε την Ροθίο Μοναστέριο, η οποία ήταν

απολύτως μόνη της στο Κοινοβούλιο της Περιφέρειας της Μαδρίτης, δεχόμενη τις μομφές της Αριστεράς, ακόμη και εκείνες της προέδρου Αγιούσο, η οποία, παρεμπιπτόντως, κατηγόρησε με σφοδρό τρόπο τη Ροθίο, γιατί μίλησε για τους ασυνόδετους ανήλικους μετανάστες⁹⁷ με τέτοιους όρους. Και αισθάνθηκε μία ευαισθησία και είπε ότι ήταν ανήλικοι. Λοιπόν, αν είναι ανήλικοι, πίσω στις χώρες τους με τους γονείς τους, και αν είναι ενήλικες και παραβατικοί, στις φυλακές των χωρών τους. Αλλά όχι εδώ, που κάτι τέτοιο κοστίζει στους κατοίκους της Μαδρίτης τέσσερις χιλιάδες επτακόσια ευρώ για τον καθένα τους. Όχι εδώ, όπου κοστίζουν στους Ισπανούς πολλά χρήματα που δεν τους περισσεύουν, και όπου επιπλέον κάνουν τους δρόμους των πόλεων⁹⁸ επικίνδυνους. Ξέρω γιατί βρίσκεστε εδώ. Επίσης, επειδή σας τα έχουν πρήξει⁹⁹, όπως είπε και ο κύριος¹⁰⁰.

Έλεγα, λοιπόν, ότι ξέρουμε γιατί έχετε έρθει εδώ. Εγώ το έχω πει τις τελευταίες μέρες και θα το επαναλάβω. Η Ροθίο Μοναστέριο και εγώ δεν ήρθαμε εδώ για να υπερασπιστούμε τις ιδέες μας. Ήρθαμε εδώ για να υπερασπιστούμε τις ιδέες μας στο βαθμό που τυχαίνει να συμπίπτουν με τις δικές σας. Αλλά δεν έχουμε κάνει στατιστικό υπολογισμό, δεν έχουμε διεξάγει έρευνα. «Ας δούμε τι σκέφτεται ο κόσμος, ας δούμε τι θέλουν να ακούσουν». Αυτό το κάνουν οι άλλοι, οπότε μη μας ευχαριστείτε. Εμείς σας ευχαριστούμε, διότι το γεγονός ότι βρίσκεστε εδώ, σε αυτό το βήμα ή στο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων ή στο Κοινοβούλιο της Μαδρίτης, δίνοντάς μας την ευκαιρία να πούμε όλα όσα θα θέλατε να πείτε, ορισμένοι μιλώντας με καθαρά και ξάστερα λόγια, όλο αυτό είναι κάτι για το οποίο πρέπει να σας ευχαριστήσουμε.

Και μία που τα αισθήματα είναι αμοιβαία, πραγματικά, μη μας βλέπετε ως σωτήρες ή κάτι παρόμοιο. Γιατί πραγματικά, ανάμεσα σε όλους εσάς, εμείς αισθανόμαστε οι πιο τυχεροί. Διότι μπορέσαμε να σας κοιτάξουμε στα μάτια και να σας πούμε τρία ή τέσσερα πράγματα που κανείς δεν σας έχει πει εδώ και πολύ καιρό και που θα συνεχίσουμε να σας λέμε. Μεταξύ άλλων, όπως τους είπαμε και στο κοινοβούλιο... Γιατί, παρά την υπερηφάνεια που συμβολίζει και την ικανοποίηση που σου προσφέρει το να μπορείς να λες κάποια πράγματα, το να είσαι στο Κοινοβούλιο είναι άβολο. Πολλές φορές μιλάω με βουλευτές στο Κοινοβούλιο, οι οποίοι φεύγουν νιώθοντας πολύ άσχημα εξαιτίας των όσων ακούνε. Κι αυτό είναι κατανοητό. Εάν ένας βουλευτής βρίσκεται στη Βουλή και ακούει κάθε είδους προσβολές και δαιμονοποιήσεις, και μπαίνει μετά στα κοινωνικά δίκτυα και βλέπει όλα όσα λέγονται για εμάς, βγαίνει στο δρόμο με σκυμμένο το κεφάλι. Σκεπτόμενος ότι κάποια πέτρα θα του ρίξουν, ότι κάποιος θα του επιτεθεί, και βγαίνουμε στο δρόμο και πέφτουμε πάνω σε αυτό! Ενώ αυτοί που μας προσβάλλουν δεν μπορούν να βγουν στο δρόμο, επειδή δεν είναι ικανοί να κοιτάξουν τους

⁹⁷ Στο πρωτότυπο *menas* (*menores extranjeros no acompañados*).

⁹⁸ Η πρωτότυπη λέξη *calle* αναφέρεται σε δρόμους εντός αστικού ιστού.

⁹⁹ Χρησιμοποιεί χυδαία γλώσσα, την οποία προσπαθήσαμε να μεταφέρουμε, με κάποιον τρόπο.

¹⁰⁰ Αναφέρεται σε κάποιον από το κοινό, προφανώς.

ανθρώπους κατάματα, επειδή δεν εκπροσωπούν πλέον κανέναν, έχουν εξαπατήσει τον ισπανικό λαό, τους πολίτες, τους εργαζομένους¹⁰¹, έχουν εξαπατήσει πλήρως τους πάντες.

Αυτή η κυριλέ Αριστερά, αυτή η Χαβιαροαριστερά¹⁰², αυτή η Αριστερά των ευκατάστατων, αυτή η Αριστερά που έχει προδώσει προ πολλού τους εργαζομένους, που ήθελε να λέει ότι τους εκπροσωπεί, ενώ ποτέ δεν τους εκπροσώπησε, προσπαθώντας μάλιστα να μας χωρίσει σε κοινωνικές τάξεις. Μια που οι κοινωνικές τάξεις δεν τους εξυπηρετούν πλέον, επειδή οι φτωχότεροι άνθρωποι ψηφίζουν κόμματα που δεν είναι αριστερά, εφευρίσκουν διαιρέσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών, αντιπαραθέσεις μεταξύ γονέων και παιδιών με αυτόν τον νόμο της παιδικής ηλικίας, διαφορές μεταξύ αυτών που ρυπαίνουν πολύ και αυτών που ρυπαίνουν λίγο, αναζητούν κάθε είδους στοιχεία για να τεθούν απέναντι και να διχάσουν την κοινωνία. Αυτή είναι η στρατηγική του πολιτισμικού μαρξισμού.

Εμείς γνωρίζουμε ήδη τι είναι. Έτσι, δεν τους φοβόμαστε. Υπάρχουν άλλοι που τους κουνάνε μπροστά τους τη σημαία ενός λόμπι, όποιο κι αν είναι αυτό, και αγχώνονται και την αναρτούν στο δημαρχείο. Και λέμε ότι οι ομοφυλόφιλοι δεν έχουν ανάγκη τη σημαία κανενός λόμπι, γιατί έχουν τη σημαία της Ισπανίας, και οι ομοφυλόφιλοι που βρίσκονται σήμερα εδώ, ακούγοντάς μας, αισθάνονται ότι τους εκπροσωπούμε. Και οι μετανάστες, ειδικά όσοι έχουν έρθει εδώ νόμιμα, δεν χρειάζονται καμία αριστερή ΜΚΟ για να τους θυματοποιήσει, γιατί είναι εδώ, αισθάνονται συμπατριώτες μας και μεγαλώνουν μαζί μας τη χώρα μας.

Και οι εργαζόμενοι, όλοι όσοι αισθάνονται να τους απασχολεί ο μισθός τους, γιατί δεν τους επιτρέπει να τα βγάλουν πέρα, όλοι όσοι βλέπουν ότι η γιαγιά τους έχει μία σύνταξη χηρείας που δεν της αρκεί για να ζήσει άνετα πια, όταν η ίδια είχε κάποτε στηρίξει και μεγαλώσει μια ολόκληρη οικογένεια, όλοι όσοι βλέπουν στις οικογένειές τους με ανησυχία τους νέους να μην έχουν μέλλον, οι άνεργοι που δεν λαμβάνουν επιδόματα, όλοι αυτοί τι σκέφτονται όταν βλέπουν ότι προτεραιότητα του δημοτικού συμβουλίου είναι το να υψώσει μια πολύχρωμη σημαία ή να βάψει με χρωματάκια τις διαβάσεις ή να ζωγραφίσει το σχέδιο μίας φούστας πάνω σε αυτές ώστε άνδρες και γυναίκες να αισθάνονται ενσωματωμένοι στην κοινωνία όταν τις διασχίζουν; Αλήθεια τώρα, ενδιαφέρουν πραγματικά τους εργαζομένους, έχουν πραγματικά σημασία για οποιονδήποτε αυτές οι ανοησίες της Αριστεράς;

Γι' αυτό και ούτε οι Podemos ούτε το Σοσιαλιστικό Κόμμα είναι σε θέση να έρθουν στο Μόστολες, σε μια πλατεία, και να σας μιλήσουν εδώ. Είναι

¹⁰¹ Επιλέξαμε μία πιο «συντηρητική» απόδοση, γιατί ο τονισμός στην προπαραλήγουσα σε ελληνικό συγκείμενο απαντάται περισσότερο στον λόγο του ΚΚΕ και των κομμάτων της Αριστεράς.

¹⁰² Πρόκειται για τον ισπανικό και γαλλικής προέλευσης όρο *izquierda caviar* (γαλλ. *gauche caviar*). Ο όρος αποδίδεται απαξιωτικά σε μια μερίδα της Αριστεράς που θεωρείται αποκομμένη από την πραγματικότητα και τα καθημερινά προβλήματα των απλών ανθρώπων.

απολύτως ανίκανοι, διότι πρόδωσαν τους εργαζόμενους, πρόδωσαν τους μισθωτούς, πρόδωσαν τους νέους, πρόδωσαν τις γυναίκες, λέγοντάς τους ότι χρειάζονται προστασία. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο Γκαμπιρόντο¹⁰³, όπως μας υπενθύμισε η Ροθίο, βγήκε να πει ότι προτεραιότητα της κυβέρνησής του είναι να υπάρξει ισότητα. Με άλλα λόγια, αν υπάρχουν μέλη ενός συμβουλίου, γνωρίζετε ήδη ότι, αν είναι έξι, είναι καλύτερο οι μισοί να είναι άνδρες και οι άλλοι μισοί γυναίκες. Και γιατί να μην είναι όλες γυναίκες; Και γιατί όχι όλοι άνδρες; Ας ψάξουν τους καλύτερους δώδεκα ή τους καλύτερους έξι, όπως θα κάναμε κι εμείς. Αυτό εννοούν όταν λένε πως θέλουν να προστατεύσουν τις γυναίκες.

Αφήνουν ελεύθερους τους ασυνόδευτους ανήλικους μετανάστες, αφού τους απευθύνουν πρώτα κάλεσμα και τους φέρουν εδώ, έχοντας υποσχεθεί ένα ψεύτικο μέλλον, έχοντας τους καταδικάσει να ρισκάρουν τη ζωή τους σε πολλές περιπτώσεις. Έχοντας υποσχεθεί έναν παράδεισο που δεν μπορούν να προσφέρουν και που εμείς οι ίδιοι δεν μπορούμε να δώσουμε στα παιδιά μας. Και τους καταδικάζουν να ζουν μέσα στην παραβατικότητα και στα γκέτο. Και οι γυναίκες, οι ηλικιωμένοι και οι νεότεροι, αφήνονται να ζουν στους δρόμους και στις γειτονιές μέσα στην ανασφάλεια. Και όλοι όσοι προστατεύουν τις γυναίκες, όταν το Vox λέει «ισόβια κάθειρξη» για τους βιαστές, για τους σεξουαλικούς εγκληματίες, λένε «όχι, πρέπει να επανενταχθούν». Μπαίνουν από τη μία πόρτα της φυλακής και βγαίνουν από την άλλη για να βιάσουν, όντας υπεύθυνοι οι ίδιοι και εκείνοι που τους αποφυλάκισαν, θέτοντας σε κίνδυνο την κοινωνία. Θα τα πούμε όλα ξεκάθαρα. Η Αριστερά δεν υπερασπίζεται τους εργαζόμενους ή οποιονδήποτε άλλο. Υπερασπίζεται τις παγκοσμιοποιημένες ελίτ. Υπερασπίζεται τους πλούσιους και υπερασπίζεται μια πολιτική κάστα.

Και γι' αυτό υπερασπίζεται το κράτος πρόνοιας των πολιτικών, το οποίο δεν είναι το κράτος πρόνοιας του λαού. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, όταν μιλάμε για σπατάλες, τους πιάνει μια αγωνία. Γι' αυτό, όταν λέμε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ότι δεν χρειάζονται 35 επιτροπές, ότι αρκούν τόσες επιτροπές όσα είναι και τα Υπουργεία, όλοι θυμώνουν μαζί μας. Και όταν λέμε ότι δημιουργούν επιτροπές για να μπορούν να τοποθετούν εκεί τον καθένα από τους βουλευτές τους και να τους δίνουν επιπλέον εισόδημα, όλοι μας επιτίθενται. Μας αποκαλούν λαϊκιστές, μας αποκαλούν τα πάντα. Και εμείς λέμε όχι, λέμε ότι οι φόροι του ισπανικού λαού είναι για τα σημαντικά πράγματα, είναι για την κοινωνική έκτακτη ανάγκη και όχι για τη χρηματοδότηση πολιτικών κομμάτων, συνδικάτων, επιχειρηματικών οργανώσεων ή για τη δημιουργία ενός γιγαντιαίου και αυτόνομου Κράτους¹⁰⁴. Και γι' αυτό ανακοινώθηκε ότι το Vox θα στηρίξει το Συνδικάτο Αλληλεγγύη στους δρόμους την 1η Μαΐου, στην Εργατική Πρωτομαγιά, αμφισβητώντας την ψευδή εκπροσώπηση των εργαζομένων από την Αριστερά και εκπροσωπώντας πραγματικά τους ανθρώπους που

¹⁰³ Πρόκειται για τον Angel Gabilondo, υποψήφιο του Σοσιαλιστικού Κόμματος (PSOE) για την προεδρία στην Κοινότητα της Μαδρίτης.

¹⁰⁴ Αναφέρεται στον θεσμό του Κράτους, γι' αυτό και το κεφαλαίο.

σηκώνονται νωρίς, τους ανθρώπους που σηκώνονται για να σηκώσουν ψηλά τη χώρα, τους ανθρώπους που περνούν τα πιο δύσκολα και στους οποίους πρέπει να είμαστε περισσότερο ευγνώμονες. Την 1η Μαΐου θα είμαστε στους δρόμους, λέγοντας ότι οι εργαζόμενοι δεν είναι ούτε αριστεροί ούτε δεξιοί. Είναι Ισπανοί, θέλουν ευημερία, θέλουν ασφάλεια και θέλουν αλήθεια.

Και το VOX μπορεί να βρίσκεται στους δρόμους ακριβώς λόγω της αλήθειας του. Και της αυθεντικότητάς του.

Τώρα λένε ότι το παιχνίδι των εκλογών παίζεται στον χώρο του κέντρου. Οι Γκαμπιρόντο και Σάντσεθ το είπαν. Μιλούν, λοιπόν, σιγά για να μην ακουστούν, ώστε να κάνουν ύστερα συμφωνία με κάθε κακό, και το λένε και εκείνοι του πραγματικού πολιτικού κέντρου. Παρεμπιπτόντως, αυτά τα πράγματα είναι πολύ σοβαρά. Θυμάστε τι έκανε το Βασκικό Εθνικιστικό Κόμμα¹⁰⁵ με τον Ραχόι; Ψήφισε τον προϋπολογισμό και την επόμενη ημέρα ψήφισε για πρόταση μομφής κατά του Ραχόι¹⁰⁶; Λοιπόν, το κόμμα Ciudadanos τους έχει ξεπεράσει. Ήταν στην κυβέρνηση μαζί με την Αγιούσο και κατέθεσαν πρόταση μομφής κατά της ίδιας της κυβέρνησης. Τώρα ο υποψήφιος τους βγήκε να πει ότι θα συνεργαστούν με την Αγιούσο υπό όρους. Και γι' αυτό μας οδήγησαν σε αυτές τις εκλογές, γι' αυτό και πρέπει να βρίσκεστε όλοι εδώ, ενώ θα μπορούσατε να πίνετε ένα ποτήρι κρασί, να κάνετε βόλτα με την οικογένειά σας ή να πηγαίνετε στη θεία λειτουργία ή να κάνετε ό,τι άλλο θέλετε. Μας καταδίκασαν όλους σε αυτές τις αγωνιώδεις εκλογές. Στις οποίες διακυβεύεται η ελευθερία και το μέλλον της Ισπανίας και της Μαδρίτης. Και αυτό έγινε από εκείνους που πρόδωσαν τον λαό της Μαδρίτης, τον λαό της Μούρθια, τον λαό της Καστίλης και Λεόν και σχεδόν κατάφεραν να προδώσουν και τον λαό της Ανδαλουσίας. Θέτοντας τη μισή Ισπανία σε μια κατάσταση άγχους και κινδύνου, ώστε να πέσουν οι περιφερειακές εξουσίες στα χέρια αυτής της σοσιαλκομμουνιστικής ή μάλλον σοσιαλεγκληματικής κυβέρνησης. Αυτό έγινε από τους Ciudadanos, αυτή την πορτοκαλί ανεμοδούρα¹⁰⁷, που

¹⁰⁵ Το Βασκικό Εθνικιστικό Κόμμα (PNV) είναι κόμμα της ιστορικής Χώρας των Βάσκων που συμμετέχει στις ευρωπαϊκές, εθνικές και περιφερειακές εκλογές και είναι ιδεολογικά προσκείμενο στον βασκικό εθνικισμό και τη χριστιανοδημοκρατία.

¹⁰⁶ Το Βασκικό Εθνικιστικό Κόμμα έριξε το 2018 την κυβέρνηση του Mariano Rajoy με πρόταση μομφής στο Κοινοβούλιο. Υπό μορφήν όρου για την απόσυρση της πρότασης μομφής, το PNV είχε ζητήσει από τον πρωθυπουργό Ραχόι να παραιτηθεί, κάτι που ο ίδιος δεν δέχτηκε. Το PNV εκείνη την περίοδο ήθελε να προστατέψει την τοπική οικονομία στη Χώρα των Βάσκων από ακύρωση επενδύσεων και περικοπές συντάξεων, αλλά και από την διεξαγωγή πρόωρων εκλογών, στις οποίες φοβόταν άνοδο του κόμματος Ciudadanos (=Πολίτες) το οποίο ήταν αντίθετο στο καθεστώς αυτονομίας της Χώρας των Βάσκων. Βλέπε σύνδεσμο σχετικά: https://www.eldiario.es/euskadi/euskadi/pnv-rajoy-pedro-sanchez-mocion_1_2096375.html Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹⁰⁷ Η λέξη του πρωτοτύπου είναι *veleta* που σημαίνει ανεμοδείκτης ή ανεμοδούρα. Αφενός, το πορτοκαλί σήμα του αντίπαλου κόμματος παρουσιάζεται ως ένα αντικείμενο που πάει όπου φυσά ο άνεμος, με υπόρρητη κατηγορία εναντίον του κόμματος, κι από την άλλη η εν λόγω παρομοίωση φέρνει στον νου και τη φράση της καθομιλουμένης *ser un veleta*, που θα πει *είμαι μία κύο και μία ζέστη* ή *αλλάζω στάση*.

σήμερα έχει μετατραπεί σε πορτοκαλί στιλέτο¹⁰⁸, όπως γνωρίζει και ο κύριος εδώ πίσω.

Να το ξέρετε: οι εκλογές δεν διεξάγονται στο πεδίο του κέντρου ή με τους πολιτικούς όρους καθηγητών πανεπιστημίου. Διεξάγονται στο πεδίο της αλήθειας.

Και η Ροθίο κατέστησε σαφές ότι δεν σας αρέσουν όλα όσα λέμε. Είναι αδύνατον να σας αρέσουν. Σήμερα η Ροθίο πήρε μέρος μαζί με τον Μοράντε ντε λα Πουέμπλα¹⁰⁹ σε μια ταυρομαχία¹¹⁰, και οι ταυρομαχίες δεν αρέσουν σε όλους. Και σε κάποιους ανθρώπους δεν αρέσουν καθόλου, όμως κανείς εδώ δεν μπορεί να αισθάνεται προδομένος. Έδωσα μόνο αυτό το παράδειγμα, θα μπορούσα να δώσω οποιοδήποτε άλλο. Γιατί; Επειδή η Ροθίο και εγώ ήρθαμε εδώ για να υπερασπιστούμε αυτό που πιστεύουμε. Και αυτό συμπίπτει με ό,τι πιστεύετε εσείς σε μεγάλο βαθμό. Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι... Λοιπόν, κάποιοι ενθουσιώδεις θα λέγατε ότι συμπίπτει στο εκατό τοις εκατό. Συμφωνείτε περισσότερο με τον Vox από ό,τι εγώ. Δεν αστειεύομαι. Άλλοι συμφωνούν με την πλειοψηφία. Άλλοι, που είναι πιο μαθηματικοί τύποι, συμφωνούν με τα μισά συν ένα. Και κάποιοι συμφωνούν μόνο με μερικά πράγματα, αλλά αυτά είναι τα σημαντικά για εκείνους. Αυτό, όμως, στο οποίο όλοι συμφωνείτε είναι ότι το Vox παρουσιάζεται όπως είναι, σας λέει την αλήθεια και δεν σας εξαπατά. Και λέμε ότι οι εκλογές κερδίζονται με την αλήθεια, με την αυθεντικότητα. Και γι' αυτό εμείς μπορούμε να κατεβούμε στο δρόμο και εκείνοι όχι.

Εμπρός, Ισπανοί του Μόστολες, τις σημαίες ψηλά με το θάρρος που δείχνετε πάντα, χωρίς να φοβάστε τίποτα και κανέναν!

Ζήτω η Ισπανία!

¹⁰⁸ Είναι γνωστή η χρήση του στιλέτου στις πολιτικές δολοφονίες στα μεσαιωνικά παλάτια, αλλά και στην Αρχαία Ρώμη. Είναι ένα ξίφος με κοντή λεπίδα, κάτι που φέρνει σίγουρα στον νου των ακροατών την αιματηρή εικόνα μίας δολοφονίας εν κρυπτώ.

¹⁰⁹ Ο Morante de la Puebla είναι γνωστός ταυρομάχος.

¹¹⁰ Το σχετικό δημοσίευμα βρίσκεται εδώ: <https://www.elmundo.es/elecciones/elecciones-madrid/2021/04/18/607ad85f21efa0c27e8b4648.html>

1.3.3. Κείμενο δεύτερο – Πρωτότυπο

Discours de rentrée de Marine Le Pen à Fréjus

6 septembre 2020

<https://rassemblementnational.fr/videos/discours-de-rentree-de-marine-le-pen-a-frejus/>

« Français, Réveillez-vous ! »

Mesdames, messieurs, chers amis

C'est un immense plaisir de vous retrouver dans cette belle cité de Fréjus qui nous accueille avec son soleil, sa chaleur encore estivale et la douceur méridionale qui fait sa magnifique et légitime réputation touristique.

Je tiens, en préambule, à renouveler mes félicitations aux maires élus, ou réélus brillamment, je pense d'abord bien entendu à notre hôte, cher David Rachline, mais aussi à Steeve, Julien, Joris, Grégoire, Philippe, Franck, Fabien, Romain, Ludovic avec une mention particulière (je suis sûre que vous ne m'en voudrez pas) pour Louis et sa victoire éclatante dans la grande et belle ville de Perpignan.

Merci à vous, élus du Rassemblement National d'être venus de toute la France et merci amis fréjusiens et varois de nous honorer de votre présence dans le contexte sanitaire un peu particulier qui nous oblige à nombre de précautions, des précautions auxquelles nous nous plions avec une discipline, je crois, de bon aloi.

Le soleil, la chaleur que nous ressentons ici, l'amitié qui nous unit prolongent le charme de l'été, d'un été qui fut, je l'espère, agréable pour vous.

Mais disons les choses crûment : pour la France cet été fut un « été meurtrier ».

La barbarie s'installe mais il est possible d'inverser cette tendance.

Si on veut l'analyser, cet été ne fut en vérité que le triste révélateur d'une terrible réalité, le point d'orgue d'une évolution que nos dirigeants successifs ont alimentée.

Ne découvrons-nous pas les conséquences de dizaines d'années de laisser-aller ?

Comme si la situation devenait folle et que quelque chose nous échappait, comme si le système se grippait, comme si l'intarissable promesse du vivre-ensemble se retournait contre ses promoteurs au pouvoir.

Mais nous payons à l'évidence aussi les conséquences immédiates de la vacuité du pouvoir plus occupé à « faire croire » qu'à faire.

Médusés, les Français ont été les spectateurs abasourdis d'une situation qu'Emmanuel Macron n'est pas en mesure de maîtriser.

Est-il même capable d'en comprendre les causes et d'en mesurer la gravité ?

Pour beaucoup de Français, les derniers mois ont agi comme une prise de conscience, une fulgurance de lucidité sur la situation réelle du pays.

Le Covid n'a pas seulement été l'occasion pour Emmanuel Macron et son gouvernement de démontrer son incompétence en matière de gestion de crise sanitaire ni son amateurisme.

Avec ses effets gigognes, la crise sanitaire a agi comme l'accélérateur d'un naufrage sécuritaire.

D'abord, le virus a servi de prétexte à ce gouvernement pour libérer de manière massive et irresponsable plus de 10 000 délinquants et criminels.

Sans compter ceux qui ne furent pas incarcérés durant cette période.

Ce relâchement, dans tous les sens du terme, a ouvert les vannes de ce qui sert de carburant au passage à l'acte délictueux : l'impunité.

L'autre effet du Covid, ce sont aussi ces restrictions imposées par les autres pays sur les voyages aériens qui ont maintenu sur le territoire, en les privant de vacances, une partie importante des délinquants et criminels.

Ces deux effets conjugués sur fond de mise en cause systématique de la police par les campagnes anti-flics de militants « racistes » produisirent les effets qu'on pouvait malheureusement attendre.

Et puis, véritable phénomène de société que pour notre part nous dénonçons depuis plusieurs années, il y a l'explosion de cette délinquance gratuite, la délinquance sans motif lucratif : faire du mal pour s'amuser, par plaisir, par désir d'humilier, par pulsion, par adhésion à des rituels de violence de groupe.

Tout cela se déroule avec souvent en toile de fond la volonté de marquer son territoire physique ou moral, la vision tribale de bandes violentes engagées dans des guerres de quartiers, le désir de défier l'autorité (le professeur ou le policier), mais aussi, pourquoi le cacher, bien souvent le sexisme, l'antisémitisme, l'homophobie, le racisme anti-français ou même anti-blanc.

Car, si nous souhaitons apporter les bonnes réponses à l'aggravation de la délinquance et de la criminalité dans notre pays, nous devons d'abord regarder en face la réalité : celle-ci est en partie une conséquence de l'immigration anarchique et incontrôlée imposée aux Français depuis des années.

C'est sur le terreau de la société multiculturelle, elle aussi imposée aux Français, qu'a germé cette violence.

Ainsi, comme à Dijon, des communautés étrangères vivent face à face et non plus côte à côte, communautés au sein desquelles certains revendiquent même clairement une confrontation identitaire avec la France.

Pour autant, je ne veux pas confondre les étrangers qui respectent nos lois avec ces voyous.

Je réaffirme sans la moindre ambiguïté que de nombreuses personnes d'origine immigrée qui aiment la France et ont adopté nos codes sociaux sont les premières victimes de ces agissements criminels.

Comme nous tous, ils comptent les morts les larmes aux yeux, tremblent pour leurs enfants, s'exaspèrent pour les nuisances ou dégradations.

Dans les zones de non-droit qu'ils n'ont pas les moyens de quitter, ils en sont les otages, subissent en silence et se sentent abandonnés.

Ceux qui nient les zones de non-droit ou empêchent la République d'y restaurer la loi sont les complices de ces situations indignes.

Je le dis avec toute la détermination dont je suis capable : l'Etat doit protection et assistance à tous, Français ou immigrés, quel que soit le quartier.

Son rôle premier est de briser les féodalités oppressantes, surtout lorsqu'elles sont mafieuses.

Dans cette société en train de devenir folle, où les pulsions les plus répugnantes croient pouvoir s'exprimer, la violence nihiliste se généralise aux édifices religieux et aux cimetières avec d'abjectes profanations.

Elle s'étend aussi aujourd'hui aux animaux à l'image de ces ignobles mutilations de chevaux qui se multiplient.

C'est encore cette violence qui voit les élus de la République frappés ou les personnels soignants régulièrement agressés, un passant peut être passé à tabac sans raison, pour un regard, une cigarette, souvent un prétexte pour en découdre, pour montrer sa supériorité, pour humilier ; ce sont ces femmes massacrées par leur conjoint malgré les signalements de violence conjugale, ce chauffeur de bus lynché pour avoir demandé à des passagers de payer et porter leur masque ; ce sont ces meurtres au couteau quand ce n'est pas au tournevis pour une place de parking, un sandwich ; et puis il y a ce que la presse appelle pudiquement « les voitures folles », celles qui foncent sur des terrasses de café pour une simple contrariété, celle qui fauche une jeune aide-soignante et la traîne sur 800 mètres, ou celle qui écrase une gendarme à un barrage ...

On ne peut que s'alarmer dans ce contexte du signal qui est donné par le gouvernement Castex d'engager la dépénalisation de l'usage des stupéfiants avec des amendes que personne ne paiera ; c'est inopportun, catastrophique et criminel.

Les victimes de cette violence devenue atrocement ordinaire, s'appelaient Axelle, Philippe, Mélanie, Thomas, Marin, Augustin ... ils auraient pu être de notre famille, nos frères ou sœurs, nos pères, ou mères, nos enfants...

Parce que, mes amis, vous le savez, derrière ces faits que l'on dit « divers » comme s'ils étaient inévitables, il y a des femmes et des hommes, blessés dans leur chair et leur âme et parfois arrachés à la vie, il y a des familles dévastées, il y a des parents ou des enfants anéantis et même détruits pour le reste de leur existence.

On est en droit de se demander ce qu'est devenu notre pays, vers quel abîme roule-t-il lorsque dans le même temps tout est fait pour neutraliser l'action des forces de l'ordre, les diffamer et les fragiliser.

N'oublions jamais la situation de nos compatriotes d'Outre-mer où le gouvernement a démissionné depuis longtemps en matière de sécurité, en renonçant notamment à Mayotte aux expulsions des clandestins qui y font la loi et où la situation sécuritaire est devenue invivable.

Bref, c'est une véritable barbarie qui s'installe.

Avec la barbarie, on ne négocie pas. On la combat.

Mais mes chers amis, ce qui nous interpelle au plus profond de nous, le plus inquiétant reste cette absence de considération assumée pour la personne humaine.

Cette négation de nos valeurs de civilisation, nous n'en voulons pas !

Face aux crimes, il faut une réponse d'Etat, une réponse ferme, déterminée, implacable.

Et puis l'omerta qui est l'autre facette du déni, ça suffit aussi!

Un policier des renseignements en banlieue parisienne nous révélait que ses rapports et analyses étaient édulcorés par ses chefs qui les transmettaient à d'autres échelons qui les édulcoraient à leur tour avant centralisation au ministère de l'Intérieur.

Lorsque l'Etat se ment à lui-même sur la réalité, sur le climat d'anarchie dans nos rues, il ment d'abord aux Français.

Déni, mais aussi inertie, lorsque presque toutes les dépêches d'agence décrivant des émeutes dans les quartiers terminent par « il n'a été procédé à aucune interpellation » ; lorsque dans une opération pourtant très médiatique à Grenoble, dans un quartier sous contrôle mafieux, le bilan se borne à la saisie de deux scooters, cela en dit long sur l'absence de volonté politique de nos dirigeants.

Lorsque l'Etat se félicite du retour au calme à Dijon dans la guerre armée entre Tchétchènes et Maghrébins, alors que la fin de la récréation a été sifflée sous l'égide d'un Imam à la mosquée du coin, il n'y a plus ni droit, ni Etat, ni Etat de droit.

La faiblesse de l'Etat, c'est encore la façon dont nous avons dû accepter d'entendre les prophètes du communautarisme et les tenants du racialisme, insulter pendant des semaines et en toute impunité la France, ses grands personnages et son histoire.

Le gouvernement Macron doit aux Français la vérité : la vérité sur les chiffres, la vérité sur les faits, la vérité sur les noms des coupables, la vérité sur les peines réellement appliquées, la vérité sur les récidives, parce que la vérité est la première des loyautés.

120 attaques au couteau par jour, 24 vols à main armée par jour, 1025 cambriolages par jour, 63 viols par jour : comment M. Dupont Moretti peut-il ignorer ces chiffres et prétendre avec un sens de la formule d'un cynisme rare, que dans le pays où se multiplient les « entailles au niveau du cou » (pour reprendre la terminologie médiatique) : « la France n'est pas un coupe-gorge » ?

A l'Elysée, le Président range un meurtre parmi les « incivilités » ; tout juste si Emmanuel Macron ose reconnaître dans ce chaos sécuritaire « une banalisation de la violence » ; le ministre de la Justice, lui, ne voit dans les inquiétudes des Français qu'une « dérive populiste », un « sentiment d'insécurité », un fantasme.

Comment peut-on agir quand on nie la réalité ?

Comment peut-on agir quand le ministre de la Justice lui-même ose affirmer que la délinquance des mineurs, et notamment des mineurs étrangers isolés, est stable depuis 10 ans, alors que les chiffres de son propre ministère prouvent le contraire ?

Cette dernière augmente en nombre, mais aussi en gravité.

En faisant le choix de M. Dupont-Moretti, M. Macron a opté pour une politique pénale qui se préoccupe plus des délinquants que des victimes.

Or, une doctrine judiciaire qui considère l'acte criminel non pas comme la violation de la loi avec un préjudice pour autrui, mais comme un accident dans la vie du délinquant n'est pas recevable.

De même, je m'inquiète de la vision idéologique qu'a le Garde des Sceaux de la prison.

Pour lui, elle n'a vocation à être ni une sanction ni une mesure de protection de la société.

Pour Dupont-Moretti, rien de tout cela.

Il le dit lui-même : il préfère « des alternatives à la prison » on peut tourner cela dans tous les sens, mais pour un criminel l'alternative à la prison, ça s'appelle la liberté et pour la société, cela s'appelle le danger, comme l'a prouvé, hélas encore, la libération anticipée de l'assassin présumé d'une jeune fille de 15 ans à Nantes.

Face à ce drame, Monsieur Dupont-Moretti répond qu'il faut se taire. Et l'on comprend mieux son souhait exprimé, il y a quelques années, d'interdire le RN.

Moi je dis non ! Je dis qu'il faut agir !

Ce n'est pas pour rien que M. Dupont-Moretti peut entrer à Fresnes sous les acclamations, non pas des gardiens, mais des criminels.

Dupont-Moretti c'est Taubira en pire !

Il ne se contente pas de libérer les détenus, il a milité pour le retour des djihadistes de Daesh, alors qu'il est démontré que 60 % des djihadistes revenus en France ont récidivé.

A l'heure du procès des attentats islamistes de janvier 2015, le pouvoir n'a toujours pas compris que dans une guerre – et les terroristes nous mènent la guerre – on ne transige pas avec l'ennemi.

Mesdames et Messieurs, notre justice est en crise.

Les magistrats qui exercent la difficile et éminente fonction de rendre la justice ne doivent pas perdre de vue le rôle social qui est le leur.

C'est leur honneur, mais c'est aussi leur responsabilité de protéger les citoyens et leurs libertés.

Ils doivent avoir conscience que la confiance dans leur institution participe de la crédibilité de l'administration tout entière, de la stabilité de l'Etat et même de la paix civile.

Dans le laxisme, unanimement ressenti, de certains magistrats, laxisme idéologique ou de lassitude, on lit l'impuissance de l'Etat à assurer une de ses fonctions régaliennes essentielles.

Mon cher Jean-Paul Garraud, tu seras d'accord avec moi pour rappeler qu'il n'appartient pas aux magistrats de définir la politique pénale, tout comme il ne leur appartient pas de réécrire la loi selon leurs convictions personnelles.

En démocratie, ce pouvoir appartient au peuple.

Leur rôle est d'appliquer la loi, toute la loi, rien que la loi.

Et puis, il faut le dire : la délinquance c'est « toujours les mêmes » :

La grande majorité des actes de délinquance est perpétrée par une petite minorité de délinquants.

Xavier Raufer qui est l'un des plus grands criminologues français raconte cette histoire.

Une ville de l'Essonne vit un jour chuter ces statistiques de la délinquance.

On chercha la raison.

Rien n'avait apparemment changé : ni les effectifs de police, ni le maire, ni le procureur.

Et on découvrit que deux frères s'étaient tués en moto, deux frères responsables, à eux seuls, de la moitié des actes de délinquances sur la commune.

Ce constat pose à l'évidence le problème de la multirécidive qui atteint un tel sommet que le jeune délinquant a le temps de s'installer dans le métier, d'y prendre ses marques, et finalement de penser la prison, lorsqu'elle arrive, si elle arrive, comme un accident du travail.

Ce bilan accablant de la récidive devrait plaider pour l'abandon du laxisme judiciaire qui commença sous Giscard, s'institutionnalisa avec Badinter, puis ne fut jamais réellement inversé par les pouvoirs de droite ou de gauche.

Le chaos sécuritaire, une délinquance qui défie non seulement nos lois, mais aussi nos valeurs, une France qui sombre dans une ultraviolence endémique, c'est finalement notre choix de société et de nos règles de vie qui est en cause.

Est-ce une société de l'ultraviolence et de l'impunité dans laquelle nous voulons vivre ?

Est-ce la société que nous voulons laisser à nos enfants ?

Je réponds non !

Et nous pensons qu'il est possible et indispensable d'inverser cette tendance parce que la solution est connue.

Et que l'on ne nous raconte pas qu'il n'y a rien à faire, que rien ne fonctionne, rien n'a jamais été tenté.

A New-York à la fin des années 90, certains disaient aussi qu'on ne pouvait rien faire. Une réponse arriva, celle de la politique pénale de Rudy Giuliani, maire de New York de 1994 à 2001.

Sa politique de tolérance zéro divisa le nombre de meurtres par trois et effondra la petite délinquance.

Parce que votre sécurité est notre priorité, j'ai présenté avec Jean-Paul Garraud en février 2020 un plan de 95 propositions pour la sécurité et la justice.

Ce plan devait être le contrepoint du plan sur la sécurité, annoncé en octobre 2019 par Christophe Castaner, alors ministre de l'Intérieur.

A ce jour, au moment où je vous parle, pas un mot, pas une ligne du plan gouvernemental n'ont été écrits.

Par conséquent, quelle crédibilité accorder à Emmanuel Macron quand il prétend vouloir prendre les questions de sécurité à bras-le-corps ?

Au pouvoir, quand les Français nous feront confiance, notre volonté face à la délinquance sera inflexible et notre main ne tremblera pas.

La condamnation des criminels sera une priorité, de même que le démantèlement des filières mafieuses.

Nous appuierons notre action dissuasive grâce à des courtes peines obligatoirement exécutées dès les premiers actes délictuels commis.

Nous contrôlerons les signes extérieurs de richesse des caïds, preuve évidente d'une économie souterraine illégale et malsaine.

L'ordonnance de 45 sur les mineurs sera réformée pour tenir compte des nouveaux profils et de la précocité des passages à l'acte.

Pour les crimes les plus atroces, nous instaurerons la perpétuité réelle sans AUCUNE possibilité de libération.

Au-delà des peines pénales, nous imposerons la réparation pécuniaire effective des victimes comme le prévoient déjà les Codes civil et pénal.

Dans ce domaine également le laxisme est inadmissible.

Pour les mineurs récidivistes, nous irons rechercher systématiquement la responsabilité civile des parents, y compris en envisageant la suspension des allocations versées à ces parents ayant manifestement failli à leurs obligations éducatives.

Pour assainir les quartiers gangrénés, les familles de délinquants seront systématiquement expulsées des logements sociaux.

Nous démantèlerons avec la plus grande vigueur les filières d'immigration clandestine qui s'appuient trop souvent sur une traite des êtres humains comme le prouvent les terribles images du retour de l'esclavage, notamment en Libye.

Quant au délinquant étranger, il sera systématiquement expulsé.

D'une manière plus générale, pour tous ceux qui sont tentés par la délinquance, nous établirons une triple certitude :

- la certitude des poursuites,
- la certitude des sanctions,
- la certitude de l'exécution de la peine et de la réparation due aux victimes.

L'impunité c'est fini !

Les peines fictives c'est fini !

La prison garderie c'est fini !

J'ai le sentiment que la France revit, en plus grave, une séquence de son histoire politique.

Rappelez-vous !

En 1981, François Mitterrand accède au pouvoir : son ministre de la Justice, Robert Badinter entreprend d'affaiblir la politique pénale avec trois mesures phares :

il vide les prisons avec une amnistie quasi générale ;

il effondre l'échelle des peines avec l'abolition de la peine de mort, sans instaurer la perpétuité réelle et incompressible ;

il institutionnalise dans les prétoires la logique du délinquant victime de la société et donc la culture de l'excuse.

On vit ce même scénario aujourd'hui avec un autre ministre, lui aussi avocat : on vide les prisons, on dépénalise et on privilégie le délinquant au détriment de la victime et de l'intérêt de la société.

Les mêmes causes produisant les mêmes effets, nous connaissons les mêmes conséquences :

l'une qui s'est déjà produite cet été : l'explosion de la délinquance ;

L'autre qui se fait jour c'est une légitime revendication d'ordre et de sécurité qui monte dans le pays.

En 1983, cette revendication de sécurité fut portée (on s'apercevra en pure perte hélas) par le RPR de l'époque qui enregistra alors un triomphe électoral aux municipales et accéda au pouvoir en 1986.

Si les Français pensent, comme je le crois, comme je l'espère, qu'aujourd'hui c'est notre mouvement qui est le plus à même de vaincre cette nouvelle barbarie, alors ils doivent donner un signal clair en 2021 et en 2022 nous permettre de l'emporter.

C'est possible à l'heure des grands basculements.

La crise économique devrait servir à mettre la France et les Français au cœur de notre modèle économique

Vous le constatez mes amis, les événements en France comme dans le monde s'accélèrent.

Nous avons vu qu'un grain de sable de la taille d'un virus peut contrarier et réorienter la marche du monde.

En réalité, nous assistons en direct à un processus de décomposition d'une utopie politique, le mondialisme, n'en déplaise à ceux qui affirmaient qu'« il n'y avait pas d'alternative ».

Nous vivons incontestablement une fin de cycle, dont l'effroyable crise économique qui s'annonce, véritable tsunami que les mesures

d'endiguement mal orientées et mal conçues ne parviendront vraisemblablement pas à arrêter, sera le point d'orgue.

Si l'été fut meurtrier sur le plan sécuritaire, l'automne risque de l'être tout autant sur le plan économique et sur le front de l'emploi.

Le plan de relance présenté, toujours avec cette autosatisfaction caractéristique de ce gouvernement, ne représentera qu'un volume de 4 % du PIB étalé sur 4 ans, alors que nous savons d'ores et déjà que la baisse du PIB sera d'environ 10 % pour la seule année 2020, et ceci avec l'objectif minime annoncé de façon tonitruante de création de 160 000 emplois, alors que 800 000 emplois sont menacés d'être détruits, là encore dès 2020.

Ce plan, mal conçu et mal orienté comme je ne cesse de le répéter, oublie une fois encore les TPE /PME auxquelles il est réservé 3 petits % de ce plan de relance (en garantie seulement), alors même que nos 3,7 millions de TPE/PME sont le cœur nucléaire de notre économie et surtout de celle de nos territoires.

La contradiction de la faiblesse des moyens engagés avec les grandes déclarations politiques de Monsieur Castex lors de son entrée en fonction est cruelle.

On ne sauvera pas l'emploi dans les territoires en abandonnant les TPE/PME, vivier de 80 % de l'emploi salarié privé dans notre pays.

J'ai proposé dès avril 2020 un dispositif simple et vertueux pour mobiliser immédiatement une enveloppe de 10 milliards d'euros en fonds propres par mois pour les TPE/PME de moins de 1000 salariés durant tout le temps de l'arrêt total d'activité.

L'objectif était de pallier immédiatement leurs besoins en fonds propres qui leur font aujourd'hui si cruellement défaut.

Nous aurions sauvé beaucoup d'entreprises si ce dispositif avait été opérationnel dès le début du confinement.

De la même manière, l'enveloppe réservée aux relocalisations est inversement proportionnelle aux nombres de promesses faites depuis 6 mois sur ce sujet par le gouvernement et le Président.

1 % seulement, 1 % du plan de relance pour une politique qui était pourtant annoncée comme une grande priorité.

C'est une trahison.

Sans compter qu'Emmanuel Macron et ses amis se refusent à remettre en cause un tant soit peu le modèle ultralibéral qu'ils chérissent et qui crée, nous le savons, une concurrence internationale déloyale, insurmontable, pour nos producteurs et industriels.

Au Parlement européen, ses amis continuent même à préparer et à voter des accords de libre-échange avec le monde entier, comme si de rien n'était.

Les grands montants de ce plan de relance, comme d'habitude, bénéficieront aux grands groupes auxquels, comme d'habitude, comme pour le CICE de Monsieur Hollande, on ne demandera aucune contrepartie en matière de maintien ou de création d'emplois.

Et puis, il y a ce qu'ils avouent en catimini, dans la discrétion feutrée de la Commission des finances.

Les 40 milliards en provenance de l'Union européenne, donc de nos impôts (car cela finira ainsi) ont une contrepartie : le retour de la réforme des retraites.

Là encore, les grandes déclarations sur la souveraineté resteront ... de grandes déclarations.

Il y aurait encore beaucoup à dire sur les faiblesses et les erreurs de ce plan de relance.

Je pense notamment à une occasion manquée, la mobilisation d'une partie des 5 000 milliards d'épargne des Français.

Un grand emprunt, rémunéré à 2 % (bien supérieur au 0,5 % du livret A) aurait pu permettre aux Français de retrouver une part de souveraineté économique, tout en soutenant nos entreprises et les emplois.

Le localisme assoit les conditions d'une harmonie sociale et territoriale

Mesdames et Messieurs, en réalité nous n'assistons pas à une simple crise, mais à un retournement profond de notre modèle économique.

Lorsqu'on a cru que le progrès et la modernité tenaient à la mobilité, tout s'arrête quand les déplacements deviennent impossibles.

Lorsque l'horloge du monde a été réglée sur le mouvement perpétuel des hommes et le déplacement ininterrompu des objets, l'immobilité imposée stoppe le mécanisme.

C'est à un changement de paradigme, à une révolution planétaire à laquelle nous assistons et nos dirigeants ne comprennent pas le mouvement tellurique qui se déroule sous nos pieds.

En réalité, contrairement à ce que pensent les prétendus progressistes, le contraire de la mobilité n'est pas l'immobilité, mais la proximité.

C'est pourquoi, nous prôtons le localisme qui assoit les conditions d'une harmonie sociale et territoriale dans le cadre de ce qu'Hervé Juvin nomme à juste titre « la civilisation écologique ».

Notre localisme est institutionnel avec l'affirmation d'une démocratie de proximité, le retour des services publics de proximité, des compétences et financements clarifiés entre les collectivités locales.

Notre localisme est économique avec une politique active de relocalisation d'activités, de mise en place de circuits courts avec l'implantation partout d'industries de transformation et le soutien actif aux entreprises de proximité notamment les TPE, les PME et les artisans.

Notre localisme est territorial avec une grande politique d'aménagement qui s'articule autour d'un rééquilibrage des territoires, une politique que nous dénommons « démétropolisation ».

Cette révolution territoriale s'appuie sur un grand plan en faveur d'infrastructures numériques, routières, ferroviaires et immobilières.

Cette politique d'ampleur nationale verra la revalorisation de notre immense et magnifique patrimoine rural comme celui des villes moyennes que la dépréciation économique condamne aujourd'hui à la ruine et à la disparition.

Notre localisme est financier en permettant, par une réactivation d'un authentique secteur mutualiste, le financement d'activités locales, par des structures locales.

Pourquoi par exemple ne pas encourager le financement de nos Ehpad par des structures de type mutualiste associant étroitement dans leur gestion les familles.

Notre localisme est culturel avec la valorisation de nos édifices multiséculaires, mais aussi avec la création partout de pépinières d'artistes qui permettront aux jeunes créateurs sans carnet d'adresses de se former, d'être soutenus, de se faire connaître, de se lancer, les mettant ainsi à l'abri des logiques de copinages et de clientélisme.

Voilà un formidable levier pour la création populaire et un soutien concret puissant au monde artistique.

Notre localisme se décline à l'échelon municipal à l'image du concept de « ville jardin » mis en œuvre avec un très grand succès à Hénin-Beaumont.

Il prévoit un développement de l'économie du partage comme un soutien à la production locale.

Il organise également la révision de l'attribution des logements sociaux pour une attribution à ceux qui en ont vraiment besoin et qui respectent ce bien commun.

Enfin, notre vision nationale, elle-même, procède du « localisme » lorsque le principe de subsidiarité impose de ne pas éloigner le pouvoir de décision et de contrôle du citoyen.

C'est pourquoi, nous ne voulons, ni ne pouvons, déléguer à l'infini nos choix de société à l'échelon supranational que représente l'Union européenne, mais lui réserver ce qui relève des grandes coopérations nécessaires entre Nations libres et souveraines.

Cela ne vous étonnera donc pas que nos candidats, notamment aux élections sénatoriales soutenus par le Rassemblement national, se présentent comme « candidats localistes ».

Le combat entre les mondialistes et les localistes est engagé depuis 2017.

Au fil des mois, avec l'effacement des forces devenues résiduelles, que sont LFI ou LR, le débat se clarifie de jour en jour.

Il a fallu deux présidentielles pour départager Giscard et Mitterrand et décider d'un choix de société en 1981 entre socialisme et libéralisme.

Rien d'étonnant s'il faut deux élections pour que le localisme l'emporte.

Le mouvement localiste et bien sûr national que nous initions ne s'arrête pas au Rassemblement National.

Beaucoup nous ont rejoints d'horizons politiques divers, nationalement et localement.

Je lance un appel à tous les Français, tous ceux qui ont compris qu'au-delà de nos parcours personnels et politiques respectifs, au-delà de nos origines, au-delà de divergences naturelles en démocratie, ce qui se décide c'est un grand choix de société et même un choix de civilisation, choix dont découlent notre sécurité, notre liberté et même notre identité en tant que peuple.

En démocratie, ce débat c'est à vous et à personne d'autre de le trancher.

Comme citoyens, vous ne pouvez rester indifférents.

Comme Français, vous ne pouvez rester inactifs.

Comme électeurs, vous ne pouvez pas vous abstenir.

Celui qui se réfugie dans l'« à quoi bon », celui qui trouve tous les prétextes pour éviter de passer de l'indignation à l'action, celui-là doit avoir conscience qu'il participe involontairement au triomphe de ce qu'il combat.

C'est pourquoi, je vous exhorte à surmonter nos petites querelles et à rejoindre cette grande et belle aventure, humaine et politique, au service du redressement de notre pays.

Ce combat que nous menons c'est celui de générations successives, qui, au fil des siècles, ont voulu que la France soit douce, belle, puissante et rayonnante.

Le redressement de notre pays, porté par nos idées, nous le devons à notre peuple, nous le devons à nos enfants, aux enfants de nos enfants, nous le devons au monde qui attend de réentendre la voix de la France dans le concert des Nations.

Mes chers compatriotes, il est désormais plus que temps de reprendre notre destin en main.

Notre pays est fort et dispose d'innombrables atouts.

Le problème, ce n'est pas la France, ni les Français, non !

Ce sont les effarantes erreurs politiques commises par ces prétendues élites depuis 40 ans.

C'est pourquoi, parce qu'il ne tient qu'à nous, parce que le futur est ce que nous en ferons.

J'appelle de mes vœux l'aube d'un nouveau jour, mes amis, je vous le dis : la patrie a besoin de vous !

Français réveillez-vous !

Vive la République !

Vive la France !

1.3.4. Κείμενο δεύτερο – Μετάφρασμα

Ομιλία της Μαρίν Λε Πεν στο Φρεζύς

6 Σεπτεμβρίου 2020

«Γάλλοι, ξυπνήστε!»

Κυρίες, κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Με μεγάλη χαρά σας ξανασυναντώ σε αυτή την πανέμορφη πόλη του Φρεζύς που μας υποδέχεται με τον ήλιο της, την καλοκαιρινή της ζέστη και τη γλυκύτητα αυτή του νότου στην οποία οφείλει δικαίως την υπέροχη φήμη ενός τουριστικού πόλου έλξης.

Θα ήθελα να ξεκινήσω δίνοντας ξανά τα συγχαρητήριά μου στους δημάρχους που εξελέγησαν ή επανεξελέγησαν. Και μου έρχεται πρώτος απ' όλους στο μυαλό ο οικοδεσπότης μας, ο αγαπητός Νταβίντ Ρασλίν¹¹¹, αλλά και οι Στιβ¹¹², Ζυλιέν¹¹³, Ζορίς¹¹⁴, Γκρεγκουάρ¹¹⁵, Φιλίπ,, Φρανκ¹¹⁶, Φαμπιάν¹¹⁷, Ρομαίν¹¹⁸, Λυντοβίκ¹¹⁹, κάνοντας ειδική μνεία (κι είμαι βέβαιη ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου) στον Λουί¹²⁰ και τη λαμπρή νίκη του στη

¹¹¹ Ο David Rachline εξελέγη πρώτη φορά δήμαρχος του Φρεζύς (Fréjus) στις 5 Απριλίου 2014 και επανεξελέγη στις 26 Μαΐου 2020 στη θέση αυτή. Διετέλεσε επίσης μέλος της γαλλικής Γερουσίας (Sénat) μεταξύ 2014 και 2017 (η ιδιομορφία του γαλλικού πολιτικού συστήματος που ονομάζεται *cumul des mandats* επιτρέπει τη συγκέντρωση άνω του ενός αξιωμάτων σε ένα πρόσωπο, ωστόσο από το 2014 και μετά αυτό έχει απαγορευτεί για βουλευτές της Εθνοσυνέλευσης και για μέλη της Γερουσίας). Από τις 4 Ιουλίου 2021 κατέχει και τη θέση του αντιπροέδρου του κόμματος Rassemblement National.

¹¹² Ο Steeve Briois είναι δήμαρχος της πόλης και κοινότητας του Hénin-Beaumont (Ενέν-Μπωμόν) από το 2014, επανεξελέγη κι αυτός στη θέση του δημάρχου στις 26 Μαΐου 2020. Έχει κι αυτός διατελέσει αντιπρόεδρος του κόμματος.

¹¹³ Ο Julien Sanchez επανεξελέγη στις 26 Μαΐου 2020 δήμαρχος της πόλης Μπωκέρ (Beucaire), θέση την οποία διατηρεί κι αυτός από το 2014.

¹¹⁴ Joris Hébrard, δήμαρχος του Pontet (Ποντέ), επανεξελέγη για δεύτερη θητεία συνεχίζοντας στη θέση αυτή από το 2015.

¹¹⁵ Πρόκειται για τον Grégoire Souque, νυν δήμαρχο της Morières-lès-Avignon (Μοριέρ-λεζ-Αβινιόν). Βλέπε και σχετικό άρθρο που αφορά την επανεκλογή του:

<https://www.ledauphine.com/politique/2021/05/23/pour-le-duo-rn-rigault-souque-le-vaucluse-doit-changer-de-cap>.

¹¹⁶ Ο Franck Briffaut, νυν δήμαρχος στο Villers-Cotterêts (Βιλέρ-Κοττρέ), στο αξίωμα αυτό από το 2014.

¹¹⁷ Ο Fabien Engelmann νυν δήμαρχος στο Grand Est (Γκραντ Εστ), στο αξίωμα αυτό από το 2016.

¹¹⁸ Ο Romain Lopez νυν δήμαρχος στο Moissac (Μοϊσάκ). Εξελέγη για πρώτη φορά στη θέση αυτή.

¹¹⁹ Ο Ludovic Pajot νυν δήμαρχος στο Bruay-la-Buissière (Μπρυέ-λα-Μπυισιέρ). Εξελέγη για πρώτη φορά στη θέση αυτή.

¹²⁰ Αναφέρεται στον Louis Aliot, δήμαρχο του Perpignan και μεταξύ άλλων νυν αντιπρόεδρο του κόμματος, πρώην βουλευτή στην Εθνοσυνέλευση (2017-2020), πρώην

μεγάλη και όμορφη πόλη του Περπινιάν.

Σας ευχαριστώ, εκλεγμένα μέλη της Εθνικής Συσπείρωσης που ήρθατε εδώ από κάθε γωνιά της Γαλλίας και ευχαριστώ τους φίλους από το Φρεζύς και το Βαρ που μας τιμάτε με την παρουσία σας σε αυτό το μάλλον ιδιαίτερο υγειονομικό πλαίσιο, το οποίο μας υποχρεώνει να λαμβάνουμε ορισμένες προφυλάξεις, προφυλάξεις στις οποίες συμμορφωνόμαστε, πιστεύω, με πειθαρχία και δείχνοντας καλή θέληση.

Ο ήλιος, η ζεστασιά που αισθανόμαστε εδώ και η φιλία που μας ενώνει παρατείνουν τη γοητεία του καλοκαιριού, ενός καλοκαιριού που ελπίζω να απολαύσατε.

Ας πούμε, όμως, τα πράγματα με το όνομά τους: για τη Γαλλία αυτό το καλοκαίρι ήταν ένα «δολοφονικό καλοκαίρι».

Κυριαρχεί η βαρβαρότητα, αλλά αυτή η τάση μπορεί να αντιστραφεί.

Αν το αναλύσουμε λίγο, το φετινό καλοκαίρι, στην ουσία, δεν μας οδήγησε παρά στην αποκάλυψη μιας πραγματικότητας τρομερής, δηλαδή στο αποκορύφωμα μίας σειράς εξελίξεων για τις οποίες ευθύνονται οι διαδοχικοί μας ηγέτες.

Μήπως δεν ανακαλύπτουμε τις συνέπειες δεκαετιών αμέλειας;

Σαν η κατάσταση να διέφευγε, με κάποιον τρόπο, συνεχώς τον έλεγχό μας, λες και το σύστημα κατέρρεε, σαν εκείνη η ανεξάντλητη υπόσχεση περί συνύπαρξης να στρεφόταν εναντίον των υποστηρικτών της που βρίσκονταν στην εξουσία.

Προφανώς, όμως, πληρώνουμε και τις άμεσες συνέπειες μιας κενής περιεχομένου εξουσίας, η οποία ασχολούνταν περισσότερο με το «να μας κάνει να πιστέψουμε σε κάτι» παρά με το να κάνει στ' αλήθεια κάτι.

Ο γαλλικός λαός υπήρξε ο άναυδος θεατής μιας κατάστασης την οποία ο Εμανουέλ Μακρόν αδυνατούσε να ελέγξει.

Μπορεί άραγε ο ίδιος να κατανοήσει τις αιτίες και να διανοηθεί τη σοβαρότητα της κατάστασης;

Για πολλούς Γάλλους οι τελευταίοι μήνες λειτούργησαν ως κάλεσμα αφύπνισης, σαν μια έκλαμψη διαύγειας ως προς την πραγματική κατάσταση της χώρας.

Η πανδημία του κοροναϊού¹²¹ δεν υπήρξε για τον Εμανουέλ Μακρόν και την κυβέρνησή του απλώς μια καλή ευκαιρία για να αποδείξουν την

ευρωβουλευτή (2014-2017) και μέλος του κόμματος από το 1990. Εξελέγη με το 53% των ψήφων και συμμετοχή του 47% ενός εκλογικού σώματος περίπου 120.000 εκλογέων (https://www.lexpress.fr/actualite/politique/louis-aliot-a-perpignan-la-victoire-d-un-affranchi_2129471.html).

¹²¹ Στο πρωτότυπο λέει «Le Covid», ωστόσο στο ελληνικό πολιτικό συγκείμενο η φράση «πανδημία του κοροναϊού» είναι περισσότερο συχνή.

ανικανότητά τους στη διαχείριση μιας υγειονομικής κρίσης ή τον ερασιτεχνισμό τους.

Λόγω των πολύπλευρων επιπτώσεών της, η υγειονομική κρίση λειτούργησε και ως παράγοντας που επιτάχυνε την έλευση μίας καταστροφής στο πεδίο της ασφάλειας.

Πρώτον, ο ιός χρησίμευσε για την Κυβέρνηση αυτή ως πρόσχημα, ώστε να απελευθερώσει μαζικά και ανεύθυνα περισσότερους από 10.000 παραβάτες και εγκληματίες.

Χωρίς να υπολογίζονται όσοι δεν φυλακίστηκαν καν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.

Αυτή η απελευθέρωση, με κάθε έννοια του όρου, άνοιξε και τον δρόμο για εκείνο που τροφοδοτεί την κάθε εγκληματική πράξη: την ατιμωρησία.

Η άλλη επίπτωση της πανδημίας είναι οι περιορισμοί που έχουν επιβληθεί από άλλες χώρες στα αεροπορικά ταξίδια, οι οποίοι έχουν κρατήσει στη χώρα ένα σημαντικό ποσοστό παραβατών και εγκληματιών, στερώνοντας¹²² τους το δικαίωμα σε διακοπές.

Αυτές οι δύο επιπτώσεις, σε συνδυασμό και με ένα υπόβαθρο συστηματικής αμφισβήτησης του ρόλου της αστυνομίας μέσα από τις αντι-αστυνομικές εκστρατείες «φυλετιστών» ακτιβιστών¹²³ παρήγαγαν αποτελέσματα που, δυστυχώς, ήταν αναμενόμενα.

Επιπλέον, έχουμε ένα πραγματικό κοινωνικό φαινόμενο το οποίο εδώ και αρκετά χρόνια καταγγέλλουμε. Παρατηρείται έκρηξη αυτής της «αφιλοκερδούς» παραβατικότητας, της παραβατικότητας που δεν έχει ως κίνητρο το κέρδος: του να κάνεις κακό για διασκέδαση, για ευχαρίστηση, από επιθυμία να ταπεινώσεις τον άλλο, από παρόρμηση, μέσα από συμμετοχή σε τελετουργίες ομαδικής βίας.

Όλα αυτά συμβαίνουν υπό το πρίσμα της επιθυμίας να οριοθετήσει κανείς τη φυσική ή ηθική του επικράτεια, του φυλετικού οράματος των βίαιων συμμοριών που εμπλέκονται σε πολέμους συμμοριών στις γειτονιές, της επιθυμίας να αψηφήσει κανείς την εξουσία (τον δάσκαλο ή τον αστυνομικό),

¹²² Το ρήμα του πρωτοτύπου *priver* σημαίνει *στερώ*, *αποστερώ* και χρησιμοποιείται στη φράση *priver un citoyen de ces droits* (=στερώ από έναν πολίτη τα δικαιώματά του). Θελήσαμε να αποτυπώσουμε την ειρωνεία στον λόγο της ομιλήτριας, καθώς η επιλογή του συγκεκριμένου ρήματος κάθε άλλο παρά τυχαία είναι.

¹²³ Αναφέρεται στις διαδηλώσεις κατά της αστυνομικής βίας, στις οποίες καταγγέλλεται και το φυλετικό/ρατσιστικό κίνητρο πίσω από περιστατικά αστυνομικής βίας. Βλέπε και σχετικό άρθρο: https://www.liberation.fr/france/2020/06/13/violences-policieres-a-paris-le-debut-d-une-lutte-qui-depasse-celle-contre-le-racisme_1791176/. Προφανώς, η Μαρίν Λε Πεν δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη περιστατικών βίας με φυλετικά κίνητρα εκ μέρους της αστυνομίας. Δεν χρησιμοποιούμε τον όρο «ρατσιστές», παρότι η ίδια η ιδεολογία του Φυλετισμού (Racisme) είναι ρατσιστική (<https://fr.wikipedia.org/wiki/Racisme>), κι αυτό το κάνουμε γιατί υπάρχουν οι όροι *racisme*, *raciste* στα Γαλλικά και αν ήθελε να χρησιμοποιήσει αυτούς η ομιλήτρια, θα το έπραττε. Εδώ αποκαλεί τους διαδηλωτές ρατσιστές, χωρίς να το λέει ευθέως.

αλλά και, γιατί να το κρύψουμε, πολύ συχνά υπό το πρίσμα του σεξισμού, του αντισημιτισμού, της ομοφοβίας, του ρατσισμού κατά των Γάλλων ή ακόμη και του ρατσισμού κατά των λευκών.

Διότι, αν θέλουμε να απαντήσουμε όπως πρέπει στην επιδείνωση της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας στη χώρα μας, πρέπει πρώτα να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα: όλο αυτό είναι εν μέρει μία συνέπεια της άναρχης και ανεξέλεγκτης μετανάστευσης που επιβλήθηκε στους Γάλλους επί χρόνια.

Αυτή η βία έχει βρει εύφορο έδαφος μέσα στην πολυπολιτισμική κοινωνία που έχει επιβληθεί στους Γάλλους.

Έτσι όπως συνέβη και στη Ντιζόν¹²⁴, οι ξένες κοινότητες ζουν η μία πρόσωπο με πρόσωπο με την άλλη, και όχι πια η μία πλάι στην άλλη, κοινότητες εντός των οποίων ορισμένοι, μάλιστα, επιδιώκουν ξεκάθαρα μια ταυτοτική αντιπαράθεση με τη Γαλλία.

Ωστόσο, δεν θέλω να συγχέω τους ξένους που σέβονται τους νόμους μας με αυτούς τους κακοποιούς.

Επιβεβαιώνω και πάλι, χωρίς να έχω την παραμικρή αμφιβολία, ότι πολλοί άνθρωποι μεταναστευτικής καταγωγής που αγαπούν τη Γαλλία και έχουν υιοθετήσει τους κοινωνικούς μας κώδικες είναι τα πρώτα θύματα αυτών των εγκληματικών πράξεων.

Όπως όλοι μας, μετρούν τους νεκρούς με δάκρυα στα μάτια, τρέμουν για τα παιδιά τους, εξοργίζονται με τις ενοχλήσεις αυτές και με την επιδείνωση της κατάστασης.

Στις περιοχές όπου επικρατεί ανομία, τις οποίες δεν έχουν την πολυτέλεια να αφήσουν και να φύγουν, βρίσκονται σε κατάσταση ομηρίας, υποφέρουν σιωπηλά και αισθάνονται εγκαταλελειμμένοι.

Όσοι αρνούνται ότι υπάρχουν περιοχές εκτός νόμου ή εμποδίζουν τη Δημοκρατία από το να αποκαταστήσει εκεί την έννομη τάξη είναι συνένοχοι στην ύπαρξη τέτοιων επαίσχυντων καταστάσεων.

Το λέω αυτό όσο πιο αποφασιστικά μπορώ: το Κράτος¹²⁵ οφείλει να παρέχει προστασία και βοήθεια σε όλους, Γάλλους ή μετανάστες, ανεξάρτητα από τη γειτονιά στην οποία διαμένουν.

Ο πρωταρχικός του ρόλος είναι να καταλύει τα καταπιεστικά συστήματα φεουδαρχικού τύπου, ιδιαίτερα όταν αυτά έχουν τα χαρακτηριστικά μιας μαφίας.

¹²⁴ Πρόκειται για επεισόδια στις αρχές του 2020, τα οποία εν μέρει προκλήθηκαν στο πλαίσιο ενός πολέμου αλλοδαπών συμμοριών (<https://www.dw.com/en/france-sends-police-reinforcements-to-dijon-after-3-days-of-unrest/a-53823885>).

¹²⁵ Με κεφαλαίο πρώτο γράμμα, διότι αναφέρεται στην έννοια του Κράτους ως θεσμού. Ας μην ξεχνάμε ότι η ομιλήτρια υπερασπίζεται τον κρατικό παρεμβατισμό.

Σε αυτή την κοινωνία που οδηγείται στην τρέλα, όπου υπάρχει η πίστη πως οι πιο αποκρουστικές παρορμήσεις μπορούν να εκφράζονται ελεύθερα, η μηδενιστική βία εξαπλώνεται σε θρησκευτικά κτίρια και νεκροταφεία με αποτέλεσμα αποτρόπαιες πράξεις βεβήλωσης.

Σήμερα αυτή η βία επεκτείνεται και στα ζώα, όπως στην περίπτωση του αποκρουστικού ακρωτηριασμού αλόγων, ο οποίος βρίσκεται σε έξαρση¹²⁶.

Η ίδια αυτή βία είναι ο λόγος που βλέπει κανείς τους εκλεγμένους αντιπροσώπους της Δημοκρατίας να ξυλοκοποούνται ή το υγειονομικό προσωπικό να δέχεται τακτικά επιθέσεις: ένας περαστικός μπορεί να ξυλοκοπηθεί χωρίς λόγο, για ένα βλέμμα, ένα τσιγάρο, συχνά με μια πρόφαση για τσακωμό, για να δείξει κάποιος την ανωτερότητά του, να ταπεινώσει τον άλλο. Είναι αυτές οι γυναίκες που σφαγιάζονται από τον σύζυγό τους παρά τις αναφορές που γίνονται για ενδοοικογενειακή βία, είναι αυτός ο οδηγός λεωφορείου που λιντσάρεται επειδή ζήτησε από τους επιβάτες να πληρώσουν και να φορέσουν τις μάσκες τους. Και είναι και εκείνα που ο Τύπος αποκαλεί μετριοπαθώς "τρέλα αυτοκίνητα", εκείνα που πέφτουν πάνω στη βεράντα μιας καφετέριας επειδή απλά κάποιος είχε μία μικροδιαφορά με κάποιον άλλο¹²⁷, είναι εκείνο που χτυπάει μια νεαρή βοηθό νοσοκόμα και τη σέρνει για 800 μέτρα¹²⁸, ή εκείνο που συνθλίβει έναν άνδρα της στρατοχωροφυλακής σε ένα οδόφραγμα¹²⁹...

Σε αυτό το πλαίσιο, μόνο να θορυβηθεί μπορεί κανείς από το μήνυμα που πέρασε η Κυβέρνηση Καστέξ, προωθώντας στην ουσία αποποινικοποίηση της χρήσης ναρκωτικών με πρόστιμα που κανείς δεν πρόκειται να

¹²⁶ Πρόκειται για ένα φαινόμενο που παρατηρήθηκε πολύ έντονα στη Γαλλία, στη διάρκεια του 2020. Βέβαια, ο ανθρώπινος παράγοντας φαίνεται να ευθύνεται για περίπου το 20% των περιστατικών, οπότε δεν πρόκειται για μία ξεκάθαρη «απόδειξη» ή έστω ένδειξη ότι οι Γάλλοι ξαφνικά «έχασαν τα λογικά τους», όπως ισχυρίζεται η ομιλήτρια. Από τα 460 περιστατικά, μόνο τα 84 δείχνουν να μπορούν να αποδοθούν με βεβαιότητα στον άνθρωπο: https://www.francetvinfo.fr/faits-divers/chevaux-mutilés/mutilations-de-chevaux-les-premieres-conclusions-des-enquetes-je-ne-suis-pas-sure-que-le-fait-d-avoir-ete-mutile-par-un-animal-plutot-que-par-un-humain-soit-rassurant_4210369.html.

¹²⁷ Προφανώς αναφέρεται στο παρακάτω περιστατικό όπου ο δράστης, ένας ταχυδρομικός υπάλληλος, οδήγησε το υπηρεσιακό του όχημα πάνω σε μία καφετέρια τον Ιούλιο το 2020, απλώς και μόνο επειδή ο υπεύθυνος του καταστήματος τού είχε κάνει επανειλημμένες παρατηρήσεις, ώστε να μην σταθμεύει το όχημά του για πολλή ώρα μπροστά στο κατάστημα, εμποδίζοντας τη διέλευση των πελατών: (<https://www.leparisien.fr/paris-75/paris-un-postier-fonce-avec-son-camion-sur-des-terrasses-27-07-2020-8359419.php> Πρόσβαση στις 10/10/2021)

¹²⁸ Ένας 21χρονος χτύπησε με το όχημά του μία 23 βοηθό νοσοκόμα στη Λυών τον Ιούλιο του 2020 και την έσυρε με το όχημά του για 800 μέτρα. Η κοπέλα υπέκυψε στα τραύματά της και έχασε τη ζωή της, ενώ ο νεαρός συνελήφθη: <https://www.leparisien.fr/faits-divers/a-lyon-le-chauffard-qui-a-percute-et-traîne-la-victime-sur-800-metres-a-ete-ecroue-20-07-2020-8356095.php> Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹²⁹ Τον Ιούλιο το 2020, στο Gouzeaucourt της βόρειας Γαλλίας, ένας οδηγός αρνήθηκε να σταματήσει σε μπλόκο της στρατοχωροφυλακής και ανέπτυξε ταχύτητα για να το σπάσει, με αποτέλεσμα να τραυματιστεί ελαφρά στο πόδι άνδρας της στρατοχωροφυλακής που ήταν παρών στο μπλόκο: <https://www.francebleu.fr/infos/faits-divers-justice/un-gendarme-se-fait-rouler-sur-le-pied-par-une-voiture-qui-force-un-barrage-routier-dans-le-nord-1594023858> Πρόσβαση στις 10/10/2021

πληρώσει. Είναι μία κίνηση που γίνεται σε λάθος στιγμή¹³⁰, είναι καταστροφική και εγκληματική¹³¹.

Τα θύματα αυτής της βίας, που έχει γίνει πια μία οδυνηρή συνήθεια, ονομάζονταν Αξέλ, Φιλίπ, Μελανί, Τομάς, Μαρέν, Ωγκυστέν... Θα μπορούσαν να είναι η οικογένειά μας, οι αδελφοί ή οι αδελφές μας, οι πατεράδες ή οι μητέρες μας, τα παιδιά μας...

Γιατί, όπως γνωρίζετε, φίλοι μου, πίσω από αυτά τα γεγονότα που αποκαλούμε «αστυνομικό δελτίο» λες και είναι κάτι το αναπόφευκτο και σύνηθες¹³², υπάρχουν γυναίκες και άνδρες, με πληγές στη σάρκα και την ψυχή τους και μερικές φορές αποκομμένοι¹³³ από τη ζωή, υπάρχουν ρημαγμένες¹³⁴ οικογένειες, υπάρχουν γονείς ή παιδιά που έχουν καταστραφεί, και μάλιστα για το υπόλοιπο της ζωής τους.

Έχουμε το δικαίωμα να αναρωτηθούμε πού έχει φτάσει η χώρα μας, προς ποια άβυσσο κατρακυλάει, τη ίδια στιγμή που γίνεται το παν για να εξουδετερωθεί η δράση των δυνάμεων της τάξης, να δυσφημιστούν αυτές και να αποδυναμωθούν.

Ας μην ξεχνάμε καθόλου και την κατάσταση των συμπατριωτών μας στα υπερπόντια εδάφη, όπου η Κυβέρνηση έχει παραιτηθεί εδώ και πολύ καιρό από την αντιμετώπιση των ζητημάτων ασφαλείας, εγκαταλείποντας κάθε σενάριο απέλασης των παράνομων μεταναστών που είναι κράτος εν κράτει στη Μαγιότ, όπου η κατάσταση ασφαλείας έχει γίνει αφόρητη¹³⁵.

¹³⁰ Αυτή είναι μία από τις πιθανές αποδόσεις του *inopportun* του πρωτοτύπου και την επιλέξαμε γιατί είναι συχνή η κατηγορία που εκτοξεύει η Άκρα Δεξιά στις κυβερνήσεις περί του άκαιρου χαρακτήρα συγκεκριμένων μέτρων.

¹³¹ Στις 25 Ιουλίου 2020, ο πρωθυπουργός της κυβέρνησης Jean Castex, στα πλαίσια επίσκεψής του στην πόλη της Νίκαιας, ανακοίνωσε τη λήψη μέτρων κατά της εμπορίας ναρκωτικών, και ειδικά της κάνναβης. Ανήγγειλε ότι θα επιβάλλονται πρόστιμα σε χρήστες ναρκωτικών ουσιών, που θα κυμαίνονται μεταξύ 200 και 450 ευρώ, με το ποσό να εξαρτάται ουσιαστικά από την προθυμία που θα δείξει ο παραβάτης να πληρώσει το επιβληθέν πρόστιμο εντός της προθεσμίας που θα του έχει δοθεί σχετικά από τις Αρχές: <https://www.ladepeche.fr/2020/07/25/securite-la-forfaitisation-des-delits-de-stupefiants-sera-generalisee-des-la-rentree-annonce-jean-castex-8994283.php>

Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹³² Στα γαλλικά η ειδησεογραφία που αφορά το αστυνομικό δελτίο είναι γνωστή ως “*faits divers*” ήτοι «ποικίλης ύλης» σε -πείρποκατά λέξη μετάφραση. Προσπαθήσαμε στην απόδοσή μας στα ελληνικά να αποδώσουμε αυτή την γλωσσική παρατήρηση/λογοπαίγνιο της ομιλήτριας.

¹³³ Ενδεχομένως η μετοχή που χρησιμοποιήσαμε να μην είναι η πλέον κατάλληλη για να αποδώσει το νόημα του ρήματος *arracher* και τον έντονο συναισθηματισμό του, ωστόσο προσπαθήσαμε να κρατηθούμε κοντά σε αυτό που η γαλλική λέξη δηλώνει.

¹³⁴ Μία από τις αποδόσεις του ρήματος *dénaster*, απόδοση που προσεγγίζει την καθομιλουμένη, την οποία ο λαϊκισμός δεν αποστρέφεται και ιδιαίτερα, όπως γνωρίζουμε. Ίσα-ίσα που την υιοθετεί πολλάκις για να επιτύχει τους σκοπούς του.

¹³⁵ Η Μαγιότ (γαλλικά: Mayotte, στη γλώσσα Σιμαορέ: Maore, στη μαλαγασική γλώσσα: Maiôty), επίσημα Département de Mayotte είναι υπερπόντια περιοχή της Γαλλίας με έκταση 376 τ.χλμ. και πληθυσμό 288.926 κατοίκους σύμφωνα με επίσημη εκτίμηση για το 2021. Στο έδαφος αυτό της Γαλλίας, που βρίσκεται στον Ινδικό Ωκεανό, ξέσπασαν βίαια επεισόδια στις αρχές του 2020, με αφορμή τις απελάσεις παράνομων μεταναστών:

Εν ολίγοις, πρόκειται πραγματικά για κυριαρχία της βαρβαρότητας.

Και με τη βαρβαρότητα δεν διαπραγματευόμαστε. Την πολεμούμε.

Αλλά, αγαπητοί μου φίλοι, αυτό που μας ενοχλεί μέσα μας περισσότερο, αυτό που μας ανησυχεί πιο πολύ, είναι αυτή η έλλειψη σεβασμού για το ανθρώπινο πρόσωπο.

Αυτή την άρνηση αποδοχής των αξιών του πολιτισμού μας δεν τη θέλουμε!

Μπροστά στο έγκλημα πρέπει να υπάρξει απάντηση από το Κράτος, μια σκληρή, αποφασιστική, αμείλικτη απάντηση.

Φτάνει πια και με την ομερτά, που είναι η άλλη πλευρά της άρνησης¹³⁶ να παραδεχτούμε αυτό που συμβαίνει!

Ένας αξιωματικός των υπηρεσιών πληροφοριών στα προάστια του Παρισιού μάς είπε ότι οι εκθέσεις και οι αναλύσεις του ωραιοποιούνταν από τους προϊσταμένους του, οι οποίοι τις προωθούσαν στους ανωτέρους τους και τις ωραιοποιούσαν κι εκείνοι με τη σειρά τους πριν τις αποστείλουν συγκεντρωτικά στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Όταν το Κράτος λέει ψέματα στον ίδιο τον εαυτό του για την πραγματικότητα, για το κλίμα αναρχίας στους δρόμους μας, πρώτα απ' όλα λέει ψέματα στους Γάλλους.

Άρνηση, αλλά και αδράνεια, ενώ όλα σχεδόν τα δελτία των πρακτορείων ειδήσεων που περιγράφουν τις ταραχές στις γειτονιές κλείνουν με τη φράση «δεν έχουν γίνει συλλήψεις». Όταν σε μια επιχείρηση στη Γκρενόμπλ¹³⁷, που καλύφθηκε εκτενώς από τα μέσα ενημέρωσης, σε μια γειτονιά που ελέγχεται από τη μαφία, τα αποτελέσματα περιορίζονται στην κατάσχεση δύο σκούτερ, αυτό λέει πολλά για την έλλειψη πολιτικής βούλησης των ηγετών μας.

Όταν το Κράτος συγχαίρει τον εαυτό του για την αποκατάσταση της ηρεμίας στη Ντιζόν στον ένοπλο πόλεμο μεταξύ Τσετσένων και Βορειοαφρικανών, μολονότι η λήξη του αγώνα¹³⁸ έχει σφυριχτεί υπό την

<https://www.streetpress.com/sujet/1584627017-expulsions-massives-mettent-mayotte-feu-sang-dom-tom-migrants-police-precarite> Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹³⁶ Επιλέχτηκε η εν λόγω μετάφραση για να μην υπάρξει σύγχυση με τη λέξη *négation*, που μεταφράστηκε ως *άρνηση αποδοχής*. Και η λέξη *déni* του πρωτοτύπου σε αυτό το σημείο σημαίνει άρνηση, αλλά σημαίνει περισσότερο την άρνηση να παραδεχτώ ότι έκανα ή ότι συνέβη κάτι.

¹³⁷ Πρόκειται για επιχείρηση που διατάχθηκε έπειτα από την κυκλοφορία ενός βίντεο όπου απεικονίζονται βαριά οπλισμένοι έμποροι ναρκωτικών, όπως διαβάζουμε στο παρακάτω άρθρο μίας εφημερίδας καταφανώς και αναμφισβόλως δεξιού προσανατολισμού: <https://www.valeursactuelles.com/societe/zero-interpellation-deux-scooters-saisis-loperation-de-police-a-grenoble-lancee-par-darmanin-fait-un-flop/>

¹³⁸ Στο πρωτότυπο η ομιλήτρια είναι πιο καυστική, λέγοντας *la fin de la recreation*. Στην απόδοση που επιλέξαμε, θελήσαμε να δείξουμε ότι η ομιλήτρια βλέπει τις ταραχές ως αθλητικό και ψυχαγωγικό γεγονός για τους εμπλεκόμενους δράστες.

αιγίδα ενός ιμάμη¹³⁹ από το τοπικό τζαμί, δεν υπάρχουν πλέον ούτε Δίκαιο, ούτε Κράτος, ούτε και Κράτος Δικαίου.

Δείγμα της αδυναμίας του Κράτους είναι και ο τρόπος με τον οποίο αναγκαστήκαμε να ακούσουμε τους προφήτες του κοινοτισμού και τους πέρμαχους του φυλετισμού¹⁴⁰ να προσβάλλουν ατιμωρητί επί εβδομάδες ολόκληρες τη Γαλλία, τις σπουδαίες προσωπικότητές της και την ιστορία της.

Η Κυβέρνηση Μακρόν οφείλει να πει στον γαλλικό λαό την αλήθεια: την αλήθεια για τα νούμερα, την αλήθεια για τα γεγονότα, την αλήθεια για τα ονόματα των ενόχων, την αλήθεια για τις πραγματικές ποινές που εφαρμόστηκαν, την αλήθεια για τους κατ' εξακολούθηση παραβάτες, διότι η αλήθεια είναι η μητέρα της τιμιότητας¹⁴¹.

120 επιθέσεις με μαχαίρι ημερησίως, 24 ένοπλες ληστείες ημερησίως, 1025 διαρρήξεις ημερησίως, 63 βιασμοί ημερησίως: πώς μπορεί ο κύριος

¹³⁹ Με τον όρο ιμάμης (αραβικά: إمام, imām; πληθ.: أئمة, a'immaḥ) εννοείται ο καθοδηγητής, η κεφαλή της μουσουλμανικής κοινότητας. Ο τίτλος χρησιμοποιείται στο Κοράνιο ως αναφορά σε καθοδηγητές της πίστης, ενώ είναι και τίτλος που δινόταν σε ιδρυτές νομικών σχολών του Ισλάμ (όπως είναι οι Hanafi, Hanbali, Sha'afi και Maliki, οι τέσσερις κύριες σχολές νομικής σκέψης του Ισλάμ, βλ. και Hallaq 2009:34). Για τους Σουνίτες ο ιμάμης ήταν συνώνυμος με τον χαλίφη και υποδείκνυε τον διάδοχο του Μωάμεθ, ο οποίος αναλάμβανε τον διαχειριστικό και πολιτικό, αλλά όχι θρησκευτικό έλεγχο της κοινότητας. Αντίθετα, στην ιστορία των σιιτικών σεκτών του Ισλάμ ο ιμάμης είναι απόλυτος πνευματικός καθοδηγητής. Αναφέρεται ως αλ-μαχντί (ο ορθά καθοδηγούμενος). Στον σιισμό κυριαρχεί και η μεσσιανική πίστη στον δωδέκατο ιμάμη ή τον έβδομο, κατά τους Ισμαηλίτες. Πρόκειται για έναν όρο που η ομιλήτρια ίσως δεν καταλαβαίνει καλά, χρησιμοποιώντας τον για να δηλώσει απλά έναν οποιονδήποτε ιερωμένο σε ένα τζαμί, κατ' αναλογία με τους ιερείς της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Η έννοια του θρησκευτικού ηγέτη που καθοδηγεί την προσευχή στο τζαμί συνδυάζεται με τη λέξη imām μόνο στο σουνιτικό Ισλάμ. Ειρήσθω εν παρόδω, στο Ισλάμ δεν υπάρχει ιερατείο, όπως υπάρχει στον χριστιανισμό και στον ιουδαϊσμό.

¹⁴⁰ Αναφέρεται στις διαμαρτυρίες και τις διαδηλώσεις που ξέσπασαν στη Γαλλία και σε άλλες χώρες, με αφορμή τον θάνατο του Αφροαμερικανού George Floyd στη Μινεάπολη των ΗΠΑ, στις 25 Μαΐου 2020. Στη Γαλλία το συγκεκριμένο γεγονός αναγνώστηκε τελείως διαφορετικά από ότι π.χ. στην Ελλάδα, κυρίως λόγω της μακράς αποικιοκρατικής παράδοσης της Γαλλίας στην Αφρική και της συνακόλουθης μετανάστευσης γαλλόφωνων Αφρικανών από την Υποσαχάρια Αφρική στην μητροπολιτική χώρα προς αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής. Βλέπε και δύο σχετικά άρθρα, όπου χρησιμοποιείται και ο όρος *racialiste* για να δηλωθεί η επιμονή στο ζήτημα της διαφορετικής φυλής και του ρατσιστικού κινήτρου πίσω από τέτοιου είδους εγκλήματα. Το ένα δημοσίευμα είναι δεξιάς προέλευσης (<https://www.valeursactuelles.com/clubvaleurs/politique/affaire-adama-films-interdits-statues-degradees-comment-les-racistes-veulent-mettre-la-france-a-genoux/>) και το άλλο είναι εμφανώς αριστερής-κεντροαριστερής πολιτικοϊδεολογικής προέλευσης (<https://www.marianne.net/societe/blanchite-privileges-allies-pourquoi-les-jeunes-adherent-ils-tant-l-antiracisme-racialiste>). Με τη χρήση του όρου *racialiste* η Λεπέν επιθυμεί να «ξεπληρώσει» τους αντιπάλους της «ακτιβιστικής δεξιάς» με το ίδιο νόμισμα, καθώς συχνά εκτοξεύεται εκ μέρους των η κατηγορία περί ενός «ρατσιστικού» λεπενικού κόμματος.

¹⁴¹ Επιλέξαμε αυτή τη μετάφραση για να ρέει φυσικά το κείμενο, παρότι τέτοια έκφραση δεν υπάρχει στα νεοελληνικά. Η μετάφραση με άλλον τρόπο κατέστη αδύνατη. Θεωρούμε, μάλιστα, ότι η συγκεκριμένη επιλογή μας δεν επηρεάζει το ύφος του κειμένου, ούτε του δίνει μεγαλύτερο ιδεολογικό βάρος από αυτό που είχε το πρωτότυπο.

Ντυπόν Μορετί¹⁴² να αγνοεί αυτά τα στοιχεία και να ισχυρίζεται, με τρόπο που δηλώνει μία σπάνια μορφή κυνισμού, ότι στη χώρα όπου πολλαπλασιάζονται οι «μαχαιριές στο λαιμό» (για να χρησιμοποιήσουμε την ορολογία των μέσων ενημέρωσης) «η Γαλλία δεν είναι χώρα μαχαιροβγαλτών¹⁴³»;

Στο Μέγαρο των Ηλυσίων, ο Πρόεδρος χαρακτηρίζει μια δολοφονία ως «παράπτωμα¹⁴⁴». Ο Εμανουέλ Μακρόν μόλις και μετά βίας τολμά να αναγνωρίσει σε αυτό το χάος στο πεδίο της ασφάλειας ότι «η βία έχει γίνει συχνό φαινόμενο». Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, από την πλευρά του, βλέπει στις ανησυχίες των Γάλλων μόνο μια «λαϊκίστικη παρέκκλιση», ένα «αίσθημα ανασφάλειας», μια φαντασίωση.

Πώς μπορεί κανείς να δράσει όταν αρνείται να δει την πραγματικότητα;

Πώς μπορεί κανείς να δράσει όταν ο ίδιος ο Υπουργός Δικαιοσύνης τολμά να ισχυρίζεται ότι η παραβατικότητα των ανηλίκων, και ιδίως των ασυνόδευτων αλλοδαπών ανηλίκων, παραμένει σταθερή τα τελευταία 10 χρόνια, όταν τα στοιχεία του δικού του Υπουργείου αποδεικνύουν το αντίθετο;

Η παραβατικότητα αυτή αυξάνεται σε αριθμούς, αλλά και σε σοβαρότητα.

Με την επιλογή του κυρίου Ντυπόν Μορετί, ο κύριος Μακρόν επέλεξε στα ζητήματα ποινικής δικαιοσύνης να ακολουθήσει μια πολιτική που ενδιαφέρεται περισσότερο για τους παραβάτες, παρά για τα θύματα.

Ωστόσο, ένα δόγμα δικαιοσύνης που θεωρεί την εγκληματική πράξη όχι ως παράβαση του νόμου με βλάβη σε βάρος κάποιου άλλου, αλλά ως ένα ατύχημα στη ζωή του δράστη, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό.

Κατά παρόμοιο τρόπο, με ανησυχεί το ιδεολογικό όραμα του Υπουργού Δικαιοσύνης σχετικά με τις φυλακές.

Για τον ίδιο, δεν αποτελούν ούτε μέσο τιμωρητικό ούτε μέτρο προστασίας της κοινωνίας.

Τίποτα από αυτά δεν είναι οι φυλακές, κατά τον κ. Ντυπόν Μορετί.

Το λέει και ο ίδιος: προτιμά «εναλλακτικές λύσεις αντί για τη φυλακή». Μπορούμε να το ερμηνεύσουμε αυτό με πολλούς τρόπους, αλλά για έναν εγκληματία η εναλλακτική λύση λέγεται ελευθερία και για την κοινωνία

¹⁴² Πρόκειται για τον Éric Dupond-Moretti (1961-), δικηγόρο στο επάγγελμα και Υπουργό Δικαιοσύνης της κυβέρνησης Emmanuel Macron από τις 6 Ιουλίου 2020 μέχρι σήμερα.

¹⁴³ Αυτό θα ήταν πιο σωστό στα ελληνικά, καθώς η γαλλική έκφραση *c'est un coup-gorge* δηλώνει ένα επικίνδυνο σοκάκι ή έναν δρόμο όπου κινδυνεύει κανείς να δεχτεί επίθεση.

¹⁴⁴ Μεταφορικά, η λέξη *incivilité* δηλώνει και την μικροκλοπή, την «μικρή παρανομία» (αυτό που στα αγγλικά ονομάζεται *petty crime*). Προσπαθήσαμε να αποδώσουμε το -κατά την ομιλήτρια- άκαιρο του λόγου του Μακρόν, χωρίς να χρησιμοποιήσουμε κάποιον όρο νομικό και αντλώντας από το καθημερινό λεξιλόγιο.

λέγεται κίνδυνος, όπως απέδειξε, δυστυχώς για άλλη μία φορά, η πρόωρη αποφυλάκιση του φερόμενου ως δολοφόνου ενός 15χρονου κοριτσιού στη Νάντη¹⁴⁵.

Μπροστά σε αυτή την τραγωδία, ο κ. Ντυπόν Μορετί απαντά με τη σιωπή του. Και καταλαβαίνει κανείς ακόμα καλύτερα την επιθυμία που είχε εκφράσει πριν από μερικά χρόνια για απαγόρευση της Εθνικής Συσπείρωσης¹⁴⁶.

Εγώ λέω όχι! Λέω πως πρέπει να αναλάβουμε δράση!

Δεν είναι τυχαίο το ότι ο κ. Ντυπόν Μορετί εισέρχεται στη Φρεζν υπό τις επευφημίες, όχι των φρουρών, αλλά των εγκληματιών¹⁴⁷.

Ο κ. Ντυπόν Μορετί είναι μια χειρότερη έκδοση της Τωμπιρά¹⁴⁸!

Δεν αρκείται στην αποφυλάκιση κρατουμένων, αλλά αγωνίζεται και για την επιστροφή των τζιχαντιστών του Ισλαμικού Κράτους, ενώ έχει αποδειχθεί ότι το 60% των τζιχαντιστών που επιστρέφουν στη Γαλλία έχουν υποπέσει σε νέα αδικήματα.

Τη στιγμή που διεξάγεται η δίκη για τις ισλαμιστικές επιθέσεις του Ιανουαρίου 2015¹⁴⁹, αυτοί που είναι στην εξουσία δεν έχουν ακόμη κατανοήσει ότι σε έναν πόλεμο -και οι τρομοκράτες μας έχουν κηρύξει τον πόλεμο- δεν συμβιβάζεσαι με τον εχθρό.

¹⁴⁵ Πρόκειται για περίπτωση σεξουαλικής κακοποίησης μιας 15χρονης από έναν 46χρονο άνδρα ο οποίος είχε συλληφθεί στο παρελθόν για βιασμό, με τα θύματά του να ανέρχονται σε 13 και με καταδικαστική απόφαση σε βάρος του για 9 βιασμούς. Στην συγκεκριμένη περίπτωση είχε κατηγορηθεί και για τη δολοφονία της 15χρονης, καθώς το γενετικό υλικό που βρέθηκε οδηγούσε σε εκείνον: <https://www.ouest-france.fr/pays-de-la-loire/nantes-44000/adolescente-tuee-a-nantes-le-suspect-place-en-examen-et-ecroue-6952453>

¹⁴⁶ Αυτή την πρόταση την είχε κάνει το 2015:

https://www.liberation.fr/checknews/2020/07/07/eric-dupond-moretti-a-t-il-affirme-qu-il-faut-interdire-le-rn-et-est-ce-juridiquement-possible_1793568/ Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹⁴⁷ Η πρώτη δημόσια εμφάνιση και επίσκεψη του νυν Υπουργού Δικαιοσύνης είχε γίνει στο σωφρονιστικό κατάστημα της Fresnes. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του, οι κρατούμενοι χτυπούσαν ρυθμικά τα κάγκελα από τα κελιά τους σε ένδειξη αναγνώρισης, ίσως, του δικηγόρου του Ποινικού Δικαίου Eric Dupond-Moretti και των προοπτικών που ανοίχτηκαν με την υπουργοποίησή του: <https://94.citoyens.com/2020/eric-dupond-moretti-prend-le-pouls-de-la-prison-de-fresnes,07-07-2020.html> Πρόσβαση στις 10/10/2021

¹⁴⁸ Πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης (2012-2016) της κυβέρνησης François Hollande. Ως Υπουργός Δικαιοσύνης και λόγω της καταγωγής της από Αφρικανούς σκλάβους της Γαλλικής Γουϊάνας, είχε υποστηρίξει την ιδέα αγροτικής μεταρρύθμισης στις γαλλικές κτήσεις της Καραϊβικής, σαν αποζημίωση για όσα είχαν περάσει στο παρελθόν οι αφρικανικής καταγωγής σκλάβοι. Παρατηρήθηκε το 2016, καθώς διαφώνησε με τη απόφαση της κυβέρνησής της να αφαιρεί την γαλλική υπηκοότητα από τους καταδικασθέντες για τρομοκρατία, απόφαση που ελήφθη στη σκιά των τρομοκρατικών επιθέσεων της 13^{ης} Νοεμβρίου 2015 στην πρωτεύουσα.

¹⁴⁹ Αναφέρεται στη δίκη που ξεκίνησε στις 2 Σεπτεμβρίου 2020 για μια σειρά τρομοκρατικών επιθέσεων που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 7 και 9 Ιανουαρίου 2015 στη Γαλλία, με στόχο το συντακτικό προσωπικό της εφημερίδας Charlie Hebdo, καθώς και αστυνομικούς και πελάτες ενός παντοπωλείου κοσέρ, κατά τη διάρκεια των οποίων σκοτώθηκαν δεκαεπτά άνθρωποι, ενώ τρεις εκ των δραστών σκοτώθηκαν από αστυνομικά πυρά.

Κυρίες και κύριοι, η Δικαιοσύνη στη χώρα μας περνάει κρίση.

Οι δικαστές που ασκούν αυτό το δύσκολο και εξαιρετο λειτούργημα της απονομής δικαιοσύνης δεν πρέπει να ξεχνάνε τον κοινωνικό τους ρόλο.

Η προστασία των πολιτών και των ελευθεριών τους είναι τιμητικό καθήκον, αλλά και ευθύνη τους.

Πρέπει να γνωρίζουν ότι η εμπιστοσύνη στον θεσμό που εκπροσωπούν συμβάλλει στην αξιοπιστία ολόκληρης της Δημόσιας Διοίκησης, στη σταθερότητα του Κράτους, ακόμη και στην ειρήνη εντός της κοινωνίας.

Στη χαλαρότητα ορισμένων δικαστών, την οποία όλοι ομόφωνα αναγνωρίζουν, που μπορεί να είναι είτε ιδεολογική χαλαρότητα είτε χαλαρότητα λόγω κόπωσης, διαβάζουμε την αδυναμία του Κράτους να εξασφαλίσει την εκτέλεση μιας εκ των βασικών λειτουργιών του.

Αγαπητέ μου Ζαν-Πωλ Γκαρώ¹⁵⁰, θα συμφωνήσεις μαζί μου στο ότι δεν είναι αρμοδιότητα των δικαστών να καθορίζουν την ποινική πολιτική, όπως δεν είναι αρμοδιότητά τους να ξαναγράφουν το νόμο ανάλογα με τις προσωπικές τους πεποιθήσεις.

Σε μια δημοκρατία, η εξουσία αυτή ανήκει στο λαό.

Ο ρόλος τους είναι να εφαρμόζουν τον νόμο, ολόκληρο τον νόμο και μόνο τον νόμο.

Και ακόμη, πρέπει να το πούμε αυτό: η παραβατικότητα είναι «πάντα μια από τα ίδια»:

Η συντριπτική πλειοψηφία των παραβατικών πράξεων διαπράττεται από μια μικρή μειοψηφία παραβατών.

Ο Ξαβιέ Ροφέρ¹⁵¹, ένας από τους μεγαλύτερους Γάλλους εγκληματολόγους, μας διηγείται την παρακάτω ιστορία:

Μια μέρα, μια πόλη στην περιοχή Εσόν είδε να σημειώνεται μια πτώση στις στατιστικές περί παραβατικότητας.

Και έψαξαν να βρουν την αιτία.

Τίποτα δεν φαινόταν να έχει αλλάξει: ούτε το ανθρώπινο δυναμικό στην αστυνομία, ούτε ο δήμαρχος, ούτε ο εισαγγελέας.

¹⁵⁰ Ο Jean-Paul Garraud είναι ευρωβουλευτής της Εθνικής Συσπείρωσης από τις 2 Ιουλίου του 2019. Εντός του 2021 η ίδια η Μαρίν Λε Πεν δήλωσε ότι ο Garraud θα είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης της κυβέρνησης της Εθνικής Συσπείρωσης σε περίπτωση νίκης στις προεδρικές εκλογές του 2022.

¹⁵¹ Ο Christian de Bongain (1946-), που χρησιμοποιεί από το 1979 το ψευδώνυμο Xavier Raufer, είναι εγκληματολόγος και θεωρείται ειδικός στα ζητήματα της εγκληματικότητας και της τρομοκρατίας. Έχει συγγράψει πάνω από 20 βιβλία πάνω στα ζητήματα αυτά και εμφανίζεται συχνά στα ΜΜΕ. Έχει και είχε σχέσεις με τον ακροδεξιό χώρο και με προσωπικότητες όπως ο Dominique Venner (1935-2013).

Και ανακαλύφθηκε ότι δύο αδέρφια είχαν σκοτωθεί ενώ οδηγούσαν μια μοτοσικλέτα, δύο αδέρφια που ήταν υπεύθυνα για τη μισά περιστατικά παραβατικότητας στην κοινότητα¹⁵².

Αυτή η παρατήρηση θέτει προφανώς το πρόβλημα της πολλαπλής υποτροπής η οποία φτάνει σε τέτοιο σημείο, ώστε ο νεαρός παραβάτης να έχει χρόνο να μάθει καλά το επάγγελμα, να αφήσει το στίγμα του και τελικά να θεωρήσει τη φυλάκιση, όταν έρθει η ώρα της, αν τελικά έρθει κιόλας, σαν ένα εργατικό ατύχημα.

Αυτός ο εξαιρετικά αρνητικός απολογισμός¹⁵³ συνηγορεί υπέρ της άποψης του να αφήσουμε πίσω μας την χαλαρότητα στην απονομή δικαιοσύνης που ξεκίνησε επί Ζισκάρ¹⁵⁴, έγινε θεσμός με τον Μπαντιντέρ¹⁵⁵ και δεν ανατράπηκε ποτέ πραγματικά από τις δυνάμεις της Δεξιάς ή της Αριστεράς.

Το χάος στον τομέα της ασφάλειας, μια παραβατικότητα που αψηφά όχι μόνο τους νόμους, αλλά και τις αξίες μας, μια Γαλλία που βυθίζεται σε μία ένα ενδημικού τύπου υπερβία¹⁵⁶, εν τέλει είναι η επιλογή της κοινωνίας που θέλουμε και οι κανόνες της ζωής μας που διακυβεύονται.

Σε μια κοινωνία υπερβίας και ατιμωρησίας θέλουμε να ζούμε;

Αυτή είναι η κοινωνία που θέλουμε να αφήσουμε στα παιδιά μας;

Εγώ απαντώ «όχι»!

¹⁵² Δύο νεαροί 26 και 28 ετών βρέθηκαν νεκροί από σφαίρες στο κεφάλι το 2017 στη γειτονιά La Grande Borne στην κοινότητα του Grigny στα προάστια του Παρισιού. Οι νεαροί ήταν γνωστοί στις αρχές: <https://www.lavoixdunord.fr/235078/article/2017-10-06/deux-freres-tues-par-des-tirs-apres-des-violences> Πρόσβαση στις 10/10/2021. Η Μαρίν Λε Πεν χρησιμοποιεί αυτό το γεγονός για να ισχυροποιήσει τα όσα θα πει στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας ένα μεμονωμένο περιστατικό για να προχωρήσει σε υπεργενίκευση, κατά την προσφιλή πρακτική του λαϊκισμού.

¹⁵³ Δεν είναι δόκιμη στα ελληνικά η σύμφραση «συντριπτικός απολογισμός».

¹⁵⁴ Ο Valéry René Marie Georges Giscard d'Estaing ήταν Γάλλος πολιτικός που υπηρέτησε ως Πρόεδρος της Γαλλίας από το 1974 έως το 1981. Είχε κερδίσει τις εκλογές του 1974 με ποσοστό 50,8% με το κόμμα Fédération nationale des républicains et indépendants (FNRI). Η Λεπέν τον κατηγορεί, μάλλον, γιατί υπήρξε ο τελευταίος Γάλλος πρόεδρος που έβαλε την υπογραφή του σε απόφαση εκτέλεσης της θανατικής ποινής τον Σεπτέμβριο του 1977. Μολονότι στην προεκλογική του εκστρατεία τάχθηκε υπέρ της θανατικής ποινής, δεν φάνηκε ιδιαίτερα ένθερμος υποστηρικτής της ως πρόεδρος, καθώς δεν επικύρωσε όλες τις σχετικές αποφάσεις που έφτασαν στον ίδιο.

¹⁵⁵ Ο Robert Badinter είναι Γάλλος δικηγόρος, πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης της κυβέρνησης François Mitterrand (1981-1986). Επί θητείας του καταργήθηκε το 1981 η θανατική ποινή στη Γαλλία.

¹⁵⁶ Στα ελληνικά δεν ακούγεται καλά, ωστόσο ακόμη και η λέξη *ultraviolence* του πρωτοτύπου δεν έχει κανένα νόημα και δεν σημαίνει απολύτως τίποτε, οπότε προχωρήσαμε σε κατά λέξη μετάφραση για να δειχθεί σε ποιο βαθμό κενολογίας μπορεί να φτάσει ο θερμόαιμος λόγος του λαϊκισμού, στην προσπάθειά του να ξυπνήσει τον τρόπο και τον θυμό στα πλήθη. Ως γνωστόν, άλλωστε, ο τρόμος και ο θυμός δεν είναι καταστάσεις στις οποίες μπορεί κανείς να ενεργήσει λογικά, κι αυτό ακριβώς θέλει να εκμεταλλευτεί ο κάθε ρήτορας που επιστρατεύει τέτοιου είδους τεχνάσματα, αποπλίζοντας τον ακροατή υπό το απατηλό πέπλο μιας «λογικής γλώσσας».

Και είμαστε της γνώμης ότι είναι δυνατό και απαραίτητο να αντιστραφεί αυτή η τάση, διότι η λύση είναι γνωστή.

Κι ας λένε ότι δεν υπάρχει τίποτα να κάνουμε, ότι τίποτα δεν λειτουργεί, ότι τίποτα δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ.

Και στη Νέα Υόρκη, στα τέλη της δεκαετίας του 1990, κάποιος έλεγε ότι τίποτα δεν μπορούσε πια να γίνει. Κι ήρθε μια απάντηση, υπό τη μορφή της αντεγκληματικής πολιτικής του Ρούντι Τζουλιάνι¹⁵⁷, δημάρχου της Νέας Υόρκης από το 1994 έως το 2001.

Η πολιτική μηδενικής ανοχής που εφάρμοσε μείωσε τον αριθμό των δολοφονιών κατά τρεις φορές και περιόρισε δραστικά τη μικροεγκληματικότητα.

Επειδή η ασφάλειά σας αποτελεί προτεραιότητά μας, τον Φεβρουάριο του 2020 παρουσίασα, μαζί με τον Ζαν-Πωλ Γκαρώ, ένα σχέδιο με 95 προτάσεις για την ασφάλεια¹⁵⁸ και τη Δικαιοσύνη.

Το σχέδιο αυτό επρόκειτο να αποτελέσει τον αντίποδα του σχεδίου για την ασφάλεια που είχε ανακοινωθεί τον Οκτώβριο του 2019 από τον Κριστόφ Καστανέρ¹⁵⁹, τότε Υπουργό Εσωτερικών.

Μέχρι σήμερα, μέχρι κι αυτή τη στιγμή που σας μιλάω, δεν έχει γραφτεί ούτε μια λέξη, ούτε μια γραμμή αυτού του κυβερνητικού σχεδίου.

Κατά συνέπεια, πόση αξιοπιστία μπορεί να αποδοθεί στον Εμανουέλ Μακρόν, όταν ισχυρίζεται ότι θέλει να αντιμετωπίσει τα ζητήματα ασφαλείας κατά μέτωπο;

Όταν έρθουμε στην εξουσία, όταν οι Γάλλοι μας εμπιστευθούν, η θέλησή μας ενάντια στην παραβατικότητα θα είναι άκαμπτη και το χέρι μας δεν θα τρέμει¹⁶⁰.

¹⁵⁷ Ο Rudy Giuliani (1944-) είναι Αμερικανός νομικός και πολιτικός, ο οποίος διετέλεσε Δήμαρχος της πόλης της Νέας Υόρκης από το 1994 έως το 2001. Επιτέθηκε στο οργανωμένο έγκλημα και στην διαφθορά, ενώ οργάνωσε προσπάθειες εξάλειψης των οίκων ανοχής και των sex clubs από την Times Square, δίνοντας έμφαση στο θέατρο και της τέχνης. Αποκλήθηκε "Δήμαρχος όλης της Αμερικής" λόγω των χειρισμών του την επομένη των τρομοκρατικών επιθέσεων της 11ης Σεπτεμβρίου 2001. Τον Απρίλιο του 2018 ο Donald Trump προσέλαβε τον Τζουλιάνι ως δικηγόρο στην νομική του ομάδα. Οι δραστηριότητες του ως δικηγόρος του Τραμπ τον έχουν κάνει ιδιαίτερα αμφιλεγόμενη προσωπικότητα. Το 2019 ο Τζουλιάνι ήταν υπό έρευνα από την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ως σημαντικό πρόσωπο, εμπλεκόμενο σε σκάνδαλο όπου εμπλεκόταν ο Πρόεδρος, και οδηγήθηκε σε δίκη. Ο Τζουλιάνι έχει επίσης κατηγορηθεί για ψευδείς δηλώσεις περί εκλογικής απάτης του Τζο Μπάιντεν και περί διεθνούς κομμουνιστικής συνωμοσίας.

¹⁵⁸ Η λέξη στο ελληνικό κείμενο με πεζά γράμματα, διότι δεν θέλουμε να παραπέμπει στην έννοια του αστυνομικού σώματος, τη Διεύθυνση Ασφάλειας. Η λέξη δικαιοσύνη γράφεται με κεφαλαίο αρχικό γράμμα, για να διαχωριστεί από την αφηρημένη έννοια.

¹⁵⁹ Ο Christophe Castaner υπήρξε Υπουργός Εσωτερικών (2018-2020) της κυβέρνησης Μακρόν και είναι σήμερα βουλευτής και πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας του κόμματος *La République en marche!* στην Εθνοσυνέλευση.

¹⁶⁰ Ενδεχόμενη αναφορά στη χρήση όπλου, είτε ενός περιστρόφου είτε του ίδιου του χεριού ως οργάνου άσκησης βίας. Η Λεπέν χρησιμοποιεί αυτή την εικονοποιητική φράση

Η καταδίκη των εγκληματιών θα αποτελεί προτεραιότητα, όπως και η εξάρθρωση των δικτύων της μαφίας.

Θα στηρίζουμε την αποτρεπτική μας δράση με σύντομες ποινές που θα εκτελούνται υποχρεωτικά και αμέσως μετά τη διάπραξη για πρώτη φορά μιας εγκληματικής πράξης.

Θα κάνουμε ελέγχους για να εντοπίζουμε τα σημάδια εκείνα που προδίδουν τον πλούτο των αρχηγών των συμμοριών¹⁶¹, σημάδια που αποτελούν ξεκάθαρες αποδείξεις μιας παράνομης και νοσηρής παραοικονομίας.

Το νομοθετικό διάταγμα υπ' αριθ. 45¹⁶² για τους ανηλίκους θα αναθεωρηθεί ώστε να ληφθούν υπόψη το νέο προφίλ των δραστών και το νεαρό της ηλικίας τους κατά την τέλεση της πρώτης αξιόποινης πράξης.

Για τα πιο ειδική εγκλήματα¹⁶³ θα επιβάλουμε ισόβια κάθειρξη χωρίς καμία δυνατότητα αποφυλάκισης.

για να ικανοποιήσει το αίσθημα θυμού, το οποίο ο ίδιος ο λαϊκιστικός λόγος θρέφει μέσα από την ρητορική του τρόπον.

¹⁶¹ Η λέξη *caïd* στην καθομιλουμένη σημαίνει *αρχηγός συμμορίας*, ωστόσο έχει και μία κυριολεκτική και πιο επίσημη σημασία: δηλώνει τον παραδοσιακό μουσουλμάνο άρχοντα της Βόρειας Αφρικής και στα αραβικά (*qā'id*) σημαίνει *διοικητής*. Ο *qā'id* ήταν ένα πρόσωπο που συγκέντρωνε διοικητικές, δικαστικές και οικονομικές εξουσίες, ενώ κατείχε ενίοτε και τη θέση του αρχηγού της φυλής. Μέλη πλούσιων οικογενειών μπορούσαν να «αγοράσουν» αυτό το αξίωμα και να διοικούν ταυτόχρονα διάφορες περιοχές. Το εν λόγω αξίωμα το συναντούμε και στη μεταοθωμανική και αποικιακή Τυνησία και Αλγερία. Βλ. σχετικά C. Collot, *Les institutions de l'Algérie durant la période coloniale (1830-1962)*, CNRS, Paris et OPU, Alger, 1987. Ετυμολογικά συγγενείς με τη λέξη *qā'id* είναι και η ισπανική *alcaide* (=στρατιωτικός διοικητής υπεύθυνος της άμυνας ενός οχυρού ή κάστρου, φύλακας σε σωφρονιστικό ίδρυμα, διαχειριστής της βασιλικής περιουσίας) και η ομόγραφη αλλά όχι ομόσημη πορτογαλική *alcaide* (στρατιωτικός διοικητής σε κάστρο ή φρούριο, παλαιό και άχρηστο αντικείμενο ή πολύ ηλικιωμένος και άσχημος). Για την ετυμολογία και τη σημασία των λέξεων στα πορτογαλικά και ισπανικά και τις πηγές μας βλέπε αναλυτικά [εδώ](#) για τα πορτογαλικά και [εδώ](#) για τα ισπανικά. Η λέξη δεν έχει χρησιμοποιηθεί τυχαία από τη Μαρίν Λεπέν, θέλει να χρησιμοποιήσει ταυτόχρονα και τις δύο σημασίες, κατά την προσφιλή τακτική και του πατέρα της, σύμφωνα με την οποία πρέπει ο δημόσιος λόγος να είναι συγκεκριμένος όταν πρόκειται για αναφορές ρατσιστικού περιεχομένου.

¹⁶² Πρόκειται για το νομοθετικό διάταγμα υπ. αριθμόν 45-174 της 2^{ας} Φεβρουαρίου 1945, το οποίο έχει έκτοτε τροποποιηθεί αρκετές φορές και από τις 31 Μαρτίου 2021 ισχύει πλέον ο αναγκαστικός νόμος 2019-950. Σύμφωνα με το Γαλλοελληνικό λεξικό νομικών όρων Πέτρου Μάλιακα (2007:1542), μεταφράσαμε τη λέξη *ordonnance* αφενός ως *νομοθετικό διάταγμα* για το αρχικό κείμενο που συντάχθηκε προ του 1958 και ως *αναγκαστικό νόμο*, όταν αναφερθήκαμε εδώ στο νέο διάταγμα που συντάχθηκε μετά το 1958. Το κείμενο του διατάγματος του 1945 προέβλεπε στο Άρθρο 1 τα εξής: *Οι ανήλικοι που κατηγορούνται για αδίκημα που χαρακτηρίζεται ως έγκλημα ή πλημμέλημα δεν παραπέμπονται στα τακτικά ποινικά δικαστήρια και υπάγονται μόνο στα δικαστήρια ανηλίκων.*

¹⁶³ Το επίρρημα *plus* και το γαλλικό *plus* δεν έχουν κάποια άλλη χρησιμότητα εδώ, παρά μόνο το να εξυπηρετήσουν το λαϊκιστικό ύφος της ομιλήτριας, καθώς δεν γίνεται να υπάρχουν λιγότερο και περισσότερο ειδική εγκλήματα. Από τη στιγμή που θα το δεχτούμε αυτό, η λέξη ειδικής θα χάσει το νόημά της.

Εκτός από τις ποινικές ποινές, θα επιβάλουμε την καταβολή επαρκούς¹⁶⁴ οικονομικής αποζημίωσης στα θύματα, όπως ήδη προβλέπεται στον Αστικό και Ποινικό Κώδικα.

Και σε αυτόν τον τομέα, λοιπόν, η χαλαρότητα δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Για τους ανηλίκους που υποτροπιάζουν, θα επιδιώξουμε συστηματικά την απόδοση αστικής ευθύνης στους γονείς, εξετάζοντας, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο αναστολής των επιδομάτων που καταβάλλονται στους γονείς αυτούς, οι οποίοι έχουν προφανώς αποτύχει να ανταποκριθούν στις παιδαγωγικές τους υποχρεώσεις.

Για την εξυγίανση των γειτονιών που υποφέρουν από αυτή τη γάγγραινα, οι οικογένειες των παραβατών θα τιμωρούνται συστηματικά με έξωση από την κατοικία που τους έχει παρασχεθεί¹⁶⁵.

Θα εξαρθρώσουμε με τη μεγαλύτερη δυνατή αποφασιστικότητα τα δίκτυα παράνομης μετανάστευσης που πολύ συχνά στηρίζονται στην εμπορία ανθρώπων, όπως δείχνουν και οι τρομερές εικόνες της επαναφοράς της δουλείας, ιδίως στη Λιβύη.

Οι αλλοδαποί παραβάτες θα απελούνονται συστηματικά.

Πιο γενικά, για όλους εκείνους που μπαίνουν στον πειρασμό της παραβατικότητας, θα καθιερώσουμε το παρακάτω τρίπτυχο:

- τη βεβαιότητα της ποινικής δίωξης,
- τη βεβαιότητα της επιβολής τιμωρίας,
- τη βεβαιότητα της εκτέλεσης της ποινής και της καταβολής της αποζημίωσης που οφείλεται στα θύματα.

Τέρμα πια η ατιμωρησία!

Τέρμα πια οι ψευτοποινές!

Τέρμα πια η φυλακή-νηπιαγωγείο!

Έχω την αίσθηση ότι η Γαλλία ξαναζεί, τρόπον τινά, μια ακολουθία κρίσιμων πολιτικών γεγονότων της ιστορίας της.

¹⁶⁴ Το επίθετο επαρκής θεωρήθηκε καταλληλότερο για την απόδοση του γαλλικού *effectives* σε αυτή την περίπτωση.

¹⁶⁵ Στο πρωτότυπο διαβάζουμε *logements sociaux* και η επίσημη ορολογία είναι *Habitations à loyer modéré*, δηλαδή κατοικίες που διαχειρίζεται δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός που παρέχει στέγαση χαμηλού κόστους ο οποίος λαμβάνει μερική δημόσια χρηματοδότηση, είτε άμεσα (επιδότηση) είτε έμμεσα (μέσω προνομίων όπως: πιστώσεις, φοροαπαλλαγές κ.λπ.).

Για θυμηθείτε!

Το 1981, ο Φρανσουά Μιτεράν ανέβηκε στην εξουσία: ο υπουργός Δικαιοσύνης του, Ρομπέρ Μπαντιντέρ, ανέλαβε να αποδυναμώσει την ποινική λειτουργία της Πολιτείας με τρία βασικά μέτρα:

- άδειασε τις φυλακές με γενική, σχεδόν, αμνηστία,
- μείωσε τον βαθμό αυστηρότητας των ποινών με την κατάργηση της θανατικής ποινής, χωρίς να εισαγάγει την ισόβια κάθειρξη,
- θεσμοθέτησε στα δικαστήρια τη λογική ενός δράστη-θύματος της κοινωνίας και, ως εκ τούτου, την κουλτούρα της δικαιολόγησης.

Σήμερα βλέπουμε να ξετυλίγεται μπροστά μας το ίδιο σενάριο, με έναν άλλον υπουργό, επίσης δικηγόρο: αδειάζει τις φυλακές, αφαιρεί την ποινική ευθύνη από τον παραβάτη και του παραχωρεί προνόμια εις βάρος του θύματος και του κοινωνικού συμφέροντος.

Καθώς οι ίδιες αιτίες παράγουν τα ίδια αποτελέσματα, θα βιώσουμε τις ίδιες συνέπειες:

Τη μία εξ αυτών την είδαμε φέτος το καλοκαίρι: είναι η έκρηξη της παραβατικότητας.

Η άλλη είναι ένα δίκαιο αίτημα για τάξη και ασφάλεια που εκφράζεται όλο και πιο συχνά στη χώρα.

Το 1983 αυτό το αίτημα για ασφάλεια το προέβαλε (δυστυχώς, χωρίς αποτέλεσμα) και η τότε Συσπείρωση για τη Δημοκρατία¹⁶⁶, η οποία κατέγραψε εκλογικό θρίαμβο στις δημοτικές εκλογές και ανέβηκε στην εξουσία το 1986.

Αν ο γαλλικός λαός θεωρεί, όπως πιστεύω και ευελπιστώ, ότι σήμερα το κίνημά μας είναι το πλέον ικανό να νικήσει αυτή τη νέα βαρβαρότητα, τότε πρέπει να δώσει ένα ξεκάθαρο μήνυμα το 2021 και το 2022 και να μας επιτρέψει τη νίκη.

Σε μια εποχή μεγάλων αλλαγών, κάτι τέτοιο είναι δυνατό.

¹⁶⁶ Rassemblement pour la République (RPR): Παλαιό ντεγκωλικό κόμμα που ίδρυσε ο Jacques Chirac το 1976. Το κόμμα ασπαζόταν τον Ντεγκωλισμό, τον Συντηρητισμό και τον Ρεπουμπλικανισμό. Ήταν το κόμμα της μείζονος αντιπολίτευσης στις δύο επταετίες της κυβέρνησης Μιτεράν (1981-1995), συμμετείχε σε τρεις μεγάλους κυβερνητικούς συνασπισμούς (1986-1988, 1993-1995, 1997-2002) υπήρξε το κόμμα με το οποίο εξελέγη (1995) και επανεξελέγη (2002) Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο Ζακ Σιράκ και διαλύθηκε το 2002, έχοντας απορροφηθεί από το κόμμα *Union pour un mouvement populaire*.

Η οικονομική κρίση θα έπρεπε να θέσει τη Γαλλία και τους Γάλλους στο επίκεντρο του μοντέλου της οικονομικής μας ανάπτυξης.

Όπως βλέπετε, φίλοι μου, τα γεγονότα στη Γαλλία και στον κόσμο τρέχουν όλο και πιο γρήγορα.

Είδαμε πως ένας ιός στο μέγεθος ενός κόκκου άμμου¹⁶⁷ μπορεί να θέσει εμπόδια και να αναπροσανατολίσει την πορεία του κόσμου.

Στην πραγματικότητα, γινόμαστε μάρτυρες, σε ζωντανή μετάδοση, της διαδικασίας αποσύνθεσης μιας πολιτικής ουτοπίας, της παγκοσμιοποίησης, προς θλίψιν όλων εκείνων που ισχυρίζονταν ότι «δεν υπήρχε εναλλακτική λύση¹⁶⁸».

Ζούμε αναμφίβολα το τέλος ενός κύκλου, του οποίου αποκορύφωμα θα είναι η τρομακτική οικονομική κρίση που προαναγγέλλεται, ένα πραγματικό τσουνάμι που τα λανθασμένα και κακοσχεδιασμένα μέτρα ανάλυσης είναι απίθανο να μπορέσουν να σταματήσουν.

Αν το φετινό καλοκαίρι ήταν θανατηφόρο από την άποψη της ασφάλειας, το φθινόπωρο είναι πιθανό να είναι εξίσου θανατηφόρο από την άποψη της οικονομίας και των θέσεων εργασίας.

Το σχέδιο ανάκαμψης που παρουσιάστηκε, πάντα με τον χαρακτηριστικό ναρκισσισμό αυτής της κυβέρνησης, δεν θα αντιπροσωπεύει παρά ένα μέγεθος της τάξης του 4% του ΑΕΠ κατανομημένο σε 4 χρόνια, ενώ ήδη γνωρίζουμε ότι η πτώση του ΑΕΠ θα είναι περίπου 10% μόνο για το έτος 2020. Και αυτό το σχέδιο περιλαμβάνει και τον ελάχιστο στόχο, που ανακοινώθηκε με τυμπανοκρουσίες, περί δημιουργίας 160.000 θέσεων εργασίας, τη στιγμή που 800.000 θέσεις εργασίας απειλούνται με καταστροφή, ήδη μέσα στο 2020.

Το σχέδιο αυτό, κακοσχεδιασμένο και γεμάτο λάθη, κάτι που ποτέ δεν θα σταματήσω να επαναλαμβάνω, ξεχνάει για άλλη μια φορά τις μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, για τις οποίες προορίζεται μόνο το

¹⁶⁷ Στο πρωτότυπο λέει «ένας κόκκος άμμου στο μέγεθος ενός ιού», ωστόσο θεωρήσαμε ότι πρόκειται για γλωσσικό ολίσθημα και το διορθώσαμε.

¹⁶⁸ Ο λαϊκισμός συχνά στρέφεται εναντίον αυτού που στα αγγλικά αποκαλείται *big business* και εναντίον των πολυεθνικών κολοσσών, στο όνομα μιας μορφής προστατευτισμού. Είδαμε, ωστόσο, πόσο δύσκολο είναι να αντιπαρατεθεί μία κυβέρνηση με το λεγόμενο «διεθνές κεφάλαιο» στην διεθνοποιημένη οικονομία του 21^{ου} αιώνα. Καλό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση ευρωπαϊκών κομμάτων της Αριστεράς τα οποία υποσχέθηκαν μια τέτοιου είδους αντιπαράθεση και αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν ατάκτως μπροστά στο *big business* όταν ανέλαβαν τα ηνία της εξουσίας (ό,τι κι αν σημαίνει πλέον η μεταφορά «ηνία της εξουσίας» για τις φιλελεύθερες δημοκρατίες του 21^{ου} αιώνα). Η Λεπέν εδώ κάνει προφανώς νύξη περί του δόγματος *There is no alternative* (TINA), το οποίο ευαγγελίστηκε η πρώτη πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου (1979-1990) Margaret Thatcher. Σύμφωνα με αυτό το δόγμα, δεν υπήρχε άλλος δρόμος από την ελεύθερη αγορά, τον καπιταλισμό και την παγκοσμιοποίηση, όροι ιδιαίτερα φορτισμένοι στην περίοδο του Ψυχρού Πολέμου.

3% αυτού του σχεδίου ανάκαμψης (μόνο υπό μορφήν εγγυήσεων), παρόλο που τα 3,7 εκατομμύρια μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεών μας αποτελούν την καρδιά της οικονομίας μας και, κυρίως, της εδαφικής επικράτειάς μας.

Η αντίφαση μεταξύ της αδυναμίας των μέσων που αξιοποιήθηκαν και των μεγαλόσχημων πολιτικών διακηρύξεων του κ. Καστέξ όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του είναι αδυσώπητη.

Δεν θα σώσουμε τις θέσεις εργασίας στην επικράτειά μας εγκαταλείποντας τις μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, την πηγή του 80% της ιδιωτικής μισθωτής απασχόλησης στη χώρα μας.

Ήδη από τον Απρίλιο του 2020 έχω προτείνει ένα απλό και εφαρμόσιμο σχέδιο άμεσης μηνιαίας χρηματοδότησης, με ένα κονδύλι ύψους 10 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 1.000 εργαζόμενους, καθ' όλο το διάστημα της αναστολής λειτουργίας¹⁶⁹.

Στόχος ήταν να αντιμετωπιστεί άμεσα η ανάγκη τους σε κεφάλαιο, η οποία είναι γι' αυτές τόσο επιτακτική σήμερα.

Θα είχαμε διασώσει πολλές επιχειρήσεις εάν αυτό το σύστημα είχε τεθεί σε λειτουργία από την αρχή ακόμη της εφαρμογής των περιορισμών.

Κατά τον ίδιο τρόπο, το κονδύλιο που προορίζεται για τον επαναπατρισμό των επιχειρήσεων είναι αντιστρόφως ανάλογο του αριθμού των υποσχέσεων που έχει δώσει τους τελευταίους 6 μήνες για το θέμα αυτό η Κυβέρνηση και ο Πρόεδρος.

Μόνο το 1%, το 1% του σχεδίου ανάκαμψης για μια πολιτική που ανακοινώθηκε ως μείζων προτεραιότητα.

Πρόκειται για προδοσία.

Χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη και το γεγονός ότι ο Εμανουέλ Μακρόν και οι φίλοι του αρνούνται να θέσουν υπό αμφισβήτηση έστω και στο ελάχιστο

¹⁶⁹ Πρόκειται για ένα σχέδιο άμεσης χρηματοδότησης 1.000 ευρώ μηνιαίως ανά εργαζόμενο για τις επιχειρήσεις ή σε κάθε επιτηδευματία για όσους εργάζονται υπό καθεστώς ελεύθερου επαγγελματία. Τα χρήματα αυτά θα διοχετεύονταν απευθείας από την Τράπεζα της Γαλλίας εν είδει έκτακτης χρηματοδότησης. Βέβαια, το σχέδιο αυτό δεν το εντοπίσαμε [στην ιστοσελίδα του κόμματος](https://www.entreprendre.fr/le-programme-economique-de-marine-le-pen-est-il-credible/), το σχέδιο για τις μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (PME-TPE) που είναι αναρτημένο παραμένει το ίδιο με εκείνο του 2017 (με τελευταία πρόσβαση 27/09/2021), κάτι που είχαν παρατηρήσει και άλλοι πριν από εμάς, όπως διαπιστώνουμε στο ακόλουθο δηκτικό άρθρο: <https://www.entreprendre.fr/le-programme-economique-de-marine-le-pen-est-il-credible/>.

Δεν είναι καθόλου σαφές τι σχεδιάζει να κάνει για την οικονομία το RN, αν κρίνουμε όμως από το πώς ρυθμίζει τα δικά του οικονομικά και το πώς τα ρούβλια της «Τρίτης Ρώμης» καθορίζουν την πολιτική του στο επίπεδο των διεθνών σχέσεων ήδη από το 2014-15, τότε δεν έχουμε να ελπίζουμε σε κάτι καινοφανές και ριζοσπαστικό.

το υπερφιλελεύθερο μοντέλο που πρεσβεύουν, το οποίο, όπως γνωρίζουμε, δημιουργεί αθέμιτο, ανυπέρβλητο διεθνή ανταγωνισμό για τους παραγωγούς και τη βιομηχανία μας¹⁷⁰.

Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι φίλοι του συνεχίζουν να προετοιμάζουν και να ψηφίζουν συμφωνίες διεξαγωγής ελεύθερου εμπορίου με όλο τον κόσμο, σαν να μην έχει συμβεί τίποτα.

Τα μεγάλα ποσά αυτού του σχεδίου ανάκαμψης θα ωφελήσουν, ως συνήθως, τους μεγάλους ομίλους, οι οποίοι, ως συνήθως, όπως και στην περίπτωση του CICE¹⁷¹ του κ. Ολάντ, δεν θα κληθούν να κάνουν τίποτα σε αντάλλαγμα, σε ό,τι αφορά τη διατήρηση ή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Και έπειτα, υπάρχει και αυτό που στα κρυφά μόνο παραδέχονται, υπό τη διακριτική ανοχή της Επιτροπής Οικονομικών.

Τα 40 δισεκατομμύρια που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και επομένως από τους φόρους μας (γιατί κι αυτό θα λάβει τέλος) έχουν και αντίτιμο: την επάνοδο της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης.

Και εδώ, λοιπόν, οι μεγαλόσχημες δηλώσεις περί κυριαρχίας θα παραμείνουν... μεγαλόσχημες δηλώσεις.

Θα μπορούσαμε να πούμε πολλά ακόμη για τις αδυναμίες και τα λάθη αυτού του σχεδίου ανάκαμψης.

Σκέφτομαι ειδικότερα μια ευκαιρία χαμένη, την εκταμίευση μέρους των 5.000 δισεκατομμυρίων των γαλλικών αποταμιεύσεων.

Ένα μεγάλο δάνειο, με επιτόκιο 2% (πολύ υψηλότερο από το 0,5% του Livret A¹⁷²) θα μπορούσε να επιτρέψει στους Γάλλους να ανακτήσουν ένα

¹⁷⁰ Η Γαλλία ήταν μια προστατευμένη οικονομία μέχρι και την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Το άνοιγμα στις παγκόσμιες αγορές ήταν κάτι πρωτόγνωρο στις μεταπολεμικές δεκαετίες για τους Γάλλους και άλλαξε πολύ την γαλλική κοινωνία.

¹⁷¹ Crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi (CICE) : Η πίστωση φόρου για την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση (CICE) ήταν ένα είδος φορολογικού κινήτρου για τις εταιρείες που υπόκεινται σε απασχολούν μισθωτούς εργαζόμενους. Ψηφίστηκε στον τροποποιημένο δημοσιονομικό νόμο για το 2012 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2013. Καταργήθηκε το 2019 μετά από νέες αλλαγές στο φορολογικό καθεστώς των εταιριών. Το CICE προέβλεπε ελάφρυνση ασφαλιστικών εισφορών για τις εταιρίες. Η ελάφρυνση αυτή μεταφραζόταν συγκεκριμένα σε μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για κάθε εργαζόμενο του οποίου η αμοιβή ήταν μικρότερη ή ίση με τον κατώτατο μισθό.

¹⁷² Το livret A είναι ένα χρηματοοικονομικό προϊόν που προσφέρεται από γαλλικές τράπεζες. Το εισήγαγε για πρώτη φορά ο βασιλιάς Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ το 1818 για την αποπληρωμή των χρεών που είχαν προκύψει κατά τη διάρκεια των Ναπολεόντειων Πολέμων. Μέρος των εσόδων μεταφέρονται σήμερα στον γαλλικό χρηματοπιστωτικό οργανισμό του Δημοσίου ονόματι Caisse des Dépôts και επανεπενδύεται από αυτόν για την ανέγερση κατοικιών για άτομα περιορισμένου εισοδήματος, αλλά και για την αποπληρωμή των χρεών της Ευρωζώνης. Τα υπόλοιπα κεφάλαια χρησιμοποιούνται από τις τράπεζες για τη χορήγηση δανείων σε γαλλικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το προϊόν λειτουργεί ως αποταμιευτικός λογαριασμός για τους Γάλλους πολίτες.

μέρος της οικονομικής τους κυριαρχίας, στηρίζοντας παράλληλα τις επιχειρήσεις και τις θέσεις εργασίας μας.

Ο επαναπατρισμός επιχειρήσεων δημιουργεί τις προϋποθέσεις για κοινωνική και εδαφική αρμονία.

Κυρίες και κύριοι, στην πραγματικότητα δεν βιώνουμε απλώς μια κρίση, αλλά μια θεμελιακή μεταστροφή του οικονομικού μοντέλου της χώρας μας.

Έχοντας ενστερνιστεί πια το ότι η πρόοδος και ο εκσυγχρονισμός βασίζονται στην κινητικότητα, όλα σταματούν όταν αυτή καθίστανται αδύνατη.

Καθώς το παγκόσμιο ρολόι ήταν ρυθμισμένο στην αέναη κινητικότητα των ανθρώπων και στην αδιάκοπη μετατόπιση των αντικειμένων, η ακινησία που επιβάλλεται σταματά τον μηχανισμό.

Είμαστε μάρτυρες μιας αλλαγής ιδεολογικών δομών, μιας επανάστασης πλανητικών διαστάσεων, και οι ηγέτες μας δεν κατανοούν τις σεισμικές δονήσεις που συμβαίνουν κάτω από τα πόδια μας.

Στην πραγματικότητα, αντίθετα από ό,τι πιστεύουν όσοι αποκαλούνται προοδευτικοί, το αντίθετο της κινητικότητας δεν είναι η ακινησία, αλλά η εγγύτητα.

Γι' αυτό υποστηρίζουμε έναν γενικότερο τοπικισμό¹⁷³, καθώς αυτός δημιουργεί τις προϋποθέσεις για κοινωνική και εδαφική αρμονία, στο πλαίσιο αυτού που ο Ερβέ Ζυβέν ορθά αποκαλεί «οικολογικό πολιτισμό»¹⁷⁴.

Ο τοπικισμός μας είναι θεσμικός, προτείνει μια δημοκρατία της εγγύτητας, την επανενεργοποίηση των τοπικών δημόσιων υπηρεσιών και την αποσαφήνιση των ζητημάτων των αρμοδιοτήτων και της χρηματοδότησης μεταξύ των τοπικών αρχών.

Ο τοπικισμός μας είναι οικονομικός, με μια ενεργή πολιτική επαναπατρισμού οικονομικών δραστηριοτήτων, δημιουργίας ενός κλειστού επιχειρηματικού κυκλώματος με την εγκατάσταση μεταποιητικών βιομηχανιών παντού και με την ενεργή στήριξη των τοπικών επιχειρήσεων, ιδίως των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, αλλά και των βιοτεχνών.

¹⁷³ Δεν έχει αναφέρει ξανά τον όρο *localisme* στο κείμενο και αναγκαστικά προσαρμόσαμε την απόδοσή μας για να διαφανεί για ποια έννοια μιλάει. Πρόκειται για κλασικό παράδειγμα ασυνεχούς και λογικοφανούς δομής η οποία είναι παραδοσιακά πανταχού παρούσα στον λόγο του λαϊκισμού. Εμφανίζεται και συζητείται ένας όρος που δεν έχει αναλυθεί πρωτίτερα στο κείμενο. Αν ήταν κεντρικός και σαφώς καθορισμένος όρος στη ρητορική του κόμματος, τότε θα είχε σίγουρα αναφερθεί νωρίτερα και όχι στο τέλος του κειμένου.

¹⁷⁴ Ο Hervé Juvin είναι Γάλλος πολιτικός, ευρωβουλευτής του RN από το 2019. Συγγραφέας, μεταξύ άλλων, του βιβλίου *L'Avènement du corps* (Gallimard, 2006), στο οποίο πραγματεύεται τις συνέπειες και επιπτώσεις της μακροζωίας στην κοινωνία και το άτομο.

Ο τοπικισμός μας είναι εδαφικός, με μια σημαντική αναπτυξιακή πολιτική που βασίζεται στην εδαφική επανισορρόπηση, μια πολιτική που ονομάζουμε «απομητροπολιτικοποίηση¹⁷⁵».

Αυτή η εδαφική επανάσταση βασίζεται σε ένα μεγάλο σχέδιο υπέρ της ανάπτυξης των ψηφιακών, οδικών, σιδηροδρομικών και κτηριακών υποδομών.

Αυτή η πολιτική εθνικής εμβέλειας θα οδηγήσει στην αναβάθμιση της τεράστιας και υπέροχης αγροτικής μας κληρονομιάς, καθώς και της κληρονομιάς των πληθυσμιακά μεσαίων πόλεων τις οποίες η οικονομική απαξίωση καταδικάζει σήμερα στην καταστροφή και την εξαφάνιση.

Ο τοπικισμός μας είναι οικονομικός, επιτρέποντας, μέσω της επανενεργοποίησης ενός αυθεντικού τομέα αμοιβαίας ασφάλισης¹⁷⁶ και τη χρηματοδότηση τοπικών δραστηριοτήτων από τοπικές δομές.

Γιατί να μην ενθαρρύνουμε, για παράδειγμα, τη χρηματοδότηση των γηροκομείων¹⁷⁷ μας από δομές αμοιβαίου τύπου οι οποίες και θα εμπλέκουν στενά τις ίδιες τις οικογένειες στη διαχείρισή τους;

Ο τοπικισμός μας είναι πολιτιστικός, με την ανάδειξη των αιωνόβιων κτιρίων μας, αλλά και με τη δημιουργία καλλιτεχνικών φυτωρίων που θα επιτρέψουν σε νέους δημιουργούς να εκπαιδευτούν, να υποστηριχθούν, να γίνουν γνωστοί, να προωθηθούν, προστατεύοντάς τους έτσι από τη λογική της κλίκας και των πελατειακών σχέσεων.

Πρόκειται για έναν τρομερό κινητήριο μοχλό για τη δημιουργικότητα του λαού¹⁷⁸ και μια σαφή και δυναμική στήριξη του καλλιτεχνικού κόσμου.

¹⁷⁵ Ο όρος δικός μας, και αναφέρεται στην αποκέντρωση.

¹⁷⁶ Δεν πρέπει να συγχέονται οι δύο υπάρχουσες εταιρίες αλληλασφαλιστικών/επικουρικών Ταμείων: πρόκειται για τις πολυμετοχικές ασφαλιστικές εταιρίες (SAM), οι οποίες διέπονται από τον Ασφαλιστικό Κώδικα, και τις εταιρείες που διέπονται από τον Κώδικα Αλληλασφάλισης. Οι SAM ασφαλίζουν από ενδεχόμενο κίνδυνο με την αλληλοαμοιβαιοποίηση των σταθερών ή μεταβλητών εισφορών των μελών τους, γεγονός που καθιστά δυνατή τη χρηματοδότηση των αποζημιώσεων που καταβάλλονται σε όσους υφίστανται ζημιές, συχνά στον τομέα της αυτοκίνησης ή της στέγασης. Οι εταιρείες αυτές, οι οποίες δεν έχουν μετοχικό κεφάλαιο, δεν μπορούν να αναλαμβάνουν κοινωνικό έργο ή να διαχειρίζονται και να αναλαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες. Βλ.: <https://www.carac.fr/conseils-outils/dossiers-thematiques-guides/les-mutuelles-des-entreprises-a-principes>

¹⁷⁷ Στο πρωτότυπο EHPAD (*Établissement d'hébergement pour personnes âgées dépendantes*).

¹⁷⁸ Η σύμφραση *création populaire* του πρωτοτύπου δεν μπορεί σε αυτό το συγκεκριμένο να μεταφραστεί ως *λαϊκή δημιουργία*, γιατί η αντίστοιχη ελληνική σύμφραση που προκύπτει παραπέμπει ξεκάθαρα σε παραδοσιακή λαϊκή τέχνη, ενώ η ομιλήτρια δεν επικεντρώνεται σε κάτι τέτοιο εδώ.

Ο τοπικισμός μας μπορεί να εφαρμοστεί και σε δημοτικό επίπεδο, όπως συνέβη και με την ιδέα μιας «κηπούπολης» η οποία εφαρμόστηκε με μεγάλη επιτυχία στο Ενέν-Μπωμόν¹⁷⁹.

Προβλέπει την ανάπτυξη της οικονομίας διαμοιρασμού¹⁸⁰ και τη στήριξη της τοπικής παραγωγής.

Επίσης, συμβάλλει οργανωτικά στην αναθεώρηση των πρακτικών κατανομής κοινωνικής στέγασης, με στόχο όσους την έχουν πραγματικά ανάγκη και όσους σέβονται αυτό το κοινό αγαθό.

Τέλος, το ίδιο το εθνικό μας όραμα στηρίζεται στον «τοπικισμό», καθώς η αρχή της αποκέντρωσης προϋποθέτει το να μην αφαιρείται από τον πολίτη το δικαίωμα της συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων και η δυνατότητα να ελέγχει τη ζωή του.

Γι' αυτό και δεν θέλουμε, ούτε και μπορούμε, να αναθέτουμε επ' αόριστον στο υπερεθνικό επίπεδο που εκπροσωπεί η Ευρωπαϊκή Ένωση κάθε επιλογή μας για βελτίωση της λειτουργίας της κοινωνίας, αλλά πρέπει να επιφυλάσσουμε στο επίπεδο αυτό μόνο ό,τι αφορά τις μεγάλες και απαραίτητες συνεργασίες ανάμεσα σε ελεύθερα και κυρίαρχα έθνη.

Επομένως, δεν θα σας προκαλέσει έκπληξη το γεγονός ότι οι υποψήφιοί μας, αυτοί που υποστηρίζονται από την Εθνική Συσπείρωση, ιδίως στις εκλογές για τη Γερουσία, αυτοπαρουσιάζονται ως «τοπικιστές υποψήφιοι».

Η μάχη μεταξύ των υπέρμαχων της παγκοσμιοποίησης και των τοπικιστών διεξάγεται από το 2017.

Καθώς περνούν οι μήνες, με την εξασθένιση δυνάμεων που είναι στα πρόθυρα της εξαφάνισης, όπως η Ανυπότακτη Γαλλία¹⁸¹ ή οι Δημοκρατικοί¹⁸², το πεδίο της διαμάχης γίνεται μέρα με τη μέρα πιο

¹⁷⁹ Βλέπε εδώ τα εγκρίνια του Κήπου του Δημαρχιακού Μεγάρου, στα οποία παραβρέθηκε η ίδια η Μαρίν Λε Πεν: <https://www.francebleu.fr/infos/politique/henin-beaumont-hasard-du-calendrier-3-jours-apres-la-vague-verte-la-ville-affiche-son-cote-1593619207>. Δήμαρχος της πόλης είναι ο Steeve Briois της Εθνικής Συσπείρωσης, όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενο σχόλιο στην αρχή του κειμένου.

¹⁸⁰ Πρόκειται για αυτό που στα αγγλικά αποκαλείται *sharing economy*. Ένα αντιπροσωπευτικό γνώρισμα της οικονομίας διαμοιρασμού είναι η από κοινού χρήση υπηρεσιών, ιδεών και προϊόντων μέσω μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας, χωρίς να εκχωρείται η ιδιοκτησία ή η συνιδιοκτησία αυτών των αγαθών στους λήπτες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα η πλατφόρμα AirBnb και οι αντίστοιχες πλατφόρμες CouchSurfing, Homeaway και Rentalia στον κλάδο της ενοικίασης καταλυμάτων, καθώς και οι εφαρμογές Uber, Blablacar και Lyft στον κλάδο των μεταφορών.

¹⁸¹ Το κόμμα *La France Insoumise* ιδρύθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2016 από τον Jean-Luc Mélenchon και είναι ένα σοσιαλδημοκρατικό, αριστερό, λαϊκό κόμμα, το οποίο αυτή τη στιγμή κατέχει 17 έδρες στην Εθνοσυνέλευση, μία στη γαλλική Γερουσία και 5 στο Ευρωκοινοβούλιο. Οι θέσεις του καλύπτουν σχηματικά όλο το φάσμα που απλώνεται μεταξύ Αριστεράς και Άκρας Αριστεράς.

¹⁸² Το κόμμα *Les Républicains* είναι ένα φιλελεύθερο συντηρητικό κόμμα της Δεξιάς, το οποίο ιδρύθηκε στις 30 Μαΐου 2015 από πρώην μέλη του *Union pour un mouvement populaire* του Jacques Chirac και του Nicolas Sarkozy. Πρόεδρός του από το 2019 είναι ο

ξεκάθαρο.

Χρειάστηκαν δύο προεδρικές εκλογικές αναμετρήσεις μεταξύ Ζισκάρ και Μιτερράν, ώστε η κοινωνία το 1981 να μπορέσει να επιλέξει μεταξύ σοσιαλισμού και φιλελευθερισμού.

Δεν θα εκπλαγούμε αν χρειαστούν δύο εκλογικές αναμετρήσεις για να νικήσει ο τοπικισμός.

Το τοπικιστικό και, βεβαίως, εθνικό κίνημα το οποίο φέρνουμε στην πολιτική σκηνή δεν σταματάει στην Εθνική Συσπείρωση.

Έχουν έρθει στις τάξεις μας άνθρωποι διαφόρων πολιτικών προελεύσεων, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Απευθύνομαι σε όλους τους Γάλλους, σε όλους εκείνους που έχουν κατανοήσει ότι πέρα από τις προσωπικές και πολιτικές μας καταβολές, πέρα από την καταγωγή μας, πέρα από αποκλίσεις φυσικές σε μια δημοκρατία, αυτό που διακυβεύεται είναι μια μεγάλη επιλογή για το μέλλον της κοινωνίας, ακόμη και μια επιλογή πολιτισμού, μια επιλογή από την οποία εξαρτάται η ασφάλειά μας, η ελευθερία μας, ακόμη και η ταυτότητά μας ως λαός.

Σε μια δημοκρατία, αυτή η συζήτηση αφορά εσάς και κανέναν άλλον.

Ως πολίτες, δεν μπορείτε να παραμένετε αδιάφοροι.

Ως Γάλλοι, δεν μπορείτε να παραμένετε αδρανείς.

Ως ψηφοφόροι, δεν μπορείτε να απέχετε.

Όσοι ψάχνουν να κρυφτούν πίσω από τη φράση «τι νόημα έχει», όσοι ψάχνουν κάθε είδους δικαιολογία για να αποφύγουν να περάσουν από την αγανάκτηση στη δράση, πρέπει να γνωρίζουν ότι άθελά τους συμμετέχουν στον θρίαμβο αυτού εναντίον του οποίου πολεμούν.

Γι' αυτό, σας προτρέπω να υπερβείτε τις όποιες μικροδιαφωνίες¹⁸³ και να συμμετάσχετε σε αυτή τη μεγάλη και ωραία ανθρώπινη και πολιτική περιπέτεια υπηρετώντας τον στόχο της ανάκαμψης της χώρας μας.

Αυτή η μάχη που δίνουμε είναι η μάχη των διαδοχικών γενεών που, ανά τους αιώνες, είχαν επιθυμήσει μία Γαλλία εκλεπτυσμένη, όμορφη, ισχυρή και ακτινοβολούσα.

Το οφείλουμε στο λαό μας, με γνώμονα τις ιδέες μας, την ανάκαμψη της χώρας μας, το οφείλουμε στα παιδιά μας, στα παιδιά των παιδιών μας, και

Christian Jacob, ο οποίος υπήρξε δύο φορές υπουργός στις κυβερνήσεις Ζακ Σιράκ μεταξύ 2002-07.

¹⁸³ Ακόμα μία προσπάθεια να παρουσιαστεί η διαφωνία ως εθνοδιαλυτική. Για τον λόγο του λαϊκισμού, ο λαός ή το έθνος είναι μία οντότητα αδιαίρετη. Αν υπάρχουν διαφωνίες και αντίρροπες δυνάμεις μέσα του, αυτό είναι δείγμα παρακμής και διαφθοράς που οφείλεται στη διαβρωτική επιρροή ξένων κέντρων, μυστικών ταγμάτων, αόριστα οριζόμενων ελίτ κ.λπ.

το οφείλουμε στον κόσμο, ο οποίος περιμένει να ακούσει ξανά τη φωνή της Γαλλίας στη συναυλία των Εθνών.

Αγαπητοί μου συμπατριώτες, είναι πλέον καιρός να πάρουμε το πεπρωμένο μας στα χέρια μας.

Η χώρα μας είναι ισχυρή και έχει αμέτρητα πλεονεκτήματα.

Το πρόβλημα δεν είναι η Γαλλία, ούτε οι Γάλλοι, όχι!

Είναι τα τρομακτικά πολιτικά λάθη που έκαναν οι αποκαλούμενες ελίτ τα τελευταία 40 χρόνια.

Γι' αυτόν, λοιπόν, τον λόγο, γιατί από εμάς εξαρτάται, γιατί το μέλλον το φτιάχνουμε εμείς.

Ζητώ η αυγή μιας νέας ημέρας, φίλοι μου, και σας το λέω: η χώρα σάς χρειάζεται!

Γάλλοι, ξυπνήστε!

Ζήτω η Δημοκρατία!

Ζήτω η Γαλλία!

2. Λαϊκισμός και Κριτική Ανάλυση Λόγου – Ανάλυση των κειμένων

2.1. Έννοιες και ορισμοί

2.1.1. Λαϊκισμός

Η έννοια του *λαϊκισμού*¹⁸⁴ είναι μια έννοια με ιδιαίτερο ιστορικό και πολιτικό βάρος. Η λέξη *σημαίνει*, δεικνύει ένα πολιτικό φαινόμενο, ωστόσο δεν μπορούμε να πούμε πως σε κάθε μέρος του κόσμου η λέξη αυτή χρησιμοποιείται με τον ίδιο τρόπο και πως αναφέρεται στο ίδιο ακριβώς πράγμα. Η έννοια, δηλαδή, μπορεί να διαφέρει για λόγους γεωγραφικούς, ιστορικούς και πολιτικούς. Πάντως, στην πολιτική επιστήμη η λέξη χρησιμοποιείται ως υπερώνυμο που καλύπτει διάφορα πολιτικά φαινόμενα που παρουσιάζουν κοινά στοιχεία αναφοράς. Θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε την έννοια του λαϊκισμού, τόσο εν γένει όσο και ειδικότερα μέσα στο πλαίσιο της εργασίας μας.

Σύμφωνα με τον Ολλανδό πολιτικό επιστήμονα Cas Mudde, ο λαϊκισμός είναι ένα φαινόμενο που παρατηρείται μέσα στις λεγόμενες φιλελεύθερες δημοκρατίες (*liberal democracies*)¹⁸⁵ και με αυτές βρίσκεται σε ανταγωνιστική σχέση, καθώς οι λαϊκιστές πολιτικοί συχνά κάνουν λόγο για αμεσότερη συμμετοχή του *λαού* στη λήψη αποφάσεων. Συνήθως, βέβαια, ο χαρακτηρισμός *λαϊκιστής* αποδίδεται σε κάποιον έξωθεν και πολύ σπάνια κάποιο πολιτικό πρόσωπο θα αυτοχαρακτηριστεί έτσι στον δημόσιο λόγο.

Οι απόψεις περί του τι συνιστά τον *λαϊκισμό* δίστανται, με άλλους να θεωρούν ως *λαϊκισμό* μια μορφή ανεύθυνης οικονομικής πολιτικής υπερπληθωρισμού, άλλους να θεωρούν πως λαϊκισμός σημαίνει παρουσία ενός ισχυρού ηγέτη που καθοδηγεί τον λαό και εντέλλεται άμεσα από αυτόν, ενώ κατ' άλλες φωνές ο *λαϊκισμός* δηλώνει ένα ιδιαίτερο πολιτικό ύφος λόγου, όπου οι απρεπείς εκφράσεις και η λαϊκότητα γλώσσα χρησιμοποιούνται ως μέσο προσέλευσης των μαζών και των μέσων ενημέρωσης (Mudde 2017:1-4). Ένας λειτουργικός ορισμός θα μπορούσε να

¹⁸⁴ Ας μας επιτραπεί εδώ μια φιλοσοφική παρατήρηση: όταν χρησιμοποιούμε τη λέξη *σημασία*, δηλώνουμε το περιεχόμενο που δίδεται στην έκφραση-σημείο *λαϊκισμός*, η οποία δηλώνει με τη σειρά της μιαν έννοια. Εξάλλου, το ότι τυχαίνει να υπάρχει μια κοινή λέξη μεταξύ δύο ή περισσότερων γλωσσών δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η έννοια με την οποία συνδέεται αυτό το σημείο-λέξη είναι και η ίδια.

¹⁸⁵ Φιλελεύθερη δημοκρατία (ή αστική δημοκρατία) ονομάζεται η αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Πρόκειται για τον επικρατούντα τύπο δημοκρατίας, από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά, και διαμορφώθηκε κυρίως κατά τον 19^ο αιώνα. Θεμέλιο της φιλελεύθερης δημοκρατίας είναι το σύνταγμα, το οποίο προβλέπει διάκριση των εξουσιών σε ανεξάρτητα όργανα και εγγύηση των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων για τους πολίτες της, με στόχο κυρίως τον περιορισμό της παρέμβασης του Κράτους στον βίο τους.

είναι ο εξής: *Ο λαϊκισμός είναι μια ιδεολογία μέσω της οποίας η κοινωνία θεωρείται ως διαχωρισμένη σε δύο ομοιογενή και ανταγωνιστικά στρατόπεδα, «τους αγνούς ανθρώπους» και τη «διεφθαρμένη ελίτ». Βάσει της ιδεολογίας αυτής, η πολιτική θα πρέπει να είναι η έκφραση της γενικότερης βούλησης του λαού (Mudde 2017:5-6). Ακόμη, ο λαϊκισμός δεν φαίνεται να συνιστά τόσο μια συνεκτική ιδεολογική παράδοση όσο ένα σύνολο ιδεών που εμφανίζεται σε συνδυασμό με εντελώς διαφορετικές και μερικές φορές αντιφατικές ιδεολογίες (Mudde 2017:6). Γι' αυτό και μιλάμε για λαϊκισμό τόσο στην Αριστερά όσο και στη Δεξιά στις φιλελεύθερες δημοκρατίες. Ένας άλλος ορισμός που έχει δοθεί είναι ο εξής:*

Ο λαϊκισμός μια ιδεολογία που αντιπαραθέτει έναν ενάρετο και ομοιογενή λαό απέναντι σε ένα σύνολο ελίτ και επικίνδυνων «άλλων» που μαζί στερούν (ή προσπαθούν να στερήσουν) τον κυρίαρχο λαό από τα δικαιώματα, τις αξίες, την ευημερία, την ταυτότητα και τη φωνή του (Albertazzi & McDonnell 2008:3).

Η προσπάθεια που γίνεται αφορά περισσότερο την ανάλυση των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του υπό έρευνα πολιτικού φαινομένου, καθώς ο λαϊκισμός, όπως ειπώθηκε ήδη, δεν μπορεί να αποκληθεί συμπαγής και ιστορικά διαμορφωμένη ιδεολογική παράδοση. Ας αναφερθεί και εδώ ο ορισμός του λήμματος λαϊκισμός στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής:

λαϊκισμός ο [laikizμός] Ο17 :ιδεολογία ή στάση που εκφράζεται κυρίως στην πολιτική και στην τέχνη και που χαρακτηρίζεται από υπερβολική και μη αυθεντική λαϊκότητα¹⁸⁶.

Ο ορισμός αυτός δεν είναι πλήρης, ωστόσο κάτι μας υποδεικνύει για το ποια είναι τα χαρακτηριστικά του λαϊκισμού στην πολιτική, τα οποία και θα εξετάσουμε παρακάτω.

Σε ότι αφορά τα χαρακτηριστικά του πολιτικού λαϊκισμού, αυτά είναι πολύ συγκεκριμένα, αν και κάποια από αυτά έχουν διαφορετική σημασία, ανάλογα με την γεωγραφική περιοχή και τις εκάστοτε ιστορικές συνθήκες. Τα χαρακτηριστικά του λαϊκισμού και του λαϊκιστή πολιτικού συνοψίζονται ως εξής:

- Ο λαϊκιστής πολιτικός είναι ενάντιος στην πολυφωνία. Θεωρεί πως αυτός, και μόνο αυτός, δικαιούται και μπορεί να εκφράζει τον λαό. Γίνεται εδώ μια διάκριση σε ηθική βάση, καθώς ο ίδιος θεωρεί πως είναι αδιάψευστο παράδειγμα ηθικής καθαρότητας, ό,τι και αν σημαίνει αυτό. Επίσης, εκφράζει την πεποίθηση πως εκπροσωπεί το 100% του λαού και όχι απλώς την πλειοψηφία (Müller 2016:3).

¹⁸⁶ Η αναφορά στο λεξικό [εδώ](#).

- Ο λαϊκιστής πολιτικός προβάλλει διαρκώς τον εαυτό του ως άνθρωπο της δράσης και όχι των λόγων. Θέτοντας την εκάστοτε πολιτική συγκυρία εντός ενός πλαισίου όπου επείγει η ανάληψη άμεσης δράσης, καταφέρνει να προωθήσει τις ιδέες του ως περισσότερο χρήσιμες, γιατί δεν βασίζονται σε «περιττές» θεωρίες και αναλύσεις. Επιπλέον, ο λαϊκιστής πολιτικός ενδέχεται να αυτοπροβάλλεται και ως πρότυπο αρρενωπότητας, τόσο μέσα από τον λόγο του, όσο και μέσα από τη σημειολογία της εικόνας¹⁸⁷ (Mudde 2017:64).
- Ο λαϊκισμός ως ύφος πολιτικού λόγου χαρακτηρίζεται συχνά από απλοϊκά επιχειρήματα ή στοχευμένα υπονοούμενα, τα οποία καταλαβαίνει το κοινό και μέσω των οποίων διαφαίνεται ή σκιαγραφείται κάποιου είδους πολιτικό πρόγραμμα. Με άλλα λόγια, συμβαίνει συχνά να παρουσιάζεται μια άποψη ή μία λύση ως αυτονόητες, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι (Müller 2016:13, 26)
- Ο λαϊκισμός διαχωρίζει την κοινωνία με μανιχαϊστικό τρόπο σε καλούς και κακούς δρώντες. Στη μία πλευρά βρίσκονται οι απροσδιόριστοι μα πάντα επικίνδυνες ελίτ και στην απέναντι πλευρά ο λαός, ο οποίος είναι ενιαίος και αδιαίρετος, με κοινές πεποιθήσεις και κοινά συμφέροντα. Σύμφωνα δε με τον Mudde, στον λαϊκισμό εντοπίζονται τρεις θεμελιώδεις έννοιες: ο λαός, οι ελίτ και η γενική (λαϊκή) βούληση (Mudde 2017:9). Επιλέγεται, δηλαδή, και προβάλλεται μια πολύ απλοϊκή εικόνα της κοινωνίας, η χρήση της οποίας εξυπηρετεί τον λαϊκιστή πολιτικό, καθώς σε ενδεχόμενη ήττα του μπορεί να δηλώσει χωρίς κόστος πως οι διεφθαρμένες ελίτ στέρησαν τη νίκη από τον αγνό λαό και πως δεν εκφράστηκε η λαϊκή βούληση (Müller 2016:27).
- Ο λαϊκιστής πολιτικός διατείνεται πως επιθυμεί περισσότερη εμπλοκή και συμμετοχή του λαού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ωστόσο αυτό δεν είναι πραγματική του επιθυμία, καθώς δεν εμπιστεύεται τη λαϊκή βούληση τόσο πολύ. Ακόμη και στην περίπτωση όπου χρησιμοποιούνται δημοψηφίσματα για να εκφραστεί η λαϊκή βούληση, συχνά αυτά είναι δομημένα έτσι, ώστε να μην διαταράξουν το κυβερνητικό μεταρρυθμιστικό έργο (Müller 2016:29). Δηλαδή, είτε θα έχει εντυπωθεί στη συνείδηση του κόσμου ποιο είναι το «σωστό» μέσα από τα μέσα ενημέρωσης, είτε το ερώτημα ή το ψηφοδέλτιο του δημοψηφίσματος θα είναι έτσι δομημένα, ώστε να μην είναι πλήρως κατανοητό το τι διακυβεύεται.
- Ο λαϊκιστής πολιτικός είναι εναντίον των οικονομικών ελίτ όσο αυτές αντιτίθενται στα συμφέροντά του. Δεν έχει, βέβαια, κανένα πρόβλημα να συναναστρέφεται μαζί τους όταν τις χρειάζεται, ενώ συχνά ο ίδιος ο

¹⁸⁷ Βλέπε [εδώ](#). Στο εν λόγω βίντεο, ο Σαντιάγο Αβασκάλ του Vox κάνει ιππασία θέλοντας να υπονοήσει κάποιου είδους πολεμική αρετή και να τονίσει την αρρενωπότητά του, κατά τα πρότυπα και άλλων πολιτικών, όπως ο Βλαντίμιρ Πούτιν. Πρόσβαση στις 10/10/2021

πολιτικός είναι επιχειρηματίας και προέρχεται από τις ελίτ, όπως στην περίπτωση του Σίλβιο Μπερλουσκόνι στην Ιταλία (Müller 2016:29-30). Στην περίπτωση που είναι μέρος των ελίτ, παρουσιάζει τον εαυτό του ως εξαίρεση στον κανόνα και ως «φιλολαϊκό» εκπρόσωπο των οικονομικά ισχυρών.

- Μεγάλη έμφαση δίνεται και στην έννοια της *αλήθειας*, της αντικειμενικής και «καθαρής» αλήθειας, η οποία, ωστόσο, δεν είναι παρά μία φαντασίωση καλλιεργημένη από την ευρωπαϊκή φιλοσοφική παράδοση. Πρόκειται για μια μάταια αναζήτηση του ανύπαρκτου, η οποία ταλαιπωρεί τη δυτική σκέψη από την εποχή της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας μέχρι και σήμερα. Κι εδώ θα θυμίσουμε τα λόγια των Lakoff & Johnsen: *αυτό που διαφεύγει από την θεωρία του αντικειμενισμού είναι το γεγονός ότι η κατανόηση, και επομένως η αλήθεια, είναι αναγκαστικά σχετική με τα δικά μας πολιτιστικά εννοιολογικά συστήματα και το ότι δεν μπορεί να ενταχθεί εντός του πλαισίου οποιουδήποτε απόλυτου ή ουδέτερου εννοιολογικού συστήματος* (2003:194). Ωστόσο, λόγω του μεγάλου βάρους που φέρει η λέξη, οι λαϊκιστές πολιτικοί δεν διστάζουν να την χρησιμοποιήσουν δεκάδες φορές μέσα στον λόγο τους.

Όπως καταλαβαίνουμε από όλα τα παραπάνω, ο λαϊκισμός μοιάζει περισσότερο με πολιτικό τρόπο δράσης και έκφρασης και λιγότερο με πραγματική ιδεολογία. Οποιοσδήποτε πολιτικός από οποιοδήποτε μέρος του ιδεολογικού φάσματος μπορεί να κατηγοριοποιηθεί υπό τον όρο αυτό, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίσαμε κατά την απαρίθμηση των χαρακτηριστικών του λαϊκισμού.

Κλείνοντας, ας σημειώσουμε πως στην παρούσα εργασία ο λαϊκισμός εξετάζεται στα πλαίσια της κριτικής ανάλυσης λόγου μόνο ως προς την ευρωπαϊκή του μορφή. Κι αυτό γιατί στις ΗΠΑ και τη Λατινική Αμερική οι συσχετισμοί και οι ιστορικές και πολιτικές πραγματικότητες είναι ριζικά διαφορετικές, τόσο μάλιστα ώστε έννοιες όπως *ελίτ* και *λαός* να σημαίνουν μη συγκρίσιμες ποιότητες. Για παράδειγμα, στη Λατινική Αμερική ως *ελίτ* ορίζονται ενίοτε οι λευκοί απόγονοι Ευρωπαίων εποίκων, οι οποίοι συχνά απολαμβάνουν καλύτερο επίπεδο ζωής από τους απογόνους των ιθαγενών λαών. Μια τέτοια ερμηνεία της κοινωνίας στην Ευρώπη δεν μπορεί, προφανώς, να σταθεί, καθώς στην τελευταία κυριαρχεί περισσότερο η διάκριση σε κοινωνικές τάξεις βάσει εισοδήματος, αγοραστικής δύναμης και επαγγελματικού κλάδου. Ακόμη, θα προλάβουμε ενδεχόμενη ερώτηση του αναγνώστη περί της μη αναφοράς μας στις έννοιες *Άκρα Δεξιά* και *Δεξιά* τονίζοντας το ότι ο λαϊκισμός είναι ένα στιλ άσκησης πολιτικής και ένα στιλ πολιτικής έκφρασης. Βρίσκεται, επομένως, πέρα και πάνω από πολιτικούς σχηματισμούς και ιδεολογικές κατευθύνσεις. Στην παρούσα εργασία μάς ενδιαφέρει περισσότερο να δείξουμε το πώς και το γιατί οι ομιλητές μας εντάσσονται στην κατηγορία των λαϊκιστών

πολιτικών, παρά το να κάνουμε οποιαδήποτε στοχευμένη αξιολογική κρίση περί των ιδεών του δεξιού ή ακροδεξιού μέρους του πολιτικού φάσματος.

2.1.2. Κριτική Ανάλυση Λόγου (Critical Discourse Analysis)

Η έννοια της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου είναι πρωτεύουσας σημασίας για την παρούσα εργασία, καθώς κύριος στόχος μας είναι να αναλύσουμε τον πολιτικό λόγο των ομιλητών μας, εστιάζοντας σε συγκεκριμένες τεχνικές που επιβεβαιώνουν τον λαϊκιστικό χαρακτήρα της γλώσσας τους, ενώ παράλληλα αποκρύπτουν από τους ακροατές τις πραγματικές προθέσεις και τους πραγματικούς στόχους του ομιλητή/της ομιλήτριας ή του κόμματος το οποίο εκείνος/εκείνη εκπροσωπεί. Θα πρέπει, λοιπόν, να ορίσουμε τι είναι Κριτική Ανάλυση Λόγου.

Η Κριτική Ανάλυση Λόγου (Critical Discourse Analysis) είναι μια διεπιστημονική προσέγγιση στη μελέτη του λόγου που βλέπει τη γλώσσα ως μια μορφή κοινωνικής πράξης και πρακτικής. Σύμφωνα με τον Norman Fairclough, η Κριτική Ανάλυση Λόγου δεν αφορά μια απλή ανάλυση του λεκτικού ενός κειμένου, ούτε συνιστά έναν απλό σχολιασμό αυτού. Δεν είναι περιγραφική απλώς, αλλά στοχεύει στην κατάδειξη κοινωνικών φαινομένων και κοινωνικών ζητημάτων, και σε προτάσεις ώστε να διορθωθεί η εκάστοτε παρατηρηθείσα κοινωνική αδικία (Fairclough 2013:11-12). Η Κριτική Ανάλυση Λόγου συνιστά κατά τους Fairclough & Wodak (1997:258 στο Seale et al. 2007:186) μια ενεργή πολιτική παρέμβαση και μια πρόταση για αλλαγή των όρων του πολιτικού παιχνιδιού όπως αναφέρουν οι Machin & Mayr (2012:4). Το επίθετο *κριτικός/-κη* ή (στα αγγλικά *critical*) αναφέρεται στην προσπάθεια που γίνεται ώστε να αποφυσιολογικοποιηθεί το περιεχόμενο ενός κειμένου, να εξαχθεί, εν ολίγοις, μέσα από το κείμενο η ιδεολογία που προωθείται υπό τη μορφή λογικοφανών επιχειρημάτων και σοφισμάτων (Machin & Mayr 2012:5). Οι σχέσεις εξουσίας και οι ιδεολογίες είναι ανιχνεύσιμες μέσα στα κείμενα, αρκεί κανείς να είναι σε θέση να γνωρίζει πώς να εντοπίσει τις μικρές λεπτομέρειες που τις προδίδουν.

Σχετικά με την κοινωνία, το άτομο και τη γλώσσα, θα συμφωνήσουμε με την άποψη ότι η γλώσσα και η κοινωνία πρέπει να εξετάζονται και να ερευνώνται ως αδιάσπαστο σύνολο (Halliday 1978:12). Μια τέτοια αλληλεπίδραση δεν πρέπει να παραβλέπεται, γι' αυτό και για τα κείμενα που θα αναλυθούν λαμβάνονται υπόψη τόσο τα ίδια τα πρόσωπα, όσο και οι ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες που διαμόρφωσαν και διαμορφώνουν τις χώρες όπου ζουν και δραστηριοποιούνται πολιτικά οι συγκεκριμένοι πολιτικοί δρώντες. Η γλώσσα, εξάλλου, πάντα λαμβάνει χώρα μέσα σε ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο και ποτέ *in vacuo* (Halliday 1978:13). Το κείμενο εντάσσεται πάντοτε σε ένα καταστασιακό περιεχόμενο το οποίο είναι μια

έκφραση ή μια περίπτωση του γενικότερου κοινωνικού περικειμένου (Halliday 1978:122).

Κατά την ανάλυση, τώρα, είναι χρήσιμο να ορίζουμε πάντα το **πεδίο** (field), τη **γενική κατεύθυνση** (tenor) του λόγου και τον **τρόπο** (mode): ως πεδίο ορίζεται η κοινωνική πράξη στην οποία το κείμενο εντάσσεται, ως γενική κατεύθυνση ορίζεται το δίκτυο σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων και ως τρόπος ορίζεται το μέσο ή το μήκος κύματος που επιλέγεται, δηλαδή η λειτουργία που αποδίδεται στη γλώσσα εντός της δομής της εκάστοτε κατάστασης, παραδείγματος χάριν αν το κείμενο είναι προφορικό ή γραπτό. Σημαντικό στοιχείο είναι και το **ύφος** (register) που αφορά στο σύνολο των σημασιολογικών στοιχείων τα οποία συνδέονται σε κάθε πολιτισμό με μια συγκεκριμένη περίσταση. Το ύφος συνιστά επιλογή ορισμένων λέξεων και λεξικογραμματικών¹⁸⁸ δομών (Halliday 1978:111-112). Έτσι, καταλαβαίνουμε καλύτερα πού βρισκόμαστε και πώς πρέπει να εργαστούμε, γιατί υπάρχει σκιαγραφημένο ένα πλαίσιο που επιτρέπει μεγαλύτερη ακρίβεια στις αναλύσεις μας και το οποίο αποκαλύπτει την εκάστοτε σημειολογική δομή μιας κατάστασης.

Κλείνοντας και αυτό το κομμάτι της εργασίας, θα αναφέρουμε απλώς πως η Κριτική Ανάλυση Λόγου είναι ένα χρήσιμο εργαλείο που δεν εφαρμόζεται μόνο στο πεδίο της πολιτικής, αλλά μπορεί να εφαρμοστεί και σε πολλά άλλα πεδία, όπως αυτό της εμπορικής διαφήμισης. Τα λόγια μας έχουν μεγάλη σημασία και μέσα από τη γλώσσα μπορούν με λίγη ή περισσότερη προσπάθεια να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για τις καθημερινές κοινωνικές σχέσεις, τις σχέσεις εξουσίας μεταξύ κοινωνικοπολιτικών ομάδων, τις εργασιακές σχέσεις κλπ. Επομένως, ας μην περιορίζουμε την ανάλυση λόγου μόνο στο καθαρά πολιτικό πεδίο, διότι έτσι παραβλέπουμε την άσκηση πολιτικής και την ιδεολογική επίδραση που έχουν και άλλοι θεσμοί και κοινωνικοί δρώντες επάνω μας.

2.2. Ανάλυση των κειμένων – Στοιχεία λαϊκιστικής ρητορικής στον λόγο του Rassemblement National και του VOX

Έχοντας παρουσιάσει τις έννοιες επάνω στις οποίες θα στηριχτούμε, ήρθε η στιγμή να προχωρήσουμε σε μια, σύντομη μεν, περιεκτική δε, παρουσίαση των στοιχείων λαϊκιστικού λόγου που εντοπίσαμε. Η ανάλυση θα πραγματοποιηθεί με απαρίθμηση των εντοπισθέντων στοιχείων λαϊκιστικού λόγου και με παράθεση παραδειγμάτων μέσα από τα πρωτότυπα κείμενα.

¹⁸⁸ Ο Halliday χρησιμοποιεί τους όρους lexicogrammatical και lexicogrammar.

Θυμίζοντας την ορολογία του M.K. Halliday την οποία επικαλεστήκαμε παραπάνω, θα θέσουμε εδώ και το πλαίσιο, τουτέστιν το **πεδίο** (field), τη **γενική κατεύθυνση** (tenor) του λόγου και τον **τρόπο** (mode). Το πεδίο, η κοινωνική πράξη στην οποία τα κείμενα εντάσσονται, είναι η εκφώνηση πολιτικού λόγου με αναφορά σε περιφερειακές εκλογές. Το γαλλικό κείμενο περιλαμβάνει μετεκλογική αποτίμηση των αποτελεσμάτων, ενώ το ισπανικό κείμενο είναι καθαρά προεκλογικό. Ως προς το δίκτυο σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων, τη γενική κατεύθυνση δηλαδή, μπορούμε να πούμε ότι έχουμε να κάνουμε με έναν ομιλητή που απευθύνεται σε οπαδούς και ψηφοφόρους στο ισπανικό κείμενο και με μία ομιλήτρια που απευθύνεται σε κομματικά στελέχη, οπαδούς και ψηφοφόρους ταυτόχρονα. Και στις δύο περιπτώσεις δεν έχουμε διάλογο. Ο τρόπος, τώρα, η λειτουργία που αποδίδεται τη γλώσσα, θα λέγαμε πως είναι ξεκάθαρος: το ισπανικό κείμενο είναι προφορικό, ενδεχομένως με μια προετοιμασία υπό μορφήν σημειώσεων, καθώς ο ομιλητής δεν δείχνει να κοιτά σημειώσεις, σε αντίθεση με την πρόεδρο του γαλλικού κόμματος. Ο τόνος της φωνής της τελευταίας δείχνει έλλειψη αυθορμητισμού, επομένως μπορούμε με ασφάλεια να συμπεράνουμε πως το γαλλικό κείμενο ήταν γραμμένο εκ των προτέρων. Από την άλλη, η προφορικότητα του ισπανικού κειμένου γίνεται ξεκάθαρη και από την έλλειψη των αναμενόμενων συνδέσμων μεταξύ των θεματικών δομικών στοιχείων. Στο βίντεο μπορεί κανείς να ακούσει καθαρά μια κατάχρηση του παρατακτικού συνδέσμου **y** (=και) που δεν θα περιμέναμε να δούμε στην αρχή τόσων πολλών προτάσεων στον γραπτό λόγο.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του λαϊκισμού έχουν παρουσιαστεί παραπάνω, επομένως σε αυτά θα στηριχτούμε. Τα παραδείγματα θα είναι κυρίως δύο, ένα για κάθε ομιλητή και γλώσσα, και μετά την παράθεσή τους θα ακολουθεί σύντομος σχολιασμός του πώς αντιλαμβανόμαστε την επιλογή τους, την αποτελεσματικότητά και τη λειτουργικότητά τους, λαμβάνοντας υπόψη το ιστορικό των κομμάτων, τον πολιτικό-ιδεολογικό χώρο τον οποίο φιλοδοξούν να εκπροσωπήσουν, καθώς και τον κάθε ομιλητή ως πρόσωπο, όπου αυτό χρειαστεί. Σε κάποιες περιπτώσεις, ενδέχεται να υπάρχει μόνον ένα παράδειγμα από κάποιο εκ των δύο κειμένων. Ακολουθούν τα παραδείγματα.

2.2.1. Στοιχεία λαϊκιστικής ρητορικής στον λόγο του Rassemblement National και του VOX

i. Η εναντίωση στην πολυφωνία: ο λαός είναι κάτι ενιαίο και αδιαίρετο

- *Y ha dicho Rocío con claridad que no todo lo que decimos os gusta. Es imposible que os guste. Hoy Rocío ha estado tanto unos pases con Morante de la Puebla a un toro y **no a todo el mundo le gustan los toros**. Y algunos les disgustan mucho, pero nadie de los que esté aquí se puede sentir engañado. [...] Pero **en lo que todos estáis de acuerdo** es en que VOX se presenta tal y como es, os dice la verdad y no os engaña.*
- *C'est pourquoi, **je vous exhorte à surmonter nos petites querelles** et à rejoindre cette grande et belle aventure, humaine et politique, au service du redressement de notre pays.*

Στα παραπάνω αποσπάσματα, εντοπίζουμε με την πρώτη ματιά μια υποτίμηση της διαφορετικής γνώμης και μια προσπάθεια να παρουσιαστεί η πολυφωνία και η διάσταση απόψεων εντός της κοινωνίας ως κάτι επουσιώδες και, κατά συνέπεια, άχρηστο και βλαπτικό. Η πόλις, με την κλασική αρχαιοελληνική και τη μεταφυσική σημασία της λέξης, δεν χρειάζεται τις πολλές απόψεις, είναι περιττές.

Στο πρώτο απόσπασμα δίδεται ως παράδειγμα διάστασης απόψεων το αν αρέσουν σε κάποιον οι ταυρομαχίες ή όχι. Με άλλα λόγια, ένα έθιμο το οποίο δεν παύει να είναι σκληρό και άνευ νοήματος και το οποίο παρακολουθούν και Αριστεροί και Δεξιοί και Κεντρώοι ενδεχομένως. Ωστόσο, το έθιμο της ταυρομαχίας δεν έχει καμία άμεση σχέση με κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα που «καίνε», όπως η στάση απέναντι στην ανθρωπιστική κρίση του μεταναστευτικού ή η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση της οικονομίας. Δυστυχώς, βέβαια, ο τρόπος με τον οποίο κοινωνείται η άποψη περί της περιττής πολυφωνίας είναι τέτοιος που το κοινό δεν αντιλαμβάνεται άμεσα τι ακούει και οδηγείται αυθόρμητα στο να γελάσει με το απροσδόκητο της αναφοράς σε ένα άθλημα. Σε άλλα σημεία του λόγου, μάλιστα, ο ομιλητής κατηγορεί την Αριστερά ότι προσπαθεί να διαιρέσει τον λαό δημιουργώντας διαφορές, όπως αυτή των κοινωνικών τάξεων. Εν ολίγοις, για τα ουσιώδη είναι δεδομένο πως σκεφτόμαστε το ίδιο. Για τις ταυρομαχίες ή για το ποδόσφαιρο, όμως, μπορούμε να διαφωνούμε.

Όσο για το δεύτερο απόσπασμα, το επίθετο **petites** δεν αποσκοπεί σε τίποτε άλλο, παρά στην υποτίμηση της πολιτικής πολυφωνίας, αφού δεν είναι και πολλά αυτά που έχουν να χωρίσουν οι Γάλλοι μεταξύ τους, σύμφωνα με την ομιλήτρια. Τους *προτρέπει* να ξεπεράσουν, να υπερβούν τις μικροδιαφορές τους. Κι έχουμε εδώ ένα ρήμα, το **surmonter**, το οποίο

δείχνει να μην σχετίζεται νοηματικά με τις μικροδιαφωνίες (***petites querelles***). Μοιάζει, λοιπόν, η ομιλήτρια σαν να ρωτά: *μα τόσο δύσκολο είναι πια να ενωθούμε όλοι οι Γάλλοι, που μας φαίνονται βουνό κάτι μικρές διαφωνίες;*

ii. Η υπεροχή της άμεσης δράσης έναντι των λόγων

- *Nosotros **no pedimos permiso** para pisar un centímetro del suelo de nuestra patria. Ni permiso ni perdón. **No pedimos permiso para ir a todos los barrios, a todas las calles, a todas las provincias y a todos los pueblos de España.** Y, además, no parece que se nos quiera tan mal.*
- *Moi je dis non ! Je dis **qu'il faut agir** !*

Εδώ είναι και στα δύο αποσπάσματα εμφανής η πρόθεση να παρουσιαστεί η ανάγκη για δράση, χωρίς ωστόσο να ξεκαθαρίζεται τι περιλαμβάνει αυτή η «δράση», πώς υλοποιείται και πού ακριβώς αποσκοπεί.

Στο ισπανικό κείμενο, ο ομιλητής δηλώνει την πρόθεσή του να πάει «παντού», να κηρύξει, μεταφορικά μιλώντας, το δικό του Ευαγγέλιο λαϊκής αναγέννησης αψηφώντας την κρατική καταστολή. Σε άλλο σημείο του λόγου, μάλιστα, ο Ισπανός ομιλητής μάς πληροφορεί ότι οι εκλογές δεν θα κριθούν από το κέντρο, την αριστερά ή τη δεξιά, ούτε θα κριθούν με όρους καθηγητών πανεπιστημίου (***las elecciones no se juegan en el centro ni en términos políticos de profesores de universidad***). Είναι κι αυτό μια υπόρρητη παρακίνηση σε δράση, μια υποτίμηση της επιστημονικής προόδου που θυμίζει εποχές τελών 19^{ου} και αρχών 20^{ου} αιώνα, με την άνθιση μυστικιστικών θεωριών, την δημοφιλή προσωπικοτήτων της φιλοσοφίας όπως ο Ανρί Μπερξόν και την διάδοση ιδεών περί ακραίας και αναζωογονητικής βίας, όπως εκείνες του Ζορζ Σορέλ¹⁸⁹. Είναι ακριβώς εκείνη η εποχή που ο Ισπανός φιλόσοφος ο Ορτέγα ι Γκασέτ συγγράφει και το μνημειώδες έργο του *Η Επανάσταση των Μαζών*.

Όσο για τη Μαρίν Λεπέν, η ανάγκη για δράση την οποία ευαγγελίζεται δεν δείχνει να οδηγεί κάπου συγκεκριμένα.

iii. Η αρρενωπότητα του ομιλητή ως προτέρημα και διαπραγματευτικό χαρτί

¹⁸⁹ Ο Georges Eugène Sorel (1847-1922) ήταν Γάλλος πολιτικός, συγγραφέας και θεωρητικός του επαναστατικού συνδικαλισμού. Κεντρικό θέμα της πολιτικής σκέψης του έγινε η οργάνωση και η άσκηση της προλεταριακής βίας, που την αντέτασσε στη δύναμη της εξουσίας και που αποτελούσε απόλυτη άρνηση του πολιτικού συμβιβασμού. Η άσκησης βίας έφτασε να προβάλλεται από τον ίδιο ως αυτοσκοπός.

- *dos ministras que ha dejado ahí **el machito alfa***

Για την κατηγορία αυτή δεν έχουμε παράδειγμα στη γαλλική γλώσσα, αφού το πρόσωπο που εκφωνεί τον λόγο του Rassemblement National και ηγείται αυτού είναι γυναίκα. Ωστόσο, είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον που ο Ισπανός ομιλητής επιλέγει να κάνει μια υπόρρητη επίθεση *ad hominem* στον Πέδρο Σάντσεθ, θεωρώντας πως ο Ισπανός πρωθυπουργός δεν είναι «αληθινός άντρας». Αναφερόμενος στον κύριο πολιτικό του αντίπαλο ως «κυρίαρχο αρσενικό», προφανώς δεν έχει ως στόχο του να τον κολακεύσει, αλλά να τον υποτιμήσει χρησιμοποιώντας έναν ευφημισμό. Αυτό το στοιχείο, φυσικά, αυτές οι δύο λέξεις που επιλέγει, φανερώνουν και μια γενικότερη τοποθέτηση σε ζητήματα φύλου, άσχετα αν σε άλλα σημεία του λόγου του ο ομιλητής προσπαθεί, ανεπιτυχώς, να παρουσιαστεί ως μετριοπαθής στα θέματα αυτά.

iv. Οι απλοϊκοί συσχετισμοί και τα συμπεράσματα με ανεπαρκείς προκείμενες

- [...] *con los españoles confinados, con los derechos fundamentales vulnerados, mientras los ilegales entraban, **algunos infectados**. Montaban en los aviones que pagáis con vuestros impuestos, con estos **que os suben** a la vez que **os prohíben** trabajar y **los diseminan por toda España**.*
- *Tout cela se déroule avec souvent en toile de fond la volonté de marquer son territoire physique ou moral, la vision tribale de bandes violentes engagées dans des guerres de quartiers, le désir de défier l'autorité (le professeur ou le policier), mais aussi, pourquoi le cacher, bien souvent le sexisme, l'antisémitisme, l'homophobie, le racisme anti-français ou même anti-blanc. [...] celle-ci est **en partie une conséquence de l'immigration anarchique et incontrôlée imposée aux Français** depuis des années.*

Είναι αξιοπρόσεκτος ο τρόπος με τον οποίο οι δύο ομιλητές καταφέρνουν να περάσουν τις πραγματικές τους απόψεις περί συγκεκριμένων ζητημάτων χωρίς να «φωτογραφίσουν» τους υπαίτιους. Στην προκειμένη περίπτωση, έχουμε να κάνουμε με το ζήτημα της ανθρωπιστικής μεταναστευτικής κρίσης. Η εισροή μεταναστών στη Νότια, Δυτική και Κεντρική Ευρώπη και ευρύτερα στον γεωπολιτικό χώρο της

ηπειρωτικής και εγγύς νησιωτικής Ευρωπαϊκής Ένωσης από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, της Βόρειας Αφρικής (Μαγκρέμπ¹⁹⁰), της Μέσης Ανατολής και της Νότιας Ασίας δεν είναι νέο φαινόμενο. Τέτοιες μεταναστευτικές ροές λάμβαναν χώρα σε όλο β' μισό του 20^{ου} αιώνα, ειδικά μετά την αποαποικιοποίηση και την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και των καθεστώτων-δορυφόρων της στην Κεντρική, Ανατολική και Νότια Ευρώπη. Ωστόσο, τόσο οι λαϊκιστές πολιτικοί όσο και τα ΜΜΕ τείνουν να παρουσιάζουν τη μετανάστευση ανθρώπων προς την Ευρώπη ως κάτι πρωτόγνωρο, ποντάροντας στον φόβο του ψηφοφόρου, του τηλεθεατή ή του ακροατή. Αυτό ακριβώς συμβαίνει και εδώ, με περίτεχνο τρόπο.

Στο πρώτο παράδειγμα έχουμε, μεταξύ άλλων, αυτό που οι Machin & Mayr αποκαλούν απόκρυψη (*suppression*), καθώς το ποιητικό αίτιο που «διασπείρει» τους μετανάστες, απαγορεύει στους πολίτες να εργάζονται και επιβάλλει τους φόρους δεν κατονομάζεται (2012:85). Παρατηρούμε, επίσης, και το ρητορικό στοιχείο του συγκεντρωτισμού (*collectivization*), όπου οι μετανάστες παρουσιάζονται ως ένα σύνολο και όχι ως άτομα, ως άνθρωποι με ξεχωριστά όνειρα, προτεραιότητες και στόχους (Machin & Mayr 2012:80). Ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι το ρήμα **diseminar**, το οποίο σημαίνει *διασπείρω*. Οι μετανάστες, εν ολίγοις, μέσα από τη χρήση ενός και μόνο ρήματος και με την τοποθέτησή τους εντός της πρότασης σε θέση αντικειμένου (καθώς διασπείρονται από κάποιο ανώνυμο ποιητικό αίτιο) μετατρέπονται από άνθρωποι σε κάτι υποδεέστερο, σε μικρόβιο που μολύνει τη χώρα. Η ενέργεια που δηλώνει το ρήμα εντάσσεται σε αυτό που οι Machin & Mayr αποκαλούν *material processes*, δηλαδή διαδικασίες του πράττειν. Είναι διαδικασίες με έναν ή δύο συμμετέχοντες, έναν δρώντα και έναν στόχο. Εδώ ο στόχος και ο δρών υπονοούνται, αλλά αυτό που πρέπει να τραβήξει την προσοχή μας είναι η πράξη η ίδια, η «μόλυνση» της Ισπανίας. Ας μην παραβλέψουμε και τη χρήση του επιθέτου **algunos** (=ορισμένοι), το οποίο περαιτέρω ενισχύει στο νου του κοινού την ιδέα ότι το μεταναστευτικό σχετίζεται άμεσα με τη διασπορά του κοροναϊού SARS CoV-2. Στο απόσπασμα αυτό περνάμε αρχικά από την ιδέα ότι οι μετανάστες μεταφέρουν τον κοροναϊό στην ιδέα ότι οι μετανάστες είναι ο κοροναϊός.

Στο δεύτερο παράδειγμα, η ομιλήτρια, έχοντας απαριθμήσει διάφορα τρομακτικά φαινόμενα και γεγονότα, καταλήγει με ανεπαρκείς προκείμενες και μετά από αρκετές παραγράφους στο συμπέρασμα ότι αιτία για την άνοδο της βίας άλλων δεινών, όπως ο «ρατσισμός κατά των λευκών», είναι «εν μέρει» η άναρχη μετανάστευση που έχει επιβληθεί στους Γάλλους. Και εδώ εντοπίζουμε το στοιχείο της απόκρυψης που αναφέραμε προ ολίγου, καθώς δεν κατονομάζονται εκείνοι που επιβάλλουν την μετανάστευση στους Γάλλους. Επιπλέον, με τη χρήση της επιρρηματικής έκφρασης *en*

¹⁹⁰ Μαγκρέμπ (αραβικά: المغرب, al-Mağrib al-ʿArabi) ονομάζεται η περιοχή της Βορειοδυτικής-Βόρειας Αφρικής που περιλαμβάνει το Μαρόκο, την Αλγερία και την Τυνησία. Με τον όρο Μεγάλο Μαγκρέμπ περιλαμβάνονται επιπλέον και οι περιοχές της Δυτικής Σαχάρας, της Μαυριτανίας και της Λιβύης.

μέρει (*en partie*), η ομιλήτρια κάνει ακριβώς αυτό που βλέπουμε να γίνεται και στο πρώτο απόσπασμα εδώ: η κατηγορία εκτοξεύεται μόνο σε ένα τμήμα του εχθρού, ώστε να αποφευχθεί η μομφή περί ρατσισμού. Εξάλλου, η συστηματική παράβλεψη βασικών κανόνων επιχειρηματολογίας και στα δύο κείμενα είναι σκόπιμη, διότι η έλλειψη συμπαγούς και ρεαλιστικού πολιτικού προγράμματος θα γινόταν άμεσα αντιληπτή σε περίπτωση που επιλεγόταν η παράθεση επιχειρημάτων αντί της καλλιέργειας του φόβου.

v. Μανιχαϊσμός: οι ελίτ και εμείς

- > *La izquierda es que no defiende ni a los trabajadores ni a nadie. Defiende a las élites globalistas. Defiende a los pudientes y defiende a una casta política.*
- > *Ce sont les effarantes erreurs politiques commises par ces prétendues élites depuis 40 ans.*

Θεμελιώδες στοιχείο του λαϊκιστικού λόγου είναι και η αναφορά στις ελίτ, σε αντιπαράθεση προς τον απλό λαό, ο οποίος αδικείται και εξαναγκάζεται στη σιωπή από κάποιους ισχυρούς που θέλουν το κακό του. Το πρόβλημα εδώ δεν είναι η αναφορά σε ισχυρά, ενδεχομένως οικονομικά, συμφέροντα που ορίζουν το πώς θα λειτουργήσει η κοινωνική μηχανή, το πρόβλημα βρίσκεται στο ότι η κατηγορία απευθύνεται σε κάποιες ανώνυμες ελίτ που δεν προσδιορίζονται. Δεν γίνεται ξεκάθαρο ούτε ποιον τομέα της οικονομίας εκπροσωπούν, ούτε ποια είναι τα μακροπρόθεσμα συμφέροντά τους, ούτε και το πώς δομούνται ακριβώς. Αντίθετα, αυτό που γίνεται είναι να χωρίζεται η κοινωνία σε δύο αντίπαλες ομογενείς ή ομογενοποιημένες παρατάξεις: τον λαό που είναι αγνός και καλός και τις ελίτ που είναι διεφθαρμένες και κακές. Και μέσα από τέτοιες απλοϊκές παραδοχές καταλήγουμε στο να απορρίπτουμε και πάλι την πολυφωνία, καθώς οποιοσδήποτε αρνείται τέτοιου είδους διαιρέσεις τίθεται πάραυτα εκτός του σώματος του λαού. Ας μην ξεχνάμε, μάλιστα, πως οι λαϊκιστές πολιτικοί δεν διατείνονται ότι εκπροσωπούν ένα τμήμα της κοινωνίας, όπως κάνουν άλλες πολιτικές δυνάμεις. Οι λαϊκιστές πολιτικοί διατείνονται πάντα ότι εκπροσωπούν όλο τον λαό, ως ένα ενιαίο και αδιαίρετο, αλλά ποτέ ευπροσδιόριστο, σύνολο. Είναι μια φαντασιακή θεώρηση της κοινωνίας που τους εξυπηρετεί, διότι πάντοτε μπορούν να επικαλεστούν ότι ο λαός φοβάται να μιλήσει και να εκφραστεί πολιτικά. Και οι ελίτ δεν είναι μέρος του συνόλου του λαού, βρίσκονται εκτός. Βέβαια, εν τη ρύμη του λόγου τους οι λαϊκιστές πολιτικοί μπορούν ενίοτε να παρουσιάσουν τον εαυτό τους ως μιας μορφής ελίτ, όπως έκανε η Μαρίν Λεπέν στο παρόν κείμενο, όταν είπε: *Parce que votre sécurité est notre priorité*. Με αυτόν τον τρόπο μοιάζει να διαχωρίζει τον εαυτό της από τον φαντασιακό

λαό, παρουσιαζόμενη ως μεσσιανική φιγούρα που θα τον σώσει, χωρίς όμως να ενσαρκωθεί κατ' εικόνα και ομοίωσίν του.

vi. Επιθυμία περιορισμένης συμμετοχής του λαού στη λήψη αποφάσεων

- *Y para eso nos han llevado a estas elecciones, para eso **tenéis que estar todos aquí, cuando podéis estar tomando un vinito, con vuestra familia paseando o en misa o haciendo lo que os diera la gana.***
- *Comme électeurs, **vous ne pouvez pas vous abstenir.***

Οι λαϊκιστές πολιτικοί διατείνονται μέσα από τον λόγο τους ότι αυτό που επιθυμούν είναι μεγαλύτερη συμμετοχή του λαού στα πράγματα, στην λήψη αποφάσεων. Ευαγγελίζονται μια μορφή άμεσης δημοκρατίας, στην οποία, όμως, η πολυφωνία δεν έχει θέση. Πρόκειται, με άλλα λόγια, για μια στρεβλή δημοκρατία, στην οποία, όπως εξηγήσαμε και παραπάνω, θέση δεν έχουν όσοι αρνούνται π.χ. τη διαίρεση σε ελίτ και λαό. Φυσικά, αυτό δεν προκύπτει άμεσα από τον λόγο των πολιτικών δρώντων, προκύπτει όμως από τον τρόπο με τον οποίο εκφράζονται εν γένει. Με τη βοήθεια των παραπάνω παραδειγμάτων, θα δούμε πώς αξιολογούν οι υπό μελέτη λαϊκιστές πολιτικοί τις εκλογές σε συνάρτηση με το σύνολο των λεγομένων τους.

Στο πρώτο απόσπασμα είναι πασιφανές πως οι εκλογές θεωρούνται μια αγγαρεία, κάτι που επιβάλλεται στον λαό, στερώντας του ελεύθερο χρόνο. Μολονότι ο συγκεκριμένος ομιλητής καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής αγόρευσής του καλεί τον λαό να συμμετέχει στις εκλογές για να σώσει την πατρίδα του, στο σημείο αυτό ξεφεύγει λίγο και εκφράζει τον φόβο που κάθε λαϊκιστής πολιτικός έχει για τις εκλογές. Οι εκλογές στις φιλελεύθερες δημοκρατίες, εξάλλου, εγγυώνται ότι όλοι οι συμμετέχοντες έχουν κάποιες πιθανότητες να κερδίσουν, όπως έχουν πιθανότητες και για να ηττηθούν. Και, φοβούμενοι την ήττα, οι λαϊκιστές πολιτικοί μπορούν να διαμορφώσουν το Σύνταγμα και τη νομοθεσία της χώρας κατά το δοκούν, ώστε να αποφύγουν δυσάρεστες εκπλήξεις, όπως συνέβη στην Ουγγαρία του Viktor Orbán (Müller 2016:44-45). Εδώ, λοιπόν, οι εκλογές παρουσιάζονται ως αναγκαίο κακό, ακριβώς γιατί μπορούν δυνητικά να γίνουν επικίνδυνες. Και εδώ ο κόσμος θα έπρεπε να αντιληφθεί ότι οι εκλογές ως διαδικασία απαξιώνονται, ωστόσο, επειδή κάτι τέτοιο δεν λέγεται ρητά περνά απαρατήρητη η δήλωση.

Ομολογουμένως, το δεύτερο απόσπασμα προέρχεται από έναν λόγο όπου δεν υπάρχει τόσο ξεκάθαρη απαξίωση της εκλογικής διαδικασίας, σαν

αυτή που εντοπίσαμε στο πρώτο απόσπασμα. Το πρόβλημα, όμως, έγκειται στο γεγονός ότι η ομιλήτρια καλεί τον λαό να συμμετάσχει στις εκλογές χωρίς να τον έχει προετοιμάσει με λογικά επιχειρήματα και έχοντας παραθέσει μπροστά του αναξιόπιστες στατιστικές, καθώς και τη γνώμη ανθρώπων που είναι φίλα προσκείμενοι στην Άκρα Δεξιά και άρα η κρίση τους επί ορισμένων ζητημάτων είναι αμφισβητήσιμη. Συμβαίνει, λοιπόν, το ίδιο ακριβώς πράγμα: οι εκλογές απαξιώνονται καθώς ο λαός παρακινείται και σχεδόν διατάσσεται να ψηφίσει (***vous ne pouvez pas***), αλλά καλείται να το κάνει αυτό οργισμένος, με λανθασμένη πληροφόρηση και, ας μας επιτραπεί να το πούμε, υπέρ του δέοντος εξαπατημένος. Και υπό τέτοιες συνθήκες δημιουργούνται πολλά ερωτηματικά ως προς τις αληθινές προθέσεις του κόμματος.

vii. Η χρήση ανεπίσημου ύφους και μη καθιερωμένης γλώσσας

- a. *Y claro, tener un gobierno **de tontos y, entonces, de tontas**, parece una maldición.*
- b. *¿Cómo se puede ser tan mentiroso, tan cínico y tan **psicópata** [...]*?
- c. ***La mayor ruina del mundo**, China [...].*
- d. *También **porque estáis hasta los cojones** [...].*
- a. *Ne découvrons-nous pas les conséquences de dizaines d'années **de laisser-aller** ?*
- b. *[...] briser les féodalités oppressantes, surtout lorsqu'elles sont **mafieuses**.*
- c. *en renonçant notamment à Mayotte aux **expulsions des clandestins qui y font la loi** [...]*
- d. *La **prison garderie** c'est fini !*

Στην κατηγορία αυτή όπου παρουσιάζουμε τις περιπτώσεις χρήσης ενός ανεπίσημου ύφους και της προτίμησης σε μια μη καθιερωμένη γλώσσα, αναγκαστήκαμε να παραθέσουμε περισσότερα του ενός παραδείγματα, ώστε ναδειχθεί η συχνότητα με την οποία ξεφεύγουν από τις ράγες του τυπικού και πολιτικώς ορθού λόγου οι ομιλητές μας. Ας δούμε τα αποσπάσματα λίγο πιο αναλυτικά.

Από το ισπανικό κείμενο επιλέξαμε τέσσερα παραδείγματα αρκετά χαρακτηριστικά στα οποία γίνεται λόγος για μια «κυβέρνηση ηλιθίων, ανδρών και γυναικών», για έναν «κυνικό» και «ψυχοπαθή» πρωθυπουργό,

για μια Κίνα που είναι «το μεγαλύτερο ερείπιο του κόσμου» και για ένα πλήθος που «του τα έχουν πρήξει». Πρόκειται για δείγμα αυτού που στα ελληνικά ονομάζαμε κάποτε αγοραίο λόγο (με τη λέξη *αγορά* να αναφέρεται σε αυτό που στα αγγλικά δηλώνει η λέξη *market* και στα γαλλικά η λέξη *marché*, και όχι στην αρχαία αγορά). Ο ομιλητής επιθυμεί να ταυτιστεί με το πλήθος, να δείξει ότι μιλάει την ίδια γλώσσα, τον ίδιο κώδικα με αυτόν, και ότι δεν υποτάσσεται σε κανόνες πολιτικής ορθότητας. Το πρόβλημα, εδώ, είναι ότι προκαλείται είτε το γέλιο είτε ένα αίσθημα σύμπνοιας στο κοινό, και παραβλέπεται ο υπόρρητος ρατσισμός, διαθέσεις κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και η ένταξη όλου του κοινού σε ένα ενιαίο σύνολο όπου όλοι υποτίθεται πως μιλούν με τον ίδιο τρόπο. Ο χαρακτηρισμός έναντι της Κίνας, για παράδειγμα, είναι ξεκάθαρα αντιδιπλωματικός και ενδεχομένως δεν θα μιλούσε έτσι ο πολιτικός μας αν η χώρα του εξαρτιόταν οικονομικά από την Κίνα τόσο, όσο εξαρτάται σήμερα η Αυστραλία. Με τον χαρακτηρισμό αυτό μάς θύμισε στιγμιαία και αυτό που οι Αγγλοσάξονες αποκαλούσαν *Yellow Peril* στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, όταν έβλεπαν με κακό μάτι την άνοδο των ασιατικών δυνάμεων της Ιαπωνίας και της Κίνας. Θα σταθούμε, ακόμη, και στον χαρακτηρισμό *ψυχοπαθής*: κατά τη γνώμη μας, δεν είναι δίκαιο να χρησιμοποιούμε τέτοιου είδους εκφράσεις κατά ανθρώπων που πάσχουν από κάποια ψυχική νόσο. Η ψυχική νόσος είναι ένα ευαίσθητο θέμα και είναι, δυστυχώς, λυπηρό να ακούμε στον δημόσιο λόγο ακόμη και επιστήμονες ψυχικής υγείας να χρησιμοποιούν τέτοιες εκφράσεις. Αυτό που εδώ αξίζει να προσεχτεί, βέβαια, είναι πως ο ομιλητής μας μοιάζει να ονειρεύεται μια κοινωνία ψυχικώς υγιών ανθρώπων όπου οι ψυχικά ασθενείς, όπως κι αν τους φαντάζεται, θα καταλήγουν σε μιας μορφής απομόνωση από την ευρύτερη κοινωνία.

Σχετικά με τα αποσπάσματα του γαλλικού κειμένου, τώρα, δεν βλέπουμε την ίδια χυδαιότητα, ωστόσο είναι εμφανές ότι η ομιλήτρια επιθυμεί να προσεταιριστεί δια των λέξεων το πλήθος, τόσο αυτούς που είναι παρόντες όσο και εκείνους που θα την ακούσουν εκ των υστέρων μέσω διαδικτύου. Η χρήση του όρου *laisser-aller*, που δηλώνει την αμέλεια, την απροσεξία, ενδεχομένως απηχεί ειρωνικά και την οικονομική θεωρία του *laissez-faire*, του οικονομικού φιλελευθερισμού στον οποίο το *Rassemblement National* δηλώνει αντίθετο. Οι «λαθραίοι» του παρατεθέντος γαλλικού αποσπάσματος **с.** που είναι «κράτος εν κράτει» είναι ακόμη ένα παράδειγμα λαϊκιστικού λόγου και μαζί ένα παράδειγμα συγκεντρωτισμού (*collectivization*), όπου οι μετανάστες παρουσιάζονται ως ένα σύνολο και όχι ως άτομα, ως άνθρωποι με ξεχωριστά όνειρα, προτεραιότητες και στόχους (Machin & Mayr 2012:80). Και θα κλείσουμε αυτή την κατηγορία με την έκφραση *prison garderie*: η φυλακή παρουσιάζεται ως παιδικός σταθμός, μια παρομοίωση που θα μπορούσε να κάνει κάθε άνθρωπος που πληροφορείται για τις συνθήκες στις φυλακές μόνο από χαμηλής ποιότητας ιστοσελίδες και έντυπα. Και στην περίπτωση αυτή, όπως κι αλλού, η έκφραση υποκρύπτει μια τοποθέτηση της

ομιλήτριας, μια τοποθέτηση που η ίδια δεν φανερώνει ρητά. Η τοποθέτηση θα μπορούσε να είναι η εξής: οι φυλακές πρέπει να είναι μια κόλαση για τους καταδικασθέντες, οι συνθήκες πρέπει να είναι άθλιες για να τιμωρηθεί «δίκαια» ο καταδικασθείς για τις πράξεις του. Η φυλακή, όμως, ως θεσμός, η αξία της, η αποτελεσματικότητά της, η επίπτωση των επιβαλλόμενων ποινών στα πρόσωπα και στις ζωές τους, όλα τούτα δεν γίνονται αντικείμενο συζήτησης.

viii. Η καλλιέργεια του φόβου

- a. [...] *nos jugamos **el asalto comunista** a la Comunidad de Madrid [...]*
- b. *Porque ¿con quién han pactado? [...] con **comunistas**, con **terroristas** y con **separatistas**.*
- c. *Porque ante un gobierno que **vulnera** derechos fundamentales, que **incita** la **violencia**, que **amenaza** el orden constitucional, que **ataca** a la familia [...]*
- d. *Entran por una puerta de la cárcel y salen por la otra para **violar** [...] poniendo en **riesgo** a la sociedad.*
- a. *pour libérer de manière **massive** et **irresponsable** plus de **10 000 délinquants et criminels**.*
- b. [...] ***l'explosion** de cette **délinquance gratuite**, la délinquance sans motif lucratif : **faire du mal pour s'amuser** [...]*
- c. *Est-ce une société de **l'ultraviolence** et de **l'impunité** dans laquelle nous voulons vivre ?*
- d. *Si l'été fut **meurtrier** sur le plan sécuritaire, l'automne risque de l'être **tout autant sur le plan économique et sur le front de l'emploi**.*

Για την κατηγορία αυτή τα παραδείγματα ήταν, δυστυχώς, πάρα πολλά και δεν γινόταν να παρατεθούν όλα. Είναι κοινό χαρακτηριστικό στοιχείο και των δύο κειμένων η χρήση ρημάτων και ουσιαστικών με μεγάλο ψυχολογικό βάρος, τα οποία και εκτοξεύονται, θα έλεγε κανείς, με μεγάλη ταχύτητα εναντίον του κοινού, με αποτέλεσμα την παράλυση της λογικής του ακροατηρίου. Οι δύο πολιτικοί ασκούν κατά κάποιον τρόπο λεκτική βία πάνω στους ψηφοφόρους τους, αναγκάζοντάς τους να τους ψηφίσουν υπό την απειλή ενός λεκτικού όπλου. Οι ίδιοι άνθρωποι που θέλουν να σώσουν τον «λαό» από τα μεγάλα δεινά που τον απειλούν είναι

εκείνοι που τον τρομοκρατούν, τον φοβίζονται και, μεταφορικά, τον εκβιάζουν κιόλας, καθώς του πουλούν προστασία υπό την απειλή της απόλυτης καταστροφής. Ο Ισπανός ομιλητής, μάλιστα, κάνει και ιστορικές αναφορές ξυπνώντας μνήμες του εμφυλίου, μιλώντας για ρεσάλτο των κομμουνιστών στην Κοινότητα της Μαδρίτης, μια τελείως άκαιρη αναλογία με το παρελθόν, αφού τα κομμουνιστικά κόμματα δεν έχουν πλέον την ίδια αίγλη που είχαν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ή στην εποχή του Ψυχρού Πολέμου μεταξύ 1945 και 1990 ούτε ζούμε πια σε έναν γεωστρατηγικά και πολιτικοοικονομικά αμιγώς διπολικό κόσμο.

Ενδεικτικά, θα αναφέρουμε ότι το ουσιαστικό για τη βία (**violencia** στα ισπανικά και **violence** στα γαλλικά) απαντά 9 φορές σε κάθε κείμενο, ένας αρκετά υψηλός αριθμός. Το ουσιαστικό **criminal** απαντά στο ισπανικό κείμενο 4 φορές στον ενικό και 1 στον πληθυντικό και στο γαλλικό κείμενο το αντίστοιχο του ουσιαστικού **criminel** απαντά 2 φορές στον ενικό και 5 φορές στον πληθυντικό. Κατόπιν, έχουμε πληθώρα λέξεων που δείχνουν επιθυμία να προκληθεί παραλυτικός φόβος στο κοινό. Ας τα δούμε πιο προσεκτικά.

Στο ισπανικό κείμενο παραθέτουμε δειγματοληπτικά τις εξής λέξεις (ουσιαστικά, επίθετα, ρήματα κλπ.) που λειτουργούν εκφοβιστικά έναντι του κοινού: **asaltando, odio, amenaza, violento, envenenada, liberticida, infanticidio**. Παρόμοιες λέξεις επιστρατεύονται τόσο για να παρουσιαστεί η κατάσταση ως κρίσιμη και το κόμμα ως η μόνη λύση, όσο και για τη θυματοποίηση του κόμματος, με τρόπο ώστε να φανεί ότι οι ψηφοφόροι του Vox είναι μόνοι εναντίον όλων. Όλες αυτές οι λέξεις παραπέμπουν σε σκληρές εικόνες, σε ισχυρά αρνητικά συναισθήματα και στην έννοια του κινδύνου. Είναι εκπληκτικό, αλήθεια, με πόση ψυχρότητα και ευκολία επιστρατεύει κανείς λέξεις όπως **infanticidio** (=παιδοκτονία) για να εξυπηρετήσει τους πολιτικούς του στόχους.

Το γαλλικό κείμενο δεν υστερεί σε τρομογόνες λέξεις (ουσιαστικά, επίθετα, ρήματα, μετοχές κλπ.). Μερικές από όσες εντοπίσαμε είναι οι εξής: **meurtrier, terrible, massive, aggravation, anarchique, incontrôlée, confrontation, agressés, massacrées, atrocement, dévastées, anéantis, crise, ultraviolence**. Συχνά η χρήση τέτοιων λέξεων ήταν περιττή, ωστόσο είναι κατανοητό ότι η ομιλήτρια είχε ως σκοπό την επίκληση στο συναίσθημα του φόβου του κοινού της, δίνοντας στο κοινό αυτό την εντύπωση ότι η ψύχραιμη αξιολόγηση των δεδομένων είναι χάσιμο χρόνου. Εξάλλου, ο λόγος της δεν διεκδικεί δάφνες ρητορικής ποιότητας. Επιβεβαιώνεται, λοιπόν, και σε αυτή την κατηγορία ότι τα δύο κείμενα που εξετάσαμε μπορούν να χαρακτηριστούν λαϊκιστικά.

3. Σχολιασμός επί των μεταφρασμάτων και μεταφραστικές προκλήσεις

Ολοκληρώνοντας αυτή την εργασία, δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε και στην εμπειρία της μετάφρασης των κειμένων με τα οποία καταπιαστήκαμε. Εξάλλου, ο τίτλος της εργασίας μας προδιαθέτει τον αναγνώστη για κάτι τέτοιο. Επιπλέον, είναι πρόδηλος ο σημαντικότερος ρόλος της μεταφραστικής διαδικασίας και του μεταφράσματος στην οικοδόμηση μιας προσπάθειας να επικοινωνηθεί κριτικά ο λόγος (discourse) του λαϊκισμού. Η παρούσα εργασία απευθύνεται, τέλος, σε ελληνόγλωσσο κοινό και το να δώσουμε μια εικόνα του πώς προσεγγίσαμε εμείς τα κείμενα και του πώς επεξεργαστήκαμε τα εντός αυτών λεχθέντα ώστε να καταλήξουμε σε συγκεκριμένες μεταφραστικές επιλογές είναι, νομίζουμε, βοηθητικό για να αποκτήσει ο αναγνώστης μια πληρέστερη εικόνα της διαδικασίας που θα ονομάζαμε συνοπτικώς *κριτική ανάλυση ετερόγλωσσου και ετεροπολιτισμικού πολιτικού λόγου*.

3.1. Θεωρητική οριοθέτηση των μεταφρασμάτων

Ένας ορισμός που δεν δόθηκε νωρίτερα είναι αυτός της έννοιας του *πολιτικού λόγου*. Και για να το πράξουμε αυτό, οφείλουμε να παραδεχτούμε το προφανές της ίδιας της γλώσσας: δεν υπάρχουν μόνο πομποί γλωσσικών (ή ειδικότερα πολιτικών) μηνυμάτων, αλλά και αποδέκτες αυτών. Πομποί πολιτικού λόγου είναι και όσοι συνήθως εκλαμβάνονται ως απλοί δέκτες (π.χ. συνδικαλιστικές οργανώσεις, διάφοροι σύλλογοι, άτομα κ.λπ.), και το πεδίο της πολιτικής και της χάραξής της μπορεί να γίνει αρκετά θολό (Beard 2014:5). Σε ότι αφορά τον ορισμό του, ο πολιτικός λόγος χρειάζεται και ένα περικείμενο (context), το οποίο πρέπει να «κατονομαστεί», προτού αποπειραθούμε να διατυπώσουμε ορισμούς. Και το περικείμενο καθορίζει τον ομιλητή και κατ' επέκταση τον λόγο του, χωρίς ωστόσο να είναι το περικείμενο αυτό κάτι ντετερμινιστικό και προκαθορισμένο ή «αντικειμενικό». Το περικείμενο αποτελείται από υποκειμενικές ερμηνείες των συμμετεχόντων, κατασκευές ή ορισμούς των εκάστοτε πτυχών του κοινωνικού περιβάλλοντος (Van Dijk 2006:163). Για να θεωρηθεί, λοιπόν, πως κάποιος συμμετέχει στην αλληλεπιδραστική διαδικασία του πολιτικού λόγου, πρέπει και να αναγνωρίζεται την ίδια στιγμή ως πολιτικός δρών, δηλαδή ως κάποιος που ασκεί πολιτική, ψηφίζει, αποφασίζει, ασκεί νομοθετική εξουσία (Van Dijk 1997:14). Δοθέντος του ορισμού, ας εστιάσουμε τώρα στο τι ακριβώς χαρακτηρίζει τη δική μας μετάφραση. Να ορίσουμε την φύση της, να καθορίσουμε τα όρια αυτής.

Σε πρώτη φάση, σημειώνουμε πως το μετάφρασμα έχει συνταχθεί χωρίς να έχει ληφθεί υπόψη κάποιο εσωτερικό ή κάποιο διεθνές ακροατήριο. Έχει, με άλλα λόγια, τον χαρακτήρα ιστορικού τεκμηρίου. Κατόπιν, μας

βρίσκει σύμφωνους η άποψη των Valdeon & Calafat που θεωρούν την μετάφραση -και τη μη μετάφραση- πολιτική πράξη (2020:2), ωστόσο προσπαθήσαμε να αποφύγουμε να εκφέρουμε κρίσεις εντός του μεταφράσματος, μολονότι αυτό είναι αναπόσπαστο κομμάτι της μεταφραστικής διαδικασίας κατά τον Mason (1990:4). Παρόλο που ο υποφαινόμενος προχώρησε σε ανάλυση του πρωτοτύπου και όχι του -δικού του- μεταφράσματος, αξίζει να σημειωθεί και μια παρατήρηση της Cristina Schäffner, σε αναφορά της στο έργο των Donahue & Prosser *Diplomatic Discourse: International Conflict at the United Nations-- Addresses and Analysis*:

Προκειμένου να κάνουμε γλωσσική ανάλυση σε ένα μεταφρασμένο κείμενο, θα πρέπει να γνωρίζουμε τις συνθήκες υπό τις οποίες συντάχτηκε το μετάφρασμα και ταυτόχρονα να έχουμε επαρκή γνώση της γλώσσας του πρωτοτύπου, αλλιώς η προσπάθειά μας δεν θα οδηγήσει σε καλά αποτελέσματα (Schäffner, 2004:137).

Σε δεύτερη φάση, οφείλουμε να θυμηθούμε τις έννοιες πρωτοταγής και δευτεροταγής μετάφραση. Με βάση τους ορισμούς που δίδει ο Κεντρωτής (1996:180-181), η πρωτοταγής μετάφραση εγκαινιάζει κάποιου είδους επικοινωνία μεταξύ ενός πομπού στη γλώσσα αφετηρίας και ενός δέκτη στη γλώσσα αφίξεως. Από την άλλη, η δευτεροταγής μετάφραση περιλαμβάνει κείμενο που δεν απευθύνεται άμεσα στο κοινό της γλώσσας αφίξεως. Με βάση αυτούς τους ορισμούς, θα κατατάξουμε τα μεταφράσματά μας στην κατηγορία των δευτεροταγών μεταφράσεων, καθώς περιλαμβάνουν πραγματολογία που απευθύνεται ειδικά στη γλώσσα αφετηρίας (Κεντρωτής 1996:179). Εμείς απλώς αναλαμβάνουμε να σχολιάσουμε τα κείμενα εντός του ιστορικοπολιτισμικού τους πλαισίου προβαίνοντας σε παρατηρήσεις με γνώμονα την αδιάψευστη γεωγραφική και τη σχετική πολιτισμική εγγύτητα μεταξύ Ελλάδας, Γαλλίας και Ισπανίας. Η εγγύτητα αυτή είναι μια πραγματικότητα που μπορεί να διευκολύνει την εκ Δυσμών εισαγωγή πολιτικών πρακτικών και ιδεολογιών. Αξίζει, επομένως, να παράγονται τέτοιου είδους δευτεροταγείς μεταφράσεις.

Σε ό,τι αφορά τους λόγους που επιλέχτηκαν τα δύο αυτά κείμενα, αυτοί έχουν ήδη παρουσιαστεί αναλυτικά νωρίτερα, οπότε δεν θα εισέλθουμε σε αυτό το θέμα εδώ, για να μην επαναλαμβανόμαστε. Αυτό που, όμως, θα έπρεπε να μνημονευτεί είναι η πολυσυζητημένη Θεωρία του Σκοπού, η οποία μας βοηθά να εξηγήσουμε και τις μεταφραστικές μας επιλογές. Εξάλλου, όπως σημειώνει εύστοχα η Nord:

[...] θα ήταν πολύ δύσκολο για οποιονδήποτε μεταφραστή να μεταφράσει το τω όντι αρχικό κείμενο, διότι ένα κείμενο μπορεί να συνιστά ταυτόχρονα τόσα πολλά κείμενα όσοι είναι και οι δέκτες του. Ο μεταφραστής είναι μόνο ένας από αυτούς τους δέκτες, και συνήθως (όταν μεταφράζουν προς τη δική τους γλώσσα και τον δικό τους πολιτισμό) οι

μεταφραστές δεν ανήκουν καν στο κοινό στο οποίο απευθύνεται το κείμενο-πηγή. (Nord 2006:131)

Δεδομένης της παραπάνω παρατήρησης, γεννάται το ερώτημα: γιατί, λοιπόν, μεταφράζουμε παρόμοια κείμενα πολιτικού λόγου; Ποιος είναι ο σκοπός του εκάστοτε μεταφράσματος; Ο Vermeer παραθέτει διάφορους λόγους για τους οποίους μεταφράζουμε, ένας εκ των οποίων είναι ο εξής:

[...] το κείμενο-στόχος προορίζεται να εκπληρώσει επικοινωνιακούς σκοπούς που είναι διαφορετικοί από εκείνους που εκπληρώνει το κείμενο-πηγή [...] (Reiss and Vermeer [1984]2013:90)

Επάνω σε αυτόν τον λόγο στηρίζεται και η Θεωρία του Σκοπού, η οποία εστιάζει στο φαινόμενο της απομάκρυνσης, του ξεστρατίσματος του μεταφράσματος από το χαραγμένο μονοπάτι του πρωτοτύπου. Τα δικά μας μεταφράσματα «γεννήθηκαν» με παρόμοιο τρόπο, καθώς επιθυμία μας ήταν να εκπληρώσουμε τόσο τον στόχο της κριτικής ανάλυσης του δυτικοευρωπαϊκού λαϊκιστικού λόγου για το ελληνόγλωσσο κοινό μας, όσο και τον στόχο της προετοιμασίας ή του προϊδεασμού ή του αναστοχασμού του κοινού μας εν σχέσει προς αναδυόμενες, αναδυτές, αναδυσθείσες και κραταιές ή αναδυσθείσες και καταβυθισθείσες λαϊκιστικές πολιτικές δυνάμεις του ελληνόφωνου χώρου. Και δεν θα μπορούσαμε να πετύχουμε τον στόχο μας, αν δεν προβαίναμε σε προσαρμογές απαραίτητες, ώστε να γίνει το κείμενο προσβάσιμο στον ελληνόφωνο αναγνώστη. Τέτοιες προσαρμογές μπορεί να παρατηρήσει κανείς π.χ. στα σημεία όπου εντοπίζουμε φοβική ρητορική. Έχουμε, βέβαια, χρέος να σημειώσουμε πως διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας ως προς τη Θεωρία του Σκοπού, καθώς στη θεωρία αυτή το κείμενο αφίξεως θεωρείται κατώτερο από ότι σε άλλες θεωρίες, και επομένως ανοίγεται υπορρήτως ο δρόμος τόσο για παρερμηνείες του κειμένου όσο και για «δημιουργικές διασκευές» εν ονόματι του Σκοπού, οι οποίες όμως θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν διάφορους και μη συμβατούς με το πλαίσιο του κειμένου αφετηρίας σκοπούς. Στη δική μας περίπτωση, οι όποιες αλλαγές και ασυμφωνίες με το πρωτότυπο είναι προϊόντα επιλογών που ελήφθησαν με γνώμονα τον απώτερο στόχο της κριτικής ανάλυσης των κειμένων και τη διευκόλυνση του ελληνόφωνου αναγνώστη.

3.2. Μεταφραστικές προκλήσεις

Φτάνοντας προς την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας, θα παρουσιάσουμε, ως οφείλουμε, όλα εκείνα τα στοιχεία που έκαναν εντύπωση από μεταφραστικής πλευράς και που προκαλούν δημιουργικά το

γλωσσικό αισθητήριο, δυσκολεύοντας την μεταφραστική διαδικασία και δίνοντάς μας πολύτιμα μαθήματα ως προς την προσέγγιση ανάλογων κειμένων στο μέλλον. Θα τα παρουσιάσουμε χωρίζοντάς τα σε κατηγορίες, προσθέτοντας και έναν σύντομο σχολιασμό σε κάθε μια από αυτές τις κατηγορίες. Για λόγους συντομίας, δεν πρόκειται να εξαντλήσουμε το ζήτημα, θα εστιάσουμε την προσοχή μας σε κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις μεταφραστικών προκλήσεων.

α' Η έλλειψη γραμματικής συνεκτικότητας (coherence) και νοηματικής συνοχής (cohesion)

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο σημείο, οι δύο πολιτικοί λόγοι διαφέρουν ριζικά ως προς τη φύση τους, καθότι ο μεν είναι γραπτός (Marine Le Pen) και ο δε προφορικός (Santiago Abascal). Ωστόσο, παρόλη αυτή τη μεγάλη διαφορά μεταξύ των, η νοηματική συνοχή (cohesion) μεταξύ των ρηθέντων δεν είναι πάντοτε εμφανής. Ενίοτε, μάλιστα, ελλείπει και η γραμματική συνεκτικότητα μεταξύ προτάσεων και θεματικών δομικών μερών, με τρανταχτό παράδειγμα την επανάληψη του παρατακτικού συνδέσμου «και» στην αρχή κάθε θεματικού δομικού μέρους, μια επανάληψη που προτιμησιακά επιλέξαμε να μην προσθέσουμε στο ελληνικό μετάφρασμα, αντιλαμβανόμενοι ότι παράγουμε γραπτό λόγο και όχι πιστή απομαγνητοφώνηση των προφορικών λαθών, όπως δεν την προσθέσαμε και στο ισπανικό κείμενο, επιλέγοντας να το μορφοποιήσουμε ως οιονεί γραπτό κείμενο. Βέβαια, η Mona Baker προειδοποιεί πως κανένα κείμενο δεν χαρακτηρίζεται από εγγενή νοηματική συνοχή και πως η τελευταία είναι υποκειμενική. Η αποδεκτότητα ενός κειμένου, τονίζει, δεν εξαρτάται από την αντιστοιχία με κάποια πραγματικότητα, αλλά από το κατά πόσο ο αναγνώστης θεωρεί την παρουσιαζόμενη εκδοχή της πραγματικότητας ως πιστευτή ή σχετική με την κατάστασή του (Baker 2018:237). Στην προκειμένη περίπτωση, δεν είμαστε αυθεντικοί δέκτες, μάλλον προσποιούμαστε πως είμαστε, κι αυτό μόνον για όσο διάστημα διαρκεί η μεταφραστική διαδικασία. Επομένως, τα λογικά άλματα, οι υπεραπλουστεύσεις, οι υπεργενικεύσεις που εντοπίζονται στα κείμενα ερμηνεύονται από εμάς ύστερα από μιας μορφής *νοητή, εσωτερική ή και υποσυνείδητη τοπικοποίηση (internal or subliminal localization* - ας μας επιτραπούν αυτοί οι δύο όροι στα ελληνικά και τα αγγλικά). Δεν μπορούμε επ' ουδενί να ισχυριστούμε ότι δεν μας καλύπτουν ιδεολογικοπολιτικώς και στο σύνολό τους τα λεχθέντα, διότι δεν απευθύνονται σε εμάς (ειδικά αν δούμε τις αναφορές στο εντόπιο πολιτικό σύστημα και τις εντόπιες πολιτικές δομές). Επομένως, το αν η έλλειψη νοηματικής συνοχής συνιστά μεταφραστική πρόκληση είναι συζητήσιμο. Η έλλειψη γραμματικής συνεκτικότητας, πάντως, σίγουρα μπορεί να ενταχθεί στις μεταφραστικές προκλήσεις, κι αυτό γιατί η γραμματική των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών της Ευρώπης παρουσιάζει πολλά κοινά στους

συνδέσμους και στον τρόπο δόμησης των προτάσεων και της επιχειρηματολογίας, ύστερα και από αιώνες επιρροής από τον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό και τους συνεχιστές και θαυμαστές του, γεγονός που καθιστά τον εντοπισμό της απουσίας συνεκτικότητας ευκολότερο και τη μετάφραση δυσκολότερη.

β' Οι νεολογισμοί

Μέσα στα δύο κείμενα η λεξιπλασία για λόγους εντυπωσιασμού είναι χαρακτηριστικό φαινόμενο. Σε αυτές τις περιπτώσεις τίθεται ενώπιόν μας ένα δίλημμα: μετάφραση με νεολογισμό ή εξήγηση των λέξεων και -τρόπον τινά- προφύλαξη της γλώσσας στόχου και του γλωσσικού κοινού από πυροτεχνηματικούς και κενούς νοήματος νέους όρους που δυνητικά μπορούν να υιοθετηθούν από τις εγχώριες λαϊκιστικές φωνές; Εμείς επιλέξαμε το μονοπάτι της παραγωγής νεολογισμών, όπου η νεοελληνική γλώσσα το επέτρεπε, καθότι η εργασία μας έχει ως στόχο την απομυθοποίηση και την αποϊδεολογικοποίηση του λόγου του λαϊκισμού και, ως εκ τούτου, οι αναλύσεις μας αποκτούν χαρακτήρα εφοδίου για την άμυνα ενάντια σε τέτοιου είδους παραγωγή λόγου. Η παραγωγή νεολογισμών και η ενδεχόμενη υιοθέτησή τους από φορείς λαϊκιστικού λόγου μπορεί να ιδωθεί κριτικά, μια που ο αναγνώστης εξοπλίζεται προς αυτή την κατεύθυνση μέσω της κριτικής ανάλυσης λόγου. Παραδείγματα τέτοιων όρων είναι τα ακόλουθα, με τη μετάφραση σε παρένθεση:

Γαλλικό κείμενο	Ισπανικό κείμενο
ultraviolence (=υπερβία) mondialiste (=υπέρμαχος της παγκοσμιοποίησης)	gobierno socialdelincuente (=σοσιαλεγκληματική κυβέρνηση)

Οι όροι αυτοί έχουν ως σκοπό να περάσουν υποσυνείδητα διάφορα μηνύματα στο κοινό, όπως το «οι σοσιαλιστές είναι εκ φύσεως εγκληματίες». Το μήνυμα αυτό μεταφέρεται με τη δημιουργία σύνθετης λέξης και τον υποσυνείδητο συσχετισμό που αυτή γεννά. Ένα άλλο μήνυμα είναι εκείνο της υπέρμετρης άυξης της βίας, το οποίο κοινωνείται μέσα από μια λεκτική υπερβολή (*ultraviolence*) η οποία από μόνη της αρκεί για να πυροδοτήσει έναν σιωπηλό ή μη πανικό.

γ' Οι έμμεσες ή άμεσες αναφορές στην τρέχουσα πολιτική πραγματικότητα

Στοιχείο κάθε πολιτικού λόγου είναι, αναπόφευκτα, η αναφορά στην τρέχουσα πολιτική πραγματικότητα, σε πρόσωπα και πράγματα του πολιτικού γίγνεσθαι. Η αναφορά σε συγκεκριμένα πρόσωπα είναι δε περισσότερο συχνή κατά τη διάρκεια μιας εκλογικής περιόδου ή μετά το πέρας αυτής. Στην περίπτωση αυτή, είναι ξεκάθαρο πως οφείλουμε να εντάξουμε ως *deus ex machina* το κοινό μας μέσα στο πολιτικό πλαίσιο εντός του οποίου παράγεται ο πολιτικός λόγος. Δίνουμε τη λύση, λοιπόν, μέσω σχολίων και μέσω προσωπικής έρευνας, έτσι ώστε να μην υπάρχουν τυφλά σημεία και να μπορεί, κατ' επέκταση, να έχει μεγαλύτερη επιτυχία η προσπάθεια κριτικής ανάλυσης του πολιτικού λόγου. Αν προσπεράσουμε τις άμεσες ή έμμεσες αναφορές σε πρόσωπα με ονοματεπώνυμο ή σε πρόσωπα που δεν κατονομάζονται ποτέ, τότε ένα μεγάλο μέρος του κειμένου αναγκαστικά καθίσταται άχρηστο υλικό και η προσπάθειά μας υπονομεύεται.

δ' Οι ιστορικές αναφορές

Εδώ τιθέμεθα ενώπιον μιας πρόκλησης πολύ μεγαλύτερης από την πρόκληση που σχολιάσαμε και περιγράψαμε παραπάνω. Μια που και οι δύο ομιλητές κάνουν λόγο για το έθνος και για την ανωτερότητα του «δικού τους» έθνους έναντι των υπολοίπων, είναι αναμενόμενο πως θα υπάρξουν και αναφορές με ιστορικό περιεχόμενο σε τοπωνύμια, είναι αναμενόμενο πως θα υπάρξει και μια σημειολογία τόσο σε ότι αφορά τον τόπο όπου εκφωνείται ο λόγος, όσο και στα μέρη που κατονομάζονται εντός του κειμένου. Και στην περίπτωση αυτή, η παρουσία λεπτομερών υποσημειώσεων καθίσταται επιβεβλημένη, διότι τα τοπωνύμια μεταγράφονται, αλλά δεν μεταφράζονται, και δεν είναι υποχρεωμένος ο αναγνώστης να γνωρίζει την ιστορική σημασία του Μόστολες ή της Κοβαδόνγκα. Οι υποσημειώσεις βοηθούν τον ελληνόφωνο αναγνώστη να καταλάβει πράγματα που για τον ισπανόφωνο ή τον γαλλόφωνο ακροατή έχουν μια προκαθορισμένη σημασία, ριζωμένη στο συλλογικό υποσυνείδητο που καλλιεργεί η κοινή ιστορική εμπειρία και -κυρίως- η σχολική εκπαίδευση, μέσω της στερεοτυποποίησης ή της αποσιώπησης γεγονότων. Επιπλέον, οι υποσημειώσεις καθιστούν έτι ευκολότερο και πλουσιότερο το έργο της κριτικής ανάλυσης λόγου.

ε' Οι αναφορές στο σύστημα πολιτικής διακυβέρνησης και τη θρησκεία

Μέσα σε ένα κείμενο πολιτικού λόγου είναι προφανές ότι θα βρούμε αρκετές αναφορές στον τρόπο λειτουργίας ενός πολιτεύματος, με προτάσεις βελτίωσης ή απλές περιγραφές διαδικασιών, αλλά και αναφορές στη θρησκεία και το θρησκευτικό αίσθημα των ψηφοφόρων. Αρκεί, άραγε, μια απλή μετάφραση των ονομασιών που αφορούν πολιτικούς θεσμούς ή των σημείων όπου γίνεται λόγος περί θρησκείας ή μήπως χρειάζεται να ενισχυθεί το μετάφρασμα από υποσημειώσεις;

Ας ξεκινήσουμε από το πολιτικό-θεσμικό σκέλος της ερώτησης. Δεδομένου του ότι τόσο η Γαλλία όσο και η Ισπανία είναι χώρες με λίγο ή πολύ διαφορετικό πολιτικό σύστημα και πολίτευμα σε σχέση με την Ελλάδα ή την Κύπρο, ο ελληνόφωνος αναγνώστης πρέπει να είναι προετοιμασμένος να κατανοήσει τις διαφορές και τις ιδιαιτερότητες μεταξύ του οικείου και του οθνηίου, του δικού του πολιτεύματος και του πολιτεύματος της υπό πραγμάτευσιν χώρας. Οι υποσημειώσεις βοηθούν τα μέγιστα και εδώ. Απουσία σχολιασμού θα καθιστούσε λέξεις όπως **separatista** (αυτονομιστής) παρεξηγήσιμες, αφού π.χ. στην Ελλάδα ο φόβος περί αποσχιστικών τάσεων δεν εδράζεται στο ίδιο έδαφος που εδράζεται ο αντίστοιχος φόβος στην Ισπανία. Ούτε η Ελλάδα, αλλά ούτε και η Κύπρος αποτελούν ομοσπονδιακά ή ημιομοσπονδιακά κράτη όπως η Ισπανία, ούτε και οι μειονότητές τους έχουν το ίδιο ιστορικό παρελθόν και παρόν με τις γαλλικές ή τις ισπανικές μειονότητες.

Για τη θρησκεία, οι αναφορές που συναντούμε στα κείμενά μας είναι λίγες, όμως ξεχωρίζουν δύο. Στο ισπανικό κείμενο, στο σημείο όπου γίνεται λόγος για το ότι οι εκλογές στερούν τον κόσμο από άλλες ψυχαγωγικές ή ψυχωφελείς δραστηριότητες, ο ομιλητής λέει στους ψηφοφόρους:

*«Y para eso nos han llevado a estas elecciones, para eso tenéis que estar todos aquí, cuando podéis estar tomando un vino, con vuestra familia paseando **o en misa** o haciendo lo que os diera la gana* (Και γι' αυτό μας οδήγησαν σε αυτές τις εκλογές, γι' αυτό και πρέπει να βρίσκεστε όλοι εδώ, ενώ θα μπορούσατε να πίνετε ένα ποτήρι κρασί, να κάνετε βόλτα με την οικογένειά σας **ή να πηγαίνετε στη θεία λειτουργία** ή να κάνετε ό,τι άλλο θέλετε)».

Η Μαρίν Λεπέν, από την άλλη, αναφέρεται σε βεβηλώσεις (χριστιανικών) ιερών χώρων:

*[...] la violence nihiliste se généralise **aux édifices religieux et aux cimetières** avec d'abjectes profanations.*

Εδώ πρέπει να έχουμε υπόψιν την πολύ διαφορετική σχέση του γαλλικού και του ισπανικού λαού με την εκκλησία, καθώς και την πολύ διαφορετική ιστορική πορεία και φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας που ευαγγελίζεται

η ανατολική ορθόδοξη εκκλησία σε σύγκριση με εκείνη της ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας, αν και η θεσμοποίηση του χριστιανισμού που ξεκίνησε με το Διάταγμα των Μεδιολάνων το 313 μ.Χ. αλλοίωσε και διαστρέβλωσε εν πολλοίς το μήνυμα των πρωτοχριστιανικών κοινοτήτων. Δεν είναι, όμως, εδώ ο χώρος για να ανοίξουμε συζήτηση για θέματα τόσο πολυεπίπεδα.

Γεγονός είναι πως, σε ότι αφορά την Ισπανία, το Σύνταγμα του 1978 δεν προβλέπει επίσημη θρησκεία (μέχρι τότε ήταν ο Ρωμαιοκαθολικισμός) και υπάρχουν πολλοί λόγοι για αυτό. Μετά τη Reconquista, την ανακατάληψη των εδαφών της Ιβηρικής από τους Άραβες που ολοκληρώθηκε το 1492, η Εκκλησία ανέλαβε ενεργό ρόλο στο πολιτικό παιχνίδι τρομοκρατώντας τον πληθυσμό με τον φόβο της Κόλασης και καταχρώμενη γαίες. Η επιρροή της Εκκλησίας ήταν, μάλιστα, τέτοια ώστε το 1788 σχεδόν ο μισός ενήλικος πληθυσμός ανδρών της Ισπανίας δεν απασχολούνταν σε παραγωγικό επάγγελμα, γιατί η Εκκλησία ήταν ενάντια στην καπιταλιστική ανάπτυξη (Beevor 2006:3-6). Η αριστοκρατία και η Εκκλησία ζούσαν εις βάρος του υπόλοιπου πληθυσμού, εν ολίγοις. Τα μεσαιωνικά αντικληρικά αισθήματα των Ισπανών εκδηλώθηκαν πολύ αργότερα και στον Ισπανικό Εμφύλιο, με πυρπολήσεις ναών. Η Εκκλησία συνδέθηκε, επίσης, και με το αυταρχικό καθεστώς του Φρανθίσκο Φράνκο, ο οποίος ονόμαζε το σύστημα πολιτικής διακυβέρνησής με το οποίο κυβέρνησε την Ισπανία *Εθνικοκαθολικισμό*. Δεδομένου του ότι ο Φράνκο κυβέρνησε από το 1939 έως και το 1975, και δεδομένης της γενικότερης αποσύνδεσης των σύγχρονων ευρωπαϊκών κοινωνιών από τη θρησκεία, η αναφορά του Σαντιάγο Αβασκάλ σε *θεία λειτουργία* στον λόγο του έχει ιδιαίτερη σημασία. Όσο για τη Γαλλία, η έννοια της *République* είναι βαθύτατα ριζωμένη στο συλλογικό υποσυνείδητο και η Εκκλησία, ήδη από τη Γαλλική Επανάσταση του 1789, έχασε την αίγλη που είχε στη συνείδηση του μέσου Γάλλου. Έτσι φτάσαμε και στον νόμο περί διαχωρισμού Εκκλησίας και Κράτους του 1905 (*Loi du 9 décembre 1905 concernant la séparation des Églises et de l'État*)¹⁹¹ και η Γαλλία, μέχρι σήμερα είναι ένα κοσμικό κράτος, όπου κυριαρχεί η λεγόμενη *laïcité*. Πάντως, λόγω της πολύ περιορισμένης παρουσίας της θρησκείας στα κείμενα, δεν θεωρήσαμε απαραίτητο να κάνουμε κάποιο εκτενές σχόλιο επί του κειμένου. Θέσαμε στον εαυτό μας το ερώτημα του αν πρέπει ή όχι να τεθεί κάποια επεξήγηση, ωστόσο καταλήξαμε στο ότι θα ήταν περιττή. Η ιστορική πορεία των δύο χωρών κατέστησε τη θρησκεία περιθωριακό ζήτημα,

¹⁹¹ Ο γαλλικός νόμος του 1905 για τον διαχωρισμό των Εκκλησιών και του Κράτους ψηφίστηκε από το Βουλή των Αντιπροσώπων στις 9 Δεκεμβρίου 1905. Εγκρίθηκε κατά τη διάρκεια της Τρίτης Δημοκρατίας. Η Γαλλία διοικούνταν τότε από το *Bloc des gauches* (Αριστερός Συνασπισμός) με επικεφαλής τον Emile Combes. Ο νόμος βασίστηκε σε τρεις αρχές: την ουδετερότητα του κράτους, την θρησκευτική ελευθερία και τις δημόσιες εξουσίες που σχετίζονται με την εκκλησία. Αυτός ο νόμος θεωρείται η ραχοκοκαλιά της γαλλικής αρχής της *laïcité* (κοσμικότητα), καθώς, μεταξύ άλλων, κατήργησε και τις κρατικές επιχορηγήσεις προς την Εκκλησία. Ωστόσο, δεν ισχύει στην περιοχή Αλσατίας-Μοζέλα (Alsace-Moselle), γιατί το 1905 η περιοχή ανήκε στη Γερμανική Αυτοκρατορία (*Deutsches Kaiserreich*) από το 1871 και επεστράφη στη Γαλλία το 1918.

καθώς στην Ισπανία μόλις το 18.4% των πολιτών δήλωσε μέσα στο 2021 ότι συμμετέχουν στις λειτουργίες της Εκκλησίας και πως αυτοκατατάσσεται στους ενεργούς πιστούς¹⁹². Στη δε Γαλλία, παρότι το 2015 το 54.3% των πολιτών αυτοπροσδιορίστηκε σε σφυγμομέτρηση του Ευρωβαρόμετρου ως εντασσόμενο στις κατηγορίες «καθολικός» ή «διαμαρτυρόμενος»¹⁹³, η έννοια της *République* είναι, ως είπαμε, τόσο βαθιά ριζωμένη στην πολιτική συνείδηση του πληθυσμού που η ιδέα ενός θεοκρατικού καθεστώτος καθίσταται αδιανόητη. Βασιζόμενοι, λοιπόν, σε αυτά τα γεγονότα και στη δική μας αίσθηση ότι και στην Ελλάδα το θρησκευτικό αίσθημα είναι εξασθενημένο λόγω του αντιδραστικού ρόλου της εκκλησιαστικής γραφειοκρατικής ιντελιγκέντσας από τον 3^ο-4^ο μ.Χ. αιώνα ως σήμερα, αλλά και στο ότι και στην Ελλάδα η θρησκεία επανεμφανίζεται ως αξία μόνο σε αντιπαραβολή προς το Ισλάμ και τον πάντα χρήσιμο «εξ Ανατολών κίνδυνο», καταλήξαμε στο ότι οι αναφορές στη θρησκεία μπορούν απλώς να μεταφραστούν, χωρίς επεξηγήσεις.

στ' Η φοβική ρητορική

Ακόμα ένα ζήτημα που τίθεται κατά την μετάφραση πολιτικού λόγου τέτοιου είδους είναι και η μετάφραση και η απόδοση της έντονης συναισθηματικής φόρτισης των ομιλητών και των λεγομένων τους. Πώς μπορούμε να μεταφράσουμε προς τη γλώσσα-στόχο, χωρίς να φανεί ότι τασσόμαστε υπέρ δηλώσεων που κάθε άλλο παρά ψυχραιμες ή καλοπροαίρετες είναι; Πόσο ηθικό είναι το να μεταφέρουμε αυτούσια τέτοια παραδείγματα ανενδοίαστου πολιτικού καιροσκοπισμού και απροκάλυπτης λεκτικής βίας; Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά είναι εύκολη και εξαρτάται από τον σκοπό που διέπει την μεταφραστική διαδικασία. Με άλλα λόγια, από τη στιγμή που επιθυμούμε να εξετάσουμε το περιεχόμενο των λόγων αυτών κριτικά και να προσφέρουμε στον αναγνώστη τη δυνατότητα να χτίσει γλωσσικές άμυνες έναντι αυτού του είδους της ρητορικής, τότε ναι, το να μεταφράσουμε χωρίς λογοκρισία, χωρίς ωραιοποιήσεις και χωρίς δισταγμό το περιεχόμενο μοιάζει επιβεβλημένο. Αν, πάλι, στόχος μας είναι ο μιμητισμός και η μεταφύτευση ιδεών ανάλογων με αυτές των ομιλητών μας, τότε τίθεται ξεκάθαρο ηθικό δίλημμα, γιατί εκεί ελλείπει η κριτική εξέταση των ρηθέντων και η μετάφραση γίνεται εκ του πονηρού. Επομένως, οι μεταφράσεις μας είναι προϊόν συνειδητής μεταφοράς των λεγομένων στη γλώσσα-στόχο η οποία μεταφορά (*translatio*) αποσκοπεί στο να ιδωθούν τα λεγόμενα χωρίς τον μανδύα της ιδεολογίας με τον οποίο είναι επενδεδυμένα. Βέβαια, όπως είπαμε και παραπάνω, οι έννοιες της αντικειμενικότητας και της υποκειμενικότητας είναι κενές, επομένως κι εμείς βλέπουμε τα κείμενα υπό

¹⁹² [Centro de Investigaciones Sociológicas, Barómetro de septiembre 2021, Estudio No 3334](#)

¹⁹³ [Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 437: Διακρίσεις στην ΕΕ, Ευρωπαϊκή Ένωση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2015](#)

το πρίσμα των δικών μας βιωμάτων και αξιακών κατηγοριών. Δεν διεκδικούμε, άρα, ούτε το αλάθητο ούτε την κατοχή μιας απόλυτης αλήθειας. Θέλουμε να πιστεύουμε, ωστόσο, πως οι απόψεις μας θα βρουν ένα μεγάλο μέρος του (μεγάλου ή μικρού) αναγνωστικού κοινού σύμφωνο.

Επίλογος

Κλείνοντας πια την εργασία αυτή, ας σταχυολογήσουμε κάπως περιληπτικά τα συμπεράσματα που εξήχθησαν και μερικές τελευταίες σκέψεις. Η εργασία, άλλωστε, έθιξε πολλά ζητήματα, παρόλο που ο στόχος ήταν να εστιάσουμε απλώς στην έννοια του λαϊκισμού, στα χαρακτηριστικά του λαϊκιστικού λόγου και στις προκλήσεις που συνεπάγεται το εγχείρημα της μετάφρασής του στην νεοελληνική γλώσσα. Και αναγκαστήκαμε να θίξουμε πολλά ζητήματα, διότι η εργασία είχε πολιτικό χαρακτήρα και η μετάφραση είναι πολιτική πράξη, όπως ελέχθη και νωρίτερα.

Ένα πρώτο συμπέρασμα που μπορεί να εξαχθεί είναι ότι οι φορείς του λαϊκιστικού λόγου ακολουθούν τα ίδια μοτίβα, παρά τις όποιες πολιτισμικές ή ιδεολογικές διαφορές μπορεί να τους χωρίζουν. Και ακόμη, η απουσία συμπαγούς και καλά οργανωμένης πολιτικής πρότασης είναι κάτι παραπάνω από φανερό και στις δύο περιπτώσεις που εξετάσαμε. Η μελέτη μας, φυσικά, μας έφερε αντιμέτωπους και με παραδείγματα άλλων χωρών όπως η Ουγγαρία και η Τουρκία, όπου κι εκεί τα κοινά στοιχεία είναι αξιοπρόσεκτα (αν και χώρες όπως η Τουρκία, με πολλές πολιτισμικοϊστορικές και μη χαρακτηριστικά δυτικές ιδιαιτερότητες δεν μπορούν εύκολα και δίκαια να συγκριθούν με τη Γαλλία ή την Ισπανία, για πολλούς και διάφορους λόγους, με το αυτό να ισχύει και για την Ουγγαρία εν μέρει, μια χώρα με γλώσσα συγγενική¹⁹⁴ και ταυτόχρονα διαφορετική από τις γειτονικές ινδο-ευρωπαϊκές και ένα παρελθόν ιδιόμορφης πολιτισμικής ώσμωσης). Αυτό που επιχειρείται είναι η χειραγώγηση του όχλου, η προσπάθεια τρομοκράτησης του πληθυσμού και η υποτίμηση της αξίας του κριτικού διαλόγου. Δεδομένης και της κατάστασης στην οποία έχει περιέλθει η Ευρώπη μεταξύ 2020 και 2021 λόγω της πανδημίας του SARS CoV-2, η εργασία μας φιλοδοξεί να προετοιμάσει τον αναγνώστη για την αρκετά πιθανή επέλαση λαϊκιστών πολιτικών ή την εμφάνιση

¹⁹⁴ Η Ουγγρική ανήκει στις λεγόμενες Ουραλικές γλώσσες, μαζί με τη Φινλανδική, την Εσθονική και άλλες. Η γλωσσική αυτή οικογένεια μοιάζει να είναι τόσο διαφορετική από τις ινδο-ευρωπαϊκές γλώσσες που κάποιοι γλωσσολόγοι τη θεωρούν ανεξάρτητη της ινδο-ευρωπαϊκής οικογένειας. Ωστόσο, δεν λείπουν και οι επιστήμονες της γλωσσολογίας που θεωρούν πολύ πιθανή μια κοινή προέλευση, δεδομένων των αμέτρητων κοινών στοιχείων στη γραμματική (π.χ. προσωπικές αντωνυμίες ή ρηματική κλίση) που δεν εξηγούνται με απλό δανεισμό. Ο γράφων, ως ομιλών την Ουγγρική, μπορεί να βεβαιώσει την ύπαρξη πολλών “ύποπτων” στοιχείων δηλωτικών συγγένειας, χωρίς να διεκδικεί δάφνες πρωτείων.

λαϊκιστικής ρητορικής και σε κόμματα που υπήρξαν παραδοσιακά μετριοπαθή, σε περίπτωση που έρθουμε αντιμέτωποι με βαθιά οικονομική ύφεση στα επόμενα χρόνια. Ο πολιτικός καιροσκοπισμός θα γνώριζε νέες δόξες σε ένα τέτοιο σενάριο.

Το δεύτερο συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε είναι το ότι ο δημόσιος λόγος έχει πια αλλάξει ριζικά. Και δεν αναφερόμαστε μόνο στους λαϊκιστές πολιτικούς που προσπαθούν να εμφανιστούν ως πρότυπα ηθικής παρουσιαζόμενοι π.χ. ως καλοί οικογενειάρχες ή σε εκείνους τους λαϊκιστές πολιτικούς που εξαπολύουν βέλη μέσω σύντομων σχολίων ή tweets στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η εστίαση στην προσωπική ζωή και η σπαραγματοποίηση του πολιτικού λόγου αφορά όλο το πολιτικό φάσμα. Μια εξήγηση που θα μπορούσε να δοθεί για το φαινόμενο αυτό είναι η εξής: η πολιτική, ιδιαίτερα μετά την οικονομική κρίση του 2008, μοιάζει περισσότερο με τελετουργία, παρά με ουσιαστική δραστηριότητα. Η επιρροή των μεγάλων επιχειρηματικών και επενδυτικών ομίλων και η μετατροπή των κυβερνήσεων πολλών χωρών σε υποχείρια υπερεθνικών εποπτευτικών οργανισμών απογοήτευσε ένα μεγάλο μέρος του εκλογικού σώματος σε πολλές χώρες, με τα ποσοστά αποχής στις εκλογές να φτάνουν σε πρωτόγνωρα ύψη. Οι πολιτικοί δρώντες, συνεπώς, προσπαθούν να επαναγοητεύσουν ένα απογοητευμένο και απομαγεμένο εκλογικό σώμα «πουλώνοντας» την προσωπική τους ζωή ή συντομεύοντας τον λόγο τους ώστε να μπορεί να διαβαστεί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα από όσους περισσότερους γίνεται. Ζούμε, άλλωστε στην εποχή της ενημέρωσης μέσα από τίτλους και η εποχή της ανάγνωσης άρθρων και της παρακολούθησης πολύωρων συζητήσεων δείχνει να φτάνει στο τέλος της. Άλλωστε, στην Ευρώπη παρατηρείται πια έντονα το φαινόμενο της ιδιώτευσης, της αδιαφορίας για τα κοινά και της προσπάθειας εξασφάλισης της ατομικής ευημερίας και της ευημερίας των μελών του άμεσου περιβάλλοντός μας. Η δουλειά μας, ο μισθός μας, τα καθημερινά μας έξοδα και οι συναισθηματικές σχέσεις που με κόπο, αρκετή δόση τύχης και αφοσίωση χτίζουμε εντός μιας εποχής όπου κυριαρχεί το προτεσταντικό μοντέλο εργασίας δεν μπορούν να περάσουν σε δεύτερη μοίρα πια για κανένα κόμμα και για καμία ιδεολογία. Ωστόσο, η ιδιώτευση, ασθένεια από την οποία υπέφεραν και οι ελληνικές πόλεις της αρχαιότητας από τον 4^ο π.Χ. αιώνα και μετά λόγω της προέλασης του μακεδονικού και κατόπιν του ρωμαϊκού ιμπεριαλισμού, η απαξίωση της πολιτικής ζωής μπορεί να ανοίξει τον δρόμο σε καιροσκόπους που δεν θα διστάσουν να κινδυνολογήσουν με πολύ σκληρά λόγια, όπως είδαμε και στα δύο κείμενά μας, δεν θα διστάσουν να εκμεταλλευτούν προαιώνια φοβικά σύνδρομα, προκειμένου να καταλάβουν την εξουσία.

Το τρίτο συμπέρασμα που μπορεί να εξαχθεί εδώ είναι η κυριαρχία των αντιφάσεων στον πολιτικό λόγο. Τόσο στο γαλλικό, όσο και στο ισπανικό κείμενο, οι αντιφάσεις στο ζήτημα της αποδοχής του «άλλου», του αλλοδαπού είναι προφανείς και εύκολα εντοπίζονται. Παρόλα αυτά, ο τρόπος με τον οποίο εκφράζονται οι ομιλητές μας, ο ασπασμός της

πολιτικής ορθότητας, λειτουργεί ανασταλτικά στην προσπάθεια του μέσου ψηφοφόρου να αντιληφθεί το παράδοξο των λεγομένων. Η αποδοχή του «άλλου» σε μια παράγραφο ακολουθείται από τη δαιμονοποίησή του σε μιαν άλλη. Και οι δύο ομιλητές δηλώνουν ότι δέχονται τους πάντες, αρκεί να πληρούν κάποιες προϋποθέσεις, όπως ο σεβασμός στους νόμους του κράτους. Όμως, αν εξεταστεί ο λόγος τους προσεκτικά, δεν επιθυμούν ούτε την ένταξη ούτε την συνύπαρξη. Γιατί, πώς μπορεί να συμπεράνει ένας νεαρός μουσουλμάνος την οποιαδήποτε πρόθεση για συνύπαρξη από την παρομοίωση συλλήβδην των μεταναστών με θανατηφόρα ασθένεια; Η αντίφαση, αλλά και η αναίρεση των λεγομένων, η μη τήρηση υποσχέσεων είναι χαρακτηριστικό της πολιτικής ρητορικής ανέκαθεν. Διαφαίνεται, πάντως, μια τάση η αναίρεση αυτή να μην συμβαίνει μόνον κάθε τέσσερα χρόνια αλλά και από μήνα σε μήνα, με ολέθριες μακροχρόνιες συνέπειες για την αξιοπιστία των εκάστοτε πολιτικών δρώντων. Οι λαϊκιστές πολιτικοί δεν είναι, δυστυχώς, οι μόνοι θιασώτες της αντίφασης, αλλά δεν θα διστάσουν να εκμεταλλευτούν και να υπερπροβάλουν τις αντιφάσεις των αντιπάλων τους, αποσιωπώντας τις δικές τους. Σχετικά με τις αντιφάσεις, διαβάζουμε στον Λίβα (2021:27) ότι ο λόγος του μίσους, όπως κάθε άλογο σύστημα, είναι εσωτερικά αντιφατικός: είναι συγχρόνως αόριστος ως προς τη συγκρότησή του και πολύ συγκεκριμένος ως προς τις επιδιώξεις και τους στόχους του.

Όσο, λοιπόν, οι λαϊκιστές πολιτικοί δεν αντιμετωπίζονται επί ίσοις όροις, τόσο στα ΜΜΕ όσο και στα κοινοβούλια, τόσο οι αντιφάσεις τους θα μένουν στο σκοτάδι. Όσο τα κύρια πολιτικά κόμματα θα αναλώνονται σε μεταξύ τους επιθέσεις *ad hominem* κατεβάζοντας κατά πολύ τον ποιοτικό πήχη του πολιτικού λόγου απαξιώνοντας κάθε έννοια επιχειρηματολογίας, τόσο θα καρπώνονται οφέλη οι λαϊκιστές πολιτικοί, αφού πολλές φορές μοιάζουν να είναι οι μόνοι που «χτυπούν» τις κυβερνήσεις στηλιτεύοντας τα λάθη τους, κρυμμένοι πίσω από την απομόνωση και περιθωριοποίηση που τόσο βολικά τους παρέχουν οι μεγάλοι πολιτικοί τους αντίπαλοι, η οποία τους δίνει και χώρο για να θίξουν θέματα που υπό άλλες συνθήκες δεν θα έθιγαν ποτέ, γνωρίζοντας ότι δεν θα αναγκαστούν να κυβερνήσουν και, άρα, να συμβιβαστούν με το *status quo*, όντας καταδικασμένοι (προς το παρόν) στις παρυφές του πολιτικού συστήματος. Μια δυναμική είσοδος στο κοινοβούλιο ή μια εκλεγμένη κυβέρνηση παρόμοιας φύσεως με εκείνη του ουγγρικού *Fidesz* του Viktor Orbán δεν θα πρέπει να ιδωθούν ως εκπλήξεις, αν συνεχίσουμε να αγνοούμε την ύπαρξη των λαϊκιστών. Όχι ότι μετριοπαθείς ή φαινομενικά μετριοπαθείς πολιτικοί δεν μπορούν να αποδειχθούν λάτρεις του πολιτικού αυταρχισμού, βέβαια. Αυτό, όμως, είναι μια πολύ μεγάλη συζήτηση που δεν έχει καμία θέση εδώ.

Το τέταρτο συμπέρασμα έχει να κάνει με την μετάφραση του λαϊκιστικού λόγου. Μεταγλωσσικά σκεπτόμενοι κατά τον σχολιασμό των μεταφρασμάτων, φτάσαμε στο συμπέρασμα ότι η μετάφραση τέτοιου είδους λόγου είναι δυνατή. Αυτό, πάντως, που είναι απολύτως απαραίτητο είναι η πλαισίωση του μεταφράσματος από το κατάλληλο ιστορικοπολιτικό

περικείμενο, ώστε ο δέκτης στη γλώσσα-στόχο να μπορέσει να καταλάβει πράγματα που δεν ανήκουν στη δική του πολιτισμική εμπειρία. Κατανοούμε, φυσικά, ότι όταν καταπιανόμαστε με χώρες που έχουν πολύ πιο διαφορετικές εμπειρίες όπως η Τουρκία, η Βολιβία, η Ιαπωνία ή η Ταϊβάν, το μεταφραστικό έργο γίνεται έτι δυσκολότερο. Αν υπάρχουν πολιτισμικές διαφορές μεταξύ Ελλάδας και Ισπανίας που χρειάζονται επεξήγηση, τότε οι διαφορές π.χ. μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας σε ιστορικό και πολιτικό επίπεδο θα χρειάζονταν εκτενείς εισαγωγές και θα οδηγούσαν στη συγγραφή μιας ογκωδέστερης, αναμφίβολα, εργασίας.

Εν κατακλείδι, το έργο της εκπόνησης μιας τέτοιας εργασίας είναι πολύ δύσκολο. Αποφασίσαμε να εστιάσουμε σε ένα σύγχρονο πολιτικό φαινόμενο, να συγκρίνουμε δύο χώρες με αρκετά κοινά μεταφράζοντας προς τη γλώσσα δύο χωρών της ΕΕ (της Ελλάδας και της Κύπρου) που έχουν πολλές ιστορικές δυσαναλογίες τόσο μεταξύ τους όσο και σε σύγκριση με τις υπό εξέταση δυτικοευρωπαϊκές δημοκρατίες, να αναλύσουμε πολιτικό λόγο αναζητώντας υπόρρητα μηνύματα και εξερευνώντας δύο κοινωνίες προσπαθώντας να προσεγγίσουμε τη μηδενική εστίαση (για να δανειστούμε έναν όρο της θεωρίας της λογοτεχνίας). Δεν είναι εύκολο κάτι τέτοιο, ειδικά αν λάβουμε υπόψη το τρέχον ιστορικό πλαίσιο εντός του οποίου αναλάβαμε την εκπόνηση της παρούσας εργασίας και αν λάβουμε υπόψη και τον στόχο μας, που δεν είναι άλλος από την προετοιμασία του αναγνώστη, ώστε να είναι έτοιμος να αποϊδεολογικοποιήσει τον λαϊκιστικό πολιτικό λόγο, όταν κάποιος εκ των θιασωτών του, γεμάτος πολιτική αυτοπεποίθηση, ζητήσει την ψήφο του υποθετικού μας αναγνώστη σε μια κρίσιμη στιγμή. Ευχόμαστε να μην χρειαστεί να ζήσουμε μια τέτοια στιγμή, για το καλό το δικό μας και όσων θα έρθουν στον κόσμο μετά από εμάς.

Βιβλιογραφία

- Albertazzi, D., & McDonnell, D. (2008). Introduction: The Sceptre and the Spectre. Στο *Twenty-First Century Populism: The Spectre of Western European Democracy* (σσ. 1-11).
- Baker, M. (2018). *In other words: A coursebook on translation*. London: Routledge.
- Beard, A. (2014). *The language of politics*. London : Routledge.
- Beevor, A. (2006). *The Battle for Spain*. Penguin .
- Cas Mudde, C. R. (2017). *Populism: A Very Short Introduction*. Oxford University Press.
- Centro de Investigaciones Sociológicas. (2021). *Barómetro de septiembre 2021: Avance de Resultados*.
- Collot, C. (1987). *Les institutions de l'Algérie durant la période coloniale (1830-1962)*. Paris : Ed. du CNRS.
- David Machin, A. M. (2012). *How to do Critical Discourse Analysis: A Multimodal Introduction*. Sage.
- Dijk, T. v. (2006, February). Discourse, Interaction and Cognition. *Discourse Studies*, 8(1), σσ. 159-177.
- Fairclough, N. (2013). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. Routledge.
- García-Sanjuán, A. (2020). Weaponizing Historical Knowledge: The Notion of Reconquista in Spanish Nationalism. *Imago Temporis: Medium Aevum*, XIV, σσ. 133-162.
- Hallaq, W. B. (2009). *An Introduction to Islamic Law*. Cambridge University Press.
- Halliday, M. (1978). *Language as social semiotic: The social interpretation of language and meaning*. Edward Arnold.
- Jenkins, C. (2017). *A Brief History of France*. Robinson.
- Lakoff, G., & Johnsen, M. (2003). *Metaphors we live by*. London: The university of Chicago press.
- Meseguer, X. C. (2020). El ultranacionalismo de VOX. Cinco claves para comprender “La España viva”. *Grand Place: Revista de la Fundación Mario Onaindia*(13), σσ. 31-32.
- Milza, P. (2004). *Οι μελανοχίτωνες της Ευρώπης*. (Γ. Καυκάς, Μεταφρ.) SCRIPTA.
- Müller, J.-W. (2016). *What Is Populism?* UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA PRESS.
- Nord, C. (2006, August). *TEFLIN Journal*, 17(2), σσ. 131-143.

- Reiss, K., & Vermeer, H. (2014). *Towards a General Theory of Translation Action*. (C. Nord, Μεταφρ.) Routledge.
- Santos, M. d. (χ.χ.). La construcción de la identidad lingüística de Santiago Abascal en Twitter. *Revista Estudios del Discurso Digital (REDD)*(3), σσ. 50-77.
- Schäffner, C. (2004). Metaphor and translation: some implications of a cognitive approach. *Journal of Pragmatics*(36), σσ. 1253-1269.
- Seale, C., Silverman, D., Gubrium, J. F., & Gobo, G. (2007). *Qualitative Research Practice: Concise Paperback Edition*. Sage.
- Shields, J. (2007). *The extreme right in France: from Pétain to Le Pen*. Routledge.
- Valdeon, R. A., & Calafat, C. (2020). Introduction: The politics of translation and the translation of politics. *Translation and Interpreting*, 2(12). Ανάκτηση από <http://www.trans-int.org/index.php/transint/article/view/1322>
- van Dijk, T. A. (1997). What is Political Discourse Analysis? *Belgian Journal of Linguistics*, 11(1), σσ. 11-52.
- Κεντρωτής, Γ. (1996). *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης*. Δίαυλος.
- Λίβας Στ. Σωτήρης (2021). *Γλώσσα και Εξτρεμισμός*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Μάλιακας, Π. (2007). *Dictionnaire des termes et expressions juridiques, Français-Grec*. Αθήνα: ιδιωτική έκδοση.
- Σταμπολής, Κ. (2019). *Πετρέλαιο: Η μοιραία εξάρτηση*. Αθήνα: Αίολος.